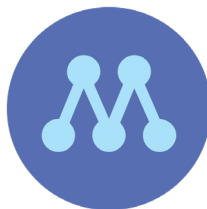

Reviderad oktober 2023

Gemensamt ansvar för framtidens Örebro

Kommunledningen i Örebros övergripande strategier
och budget för 2024 med plan för 2025-2027

Innehåll

Vi tar ansvar i en tuff tid.....	3
Så styr vi Örebro.....	5
Lärande, utbildning och arbetsmarknad	7
Ett tryggt Örebro genom livet	8
Ett hållbart och växande Örebro	9
Näringsliv, tillväxt, civilsamhälle och kultur.....	11
Sammanställning av målformuleringar	12
Ägardirektiv för de kommunägda bolagen.....	15
Förutsättningar för perioden 2024–2027	27
Finansiell plan.....	35

Bilaga 1 Driftbudgetramar 2023–2024 förändring, driftbudgetramarna har reviderats

Bilaga 2 Investeringsprogram för 2024 med plan för 2025–2027 utgår som bilaga, information finns i den reviderade handlingen

Bilaga 3 Örebro kommuns avfallstaxa 2024

Bilaga 4 Vatten och avloppstaxa 2024 och tills vidare

Bilaga 5 Avgift TA-plan

Bilaga 6 Taxa för ärenden om dispens för långa, breda och tunga transporter

Bilaga 7 Förslag på Taxa för bygglov, strandskyddsdispens, nybyggnadskarta, utstakning och viss tillsyn mm.

Bilaga 8 Taxa för tillsyn och prövning av tobak, tobaksfria nikotin-produkter och andra liknande produkter

Bilaga 9 Taxa för tillsyn enligt lagen om handel med vissa receptfria läkemedel

Bilaga 10 Taxa för miljödiplomering

Bilaga 11 Taxa för prövning och tillsyn inom miljöbalkens område

Bilaga 12 Taxa för prövning och tillsyn enligt alkohollagen

Bilaga 13 Taxa för prövning och tillsyn enligt strålskyddslagens område

Bilaga 14 Taxa för tillsyn enligt lagen om sprängämnesprekursorer

Vi tar ansvar i en tuff tid

Örebro kommun fortsätter att växa och utvecklas. Nya människor vill flytta hit, företag vill växa och etablera sig här och kvaliteten i vår välfärd är fortsatt hög. Samtidigt har den här kommunledningen bildats för att hantera de utmaningar och svåra tider som vi står inför och med den här budgeten tar vi nya steg på den vägen.

Övergripande strategi och budget för år 2024 är den här politiska majoritetens andra budget. Den förra budgeten arbetades fram under hösten efter att våra tre partier förhandlat fram en gemensam plattform efter valet 2022. Det vi enades om var vår vilja att ta ansvar för Örebro kommun.

Vi enades om att tydligare utveckla det trygghetsskapande arbetet gentemot våra medborgare tillsammans med Polisen och civilsamhället. Vi enades kring att välfärdens kvalitet ska säkras så att alla barn kan nå kunskapsmålen i skolan och att alla som behöver ska få en trygg vård och omsorg. Och vi i enades kring att fortsätta att utveckla Örebro med nya etableringsområden för näringsliv och bostäder.

År 2024 är det mest utmanande året på mycket länge. Hög inflation, ökade pensionskostnader och stigande räntekostnader gör det tufft att få pengarna att räcka till. Kommunledningen är överens om att god ekonomisk hushållning innebär att Örebro kommun ska ha ett resultat där intäkterna överstiger utgifterna och där investeringstakten ska vara långsiktigt hållbar. Inför det tuffa året som nu kommer har vi enats kring att något skruva ned resultatmålet samt att jobba på ett delvis nytt sätt med effektiviseringarna. Istället för att lägga ut samtliga effektiviseringar generellt kommer kommundirektörens ledningsgrupp få återkomma med förslag som hämtar hem cirka hälften av det totala effektiviseringsuppdraget.

Vi vet att barnkullarna kommande år blir mindre inom både förskola och grundskola, samtidigt som eleverna på gymnasieskolan ökar. Det här är en ny utmaning för en kommun som är van vid att växa, van vid att bygga nya förskolor och skolor ofta. Under 2024 kommer arbetet inriktas mot att anpassa lokalbeståndet till en ny verklighet.

Samtidigt ser vi hur de långsiktiga behoven av vård- och omsorg ökar i takt med allt fler blir allt äldre. Inom äldreomsorgen pågår det samtidigt ett arbete med att effektivisera verksamheten för att komma till rätta med budgetunderskott och med att ta fram nya arbetssätt där välfärdstekniken måste användas i större utsträckning än idag för att personalen ska kunna göra det som de är bäst på – att ta hand om människor med behov av hjälp. Det har också påbörjats ett arbete för att upptäcka och förebygga välfärdsbrottlighet. Företag och individer som fuskar måste stoppas för att pengarna ska kunna gå till de som verkligen behöver samhällets hjälp.

Det här är en stram budget. Hög inflation och ökande kostnader för både livsmedel och el påverkar kommunen på olika sätt. Ökande pensionskostnader har en direkt och påtaglig påverkan på kommunens budget med en stor puckel 2024. Vi ser att vi har en tuff tid framöver, men förhoppningen är att det lättar redan under kommande år.

Vi är beredda att ta ansvar för Örebro i och genom en tuff tid.

John Johansson
Socialdemokraterna

Anders Åhrlin
Moderaterna

Jimmy Nordengren
Centerpartiet

Så styr vi Örebro

Styrning och ledning

Övergripande strategier och budget (ÖSB) är det övergripande och överordnade styrdokumentet för kommunens nämnder och styrelser. ÖSB beskriver den politiska ambitionen för innevarande mandatperiod.

Kommunfullmäktige anger här strategiska mål för mandatperioden. Dessa mål är långsiktiga men omprövas inför varje nytt budgetår. Utöver de strategiska målen finns det ett antal riktade uppdrag till nämnder och styrelser. Dessa ska, om inte annat anges, påbörjas under budgetåret och redovisas i samband med nämndernas/bolagens årsberättelse/årsredovisning i enlighet med särskilda anvisningar från kommunstyrelsen. Övriga kommunala styrdokument som program, strategier, policies och liknande är underordnade målen i ÖSB.

Uppdragen i ÖSB 2024 ska läsas som uppdragsinriktningar som ska påbörjas och om möjligt slutföras under året. Varje uppdrag ska prövas av ansvarig nämnd för att identifiera de uppdrag som nämnden kan ansvara för. Det finns uppdrag i varje kapitel som är applicerbara på fler än en nämnd. Nämnderna kan därför inte bara förhålla sig till de mål och uppdrag som finns i ett specifikt kapitel då det kan finnas mål och uppdrag i andra kapitel som berör den aktuella nämnden.

Det finns ett antal mål som behöver brytas ner i aktiviteter på nämndnivå och som ska följas upp på kommunövergripande nivå. Vilka mål detta är framgår i bilaga 2.

God ekonomisk hushållning

Kommuner och regioner ska enligt kommunallagen ha en god ekonomisk hushållning i all sin verksamhet, inklusive de kommunala bolagen. Vad god ekonomisk hushållning är behöver utgå från den egna situationen och de egna förutsättningarna för ekonomi och verksamhet. Kommunallagen anger vidare att budgeten ska innehålla finansiella och verksamhetsmässiga mål av betydelse för god ekonomisk hushållning (GEH-mål). Enligt lagen om kommunal bokföring och redovisning ska delårsrapportens (delår 2) och årsredovisningens förvaltningsberättelser innehålla en utvärdering om målen av betydelse för god ekonomisk hushållning har uppnåtts. För Örebro kommun utgörs GEH-målen av samtliga finansiella mål samt ett urval av de strategiska målen. Vilka strategiska mål som utgör våra GEH-mål framgår av tabell 1 på sidan 11.

På övergripande nivå bedöms GEH-målen vara uppfyllda när följande resultat uppnåtts:

- minst tre av fyra finansiella mål är uppfyllda samt
- minst 70 procent av de nämnd- och bolagsmål som är relaterade till de verksamhetsmässiga GEH-målen är uppfyllda.

De fyra finansiella målen är:

- Verksamhetens resultat ska uppgå till minst 0,7 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag.
- Kommunens egna investeringar i skattefinansierad verksamhet ska ha en självfinansieringsgrad på minst 95 procent.
- Koncernens investeringar i skattefinansierad verksamhet, exklusive exploateringsinvesteringar, ska uppgå till max 14 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag.
- Kommunens soliditet ska uppgå till minst 50 procent, inklusive pensionsförpliktelser men exklusive internbankens påverkan.

Nämndernas och bolagsstyrelsernas uppdrag

Varje nämnd ansvarar för att, förutom att säkra sitt grunduppdrag, bidra till utveckling inom de utpekade strategiska målen – se sammanställning av de strategiska målen och vilka mål som appliceras på vilka nämnder i Tabell 2. Bolagen får i uppdrag att göra en bedömning av vilka strategiska mål de kan bidra till. Nämnder och styrelser formulerar därefter egna nämndmål/bolagsmål för de strategiska mål som nämnden/bolaget är berörda av. Dessa utgår från reglemente, respons på planeringsförutsättningar (nämnderna), nulägesöversikt (bolagen) och uppdragen. Slutligen beslutar nämnden/styrelsen vilka mätbara indikatorer som ska vara kopplade till respektive nämndmål/bolagsmål.

Nämnden/bolaget ska tydliggöra hur bedömningen av om målet är uppfyllt eller inte ska ske.

Nämnder och bolagsstyrelser ansvarar för att följa upp och analysera, i förhållande till de mål som beslutats, vad som åstadkommit och varför. Rapporteringen ska ange om målen är uppfyllda eller ej samt bestå av analyser, slutsatser och kommentarer som förklarar och fördjupar utfallet i förhållande till uppsatta mål. Rapporteringen sker främst i form av respons på planeringsförutsättningar (nämnderna), nulägesöversikt (bolagen), delårsrapporter och årsberättelse, men kan även komma att ske i annan form.

Nämnden är ansvarig för den verksamhet som bedrivs och att de resurser som kommunfullmäktige tilldelat i budgeten används på så sätt att målen för verksamheten uppnås. Vid konflikt mellan ekonomi och verksamhet är det ekonomin som utgör gränsen för verksamhetens omfattning. Nämnder och helägda bolag har, utöver vad som anges i anvisningar från kommunstyrelsen, alltid ett ansvar att på eget initiativ informera kommunstyrelsen om förändrade förutsättningar eller händelser som kan vara av betydelse för den kommunövergripande uppföljningen och styrningen av verksamheten.

Ett strategiskt mål bedöms vara uppfyllt när minst 70 procent av de nämnd- och bolagsmål som är relaterade till det strategiska målet är uppfyllda. På övergripande nivå bedöms målen vara uppfyllda när minst 13 av de 19 strategiska målen är uppfyllda.

Utgångspunkter för Örebro kommuns verksamhet

Utgångspunkten i Örebro kommun är att kommunen är till för medborgaren. All verksamhet ska utgå ifrån medborgarnas behov och inte från hur kommunen är organiserad. Den kommunala servicen ska präglas av ett gott och värdigt bemötande, med en rättssäker och trygg myndighetsutövning. Principen om barns bästa ska alltid gälla. För att det här ska vara möjligt krävs skickliga medarbetare och modiga chefer.

Örebro kommun ska arbeta för en hållbar samhällsutveckling ekonomiskt, socialt och ekologiskt, med utgångspunkt i FN:s globala hållbarhetsmål. Det innebär att en del av de strategiska målen och uppdragen i den här budgeten förutom att förbättra den kommunala verksamheten även syftar till att nå de globala hållbarhetsmålen. Kommunala upphandlingar är ett viktigt verktyg i arbetet med en hållbar samhällsutveckling.

Hela Örebro kommun ska leva och växa, både landsbygden och staden.

Strategiska mål

- Varje nämnd ska ha en ekonomi i balans och dess verksamheter ska bidra till en god ekonomisk hushållning.
- Örebro kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare som erbjuder en trygg och säker arbetsmiljö.

Uppdrag för 2024

- Ta fram ett arbetssätt/färdplan för hur Örebro kommun ska arbeta planmässigt med konkreta insatser för att Örebro kommun ska bli en tryggare och säkrare plats att leva, bo, studera och arbeta i för hbtqi-personer.
- Skapa fler praktikplatser i kommunens verksamheter.
- Varje nämnd ska upprätta en kompetensförsörjningsplan för sitt ansvarsområde. Uppföljning av planens verkställande ska ske i nämndens ordinarie uppföljningsarbete.
- Kommunstyrelsen ska upprätta kompetensförsörjningsplan för tvärgående behov och initiativ som syftar till att lyfta kommunens generella kompetens och förmåga.
- I reviderad ÖSB har en fördelning av Kommundirektörens effektiviseringsuppdrag på 50 mnkr för 2024 hanterats i nämndernas driftbudgetramar. Kommunstyrelsen får i uppdrag att ta fram förslag på effektiviseringar för år 2025 och 2026.

Lärande, utbildning och arbetsmarknad

Kommunens förskolor och skolor ska ge varje barn och elev förutsättningar att lyckas. Alla har rätt till en bra start i livet, det ger trygghet och skapar framtidstro. Elever har olika behov och förutsättningar vilket alla skolor ska ha möjlighet att möta och arbeta med. I detta arbete ska elevhälsan stärkas för att underlätta lärarnas arbete och för att genom tidiga insatser möta barn och elevers behov. Skolorna i Örebro kommun ska vara trygga platser med fokus på lärande och kunskapsutveckling. Kränkningar eller mobbning ska inte förekomma.

Förskolan har ett viktigt pedagogiskt uppdrag som ger barn grunden i deras språkliga utveckling och förbereder dem för skolan. För att fler barn ska få ta del av förskolans lek- och lärmiljö behöver arbetet med den uppsökande verksamheten fortsätta.

SFI-verksamheten ska i större utsträckning se till att elever ges språkliga förutsättningar för att klara sig i det svenska samhället. SFI ska i högre grad kombineras med praktik eller yrkesspår för att möjliggöra effektivare och bättre språkinläring samt en snabbare väg till jobb och studier för nyanlända.

För de som inte klarat skolan eller på andra sätt hamnar utanför arbetsmarknaden är det centralt med kvalitativa utbildningsinsatser som möjliggör omställning, yrkesutbildning och utbildning för vidare studier. Utbildning är den tydligaste vägen till egenförsörjning och kommunen behöver en vuxenutbildning som motsvarar invånarnas behov.

Arbetsmarknadsinsatserna ska bättre möta upp arbetsmarknadens krav och kommuninvånarnas behov i syfte att minska antalet personer som befinner sig utanför arbetsmarknaden.

Strategiska mål

- Alla elever ska nå kunskapsmålen i skolan.
- Alla barn och elever ska känna trygghet och studiero.
- Det ska råda nolltolerans mot mobbing och kränkande behandling.
- Kommuninvånare som står utanför arbetsmarknaden ska snabbare komma i egen försörjning.
- Antal och andel personer som är beroende av långvarigt försörjningsstöd ska minska.

Uppdrag för 2024 för förskola, grundskola och gymnasieskola

- Den kommunala resursfördelningsmodellen för förskola och grundskola ska revideras och viktas i syfte att minska skolsegregationen och öka kunskapsresultaten.
- Fördelningen av statsbidrag för likvärdig skola inom grundskola ska viktas i syfte att öka kunskapsresultaten.
- Avveckla pedagogisk omsorg.
- Utveckla barnomsorg på obekvämtid i kommunal regi.
- Underlätta för skolverksamheten på landsbygden.
- För att möta framtidens behov och utmaningar genomföra en övergripande översyn av grundskolans och förskolans lokaler.
- Utöka samverkan gällande yrkesutbildningar mellan vuxenutbildningen och gymnasieskolan.
- Skapa en struktur och ett arbetssätt för samverkan mellan gymnasieskolan och grundskolan i syfte att stötta elever som riskerar att inte nå behörighet till gymnasiet.

Uppdrag för 2024 för vuxenutbildning och arbetsmarknad

- Vidareutveckla arbetet med uppsökande verksamhet inom försörjningsstöd.
- Samverka kring arbetsmarknadsinsatser kopplat till GVI (Group Violence Intervention) och andra brottsförebyggande insatser.
- Genomföra insatser inom SFI för att nå ett högre deltagande på arbetsmarknaden för kvinnor.

Ett tryggt Örebro genom livet

Örebro kommun ska vara en trygg plats att leva, verka och bo på genom hela livet. Vi ska ha en trygg välfärd som finns där när vi behöver den. För att klara av att den demografiska utmaningen med en ökande andel äldre och en minskande andel i arbetsför ålder behöver välfärdsyrkena attrahera fler. Investeringar i välfärdsteknik är en viktig del av lösningen. Medarbetare som trivs och mår bra skapar förutsättningar för välmående verksamheter, det ska var tryggt att åldras i Örebro kommun.

I Örebro verkar vi för ett jämställt och jämlikt samhälle. Alla ska känna sig trygga i hemmet, bostadsområdet, på landsbygden och i staden. Den farligaste platsen för en kvinna är i hemmet och den hedersproblematik som råder i vårt samhälle är både allvarlig och medför stort lidande. Insatser mot narkotikamissbruk och droghandel måste systematiseras ytterligare för att ta itu med de problem vi ser. Befintliga insatser såsom arbetet med GVI kommer att behöva integreras ännu mer i kommunens verksamheter. Örebro ska bli tryggare för alla.

Det ska vara ordning och reda i Örebro kommuns välfärd. Idag går flera verksamheter med stora underskott. Ett omtag ska göras för att anpassa organisationen till vad den bör kosta och kostnaderna för de externa placeringarna inom socialtjänst och funktionsstöd måste minskas. Arbetet med rehabiliterande arbetssätt och nära vård ska fortsätta integreras i det ordinarie arbetet. Arbetet med att minska fusk och de oegentligheter som förekommer mot vårt välfärdssystem kommer systematiseras och stärkas. Varje skattekrona ska gå till vad som avses, detta är centralt om vi ska ha en välfärd att lita på även i framtiden.

Strategiska mål

- Örebro kommun ska bidra till att minska utanförskapet, den psykiska ohälsan och den sociala utsattheten.
- Välfärden i Örebro kommun ska hålla hög kvalitet.
- Det ska vara tryggt att bo, leva och verka i Örebro kommun.
- Örebro kommun ska inte ha några utsatta områden, riskområden eller särskilt utsatta områden.

Uppdrag för 2024 för det sociala välfärdsområdet

- Medarbetarnas arbetsuppgifter ska renodlas inom verksamhetsområdena vård och omsorg samt funktionsstöd.
- Skapa förutsättningar och påbörja arbetet för en mer effektiv organisation inom äldreomsorgen.
- Användning av välfärdsteknik ska vara huvudalternativet vid verkställande av insats, förskrivning av hjälpmedel eller val av arbetsmetod.
- Minska genomsnittskostnaderna för placeringarna inom socialnämnden och funktionsstödsnämnden.
- Skapa förutsättningar för fler gruppboenden samt serviceboenden.
- Tydliggör ansvarsfördelningen mellan samhällets aktörer i arbetet mot en nollvision mot hemlöshet.

Uppdrag för 2024 för det trygghetsskapande och brottsförebyggande arbetet

- Ta fram en ny plan i arbetet mot våld i nära relation och hedersrelaterat våld och förtryck.
- Metodutveckla kommissionen mot välfärdsbrottslighet.
- Metodutveckla narkotikateamet.
- Kommunens säkerhetsavdelning ska stärkas och bli mer operativ.
- Initiera arbetet för ett trygghetscenter i VOX-området.

Ett hållbart och växande Örebro

Örebro ska vara attraktivt för människor att verka, leva och bo i. Kommunens boende- och närmiljöer ska vara hälsosamma, trygga och säkra samt skapa förutsättningar för jämlika uppväxtvillkor och sociala sammanhang. Det växande Örebro planeras utifrån ett helhetstänk där jordbruksmark ska värnas i så stor utsträckning som möjligt. Arbete och insatser för att bibehålla ett högt Nöjd Kund Index (NKI) gällande bygglovsprocesser är viktigt för Örebros fortsatta utveckling.

Arbetet för en hållbar och god mobilitet i hela kommunen ska fortsätta och Örebro ska utvecklas med god infrastruktur, strategisk planering och i nära dialog med näringslivet. Örebro ska också fortsätta utveckla sin position som ledande logistiknav. Örebro ska vara en attraktiv gång- och cykelstad med en effektiv kollektivtrafik och fungerande biltrafik.

Örebro kommun ska ta ansvar i klimatfrågan och arbeta med prioriterade åtgärder för att minska klimatbelastningen. Kommunkoncernen ska bli självförsörjande på klimatsmart el samtidigt som ett aktivt arbete ska ske med fokus på hållbar energianvändning. Att skapa och bevara olika typer av grönområden och tillgängliga naturområden är viktigt för den biologiska mångfalden, men också för att möjliggöra ett attraktivt natur- och friluftsliv för alla.

I Örebro ska kultur- och fritidslivet vara tillgängligt, inkluderande och tryggt. Att skapa mötesplatser och möjlighet till en aktiv och meningsfull fritid för alla åldrar och skeden i livet har många fördelar. Bland annat gynnas både folkhälsa och integration.

Möjlighet till möten, lek, motion och rörelse i hela kommunen är en viktig del av Örebros utveckling och i det spelar civilsamhället en stor roll.

Strategiska mål

- I Örebro ska tillgången på bostäder i högre grad överensstämma med efterfrågan och behov både vad gäller fastighetstyp, läge och prisbild.
- Inom och mellan våra stadsdelar behövs fler och mer varierade bostadstyper.
- Örebro kommun ska fortsatt vara attraktivt för företag att växa och etablera sig i.
- Örebro kommunkoncern ska bli 100 procent självförsörjande på klimatsmart el
- Inom Örebro kommunkoncern ska energieffektiviseringen öka.
- Öka den biologiska mångfalden och andelen giftfria miljöer.
- Säkra en hållbar och resilient vattenförsörjning.

Uppdrag för 2024 för samhällsbyggnad

- Fortsätta arbetet med BRT etapp 2 och 3 tillsammans med Region Örebro län.
- Arbetet med medborgardialoger inom samhällsbyggnadsområdet ska utvecklas.
- Tillsammans med ÖBO och privata fastighetsägare skapa bättre förutsättningar för efterfrågade bostäder i hela kommunen.
- Skapa förutsättningar för att underlätta klimatsmarta åtgärder och hållbara lösningar för nybyggnation och befintlig byggnation.
- Genom kommunövergripande arbete underlätta att hitta parkering i Örebro.
- Arbeta för att naturmiljöer blir mer tillgängliga för kommuninvånare.
- Med underhållsplaner som grund fortsätta arbetet för att bättre planera, prioritera och samordna kommunens investeringar.

Uppdrag för 2024 för klimat och miljö

- Arbeta med uppföljning och efterlevnad av klimatstrategin och dess aktivitetsplan.
- Genom informationsinsatser bidra till att fler privatpersoner och fastighetsägare installerar solceller.
- Kartlägga och initiera en samordning av kommunkoncernens övergripande elförbrukning.
- Prioritera och arbeta med åtgärder för att effektivisera energianvändningen i kommunkoncernen.
- Utreda system och organisation för möbel- och materialåterbruk i Örebro kommunkoncern.
- Arbeta för att bevara och restaurera mark- och vattenmiljöer.

Uppdrag för 2024 för trygghet i det offentliga rummet

- Prioritera åtgärder för att öka tryggheten och säkerheten i centrala Örebro.
- Trygghets- och säkerhetsarbetet ska utvecklas och vara en viktig aspekt i samhällsplaneringsprocessen.

Näringsliv, tillväxt, civilsamhälle och kultur

Civilsamhället, näringslivet och det offentliga skapar tillsammans en kommun där många vill leva och bo.

Här förenas landsbygdens lugn med stadens brus. I Örebro finns goda möjligheter till stimulerande arbete och en rik fritid. Örebro kommuns näringslivsprogram är vägledande i arbetet för näringsliv och tillväxt. På så sätt får vi en fortsatt positiv utveckling av Örebro.

Örebro kommun har ett kultur- och föreningsliv som ger utrymme för kreativitet, utveckling och ett socialt sammanhang. Det finns en bredd i kultur- och föreningslivet som bidrar till attraktiva mötesplatser och Örebroarnas välbefinnande. Det är vi stolta över.

Strategiskt mål

- Örebro kommun ska erbjuda ett utvecklande, aktivt och tryggt kultur-, fritids- och föreningsliv.

Uppdrag 2024 för näringsliv, tillväxt, civilsamhälle och kultur

- Med näringslivsprogrammet som grund skapa forum för dialoger anpassade efter näringslivets varierande behov.
- I samråd med näringslivsdialogerna identifiera utvecklingsbehov i den kommunala servicen gentemot näringslivet.
- Säkra Open Arts långsiktiga finansiering.
- Kartlägga behovet av kompetensutveckling om Neuropsykiatriska funktionsnedsättningar, NPF, inom Kultur- och fritidsförvaltningen.
- Samarbeta med civilsamhället i syfte att få fler barn och unga engagerade i Örebros föreningsliv.
- Kartlägga de initiativ som finns där föreningsliv och fastighetsägare vill etablera idrottsytor.

Sammanställning av målformuleringar

Tabell 1. Målformuleringar

	Målformulering	Kan kopplas till detta område i PHU*	Dessa mål är GEH-mål
1	Varje nämnd ska ha en ekonomi i balans och dess verksamheter ska bidra till en god ekonomisk hushållning.	6	
2	Örebro kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare som erbjuder en trygg och säker arbetsmiljö.	6	x
3	Alla elever ska nå kunskapsmålen i skolan.	2	x
4	Alla barn och elever ska känna trygghet och studiero.	2	
5	Det ska råda nolltolerans mot mobbing och kränkande behandling.	1, 2, 3	
6	Kommuninvånare som står utanför arbetsmarknaden ska snabbare komma i egen försörjning.	2	x
7	Antal och andel personer som är beroende av långvarigt försörjningsstöd ska minska.	2	x
8	Örebro kommun ska bidra till att minska utanförskapet, den psykiska ohälsan och den sociala utsattheten.	1, 2, 3	
9	Välferden i Örebro kommun ska hålla en god kvalitet.	3	x
10	Det ska vara tryggt att bo, leva och verka i Örebro kommun.	1, 4	
11	Örebro kommun ska inte ha några utsatta områden, riskområden eller särskilt utsatta områden.	1	
12	I Örebro ska tillgången på bostäder i högre grad överensstämma med efterfrågan både vad gäller fastighetstyp, läge och prisbild.	4	
13	Inom och mellan våra stadsdelar behövs fler och mer varierade bostadstyper.	4	
14	Örebro kommun ska fortsatt vara attraktivt för företag att växa och etablera sig i.	2, 4	x
15	Örebro kommunkoncern ska bli 100 procent självförsörjande på klimatsmart el.	4, 5	
16	Inom Örebro kommunkoncern ska energieffektiviseringen öka.	4, 5	x
17	Öka den biologiska mångfalden och andelen giftfria miljöer.	4, 5	
18	Säkra en hållbar och resilient vattenförsörjning.	4, 5	
19	Örebro kommun ska erbjuda ett utvecklande, aktivt och tryggt kultur-, fritids- och föreningsliv.	1, 2, 3	x

*PHU – Program för hållbar utveckling

Målområde 1. Örebro i sin fulla kraft

Målområde 2. Lärande, utbildning och arbete genom hela livet i Örebro

Målområde 3. Ett tryggt och gott liv för alla i Örebro

Målområde 4. Örebro skapar livsmiljöer för god livskvalitet

Målområde 5. Ett klimatpositivt Örebro med friska ekosystem och god biologisk mångfald

Målområde 6. Hållbara och resurseffektiva Örebro

Tabell 2, vilka nämnder som berörs av vilka mål

Mål	KS	VAN	FSN	GSN	GAN	SON	VON	FUN	MEN	TSN	BMN	KFN	ÖFN
1	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
2	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
3				x	x								
4			x	x	x							x	
5	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
6	x				x								
7	x				x	x		x		x			
8	x		x	x	x							x	
9			x	x	x	x	x	x					
10	x								x	x	x	x	
11	x			x	x	x			x			x	
12	x*								x*		x*		
13	x*										x*		
14	x								x				
15	x*												
16	x*	x*	x*	x*	x*	x*	x*	x*	x*	x*	x*	x*	x*
17	x*								x*	x*	x*		
18	x								x	x	x		
19	x											x	

* Övergripande mål som behöver brytas ner i aktiviteter på nämndnivå och som ska följas upp på kommunövergripande nivå, därav berörs även kommunstyrelsen.

KS – Kommunstyrelsen

VAN – Valnämnden

FSN – Förskolenämnden

GSN – Grundskolenämnden

GAN – Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden

SON – Socialnämnden

VON – Vård- och omsorgsnämnden

FUN – Funktionsstödsnämnden

MEN – Markplanerings- och exploateringsnämnden

TSN – Teknik- och servicenämnden

BMN – Bygg- och miljönämnden

KFN – Kultur- och fritidsnämnden

ÖFN – Överförmyndarnämnden

Ägardirektiv för de kommunägda bolagen

De kommunägda aktiebolagen är kommunens verktyg för en kvalitativ och effektiv verksamhet inom en rad olika verksamhetsområden. Bolagen ska bidra till en positiv och hållbar utveckling av kommunen för att stärka Örebros attraktivitet.

Bolagen är en del av kommunkoncernen och ska i sin verksamhet beakta kommunens vision, strategier och mål. Bolagen får i uppdrag att göra en bedömning av vilka strategiska mål de kan bidra till. Formerna för roller och samspel mellan kommunen och bolagen regleras via kommunens bolagspolicy. Bolagens ändamål och uppdrag regleras av bolagsordningen. Bolagen ska sträva efter att genom sin verksamhet uppnå både affärsnytta och samhällsnytta.

Bolagen ska inom ramarna för sina respektive verksamhetsområden och de generella direktiven i ÖSB undersöka om bolaget kan vidta åtgärder som bidrar till arbetet med att effektivisera och stärka kommunkoncernens ekonomi. Bolagen ska ha kontroll på sina framtida kapitalbehov så att god ekonomisk hushållning upprätthålls. Med tanke på rådande omvärldsläget behöver resiliensen i energitjänster och inköp av nödvändiga produkter beaktas för att upprätthålla bolagens kritiska roll i Örebro kommun. Bolagen ska medverka till att målen i kommunens program för hållbar utveckling och underliggande styrdokument uppfylls.

Örebro Rådhus AB

Ändamål

Bolaget har till ändamål att äga och förvalta aktier i Örebro kommuns hel- och delägda aktiebolag, svara för ekonomisk uppföljning av dotterbolagen och förmedla information om dotterbolagens verksamhet till Kommunstyrelsen.

Verksamhet

Örebro Rådhus AB är moderbolag i kommunens bolagskoncern. Bolaget har i uppdrag att utöva samordning och uppföljning av kommunens aktiebolag inom ramen för de budgetdirektiv som fastställs av Kommunfullmäktige.

Örebro Rådhus AB ska aktivt arbeta för att skapa en effektiv bolagsstruktur för kommunens aktiebolag genom att pröva och föreslå förvärv, ändrat ägande och försäljningar av bolag.

Örebro Rådhus AB ska bidra till att arbetet kring hållbar utveckling (socialt, ekonomiskt och miljömässigt) samordnas inom bolagskoncernen.

Ekonomi

Utdelning från Örebro Rådhus AB till kommunen ska uppgå till maximalt 65 miljoner kronor. Om kommunens ekonomi tillåter det kan en del av utdelningen hållas kvar som utdelningsbart kapital i bolaget för att, vid behov, delas ut senare. Utdelningen från Örebro Rådhus AB kan även helt eller delvis bytas ut mot ränta på villkorade lån.

Finansiering av utdelningen och moderbolagets egna kostnader för räntor och administration samt, vid behov, kapitaltillskott till dotterbolag sker dels genom att moderbolaget får aktieutdelning och/eller koncernbidrag på minst 47 mnkr från dotterbolagen, dels genom tidigare upparbetat eget kapital. Utöver ovanstående utdelning kan en del av de reavinster som uppstår i dotterbolagen vid fastighetsförsäljningar delas ut till Örebro Rådhus AB som i sin tur lämnar utdelning till kommunen.

Örebro Rådhus AB får i uppdrag att säkerställa att dialog sker mellan fastighetsbolagen, moderbolaget och kommunen om planeringen av försäljningar och utdelning så att den ekonomiska effekten kommer kommunen till del vid lämpligaste tidpunkt.

ÖrebroBostäder AB

Ändamål

ÖrebroBostäder ska förvalta och utveckla sina befintliga bostadslägenheter inom ramen för lagen om allmännyttiga kommunala bostadsaktiebolag. Bolaget ska fungera som kommunens bostadspolitiska verktyg, aktivt bidra till en god kommunal bostadsförsörjning och vara en garant för en social bostadspolitik i Örebro kommun.

Verksamhet

ÖrebroBostäder ska skapa trivsamma, trygga och attraktiva bostadsområden genom aktiva åtgärder och samarbete med kommunen, föreningsliv och andra organisationer. I sina stora bostadsområden ska bolaget ta ett extra ansvar för att skapa en bra uppväxtmiljö för barn och unga genom att anordna eller medverka i olika typer av ferieverksamheter.

ÖrebroBostäder ska fortsätta arbetet med att skaffa sig en beredskap för att kunna bygga nya bostads- och studentlägenheter i enlighet med kommunens intentioner och önskemål för att möta det behov av nya bostäder som befolkningstillväxten i Örebro skapar.

ÖrebroBostäder ska fortsätta sitt uppdrag att skapa arbetstillfällen i sina stora bostadsområden. Detta uppdrag gäller särskilt i de västra stadsdelarna där bolaget ska samverka med sitt dotterbolag Västerporten Fastigheter.

Vid upphandlingar ska bolaget, då så är möjligt, ställa krav som möjliggör till exempel anställningar, praktik och utbildningsinsatser av personer som står utanför arbetsmarknaden i Örebro. Kraven ska utformas så att mindre företag inte exkluderas ur upphandlingsprocessen.

ÖrebroBostäder ska när så är lämpligt öka samverkan med kommunen och kommunens övriga bolag genom medverkan i gemensamma upphandlingar.

ÖrebroBostäder ska fortsätta att vidta åtgärder för att skapa långsiktigt hållbara fastigheter ur energi- och miljösynpunkt. Bolaget är idag självförsörjande vad gäller förnybar el och arbetet ska fortsätta att säkerställa att så stor del som möjligt av bolagets elförbrukning sker via förnyelsebara energislag i den mån det sker inom ramen för ekonomisk hållbarhet.

ÖrebroBostäder ska samarbeta och bidra till utvecklingen av konceptet En smart och säker stad.

ÖrebroBostäder ska fortsätta bidra till innovationssamarbetet inom koncernen för effektivisering inom energi- och digitaliseringsområdet och en smartare stad med siktet inställt på målet om Klimatneutralitet 2030.

ÖrebroBostäder ska fortsätta vara en aktiv part i utvecklingen av området Tamarinden.

ÖrebroBostäder ska kartlägga möjligheterna att bidra till ökad andel solenergi och annan förnyelsebar energi, såväl i produktion som förbrukning.

ÖrebroBostäder AB ska fokusera det trygghetsskapande arbetet med bas i EST-samverkan och nya samverkansformer med bland annat socialförvaltningen. Syftet är att skapa fler användbara konkreta trygghetsåtgärder och att i samråd med varandra nyttja dessa för största möjliga effekt. Såväl fysiska trygghetsåtgärder som boendesociala insatser ska fokuseras.

Vid behov bidra med lokaler för att stärka kommunens beredskapsförmåga.

Ekonomi

ÖrebroBostäder är ett kommunalt aktiebolag och då gäller Lag (2010:879) om allmännyttiga kommunala bostadsaktiebolag. Den reglerar dels att bolaget ska vara affärsmässigt, dels vissa utdelningsbegränsningar. Affärsmässigheten innebär att avkastningskravet på bolaget ska vara likvärdigt som på den privata marknaden.

ÖrebroBostäder har för sin egen verksamhet ett resultatkrav på minst 20 miljoner kronor. Inom denna resultatnivå ska bolaget under året genomföra fastighetsunderhåll som säkerställer god standard och långsiktigt goda marknadsvärden på fastigheterna.

En del av fastighetsbeståndet kan, om det är affärsmässigt motiverat, avyttras för att säkerställa god ekonomi över tid och frigöra kapital för finansiering av underhåll, renoveringar och nyinvesteringar.

ÖrebroBostäder ska fastställa avkastningskrav på sina dotterbolag som normalt motsvarar 5 procent på bolagens egna kapital.

ÖBO Omsorgsfastigheter

Ändamål

Bolaget har till ändamål att äga, förvalta och uppföra fastigheter för att tillgodose Örebro kommuns behov av omsorgsboenden för äldre och gruppboenden för personer med funktionsnedsättning. Bolaget ska främja tillgången på goda bostäder för äldre och personer med funktionsnedsättning inom ramen för kommunens bostadspolitiska intentioner.

Verksamhet och ekonomi

Bolaget ska under året genomföra normalt fastighetsunderhåll på en nivå som säkerställer bra standard och långsiktigt goda marknadsvärden på fastigheterna.

ÖBO Omsorgsfastigheter tar tillsammans med kommunen fram förslag på förändrat arbetssätt för att på ett bättre sätt kunna utveckla och bygga yteffektiva, rationella och kostnadseffektiva fastigheter i syfte att hålla nere kostnader med fortsatt hög boendekvalitet.

Resultatkravet på ÖBO Omsorgsfastigheter ska fastställas av ÖrebroBostäder AB.

ÖBO Omsorgsfastigheter ska kartlägga möjligheterna att bidra till ökad andel solenergi, såväl i produktion som förbrukning.

Västerporten Fastigheter AB

Ändamål

Bolaget har till ändamål att äga, förvalta, utveckla och överlåta fastigheter för att tillgodose behovet av affärs- och verksamhetslokaler i Örebros västra stadsdelar för kommunen, näringslivet och nyföretagare. Bolaget ska i samverkan med Örebro kommun och andra aktörer bidra till att fler arbetstillfällen skapas i de västra stadsdelarna samt att människorna som bor där blir aktiva i utvecklingen av sina närområden.

Verksamhet

Västerporten Fastigheters verksamhet ska i första hand inriktas på de västra stadsdelarna för att möjliggöra ett småskaligt arbetssätt nära medborgarna.

Västerporten Fastigheter ska genom förvaltning och utveckling av affärs- och verksamhetslokaler komplettera och stärka de åtgärder som Örebro kommun och ÖrebroBostäder genomför i Vivallaområdet inom ramen för kommunens övergripande program för stadsdelsutveckling.

Västerporten Fastigheter ska aktivt verka för att stärka attraktivitet och miljöer i de västra stadsdelarna och bidra till en ökad social sammanhållning i områdena. Västerporten Fastigheter ska aktivt medverka i de särskilda sysselsättningsprojekt som kommunen genomför för människor som är långtidsarbetslösa. Bolagets medverkan i dessa projekt ska ske genom utveckling av lokaler för nyföretagare, tillhandahållande av praktikplatser samt genomförande av sociala upphandlingar.

Västerporten Fastigheter ska sträva efter att skapa nya affärslokaler, nya lokaler för nyföretagare och nya mötesplatser i de västra stadsdelarna.

Bolaget ska pröva möjligheten att uppföra nya kontors- och verksamhetslokaler i Vivalla och i de västra stadsdelarna samt verka för nya industrilokaler i Vivalla Företagsby för externa hyresgäster och kommunala förvaltningar. Västerporten Fastigheter ska kartlägga möjligheterna att bidra till ökad andel solenergi, såväl i produktion som förbrukning

Ekonomi

Västerporten Fastigheter ska sträva efter ett ekonomiskt resultat som ger utrymme för att långsiktigt bibehålla och värdesäkra sitt aktiekapital. Resultatkravet på Västerporten Fastigheter ska fastställas av ÖrebroBostäder AB.

Västerporten Fastigheters verksamhet ska baseras både på affärsmässighet och samhällsnytta. Bolaget ska i ökad grad prioritera de investeringsobjekt och uthyrningar som ger god samhällsnytta, även om vissa av dessa objekt inte blir ekonomiskt lönsamma på kort sikt. De förluster som kan komma att uppstå på enskilda objekt ska bolaget varje år kunna finansiera inom ramen för de vinster som redovisas för övriga fastighetsobjekt.

ÖBO Husaren AB

Ändamål

Bolaget har till ändamål att äga och förvalta sådana fastigheter som huvudsakligen nyttjas av ÖrebroBostäder AB.

Verksamhet och ekonomi

ÖBO Husaren ska fortsätta att förvalta och utveckla ÖrebroBostäders egna verksamhetslokaler.

ÖBO Husaren AB ska kartlägga möjligheterna att bidra till ökad andel solenergi, såväl i produktion som förbrukning.

Resultatkravet på ÖBO Husaren ska fastställas av ÖrebroBostäder AB.

Örebroporten Fastigheter AB

Ändamål

Bolaget har till ändamål att inom ramen för en allmänt inriktad och kompetensenlig kommunal näringspolitik komplettera marknadens utbud av lokaler för näringsverksamhet genom att förvärva, äga, förvalta, utveckla, överlåta eller upplåta fastigheter samt att genom information och marknadsföring lämna näringslivet en god service i frågor om mark- och lokalutnyttjande i kommunen. Vidare ska bolaget på uppdrag av kommunen förvärva, äga, förvalta, utveckla och upplåta fastigheter för kommunens egen verksamhet.

Verksamhet

Örebroporten ska förvalta och utveckla näringsfastigheter i samarbete med näringslivet i Örebro som komplement när marknaden inte kan tillgodose lokalbehoven. Örebroporten ska förvalta och utveckla idrotts-, kultur-, kongress-, utbildnings- och kontorsfastigheter på uppdrag av Örebro kommun. Bolaget ska fungera som kommunens verktyg för utveckling och omställning av kommunala fastigheter.

Örebroporten ska fortsätta att vidta åtgärder för att skapa långsiktigt hållbara fastigheter ur energi och miljösynpunkt. Örebroporten ska kartlägga möjligheterna att bidra till ökad andel solenergi, såväl i produktion som förbrukning.

Örebroporten Fastigheter AB ska:

Bidra i arbetet med att utreda Svampens framtida användning.

Fortsätta arbetet med att utveckla Conventum på ett sätt som säkerställer att anläggningen fortsatt är konkurrenskraftig.

Medverka till att utveckla elitidrottsområdet på Eyrafältet.

Medverka till att utveckla Airport City.

Medverka till utveckling av Gustavsvik Resorts.

Vid upphandlingar av byggnadsentreprenader ska bolaget sträva efter att ställa krav som möjliggör till exempel anställningar, praktik och utbildningsinsatser av personer som står utanför arbetsmarknaden i Örebro. Örebroporten ska när så är lämpligt samverka med kommunen och kommunens övriga fastighetsbolag genom medverkan i gemensamma upphandlingar.

Örebroporten ska fortsätta bidra till innovationssamarbetet inom koncernen för effektivisering inom energi- och digitaliseringsområdet och en smartare stad med siktet inställt på målet om Klimatneutralitet 2030.

Ekonomi

Örebroporten har för sin egen verksamhet ett resultatkrav på minst 3 procent av bolagets eget kapital, vilket motsvarar cirka 29 miljoner kronor. Inom denna resultatnivå ska bolaget under året genomföra fastighetsunderhåll som säkerställer god standard och långsiktigt goda marknadsvärden på fastigheterna.

Utdelningen till Örebro Rådhus AB från Örebroporten ska uppgå totalt till 22 miljoner kronor inklusive eventuella utdelningar från dotterbolagen.

Örebroporten ska verka för att avyttra delar av beståndet, om det är affärsmässigt och verksamhetsmässigt motiverat, för att med en återhållsam låneskuldstillväxt kunna genomföra underhåll, reoveringar och nyinvesteringar.

Örebroporten ska i sin tur fastställa avkastningskrav på sina dotterbolag som normalt motsvarar minst 5 procent på bolagens egna kapital.

Gustavsvik Resorts AB

Ändamål

Bolaget har till ändamål att driva och utveckla fritids- och turistanläggningar med hög attraktionskraft, erbjuda tjänster för alla målgrupper bland både örebroare och turister, bedriva verksamheten inom ramen för en långsiktigt hållbar utveckling utifrån både ekologisk, ekonomisk och social dimension.

Verksamhet

Gustavsvik Resorts ska utveckla verksamheten enligt den nya affärsplanen.

Gustavsvik Resorts ska säkerställa att verksamheten bedrivs inom ramen för en långsiktigt hållbar utveckling utifrån både ekologisk, ekonomisk och social dimension.

Ekonomi

Utdelning skall ske med försiktighet och vara rimlig över tiden och max uppgå till 25 procent av årets vinst.

Futurum Fastigheter i Örebro AB

Ändamål

Bolaget har till ändamål att förvärva, äga, upplåta, utveckla och överlåta fastigheter för att i första hand tillgodose Örebro kommuns behov av lokaler och anläggningar för verksamheter inom barn och utbildning, social verksamhet samt motion och rekreation.

Verksamhet

Futurum Fastigheter i Örebro AB (Futurum) ska förvalta, utveckla och bygga kostnadseffektiva och framtidssäkra miljöer som stödjer våra kunders verksamhet. Särskilt fokus ska ligga på att säkerställa en långsiktigt god ekonomi samt att fastigheterna underhålls på kort och lång sikt.

Futurum ska, samtidigt som man bygger klimatsmarta och giftfria lokaler, även ta ansvar för att minimera kommunens hyreskostnader. Detta innebär att yta och produktionskostnad ska optimeras. I samarbete med kund ska konceptförskola och konceptskola fortsätta att utvecklas.

Futurum ska även genomföra aktiva åtgärder för att främja den biologiska mångfalden i och omkring sina fastigheter.

Futurum ska fortsätta sitt samarbete med andra aktörer i syfte att hitta jobb till människor som står utanför arbetsmarknaden. Detta arbete ska dels inriktas på att hitta jobb i samband med upphandlingar som genomförs, dels genom att se om Futurum kan rekrytera kompetens till den egna förvaltningen. Vid upphandlingar av byggnadsentreprenader ska bolaget sträva efter att ställa krav som möjliggör till exempel anställningar, praktik och utbildningsinsatser av personer som står utanför arbetsmarknaden i Örebro.

Futurum ska fortsätta att vidta åtgärder för att skapa långsiktigt hållbara fastigheter ur energi- och miljösynpunkt. Futurum ska kartlägga möjligheterna att bidra till ökad andel solenergi, såväl i produktion som förbrukning.

Futurum ska när så är lämpligt samverka med kommunen och kommunens övriga bolag genom medverkan i gemensamma upphandlingar.

Futurum ska i samförstånd med lokalförslingsavdelningen och verksamheten beakta arbete med trygghetsskapande åtgärder i samband med ombyggnation och nybyggnation.

Futurum ska fortsätta bidra till innovationssamarbetet inom koncernen för effektivisering inom energi- och digitaliseringsområdet och en smartare stad med siktet inställt på målet om Klimatneutralitet 2030.

Ekonomi

Futurum har ett resultatkrav på sin verksamhet motsvarande minst 5 procent av bolagets eget kapital, vilket motsvarar minst 30 mnkr. Bolaget ska sträva efter att ha en soliditet på 20 %, dock får soliditeten inte understiga 10 procent. Futurum ska inom angiven resultatnivå finansiera löpande och planerat fastighetsunderhåll för att säkerställa god standard och långsiktigt goda marknadsvärden på fastigheterna.

Utdelning till Örebro Rådhus AB från Futurum ska uppgå till 25 miljoner.

Futurum ska verka för att avyttra delar av beståndet, om det är affärsmässigt och verksamhetsmässigt motiverat, för att kunna genomföra underhåll, renoveringar och nyinvesteringar samtidigt som låneskulden minskas. Avyttringen ska inte avse fastigheter som används inom kommunkoncernens verksamheter.

Örebrokompaniet AB

Ändamål

Bolaget har till ändamål att bedriva marknadsföring av Örebro, främja privat- och affärsturism i Örebro och bedriva turismverksamhet.

Verksamhet och ekonomi

Örebrokompaniet ska varumärkesbygga och lyfta fram Örebros attraktionsvärden gentemot inflyttning, etablering, kompetensförsörjning och turism. Arbetet ska ske i samverkan med näringslivet och andra aktörer som Örebro universitet och Region Örebro län.

Örebrokompaniet ska fortsätta med att utveckla befintliga och värva nya evenemang och möten. Bolaget ska verka för att tillsammans med annan arrangör arrangera evenemang som förstärker stadens varumärke. Bolaget ska fokusera på evenemang som är tillgängliga för alla örebroare samt verka för fler attraktiva evenemang utanför stadskärnan.

Örebrokompaniet ska fortsätta utveckla samarbetet med externa finansiärer såsom andra offentliga aktörer, föreningsliv och det privata näringslivet i syfte att tillsammans hitta gemensamma målsättningar och bli mer kostnadseffektiva.

Örebrokompaniet ska utveckla arbetet med det samlade platsvarumärket Örebro.

Örebrokompaniet har i uppdrag att tillgängliggöra Örebro slott för invånare och besökare, bland annat genom att bedriva visningsverksamhet och vidareuthyrning av lokaler i samarbete med externa parter.

Förhandla avtal om marknadsföringsstöd med Örebros elitidrottslag.

Örebrokompaniet ska minst redovisa ett nollresultat.

Örebro Parkering AB

Ändamål

Bolagets syfte är att tillhandahålla och utveckla attraktiva och ändamålsenliga parkeringsanläggningar inom kvartersmark och en väl fungerande parkeringsövervakning i sådana anläggningar för att skapa tillgänglighet och trafiksäkerhet i Örebros innerstad och för att främja bostadsbyggandet och möjligheten till pendling i kommunen.

Verksamhet

I samråd med Teknik- och serviceförvaltningen samt Miljö- och stadsbyggnadsförvaltningen, baserat på kommunens parkeringsriktlinjer, utreda förutsättningarna för att uppföra eller hyra parkeringsanläggningar på kvartersmark för personbilar i strategiska lägen och därefter underställa förslag till Kommunfullmäktige för beslut om finansiering i form av låneram och eventuell ytterligare kapitalisering av bolaget.

I egen regi eller genom anlitat utförare, bedriva avgiftsbelagd personbilsparkering och ansvara för parkeringsövervakning på kvartersmark i parkeringsanläggningar som ägs eller hyrs av bolaget.

Bolaget ska bidra till den ekologiska och sociala hållbarheten genom att beakta följande målsättningar vid bedrivandet av verksamheten:

- Styra mot mer hållbara transporter.
- Anlägga parkeringshus med hållbara metoder, i hållbara material, med gröna tak och solpaneler.
- Öka tillgången på bil- och cykelpooler.
- Erbjud vädskyddade cykelparkeringar.
- Med hjälp av samnyttjande minska det totala bilplatsbehovet.
- Erbjud laddmöjligheter för elfordon.
- Utnyttja mark effektivare, så möjlighet ges att bygga tätare och grönare.
- Utforma parkeringsanläggningarna så att det upplevs tryggt och säkert att vistas där.
- Bidra till kvinnor och mäns lika möjligheter att välja färdstätt.
- Genom olika arbetsmarknadsinsatser bidra till att minska utanförskapet i samhället.

Ekonomi

Örebro Parkering AB ska successivt nå en långsiktigt hållbar lönsamhetsnivå och soliditet som är tillräcklig för att säkra bolagets förnyelse och tillväxt. Bolagets direktavkastning utifrån bokfört värde ska långsiktigt uppgå till 5 procent. Med direktavkastning avses driftsnetto delat med bokförda värden.

Bolaget ska upprätta en långsiktig ekonomisk plan som bygger på efterfrågan och ägarens avkastningskrav, vilket kan ligga till grund för beslut om framtida investeringar.

Länsmusiken i Örebro AB

Ändamål

Bolaget har till ändamål att erbjuda invånare i Örebro kommun och Örebro län professionell konsertverksamhet av hög konstnärlig kvalitet samt vara en resurs för övrig musikverksamhet inom kommunen och länet. För att uppfylla ändamålet och i syfte att stärka orkesterns varumärke samt för att marknadsföra Örebro kommun och län kan bolagets orkester även genomföra musikturnéer utanför Örebro län och utomlands. Musikverksamheten skall till övervägande del produceras av en egen fast ensemble.

Verksamhet

Konserthuset erbjuder stora möjligheter till breddad verksamhet. Länsmusiken ska ta till vara den möjligheten och utveckla samverkan med Örebros övriga kulturella verksamheter samt med andra producenter och arrangörer av professionell musikverksamhet.

Länsmusiken ska genom nationella och internationella turnéer med Svenska Kammarorkestern bidra till att marknadsföra Örebro kommun och Örebro län och därmed öka kommunens och regionens attraktionskraft.

Länsmusiken ska utgöra en del av Kulturkvarterets verksamhet.

Ekonomi

Länsmusiken ska säkerställa minst ett nollresultat.

Kumbro Utveckling AB

Ändamål

Bolaget har till ändamål för sin verksamhet att äga, förvärva och utveckla gemensamma bolag för Örebro och Kumla kommuner inom området energi och teknisk försörjning samt att utveckla nya samarbetsformer och projekt mellan de två kommunerna inom energi och teknisk försörjning.

Verksamhet

Kumbro Utveckling ska fungera som en katalysator och skapa möjligheter för nya samarbetsprojekt mellan ägarkommunerna samt sträva efter ett tätt och öppet samarbete med näringslivet, regionen och övriga kommuner i länet.

Kumbro Utveckling ska genom verksamheten i sina dotterbolag minska negativ miljöpåverkan och skapa fler arbetstillfällen inom den gröna näringen samt därmed stärka ägarkommunernas möjligheter att bli attraktiva och hållbara kommuner.

Kumbro Utveckling ska tillsammans med sina dotterbolag medverka till att målen i ägarnas program för hållbar utveckling och miljöprogram uppfylls.

Kumbro Utveckling ska leda samarbetet och utvecklingen av konceptet "En smart och säker stad", där man särskilt ska ombesörja kommunal rådighet över de energi- och kommunikationslösningar som används.

Ekonomi

Kumbro Utvecklings resultatkrav är minst ett nollresultat för koncernen. Moderbolaget ska i sin tur fastställa avkastningskrav på sina dotterbolag som normalt motsvarar minst 5 procent på bolagens eget kapital, dock 2 procent för Kumbro Vind AB. Bolagets styrelse bedömer möjligheten till vinstutdelning vid bokslutet. Disponibla vinstmedel ska fördelas mellan ägarkommunerna i förhållande till sitt aktieinnehav.

Kumbro Stadsnät AB

Ändamål

Bolaget har till ändamål för sin verksamhet att skapa ett öppet och operatörsoberoende bredbandsnät i Örebro och Kumla kommuner för anslutning av kommunernas förvaltningar som även ger möjlighet för anslutning av alla företag, hushåll och andra organisationer i Örebro och Kumla kommuner.

Verksamhet

Kumbro Stadsnät ska fortsätta att genomföra utbyggnad av bredbandsnätet i tätorter och på landsbygden i både Örebro och Kumla kommuner. Bolaget ska även bidra med kunskap vid ägarkommunernas strategiska vägval vad gäller utbyggnad av fiberinfrastrukturen för att möjliggöra måluppfyllelse av den digitala agendan.

Kumbro Stadsnät har rollen att samordna bredbandsutbyggnaden på landsbygden samt vara ägarnas representant och föra ägarnas talan i samtal, samverkan och utbyggnad tillsammans med marknadens aktörer på landsbygden.

Kumbro Stadsnät ska fortsätta utveckla samarbetet med andra bredbandsaktörer. Bolaget ska arbeta med att öka användningen av bredbandsnätet med hjälp av flera kvalitativa tjänster och teknikslag.

Kumbro Stadsnät ska fortsätta bidra till och stödja utvecklingen av WiFi-anläggningar i ägarkommunerna.

Kumbro Stadsnät ska samarbeta och bidra till utvecklingen av konceptet En smart och säker stad.

Kumbro Stadsnät ska etablera flera mötesplatser för det nationella och lokala kommunikationsbehovet.

Kumbro Stadsnät ska utveckla sensornätet för att möjliggöra insamling av information från energisnåla sensorer.

Kumbro Stadsnät ska tillsammans med delägarna utveckla NODENA för att möjliggöra nationella fiberaffärer på bolagets lokala marknad.

Kumbro Vind AB

Ändamål

Bolaget har till ändamål för sin verksamhet att planera, projektera och äga vindkraftverk, upphandla och producera vindkraft för energiförsörjning i Sverige, främst i Örebro län, i första hand inom Örebro och Kumla kommuner, att sälja elkraft (egenproducerad eller inköpt på börs) samt svara för administration och kompetens kring vindkraft i det egna bolaget och dess ägare.

Verksamhet

Kumbro Vind ska fortsätta arbetet med att optimera och anpassa produktionskapaciteten efter kundernas nuvarande och framtida energibehov. Produktionen ska uppgå till 96 GWh. Kumbro Vinds ekonomi ska säkras på sikt. Kumbro Vind ska stödja de kommunala bolagens utveckling av egenproducerad solenergi.

Kumbro Vind ska i samarbete med ägarkommunerna etablera fler laddmöjligheter.

Biogasbolaget i Mellansverige AB

Ändamål

Bolaget ska äga och driva en anläggning för framställning av biogas, äga fast egendom samt idka därmed förenlig verksamhet.

Verksamhet

Biogasbolaget i Mellansverige ägs till 40 procent av Örebro kommun genom Kumbro utveckling AB, övriga delägare är Karlskoga kommun genom Karlskoga Energi & Miljö AB och Kumla kommun genom Kumbro Utveckling AB. Budgetdirektiven här avser Örebro kommuns intention med att äga bolaget och är inte, för ägarkretsen, gemensamma direktiv.

Biogasbolaget i Mellansveriges ska ha en leveranskapacitet på 48 GWh under 2024.

Biogasbolaget i Mellansverige ska i samverkan med andra aktörer främst positionera biogasen som fordonsbränsle för kollektivtrafik.

Vätternvatten AB

Ändamål

Bolaget har till ändamål att, inom ramen för den kommunala likställighetsprincipen, på ett långsiktigt, socialt, ekonomiskt och ekologiskt hållbart sätt ansvara för och främja en god vattenförsörjning till Hallsberg kommun, Kumla kommun, Lekeberg kommun och Örebro kommun med syfte att skapa största möjliga samhällsnytta.

Verksamhet

Bolaget har till uppgift att projektera, uppföra, driva och underhålla vattenförsörjningsanläggningar samt att producera och distribuera vatten, äga och förvalta fast och lös egendom samt därmed sammanhängande verksamhet.

Ekonomi

Bolagets driftskostnader faktureras ägarkommunerna i sin helhet varför bolaget ska generera ett nollresultat.

Örebro Läns Flygplats AB

Ändamål

Bolaget har till ändamål att ta tillvara och utveckla kommunikationer med reguljärflyg, fraktflyg och charterflyg till och från regionen och att därigenom bidra till regionens utveckling och tillväxt. Bolaget ska verka för att flygplatsen ingår i ett med övriga trafikslag integrerat logistik- och transportcentrum i regionen.

Verksamhet

Örebro Läns Flygplats AB har i uppdrag att driva och utveckla Örebro Airport med reguljärflyg, fraktflyg och charterflyg till och från regionen. Bolaget ska genom sin verksamhet bidra till regionens utveckling och tillväxt. Bolaget ägs av Örebro kommun med 44,95 procent, Region Örebro län med 44,95 procent, Karlskoga kommun med 5,05 procent och Kumla kommun med 5,05 procent.

Bolaget ska verka för en utveckling av flygtrafiken som är långsiktigt hållbar ur ekonomisk, social och miljömässig synpunkt och tillsammans med relevanta aktörer se över möjligheten till framtida regionalt elflyg.

Miljöarbetet är strategiskt viktigt och flygplatsens egen verksamhet är fossilfri. Genom samverkan med ägare och partners ska verksamheten fortsätta arbetet med att stärka sin miljöprofil med målet att bli Sveriges grönaste flygplats.

Ekonomi

Örebro Läns Flygplats AB har en målsättning på minst nollresultat.

Region Örebro Innovation AB

Ändamål

Bolagets verksamhet och ändamål är att styra och utveckla det strategiska systemet för gemensamma innovationsinsatser i Örebroregionen.

Verksamhet

Bolaget ska styra och utveckla det strategiska systemet för gemensamma innovationsinsatser i Örebroregionen.

Vidare ska bolaget stötta och tillhandahålla strategiskt stöd till övriga aktörer i innovationsstödssystemet i de gemensamt identifierade och överenskomna kärn- och stödprocesserna; idéutveckling - kommersialisering - finansiering och kompetensförsörjning.

Bolaget ska bidra till ökade flöden av idéer och kontakter till övriga parter i systemet i syfte att skapa maximal nytta och effektivitet utifrån behov.

Bolaget ska i förekommande fall fungera som projekthub, dvs kunna initiera behov av särskilda projekt, söka medel och äga och driva sådana särskilt angelägna insatser.

Ekonomi

Bolaget ska ha god ekonomisk hushållning med ett årligt överskott på 2 procent av bolagets egna kapital.

Förutsättningar för perioden 2024–2027

Ekonomiskt läge

Avsnittet baseras på cirkulär 23:20 april 2023 SKR.

Uppdaterat information från cirkulär 23:36, Makronytt, 23:37, augusti 2023, SKR

Utvecklingen för svensk inflation tyder på ett bredare och mer varaktigt förlopp än i tidigare prognoser. Riksbanken i Sverige höjde styrräntan i september vilket innebär att nivån nu ligger på 4,0 procent. Inflationen i Sverige är i augusti 2023 4,7 procent för KPIF (konsumentprisindex med fast ränta) och 7,5 procent för KPI (konsumentprisindex) enligt SCB.

Konjunktoren i den nära omvärlden blir nu allt svagare vilket kommer att ha en inbromsande effekt för ekonomin. 2023 väntas att bli ett svagt år för svensk BNP-utveckling. Sammantaget bedöms Sveriges BNP minska med 0,6 procent i år. Även 2024 blir ett svagt år när lågkonjunktoren bottenar innan återhämtningen tar fart.

Global och svensk konjunktur har efter pandemin varit i en återhämtningsfas men konjunktoren har sedan försvagats. Kriget i Ukraina har medfört höga råvaru- och energipriser vilket bidragit till en hög inflation. För att motverka inflationen har centralbanker i både USA och Europa genomfört räntehöjningar i snabb takt. Inflationstoppen bedöms nu vara nådd i flera länder men beräknas inte komma ner i centralbankernas inflationsmål förrän i slutet av 2023 eller under 2024. Riksbanken i Sverige höjde styrräntan i april 2023 vilket innebär att nivån nu ligger på 3,5 procent. SKR gör bedömningen att Riksbanken kommer att göra en ytterligare höjning under 2023 för att inte riskera en lång period över målnivån och styrräntan bedöms bli 3,75 procent i slutet av året. Inflationen i Sverige är i april 2023 7,6 procent för KPIF (konsumentprisindex med fast ränta) och 10,5 procent för KPI (konsumentprisindex) enligt SCB.

Inflationen och räntehöjningarna har bromsat efterfrågan i ekonomin och svensk BNP minskade sista kvartalet 2022. Sverige bedöms vara i en lågkonjunktur 2023, BNP väntas falla med 1 procent. Det är främst räntepåverkande delar av ekonomin som bidrar till minskad efterfrågan, hushållens konsumtion samt investeringar. Den minskade efterfrågan gör att många företag behöver anpassa sina kostnader. Den kortsiktiga anpassningen till konjunktoren behöver dock avvägas mot den mer strukturella kompetensbristen. Det finns matchningsproblem mellan utbud och efterfrågan på arbetsmarknaden. Arbetslösheten bedöms öka till ca 9 procent 2024 för att sedan vända nedåt då lågkonjunktoren mattas av och läget stabiliseras inför 2025 och 2026.

Tabell: nyckeltal för svensk ekonomi, april

Tabellen har reviderats med nyckeltal från augusti för 2023–2026.

Nyckeltal för svensk ekonomi	2023	Rev 2023	2024	Rev 2024	2025	Rev 2025	2026	Rev 2026
BNP*	-1,0	-0,6	1,6	1,2	3,3	3,4	2,6	2,4
Sysselsättning, arbetade timmar*	0,8	2,4	0,6	-0,7	2,0	1,7	1,7	1,7
Timlön, Konjunkturlönestatistiken	3,9	3,9	3,7	3,8	3,4	3,4	3,3	3,3
Timlön, Nationalräkenskaperna	3,9	2,7	3,7	4,5	3,4	3,4	3,3	3,3
Arbetslöshet, procent**	8,1	7,8	9,0	9,1	8,6	8,8	7,7	7,8
Inflation, KPIF	5,4	6,0	1,8	2,0	1,8	1,9	2,0	2,0
Inflation, KPI	7,6	8,5	2,1	2,8	1,1	1,4	1,9	1,8
Styrränta, procent, värde vid årets slut	3,75	4,0	1,75	2,5	1,50	2,00	1,50	1,8

Källa: SKR, KI

* Kalenderkorrigerad utveckling. ** Andel av arbetskraften

Skatteunderlaget bromsar in och köpkraften urholkas

Skatteunderlaget utvecklades starkt under 2022 och fortsätter växa snabbt i nominella termer under perioden 2023–2026 med i genomsnitt med 4,6 procent per år. Den genomsnittliga ökningen för perioden 2013–2022 var 4,1 procent. Det reala skatteunderlaget minskar med 2 procent 2023 och är i stort sett oförändrat 2024. Därefter väntas underlaget bli starkare när konjunkturen återhämtar sig. För perioden 2023–2026 växer skatteunderlaget realt med 1,3 procent per år vilket är mindre än de senaste tio årens genomsnitt på 1,6 procent. Kommunernas köpkraft urholkas kraftigt trots den nominella ökningen.

Skatteunderlaget utvecklades starkt under 2022 och under 2023 och 2024 utvecklas skatteunderlaget något svagare men fortfarande i nivå med den historiska utvecklingen. 2025–2026 bedöms skatteunderlaget öka mer då fler arbetade timmar beräknas.

Rikets reala skatteunderlag har de senaste tio åren växt med i genomsnitt 1,6 procent per år. Skatteunderlaget beräknas för 2023–2026 i reala termer öka med 1,1 procent i genomsnitt per år. För 2023 beräknas det reala skatteunderlaget minska med 2,5 procent vilket innebär att köpkraften kommer urholkas. Det är först 2025 som det reala skatteunderlaget bedöms att vara uppe på 2022 års nivå igen.

Skatteunderlaget bedöms under perioden inte räcka till att finansiera en växande kommunal verksamhetsvolym. Det kommer krävas arbete med ekonomin på både kort och lång sikt för att klara utmaningen. En ytterligare utmaning är den demografiska utvecklingen kommande år med ökat antal äldre, samtidigt som de i arbetsför ålder inte ökar i samma takt. Utvecklingen innebär att nya arbetsätt behöver införas för att arbetskraften ska kunna räcka till – en sådan förändring är en ökad digitalisering av verksamheterna. Kommunens skattekraft 2024 beräknas till 92,9 procent av medelskattekraften i riket, vilket kan jämföras med (93,3 procent 2023) och innebär att kommunen är bidragstagare i inkomstutjämnningssystemet. För att säkerställa planperiodens resultatnivåer bedöms effektiviseringar vara nödvändiga de närmaste åren. Investeringsnivåerna behöver också anpassas till rådande förutsättningar och befolkningsutveckling.

Skatteintäkter och generella statsbidrag

Skatteunderlagsprognosen har uppdaterats med aktuell skatteprognos för 2024–2027 enligt tabell nedan. Det motsvarar en ökning av kommunens skatteintäkter och generella statsbidrag med 387 mnkr jämfört med reviderad ÖSB 2023. Skatteunderlagsprognosen har inte beaktat effekter av regeringens budgetproposition från 2023-09-20.

Skattesatsen för 2023 är 21,35 kr. För 2024 föreslås skattesatsen vara oförändrad, 21,35 kr. En skattekrona motsvarar cirka 399 mnkr år 2024. Kommunens budgeterade skatteintäkter och generella statsbidrag baseras på SKR:s aprilprognos. Kommunens skatteintäkter och generella statsbidrag för år 2024 beräknas öka med 419 mnkr jämfört med ÖSB 2023.

Tabell: Underlag SKR skatteprognos

Tabell reviderad med aktuell skatteunderlagsprognos för 2024–2027.

Underlag skatteprognos 2023–08, mnkr	Rev ÖSB 2023	ÖSB 2024	Rev ÖSB 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027
Skatteintäkter	8 211	8 527	8 579	9 002	9 446	9 854
Inkomstutjämnning	1 696	1 802	1 813	1 923	2 042	2 197
Kostnadsutjämnning	-309	-296	-292	-330	-338	-353
Regleringspost	369	359	351	253	190	132
LSS-utjämnning	211	229	228	230	232	235
Summa intäkter	10 178	10 621	10 679	11 078	11 571	12 065
Slutavräkning 2022	33					
Preliminär slutavräkning 2023	86					
Fastighetsavgift	289	294	294	294	294	294
Summa intäkter (inkl. avräkning+fast.avg.)	10 586	10 915	10 973	11 372	11 865	12 358
Justering mot Region Örebro - busskort	3	3	3	3	3	3
Skatteintäkter	8 333	8 530	8 582	9 005	9 449	9 857
Generella statsbidrag och utjämnning	2 256	2 388	2 394	2 369	2 419	2 504
S: a Skatter, utjämnning och generella statsbidrag	10 589	10 918	10 976	11 375	11 868	12 361

Stimulansbidrag och åtgärder inom äldreområdet

Riksdagen ökade anslaget 4:5 Stimulansbidrag och åtgärder inom äldreområdet inom utgiftsområde 9 under 2021–2023. Dessa medel har kommunen kunnat söka utifrån vissa kriterier under perioden. 2024 fördelas samma belopp som riksdagen beslutat om, men via det generella statsbidraget. Beloppet avser endast 2024 och för Örebro kommuns del motsvarar det 41 mnkr. Vilka är lagda till KS utrymme för senare fördelning.

Nytt avtal och hög inflation förklarar ökade pensionskostnader

Pensionsprognosen från KPA i augusti påverkas av den högre inflationen under en längre tid än vad som prognostiserades i samband med ÖSB 2024. Nivån bestäms av prisbasbeloppet som beslutas utifrån KPI-juni. Kostnadseffekten beräknas bli drygt 25 mnkr högre kostnader 2024 och 2025 jämfört med vad som tagits med i ÖSB 2024. Åren därefter minskar effekten till 15 mnkr respektive 1 mnkr jfr ÖSB 2024.

2023 går kommuner och regioner in i ett nytt avgiftsbestämt pensionsavtal med höjda premienivåer. Pensionsavsättningarna höjs samtidigt som arbetsgivarna får ökade möjligheter att förutse uppkomna pensionskostnader. Kostnaderna för kommunens avtalspensioner ökar med drygt 290 mnkr 2023 och ytterligare ca 60 mnkr 2024. Det vill säga kraftigt ökade pensionskostnader 2023 och 2024. Det nya pensionsavtalet genererar en kostnadsnivåökning på ca 130 mnkr. Resterande del i kostnadsökningen orsakas av ökad inflation som via prisbasbeloppet har stor betydelse för pensionernas utveckling. Pensionerna värdesäkras genom uppräknings utifrån nivån på årets fastställda Prisbasbelopp. Prisbasbeloppet har ökat med 8,7 procent till 2023 och beräknas öka med 8,0 procent 2024. Prognosen för pensionskostnaderna bygger på att inflationstakten antas gå tillbaka och gå ner mot 2 procent till 2025. Vilket bidrar till kraftigt minskade pensionskostnader 2025 och 2026.

Tabell: Förändring i prognosen för pensionskostnader mellan åren

Tabellen har justerats med KPA:s augustiprognos för 2024–2027.

Pensionskostnadsprognos, belopp i miljoner kronor	2022 utfall	2023 (apr)	2024 (apr)	2024 (aug)	2025 (aug)	2026 (aug)	2027 (aug)
Pensionskostnad inkl. löneskatt	512	745	824	839	658	642	663
Finansiell kostnad	22	84	63	74	45	27	41
Summa	534	823	887	914	703	669	703
Förändring mellan åren, totalt		294	59	90	-211	-34	34
Förändring mellan åren, %		55,1 %	7,1 %	11,0 %	-23,1 %	-4,8 %	5,1 %
Prisbasbeloppets förändring, % aug		8,7 %	8,0 %	9,1 %	2,4 %	1,0 %	2,0 %
Prisbasbeloppets förändring, % apr		8,7 %	8,0 %	8,0 %	2,0 %	2,0 %	2,0 %

Befolkningsutveckling 2023–2032

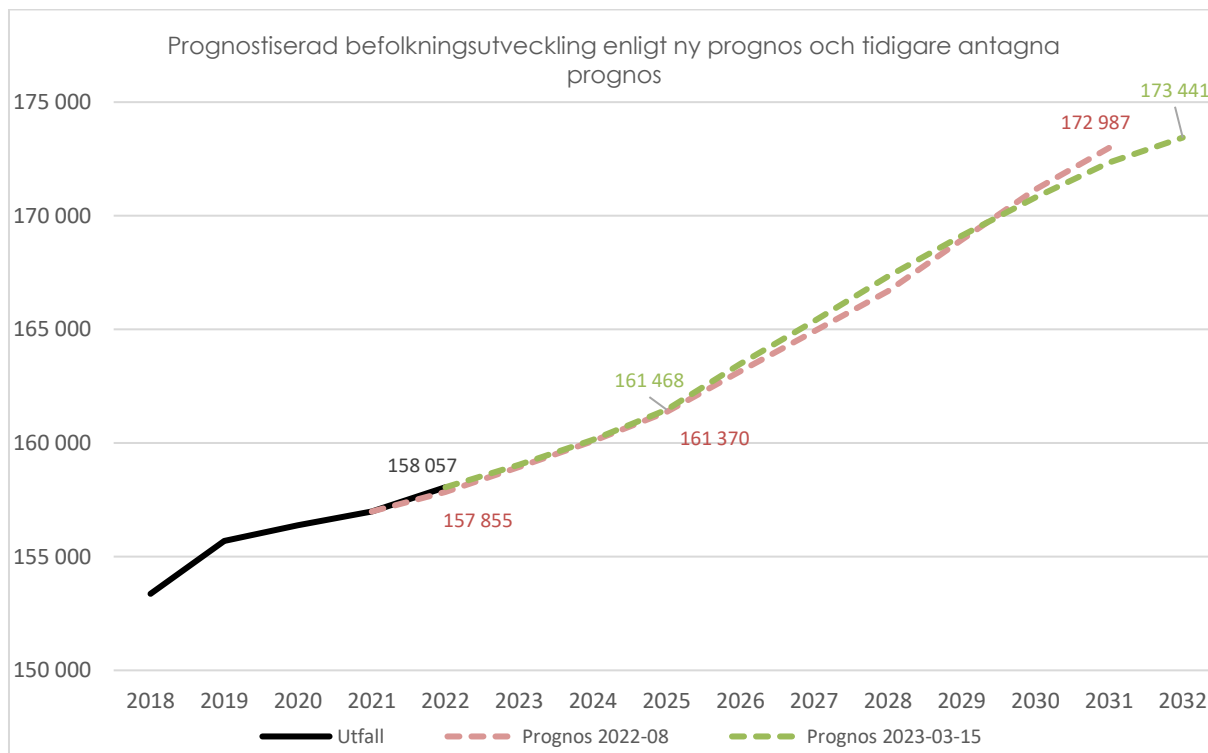
Befolkningsutvecklingen för 2023 pekar mot en mer positiv befolkningsutveckling jämfört med den prognos som är beslutat för 2023. Folkökningen under årets åtta första månader är högre jämfört med samma period de tre föregående åren.

Ingen revidering av befolkningsprognosen har gjorts, nuvarande befolkningsprognos är grund för den skatteunderlagsprognos som ligger till grund för resultaträkningen.

Befolkningsutveckling

En befolkningsutveckling utgörs av två nettoberäkningar: födelseöverskott (antalet födda subtraherat med antalet döda) och flyttnetto (antal inflyttade subtraherat med antalet utflyttade). Antaganden om dessa två nettoberäkningar ligger till grund för befolkningsprognosen. Vid behov revideras prognosen om innevarande års utveckling tenderar att avvika från den prognostiserade utvecklingen.

I diagrammet nedan syns en jämförelse mellan nuvarande och föregående befolkningsprognos. Befolkningsutfallet för 2022 landade på 158 057 personer. För de kommande åren ligger den senaste prognosperioden marginellt högre än föregående prognos, medan de sista två jämförelsebara åren antas ligga något lägre.

Under coronapandemin hade kommunen en relativt låg tillväxttakt på 600–700 personer årligen. Under de närliggande åren före pandemin hade kommunen haft några år med förhållandevis stark befolkningsutveckling. Året före pandemin (2019) växte folkmängden med strax över 2 300 personer. För år 2022 landade tillväxten på 1 070 personer.

Födelseöverskottet vid utgången av år 2022 sticker ut som historiskt lågt om 320, och påverkades av något fler döda än prognostiserat men i huvudsak färre antal födda. De senaste tio åren har födelseöverskottet i genomsnitt legat på 632. Statistikmyndigheten SCB har rapporterat om minskat antal födda barn per fruktsam kvinna över hela riket. Samtidigt har Örebro kommun haft en ökad utflytt av familjer (barn i åldrarna 0–14 år samt vuxna i åldrarna 25–39 år).

Flyttnettot brukar delas in i tre olika kategorier: flyttar till/från andra kommuner i Örebro län, till/från övriga kommuner i landet till/från utlandet. Det är framför allt det sistnämnda flyttnettot som sticker ut som jämförelsevis lågt under de coronapåverkade åren, och är även det flyttnettot som fortfarande ligger i nivå med pandemiåren. Övriga två flyttnetton har dock ökat något sedan de jämförelsevisa låga pandemiåren. Flyttnettot landade på 700 personer 2022. Under de coronapåverkade åren, 2020 och 2021, blev flyttnettot 141 respektive -122. Motsvarande värde år 2019 var 1 619.

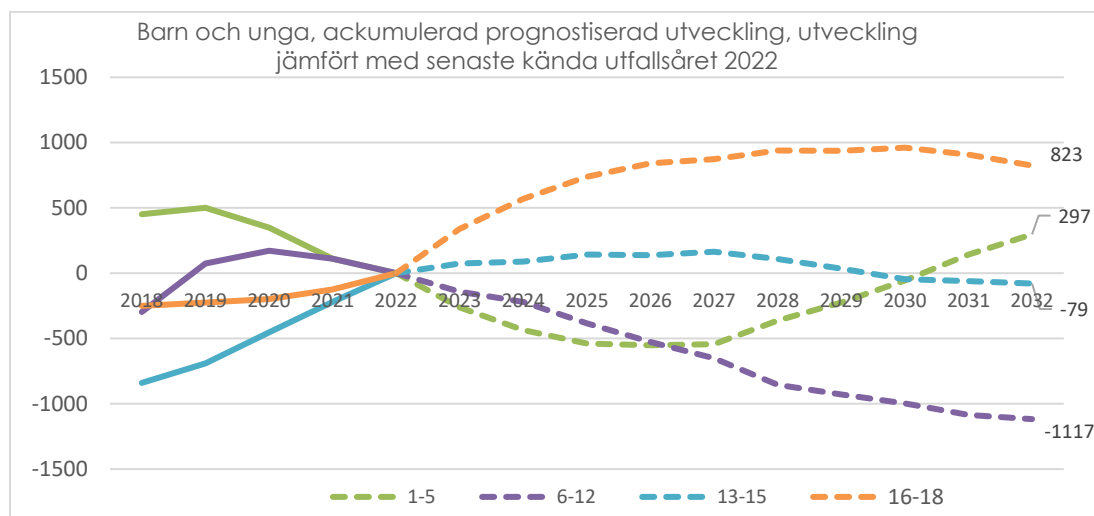
Enligt prognosen bedöms befolkningstillväxten uppgå till 15 384 personer till 2032. Prognosen utgår mycket ifrån historiska tendenser från närliggande år, med en större bäring på de senaste tre-fyra åren. En viktig komponent för prognosen är den planerade nybyggnationen. I nuvarande prognos ligger ett antagande kring relativt lågt antal inflyttande personer per nybyggd bostad. Antagandet är gjort för att kunna väva in en större osäkerhetsfaktor i tillväxttakten de kommande åren. Några orsaker till osäkerhet är det rådande världsläget med ett fortsatt krig i närområdet och lågkonjunktur. Dessa osäkerhetsfaktorer riskerar att leda till en viss inlåsningseffekt på bostadsmarknaden i och med att både bostadsförsäljare och bostadsköpare kan anta en mer avvaktande inställning. Därtill finns det risk för att planerad nybyggnation, med en planeringshorisont om två-tre år, skjuts på framtiden då priser på insatsvaror är osäkert och byggprocessen inte iscensatts ännu. Vidare kan byggherrar anta en mer avvaktande roll kring nybyggnation till dess att marknaden stabiliserats. Men trots osäkerheten antas en fortsatt tillväxt.

Födelseöverskottet antas årligen i genomsnitt landa på drygt 450 den närmaste tioårsperioden. Flyttnettot antas framåt hamna på i genomsnitt strax under 1 100 personer årligen. Sammantaget ger detta en genomsnittlig ökning den kommande tioårsperioden på 1 550 personer.

Om prognosen extrapoleras fram till 2040 skulle vi nå en befolkningsmängd på 185 000 invånare.

Förskola, grundskola och gymnasieskola

I diagrammet nedan visualiseras den ackumulerade prognostiserade utvecklingen av barn och unga i åldrarna 1–18 år, uppdelat i olika åldersindelningar.

Föregående prognos antog en ökning av barn i åldrarna 1–18 år fram till 2031. Med nuvarande prognos förväntas snarare än marginell minskning totalt sett fram till 2032. I likhet med föregående prognos så ser det lite olika ut om man bryter ned i snävare åldersklasser.

Fram till 2028 förväntas en årlig minskning av barn 1–12 år, samtidigt som 13–18-åringar årligen ökar. De största minskningarna förväntas totalt sett ske i åldrarna 6–12. De största ökningarna bedöms i åldrarna 16–18 men med ökning endast initialt och fram till år 2028.

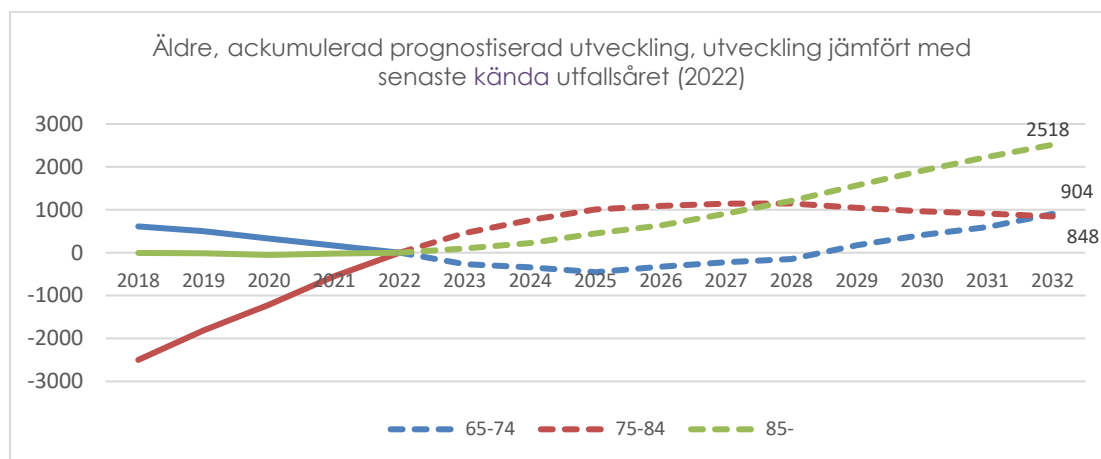
Utvecklingen av antalet barn 1–5 år handlar främst om hur många som föds framöver. Skulle det låga födelsetalet som rådde under 2022 vara en ny trend, kommer antalet 1–5-åringar minska betydligt framöver. Men det är inte bara antalet födda som påverkar, även denna åldersgrupps relativt stora flyttbenägenhet jämfört med äldre barn (vilka har börjat skolan) så har även in- och utflyttning inverkan på utvecklingen. Sedan coronapandemin 2020 har utflyttningen av barnfamiljer ökat vilket haft en dämpande effekt på utvecklingen av antalet barn i åldrarna 1–5. Dock antar prognosen en återhämtning från 2030. Nedgången av antal barn, 1–5 år, gör att den tidigare stora ökningen av barn 6–12 år, nu minskar. Detta eftersom förändringen av 6–12 år främst beror på åldrandet (är beroende av påfyllning av 1–5-åringar).

Från år 2026 till 2028 antas folkmängden öka med totalt runt 1400–1500 årligen, varav 600–700 antas avse personer i barnafödande ålder 25–44 år. Vissa av dessa kommer flytta in med barn i yngre åldrar såväl som föda fler barn på sikt. Därför antas antalet barn öka framöver.

Fram till år 2032 antas barn och unga i högstadiesålder minska med cirka 80 personer, medan de i gymnasieålder antas öka med 800 personer.

65 år och äldre

I diagrammet nedan visualiseras den ackumulerade prognostiserade utvecklingen av äldre i åldrarna 65 år och äldre, uppdelat i olika åldersindelningar.

Totalt sett ökar antalet invånare i pensionsålder, 65 år och äldre, med i genomsnitt ca 400 per år fram till 2032.

Antalet invånare 65–74 antas initialt minska fram till 2025, för att därefter öka. Totalt antas en ökning med omkring 900 personer i denna åldersgrupp fram till 2032.

Antalet invånare i åldrarna 75–84 år antas öka initialt för att sedan plana ut och därefter minska. Totalt antas strax över 800 fler 75–84-åringar kommande 10 år.

Antalet invånare 85 år och äldre, som har legat relativt stabilt i flera år, har börjat och förväntas fortsätta öka antalsmässigt i en allt högre takt. Totalt sett ökar denna åldersgrupp med ca 250 per år. Detta som en följd av att antalet i gruppen 75–84 år ökat kraftigt ända sedan mitten på 2010-talet, och nu börjat anta allt högre åldrar.

Under en längre tid framöver kommer antalet äldre i landets kommuner att öka. Orsaken är dels att den stora 40-talistgenerationen kommer hamna i åldrar mellan 75 och 90 år samtidigt som medellivslängden ökar och de äldre generellt lever längre än tidigare.

Försörjningskvot, yrkesaktiva åldrar och övriga åldrar

Demografisk försörjningskvot/försörjningskvot, beräknas som antal personer 0–19 år och 65 år och äldre dividerat med antal personer 20–64 år¹. Detta betyder att om antalet i arbetsför ålder ökar långsammare än gruppen i icke-arbetsför ålder, alternativt minskar mer än de i icke arbetsför ålder, så ökar försörjningsbördan. Ett exempel, en försörjningskvot på 0,77 innebär att på 1 person i arbetsför ålder finns det 0,77 personer som är i icke arbetsför ålder. Om kvoten blir ett eller högre finns det fler kommuninvånare i icke arbetsför ålder än kommuninvånare i arbetsför ålder.

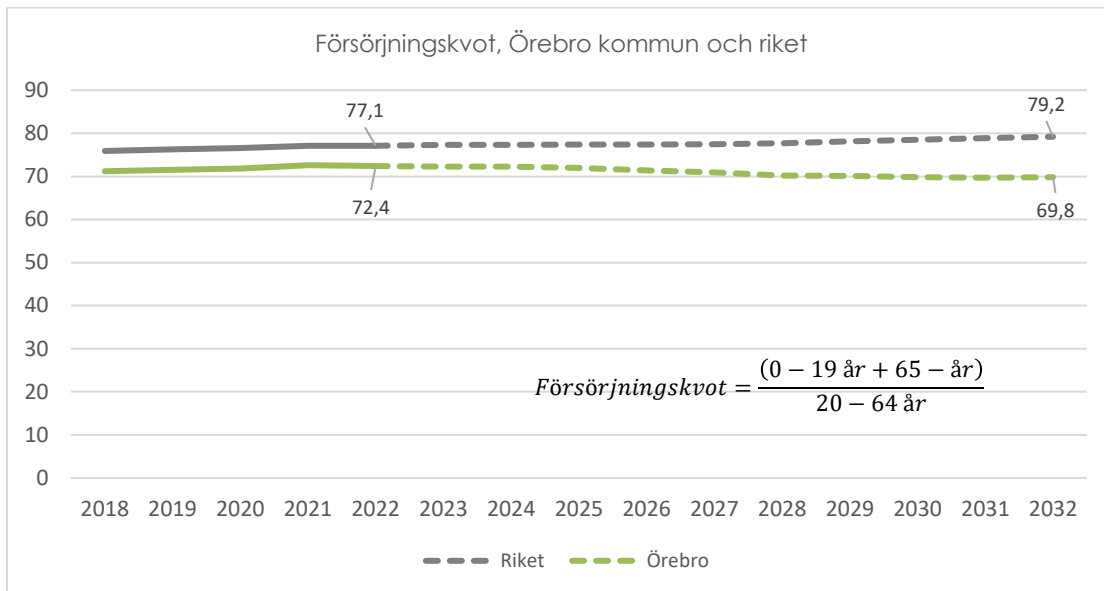
Vi har haft en starkt ökad demografisk försörjningskvot under 2010-talet och början av 2020-talet. Flera stora barnkullar och att ”40-talisterna” är i pensionsåldern är två förklaringar. Under 2015–2018 hölls ökningen av försörjningskvot nere av hög inflyttning av personer i arbetsför ålder.

Jämför man med rikets försörjningskvot så har Örebro en något mer gynnsam utveckling. I andra kommuner ökar antalet äldre och fler unga flyttar till större städer. Örebro är en större stad som har lockat många av de i yngre åldrar, både tack vare en stor arbetsmarknad samt universitets studiemöjligheter. Så även i Örebro antas antalet äldre öka, men inte i en större omfattning än det antas att unga kommer flytta in.

Notera att från år 2023 har pensionsåldern höjts med ett år, från 65 till 66 år. För att underlätta jämförbarheten över tid har diagrammet nedan inte tagit hänsyn till den förändrade pensionsåldern från år 2023.

¹ Från år 2023 har pensionsåldern höjts med ett år, från 65 till 66 år. För att jämförbarheten av försörjningskvoten ska underlättas över tid är pensionsåldern 65 år över hela tidsserien.

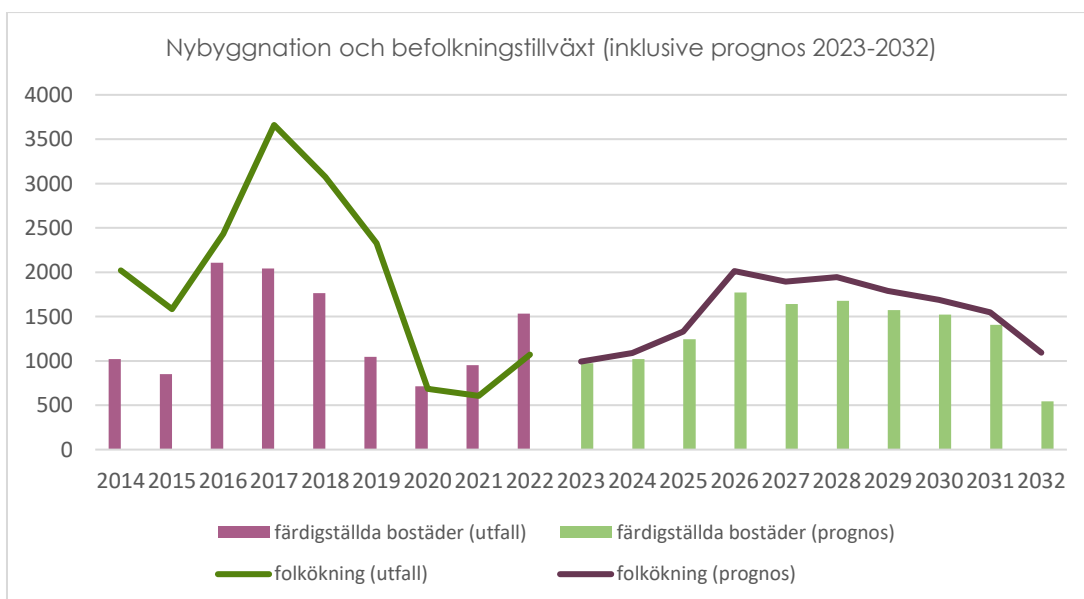

Nybyggnation

Generellt gäller en växelverkan mellan befolkningens tillväxt och tillgången på bostäder i kommunen. Det medför att det finns en stark relation mellan befolkningsprognos och prognos för nybyggnation. Historik och prognoser avseende befolkningsutvecklingen i kommunen används för att uppskatta behovet av nybyggnation för att svara mot framtida behov. Samtidigt är bedömningar om tillkommande bostadsbyggnation ett viktigt underlag för befolkningsprognosen. Nybyggnation av bostäder har stor betydelse för befolkningsutvecklingen genom att skapa möjligheter för ett positivt flyttnetto, som tillsammans med ett födelseöverskott är den faktor som genererar en befolkningstillväxt.

Under perioden 2016–2019 kunde befolkningstillväxten beräknas efter hur många nyproducerade lägenheter som byggdes, vilket kan tolkas som att det funnits ett underskott på bostäder i kommunen. Under åren 2020–2021 minskade befolkningsutvecklingen markant i Örebro och flera andra stora svenska städer till följd av yttre faktorer såsom coronapandemin. Även byggtakten dämpades under dessa år, men inte i samma utsträckning som befolkningstillväxten. Preliminära siffror för antal färdigställda lägenheter under 2022 indikerar ett stabilt bostadsbyggande och att påbörjade bostadsbyggnadsprojekt genomförs som planerat. Utfallet visar att antalet färdigställda bostäder per år under 2021–2022 överstiger folkökningen under samma år. Det kan tolkas som att det nu sker en överproduktion av bostäder i förhållande till befolkningsutvecklingen i kommunen.

Av de bostäder som färdigstälts under 2022 utgörs en majoritet av hyresrätter i flerbostadshus. Det är ett mönster som har noterats under flera år och som sannolikt är en effekt av att det nu avskaffade statliga investeringsstödet har styrt mot denna boendeform. Trots att det nu sker en överproduktion av bostäder sett till det totala antalet finns samtidigt ett behov av bostadsbyggande som bidrar till en större variation i bostadsbeståndet i sin helhet och i vissa områden av kommunen som tydligt domineras av någon boendeform.

Av de byggprojekt som nu pågår finns de allra största volymerna kring Södra Ladugårdsängen i ett stråk mot universitetet men även i de västra delarna av staden vid Heden. Andra områden som kommer att byggas ut är Marieberg, Mark, Hovsta och Ringstorp. En stor del av kommunens kommande folkökning beräknas ske i dessa områden.

Arbetsmarknad

Arbetsmarknad

Arbetslösheten i Örebro kommun har efter två års nedåtgående trend nu stagnerat och landade på 7,1 procent i augusti 2023, vilket är en minskning med 0,5 procentenheter jämfört med året innan och i linje med Arbetsförmedlingens prognos. Framledes prognostiserar Arbetsförmedlingen en marginell ökning av arbetslösheten men betonar att osäkerheten är stor.

Efter en tid av kraftig återhämtning på den svenska arbetsmarknaden vänder trenden nu nedåt. I samband med inträdet i lågkonjunktur förutspås arbetslösheten öka i allmänhet och i grupper med svag konkurrensförmåga på arbetsmarknaden i synnerhet. Samtidigt förväntas arbetslösheten inte nå samma höga toppar som under pandemin.

Örebro kommun har en förhållandevis differentierad arbetsmarknad och har under flera år haft en stark tillväxt. Samtidigt är arbetslöshetsnivån i Örebro kommun ca en procentenhet över rikets snitt, en differens som varit en realitet i flera år. Med antagandet att differensen kvarstår prognostiserar Arbetsförmedlingen en arbetslöshet om 7,9 procent i Örebro kommun år 2024, vilket är marginellt högre än 2022 och i nivå med 2023. I det längre perspektivet, avseende 2025–2027, spår konjunkturinstitutet en stabilisering i ekonomin och en återhämtning på arbetsmarknaden tillbaka till 2022 års arbetslöshetsnivå.

Under 2022 har näringslivets anställningsplaner varit rekordhöga och antal nyanmälda platser till Arbetsförmedlingen har legat på historiskt höga nivåer, både lokalt och i riket. Framöver, trots vikande konjunktur och en avmattning i ekonomin, prognostiserar Arbetsförmedlingen att det kommer fortsätta råda brist på efterfrågade kompetenser, som exempelvis arbetstagare med gymnasial yrkesexamen.

Efterfrågan på arbetstagare med formella yrkeskompetenser kommer troligtvis ej att kunna tillgodoses i den omfattning som efterfrågas. Detta beror på att den tillgängliga arbetskraftsreserven i förhållandevis stor utsträckning inte når upp till den kvalifikationsnivå som arbetsgivare efterfrågar. Situationen kan beskrivas utifrån en hög strukturarbetslöshet, en långsiktig, kvardröjande arbetslöshet. För att minska obalanserna på arbetsmarknaden behöver därför fler utbilda sig, i synnerhet mot bristyrken.

Den heta arbetsmarknaden under 2022 hade även positiv inverkan på det kommunala försörjningsstödet och efter flera år med succesivt ökade kostnader så vände trenden för både kostnaderna för ekonomiskt bistånd, antal nyansökningar och antal unika hushåll nedåt under 2022. Framtidsutsikterna är dock osäkra på grund av det förhållandevis bekymmersamma läget i ekonomin, där prognoser om höga elkostnader är särskilt oroväckande. På längre sikt är dels arbetsmarknads- och ekonomiläget, dels statliga myndigheters agerande, avgörande för kostnadsutvecklingen för ekonomiskt bistånd i Örebro kommun.

Migration och flyktingmottagning

Migration och flyktingmottagning

Länstyrelsen har kommit med ny information om förslag till kommunal för mottagandet av nyanlända, andelstal för ensamkommande samt fördelningstal för skyddsbehövande från Ukraina 2024. Aktuella siffror för Länsstyrelsens förslag (Länsstyrelsen meddelar beslut 15 november):

- Kommunmottagande av nyanlända för bosättning: 29
- Andelstal för mottagande av ensamkommande barn: 14,27 promille
- Kommunmottagande av skyddsbehövande från Ukraina för bosättning: 93

Efter att Rysslands invasion av Ukraina inleddes den 24 februari 2022 har 50 000 ukrainska medborgare ansökt om skydd i Sverige. Den fortsatta utvecklingen av antalet skyddsökande i Sverige är alltså osäker och kan få vitt skilda förlopp beroende på vad som händer i kriget. Migrationsverkets huvudscenariot för 2023 är att det kommer ytterligare 15 000 skyddsökande enligt massflyktsdirektivet till Sverige. Detta tal är osäkert beroende på händelseutvecklingen i Ukraina.

Efter EU-kommissionens inrådan har tillämpningen av massflyktsdirektivet förlängts till den 4 mars 2024 med möjlighet att förlänga ett år till. För att mottagandet av personer som flytt från Ukraina till Sverige ska få en jämnare fördelning över landet beslutade regeringen om en lagändring från 1 juli 2022. Det innebär att Migrationsverket anvisar skyddsbehövande med uppehållstillstånd enligt massflyktsdirektivet jämnt mellan Sveriges kommuner, som sedan ska ordna boende för dessa personer.

Regeringen beslutade i november att Migrationsverket får anvisa 7 100 personer till berörda kommuner under 2023. För att uppnå en jämn fördelning mellan kommunerna under perioden 2023 ska anvisningarna för 2023 göras utifrån de platser som finns kvar enligt 2022 års fördelningstal.

Migrationsverket kommer med prognoser om asylmigrationen fyra gånger per år (inklusive massflyktsdirektivet) och beslutar om kommunal för kommunal bosättning årsvis. Regeringen har aviserat att minska antalet kvotflyktingar från 5 000 under 2022 till 900 per år från 2023. Flera länder inom EU och EES, inklusive Sverige, har på senare tid slopat inreseförbudet till sina respektive länder till följd av pandemiutvecklingen. Detta innebär en återgång till förhållanden som alltmer liknar tiden före pandemin vad gäller möjligheten att resa in i Europa och i Sverige.

Prognos för Örebro kommuns flyktingmottagande

Flyktingmottagandet av asylflyktingar (exklusive flyktingar enligt massflyktsdirektivet) kommer att vara ca 25 personer i kommunal bosättning och ytterligare 100 personer som själv bosätter sig i Örebro kommun under 2023. Örebro kommun har tagit emot mer än 350 anvisningar av ukrainare från Migrationsverket under 2022 och det återstår 10 personer i kommunal för bosättning under 2023. Migrationsverkets statistik visar att flyktingar från Ukraina är framför allt kvinnor och barn (80 procent).

Finansiell plan

God ekonomisk hushållning

Enligt kommunallagen ska budgeten innehålla en plan för verksamheten och i planen ska anges mål och riktlinjer som är av betydelse för god ekonomisk hushållning. För ekonomin ska finansiella mål anges som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning. Verksamheter som har koll på sin ekonomistyrning, kvalitetsstyrning och arbetar aktivt med målstyrning skapar bra förutsättningar för god ekonomisk hushållning.

Vad god ekonomisk hushållning är behöver utgå från den egna situationen och de egna förutsättningarna för verksamhet och ekonomi. Generellt innebär god ekonomisk hushållning att varje generation ska bära kostnaderna för den service den konsumerar, så att inte onödiga kostnader uppstår i framtiden utifrån beslut vi fattar idag. Ekonomisk hushållning handlar om att styra ekonomin både i ett kortare och ett längre tidsperspektiv. Om kostnaderna i ett längre perspektiv överstiger intäkterna innebär det att kommande generationer får betala för denna överkonsumtion.

Normalt sett ska kommunen visa ett positivt resultat på en nivå som gör att dess ekonomi inte urholkas av inflation eller av för låg självfinansieringsgrad av investeringar. Målsättningen för nivåerna på t.ex. ekonomiskt resultat, skuldsättning och förmögenhet ska beslutas lokalt av varje kommun utifrån lokalt rådande förutsättningar. Balanskravet innebär att intäkterna varje år måste balansera kostnaderna. Blir balanskravsresultatet negativt måste det återställas inom tre år. Detta ska förhindra att utgifterna för den löpande verksamheten lånefinansieras och på så sätt minska risken för underskott.

Verksamhetsmål

God ekonomisk hushållning i verksamheten innebär att kommunen ska bedriva sin verksamhet på ett kostnadseffektivt och ändamålsenligt sätt, dvs. resurserna ska användas för rätt ändamål och på ett effektivt sätt. Verksamhetsmål av betydelse för god ekonomisk hushållning bör därmed fokusera på kvalitet och effektivitet i grunduppdraget samt ha ett övergripande perspektiv där kommunens bästa är överordnat de enskilda verksamheternas behov.

För att åstadkomma ett samband mellan kostnadseffektivitet och ändamålsenlighet krävs bland annat en utvecklad planering med framförhållning och handlingsberedskap, tydliga och mätbara mål samt en rättvisande och tillförlitlig uppföljning och analys som ger information om avvikelser gentemot uppställda mål.

Kommunfullmäktige har i 2023 års ÖSB angett strategiska mål som gäller för hela mandatperioden. Målen ska således vara uppfyllda vid mandatperiodens slut. Inför varje nytt budgetår omprövas dock de strategiska målen. Sex av nitton strategiska mål i ÖSB 2023 har bedömts ha betydelse för god ekonomisk hushållning s.k. GEH-mål.

Finansiella mål

Mål för resultat

De finansiella målen omfattar begränsningar för hur mycket den löpande verksamheten får kosta samt nivån för nya investeringar. Kommunens resultat ska säkerställa en fortsatt hög grad av självfinansiering av investeringarna och begränsa behovet av upplåning. Sverige går in i en lågkonjunktur med en hög inflation som driver upp kostnaderna. Kommunen behöver därför säkerställa att verksamhetens nettokostnadsnivå och den totala investeringsnivån ryms inom ramen för skatteintäkter och generella statsbidrag för att bibehålla en stark finansiell ställning. Det nya pensionsavtalet som gäller fr.o.m. 2023 innebär en bestående kostnadsökning medan ökningen av prisbasbeloppet ger en tillfällig ökad pensionskostnad för åren 2023 och 2024. Med anledning av det sänks resultatmålet tillfälligt 2024 för att lindra effekten över lågkonjunkturen. Målsättningen att verksamhetens resultat ska vara minst 1 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag består över planperioden. För 2024 sänks resultatmålet från 1 procent till 0,7 procent.

Mål för kommunala investeringar

Investeringar kan finansieras på tre sätt: genom överskott i årets resultat och avskrivningar; genom försäljning av tillgångar eller genom minskade finansiella tillgångar/ökade skulder. Investeringsvolymen behöver anpassas efter rådande finansiella förutsättningar och befolkningsutveckling annars kommer utrymmet för befintlig verksamhet och nya behov att behöva begränsas. Nya investeringar och underhåll av befintliga tillgångar behöver värderas och prioriteras parallellt i planeringsprocessen för att säkerställa god ekonomisk hushållning med tillgängliga resurser. Ett sänkt resultatmål för 2024 innebär konsekvenser för självfinansieringsgraden av skattefinansierade investeringar i kommunen. Kommunen väljer att ligga kvar på planerad investeringsnivå vilket innebär att målet tillfälligt sänks för 2024 till en självfinansieringsgrad på 95 procent. Men sett över planperioden så ligger målet om 100 procents självfinansieringsgrad för skattefinansierade investeringar fast. Det är viktigt för den finansiella planeringen att genomförandegraden av investeringsbudgeten är hög. En låg genomförandegrad innebär att kommunen underfinansierar de investeringsbehov som finns utifrån det finansiella handlingsutrymmet och skjuter den finansiella belastningen till kommande år. Samtidigt som kommunen behöver hålla mer kortsiktig likviditet än nödvändigt för innevarande år vilket påverkar avkastningen negativt inom kapitalförvaltningen. Om det är sannolikt att investeringarna inte hinns med, bör investeringsmedel inte heller begäras.

Mål för kommunkoncernens investeringar

I kommunkoncernen lånefinansieras en stor andel av investeringarna, vilket påverkar kommunkoncernens skuldsättning. En viktig förutsättning för att kunna genomföra kommunens investeringsprogram och bolagens investeringsplaner utan att urholka kommunkoncernens finansiella ställning är balansen mellan egen finansiering och upplåning. Det finansiella målet för kommunkoncernens investeringar i skattefinansierad verksamhet exkl. exploateringsinvesteringar ska uppgå till max 14 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag. Under budget- och planperioden fortsätter kommunkoncernen att investera i infrastruktur, nyproducerade och renoverade bostäder och verksamhetslokaler i form av äldreboenden, gruppboenden, förskolor, skolor och kontorslokaler.

Mål för långsiktigt finansiellt handlingsutrymme – soliditet

Ett mått på finansiell ställning är soliditet vilket mäter kommunens långsiktiga handlingsberedskap. Soliditeten talar om hur stor del av tillgångarna som är finansierade med egna medel. En hög soliditet innebär att kommunen är motståndskraftig mot händelser såsom konjunkturförändringar, ny lagstiftning som påverkar ekonomin, snabba befolkningsförändringar, negativa resultat enstaka år eller behov av akuta och stora investeringar. Soliditeten ska uppgå till minst 50 procent inklusive pensionsförpliktelser men exklusive internbankens påverkan. Soliditeten förbättras till exempel genom att likviditetsöverskott till följd av positiva resultat används till att investera, amortera eller placera med avkastning. Soliditeten försämrades genom negativa resultat, investeringar som lånefinansieras eller transaktioner som finansieras med eget kapital (exempelvis i samband med ianspråktagande av resultatutjämningsreserven eller markeringar i eget kapital).

Resultatbudget

Reviderad resultatbudget 2024–2027.

Resultatbudget	Bokslut 2022	Rev. Budget 2023	Budget 2024	Rev. Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027
Belopp i miljoner kronor							
Verksamheten intäkter	2 583	2 797	2 928	2 928	3 027	3 157	3 277
Verksamheten kostnader	-11 872	-12 857	-13 460	-13 517	-13 936	-14 552	-15 139
- varav effektiviseringskrav	0	111	101	101	32	31	32
Avskrivningar	-261	-311	-310	-310	-330	-355	-375
Verksamhetens nettokostnader	-9 550	-10 371	-10 841	-10 899	-11 238	-11 749	-12 238
Skatteintäkter	7 972	8 208	8 530	8 582	9 005	9 449	9 857
Generella statsbidrag och utjämning	2 183	2 267	2 388	2 394	2 369	2 419	2 504
Summa skatteintäkter och utjämning	10 155	10 475	10 918	10 976	11 375	11 868	12 361
Verksamhetens resultat	605	104	76	77	136	119	124
Finansnetto	-307	180	235	250	275	290	270
- finansnetto exkl. utdelning	-337	115	170	185	210	225	205
- varav utdelning från bolagen	30	65	65	65	65	65	65
Årets resultat	297	284	311	327	411	409	394

Skatteunderlagsprognosen från SKR i april utgör underlag för resultatbudget i ÖSB 2024. Skatteunderlagsprognosen bygger på befolkningsprognos 2023–2032 från mars 2023.

I budgetunderlaget finns bedömd kompensation för löner samt hyror medtaget. Utöver detta finns kompensation för vissa indexmässiga kostnadsökningar avsatt. Resultatbudgeten innehåller även avsättning för volymkompensation enligt förutsättningar som anges i avsnitt volymkompensationer.

I förslag till reviderad budget för 2024 är underlaget uppdaterat med förutsättningar från SKR:s skatteunderlagsprognos från augusti som ger ett ökat utrymme med ca 57 mnkr. Skatteunderlagsprognosen bygger på oförändrad befolkningsprognos 2023–2032 från mars 2023, samma som i ÖSB 2024. Motsvarande ökning har lagts på Kommunstyrelsens utrymme och Finansiering då även förutsättningarna för löneöversyn och pensionskostnader förändrats utifrån nya antaganden om inflation. Planperioden 2025–2027 har justerats med ny skatteunderlagsprognos och även för planperioden har kostnadssidan justerats med motsvarande belopp då förutsättningarna för nettokostnaderna och effektiviseringsbehov justeras i samband med arbetet med ÖSB 2025. Planeringsförutsättningarna presenteras i Kommunstyrelsen i december.

Inom finansnettot har det skapats möjligheter att öka budgeten för kapitalförvaltningens avkastning. Ökningen dämpas något av den del av pensionskostnadsökningen som landar in inom finansverksamheten. Totalt höjs budgeten för finansnettot och därmed även årets resultat med 16 mnkr 2024. Även planåren har justerats utifrån motsvarande ändringar i förutsättningarna.

Nyckeltalen för 2024 – 2027 är justerade utifrån reviderad resultatbudget.

Nyckeltal, procent	2022	2023	2024	Rev 2024	2025	2026	2027	Snitt 2024–2027
Finansiella mål								
Verksamhetens resultat i relation till skatter och generella statsbidrag	6,0 %	1,0 %	0,7 %	0,7 %	1,2 %	1,0 %	1,0 %	1,0 %
Självfinansieringsgrad för skattefinansierade investeringar	116 %	101 %	95 %	99 %	106 %	104 %	110 %	104 %
Kommunkoncernens investeringar i skattefinansierad verksamhet, exklusive exploateringsinvesteringar i relation till skatteintäkter och generella statsbidrag	8,4 %	9,8 %	8,9 %	9,7 %	9,1 %	6,3 %	5,2 %	7,6 %
Soliditet, inklusive pensionsförpliktelser men exklusive interbankens påverkan	56,9 %	56,7 %	56,4 %	56,5 %	58,1 %	60,0 %	61,6 %	59,1 %
Övriga nyckeltal								
Årets resultat i relation till skatteintäkter och generella statsbidrag	2,9 %	2,7 %	2,9 %	3,0 %	3,6 %	3,4 %	3,2 %	3,3 %
Avskrivningar i relation till skatteintäkter och generella statsbidrag	2,6 %	3,0 %	2,8 %	2,8 %	2,9 %	3,0 %	3,0 %	2,9 %
Nettokostnader i relation till skatteintäkter och generella statsbidrag	94,1 %	99,0 %	99,3 %	99,3 %	98,8 %	99,0 %	99,0 %	99,0 %
Skatteintäktsutveckling	5,0 %	2,4 %	5,0 %	4,8 %	3,6 %	4,3 %	4,2 %	4,2 %
Nettokostnadsutveckling inklusive jämförelsestörande poster	4,1 %	7,4 %	5,5 %	5,3 %	3,0 %	4,5 %	4,1 %	4,2 %
Finansnettot i relation till skatteintäkter och generella statsbidrag	-3,0 %	1,7 %	2,2 %	2,3 %	2,4 %	2,4 %	2,2 %	2,3 %

Driftbudgetramar

Driftbudgetramarna för 2024–2027 är justerade utifrån reviderad resultatbudget.

Nämnd/anslag, belopp i miljoner kronor	ÖSB 2023 (april)	ÖSB 2024	Rev ÖSB 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027
Kommunfullmäktige	17,2	16,2	16,2	16,2	16,2	16,2
Kommunfullmäktige	13,3	12,3	12,3	12,3	12,3	12,3
Stadsrevisionen	3,9	3,9	3,9	3,9	3,9	3,9
Nämnder	10 126,8	10 120,5	10 361,6	10 397,8	10 448,0	10 469,6
Förskolenämnden	1 158,9	1 132,1	1 163,0	1 163,0	1 163,0	1 163,0
Grundskolenämnden	2 472,4	2 449,8	2 482,4	2 482,4	2 482,4	2 482,4
Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden	1 252,7	1 274,3	1 281,0	1 281,0	1 281,0	1 281,0
Funktionsstödsnämnden	1 165,6	1 183,2	1 213,6	1 237,3	1 261,0	1 284,7
Socialnämnden	654,4	656,6	663,5	669,5	675,5	681,5
Vård- och omsorgsnämnden	1 895,3	1 885,1	1 936,1	1 936,1	1 936,1	1 936,1
Bygg- och miljönämnden	26,4	26,3	26,4	26,4	26,4	26,4
Kultur- och fritidsnämnden	397,9	398,7	410,0	407,2	409,7	407,2
Markplanerings- och exploateringsnämnden	84,3	83,9	87,2	87,2	87,2	87,2
Teknik- och servicenämnden	211,8	210,7	237,8	237,3	237,3	237,3
Valnämnden	0,2	3,2	3,2	0,2	8,9	0,2
Överförmyndarnämnden	19,9	19,9	20,1	20,1	20,1	20,1
Kommunstyrelsen	786,8	796,6	837,3	850,1	859,4	862,5
Utrymme för kommunstyrelsen	211,7	688,7	567,6	1 016,4	1 473,4	1 870,5
Oförutsedda behov – Kommunstyrelsen	30,5	52,1	26,4	47,4	66,2	102,8
Oförutsedda behov – KS utskott	2,2	2,2	1,9	1,9	1,9	2,2
Utrymme för överfört resultat	0,0	4,0	4,0	7,0	10,0	10,0
Utrymme för volym förskola, grundskola, gymnasium (ofördelat 2025–2027)	0,0	0,0	0,0	30,0	60,0	90,0
Statsbidrag, i anslaget för kom.ek. utjämning ÄO	0,0	41,2	41,2	0,0	0,0	0,0
Utrymme för generella kostnadsökningar	78,1	458,6	344,7	691,5	1 025,8	1 366,7
Utrymme för kostnadsökningar investeringar, ofördelat	100,9	180,6	149,5	270,7	372,5	394,0
Riktat effektiviseringsuppdrag, KS uppdrag till Kommunstyrelsen	0,0	-50,0	0,0	-32,0	-63,0	-95,0
Finansiering	-375,7	-294,0	-356,4	-522,1	-543,2	-493,6
Pensionskostnader och personalförsäkringsnetto	92,2	205,3	168,9	6,2	-3,8	45,8
Kapitalkostnader	-376,9	-408,3	-434,3	-437,3	-448,5	-448,5
Försäljning tomträtter	-20,0	-20,0	-20,0	-20,0	-20,0	-20,0
Exploateringsintäkter	-71,0	-71,0	-71,0	-71,0	-71,0	-71,0
Driftbudget totalt	9 980,0	10 531,4	10 589,0	10 908,3	11 394,4	11 862,7

Medel för respektive års löneöversyn samt hyresökningar samt andra indexmässiga kostnadsökningar finns avsatta i utrymme för generella kostnadsökningar och kommer fördelas till nämnderna i april respektive år. Dessa ackumuleras till dess att de fördelas ut, därav den kraftiga ökningen 2023–2027. På motsvarande sätt ackumuleras det riktade effektiviseringskravet ”KS uppdrag till Kommunstyrelsen” tills dess att det är fördelat till nämnd. För att se det årliga behovet behöver man räkna ut förändringen mellan åren. Det årliga effektiviseringsbehovet på totalen framgår i Resultatbudgeten.

Utrymmet för kostnadsökningar investeringar (KS-finansierade objekt i investeringsprogrammet) fördelas till berörd nämnd i takt med att investeringen eller verksamhetslokalen tas i bruk.

I bilaga 1 redovisas driftnämndstabell per nämnd inklusive förändringar mellan 2023 och 2024.

Balansbudget

Balansbudgeten för 2024–2027 är justerad utifrån reviderad resultatbudget.

Balansbudget belopp i mnkr	Budget 2024	Budget Rev 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027
TILLGÅNGAR	36 071	36 221	37 365	37 838	37 972
Materiella anläggningstillgångar	8 368	8 163	8 889	9 656	10 309
Finansiella anläggningstillgångar	20 917	20 955	21 655	21 730	21 469
- varav internbank	19 940	19 977	20 677	20 752	20 492
Omsättningstillgångar	6 786	7 104	6 822	6 452	6 195
- varav placerade medel	4 895	5 213	4 930	4 561	4 303
- varav kassa och bank	150	150	150	150	150
EGET KAPITAL OCH SKULDER	36 071	36 221	37 365	37 838	37 972
Eget kapital	11 530	11 643	12 054	12 462	12 856
Avsättningar	1 325	1 332	1 371	1 367	1 374
Skulder	23 216	23 246	23 940	24 009	23 743
- varav lån/internbank	20 000	20 038	20 738	20 813	20 552
Ansvarsförbindelse pensioner	2 732	2 754	2 654	2 522	2 409
Balansomslutning exklusive internbank	15 610	15 723	16 167	16 565	16 959
Soliditet exklusive Internbank inklusive ansvarsförbindelse pensioner	56,4%	56,5%	58,1%	60,0%	61,6%

Kassaflödesbudget

Kassaflödesbudgeten för 2024–2027 är justerad utifrån reviderad resultatbudget.

Kassaflödesbudget, belopp i miljoner kronor	Budget 2024	Budget Rev 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027
Årets resultat	311	327	411	409	394
Avskrivningar	310	310	330	355	375
Övriga justeringar för ej likviditetspåverkande poster	214	234	33	-11	1
Kassaflöde från den löpande verksamheten	835	871	774	753	770
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-1 024	-1 062	-1 056	-1 123	-1 027
Nyupptagna lån internbank	1 000	1 100	700	75	-260
Ökning långfristiga fordringar (utlåning internbank)	-1 000	-1 100	-700	-75	260
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	0	0	0	0	0
Årets kassaflöde	-189	-191	-282	-370	-258
Kassaflöde skattefinansierad verksamhet	183	229	110	68	53

Investeringsprogram 2024–2027

Investeringar binder kapital under lång tid och påverkar det ekonomiska utrymmet genom ökade kapitalkostnader och driftkostnader. Därför är det viktigt med goda planeringsförutsättningar och att underlagen till investeringsprogrammet är långsiktiga och realistiska.

I investeringsprogrammet sammanställs kommunens driftkostnadskonsekvenser som investeringen genererar oavsett om det är kommunen eller extern part som genomför den. För kommunens egna investeringar, i skattefinansierad verksamhet och taxefinansierad verksamhet, sammanställs investeringsutgifterna. Investeringar i kommunens verksamhetslokaler sker i huvudsak av de kommunala fastighetsbolagen samt till en mindre del av extern part. Det innebär att kommunen inte har någon investeringsutgift för lokaler, men det medför en framtida hyreskostnad och andra driftkostnadskonsekvenser för kommunen så som utökade personalresurser och övriga driftkostnader som el, inventarier m.m. som också ingår i investeringsprogrammet. Samtliga planerade åtgärder i kommunens lokaler som överstiger 20 prisbasbelopp ingår i den kommunövergripande lokalförsörjningsplanen som tillsammans med verksamhetens prioriterade behov för hyresgäst Anpassningar under 20 prisbasbelopp utgör underlag till investeringsprogrammet.

I Örebro kommuns koncernbolag sker även investeringar för betydande belopp i affärsmässig verksamhet. Dessa investeringar innebär inga driftkostnadskonsekvenser för kommunen men planerade nettoutgifter redovisas i investeringsprogrammet för att ge en samlad bild över koncernens investeringar.

Den oroliga omvärlden och den för tillfället höga inflationen har inneburit en ökad osäkerhet avseende kostnadsutvecklingen, vilket också påverkar investeringarna. När det gäller kommunens egna investeringar begränsas investeringarna av de finansiella målen och den beslutade investeringsbudgeten, vilket innebär att högre priser leder till att vi får mindre för pengarna. När det gäller lokalförsörjningsplanerna riskerar ökade priser leda till högre framtida hyror och därigenom en driftkostnadskonsekvens för lång tid framöver.

De planerade investeringar i koncernen uppgår till 9 072 mnkr under planperioden 2024 - 2027. Kommunens investeringsbudget för 2024 uppgår till 1 024 mnkr varav 591 mnkr avser investeringar för skattefinansierad verksamhet.

I reviderad ÖSB uppgår de planerade investeringarna i koncernen till 10 112 mnkr under planperioden 2024 – 2027, vilket innebär en ökning med 1 040 mnkr gentemot tidigare beslut. Koncernens investeringar beräknas för 2024 till 3 263 mnkr varav kommunens reviderade investeringsbudget uppgår till 1 062 mnkr. Reviderad budget för skattefinansierade investeringar uppgår till 579 mnkr och är en minskning med 17 mnkr gentemot föregående år.

Kommunövergripande lokalförsörjningsplan

Den kommunövergripande lokalförsörjningsplanen är en handlingsplan som åskådliggör framtida lokalbehov utifrån befolkningsprognos, nya lagar och förordningar, kommunala mål etcetera och synliggör prioriterade lokalprojekt som kommunen avser att arbeta med inom prognosperioden.

Lokalförsörjningsplanen för 2023–2026 med framåtblick 2027–2030 fastställdes av Kommunstyrelsen i november 2022. På grund av konjunkturläget gjordes en revidering och den senaste lokalförsörjningsplanen för 2024–2034 antogs av Kommunstyrelsen i mars 2023. I den senast beslutade lokalförsörjningsplanen prioriteras 29 lokalprojekt under prognosperioden 2024–2034 varav 18 var pågående vid fastställandet.

I samband med lokalförsörjningsplanen 2024–2034 identifierades övriga projekt utöver ordinarie lokalanskaffningsprocess som överlämnades till ÖBO Omsorgsfastigheter AB som ett separat genomförandeuppdrag. Även dessa projekt kommer att generera driftkostnader.

För prognosperioden 2024–2027 prioriteras 26 lokalprojekt varav 24 är pågående. Driftkostnader från lokalförsörjningsplan i investeringsprogrammet beräknas i planeringsförutsättningarna utifrån senast beslutad lokalförsörjningsplan

Verksamheternas behov innebär ökade hyreskostnader med 51 mnkr och tillsammans med andra kostnader som konsekvens av lokalförsörjningsplanen är de totala ökade driftkostnaderna 94 mnkr för 2024.

I reviderad ÖSB uppgår driftkostnadskonsekvenser till följd av verksamheternas presenterade lokalbehov till totalt 92 mnkr och innebär en minskning med 2 mnkr gentemot föregående beslut. Driftkostnadskonsekvensen fördelas på ökade hyreskostnader motsvarande 66 mnkr och övriga ökade driftkostnadskonsekvenser med 26 mnkr.

Tabell: Kostnader till följd av kommunövergripande lokalförsörjningsplan

Tabellen är uppdaterad med revidering av 2024 sedan beslutet i juni.

ÖKADE DRIFTKOSTNADER SOM FÖLJD AV ÖVERGRIPANDE LOKALFÖRSÖRJNINGSPÅN					
	Budget 2024	Budget 2024 beslut okt	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027
Förskolenämnd	9 273	9 273	11 020	0	0
Finansiering med riktade KS-medel	1 548	1 548	7 111	0	0
Finansiering via avsatt volymutrymme	7 725	7 725	3 909	0	0
Finansiering inom nämndens egen ram	0	0	0	0	0
Grundskolenämnd	19 791	19 791	17 225	13 100	0
Finansiering med riktade KS-medel	6 788	6 788	5 000	5 000	0
Finansiering via avsatt volymutrymme	13 003	13 003	12 225	8 100	0
Finansiering inom nämndens egen ram	0	0	0	0	0
Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnd	8 770	6 847	15 492	4 395	0
Finansiering med riktade KS-medel	0	0	0	0	0
Finansiering via avsatt volymutrymme	8 770	6 847	15 492	4 395	0
Finansiering inom nämndens egen ram	0	0	0	0	0
Socialnämnd	1 705	1 705	150	150	150
Finansiering med riktade KS-medel	1 705	1 705	150	150	150
Finansiering via avsatt volymutrymme	0	0	0	0	0
Finansiering inom nämndens egen ram	0	0	0	0	0
Vård- och omsorgsnämnd	5 156	5 579	73 412	63 873	0
Finansiering med riktade KS-medel	5 156	5 579	73 412	63 873	0
Finansiering via avsatt volymutrymme	0	0	0	0	0
Finansiering inom nämndens egen ram	0	0	0	0	0
Funktionsstödsnämnd	30 662	30 662	29 787	28 555	34 853
Finansiering med riktade KS-medel	3 500	3 500	2 350	700	700
Finansiering via avsatt volymutrymme	27 162	27 162	27 437	27 855	34 153
Finansiering inom nämndens egen ram	0	0	0	0	0
Markplanerings- och exploateringsnämnd	0	0	0	0	0
Finansiering med riktade KS-medel	0	0	0	0	0
Finansiering via avsatt volymutrymme	0	0	0	0	0
Finansiering inom nämndens egen ram	0	0	0	0	0
Teknik- och servicenämnd	10 617	10 172	0	0	0
Finansiering med riktade KS-medel	4 250	4 471	0	0	0
Finansiering via avsatt volymutrymme	0	0	0	0	0
Finansiering inom nämndens egen ram	6 367	5 701	0	0	0
Kultur- och fritidsnämnd	267	267	3 033	6 050	0
Finansiering med riktade KS-medel	267	267	3 033	6 050	0
Finansiering via avsatt volymutrymme	0	0	0	0	0
Finansiering inom nämndens egen ram	0	0	0	0	0
Kommunstyrelsen	7 912	7 912	0	3 571	0
Finansiering med riktade KS-medel	7 912	7 912	0	3 571	0
Finansiering via avsatt volymutrymme	0	0	0	0	0
Finansiering inom nämndens egen ram	0	0	0	0	0
Totalt ökade driftkostnader	94 152	92 207	150 119	119 694	35 003
Finansiering med riktade KS-medel	31 125	31 770	91 057	79 344	850
Finansiering via avsatt volymutrymme	56 660	54 737	59 062	40 350	34 153
Finansiering inom nämndens egen ram	6 367	5 701	0	0	0

Igångsättningsbeslut och ombudgetering

I samband med beslut om ÖSB beslutas om investeringsprogram för år 2024. För år 2025 – 2027 beslutas om investeringsprogrammet som plan. Därmed beslutas enbart om budgetmedel för de investeringar som planeras påbörjas 2024. Om behov uppstår under året att påbörja nya investeringsprojekt som finns med i plan för år 2025–2027 krävs ett s.k. igångsättningsbeslut. Igångsättningsbeslut fattas antingen i samband med beslut om investeringsprogram eller i ett särskilt beslut av Kommunfullmäktige.

Kommunen har valt att organisera sin fastighetsförvaltning i egna fastighetsbolag, som äger, förvaltar och utvecklar kommunens verksamhetslokaler (Futurum fastigheter i Örebro AB, Örebrobostäder AB med dotterbolag och Örebroporten Fastigheter AB). Bolagens styrelser beslutar om sina investeringar.

Innan bolagens styrelser kan fatta beslut om en investering för kommunens verksamhet, krävs en beställning från kommunen. Investeringsprojektet kan starta när medel finns avsatta i kommunens beslutade investeringsprogram eller om igångsättningsbeslut beviljats.

Vid behov av ombudgetering under året för investeringsprojekt inom kommunens egna investeringar kan respektive nämnd besluta om det i de fall ombudgetering kan ske inom nämndens beslutade budget för respektive investeringsområde/rad (se tabell Kommunens totala investeringar). Om behov finns att ombudgetera mellan investeringsområde/rad och mellan nämnder krävs beslut i Kommunfullmäktige.

För de investeringar inom Teknik- och servicenämnden och Markplanerings- och exploateringsnämnden där driftkostnadskonsekvensen finansieras av volympotten kan Kommunstyrelsen fatta beslut om ombudgetering av investeringsmedel mellan nämnderna.

Kommunens investeringsbudget

De planerade investeringarna inom kommunen uppgår till 4 161 mnkr under planperioden varav 2 426 mnkr avser skattefinansierade verksamhet och 1 736 mnkr taxefinansierad verksamhet. Investeringsbudgeten för 2024 uppgår till 1 024 mnkr varav 591 mnkr avser skattefinansierad verksamhet. Därutöver tillkommer överförda investeringsmedel från tidigare år som ej nyttjades, vilket behandlas årligen av Kommunstyrelsen i samband med kommunens årsredovisning.

Tabell: Kommunens egna investeringar

Tabellen är justerad för revidering 2024. Plan för 2025 – 2027 är densamma som låg i beslutet till ÖSB 2024 i juni. Tabellen nedan visar nivå för Kommunfullmäktiges beslut av investeringar.

Kommunens investeringar (tkr)	Budget 2024	Budget Rev. 2024	Budget 2024 beslut okt	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027
Förskolenämnden (inventarier)	4 916		4 916	4 916	4 916	4 916
Grundskolenämnden (inventarier)	18 236		18 236	19 236	19 236	19 236
Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden (inventarier)	8 134		8 134	9 134	9 134	9 134
Socialnämnden (inventarier)	1 500		1 500	1 250	1 250	1 250
Vård- och omsorgsnämnden (inventarier)	13 275		13 275	19 225	21 225	7 225
Funktionsstödsnämnden (inventarier)	2 254		2 254	2 254	2 254	2 254
Markplanerings- och exploateringsnämnden	324 050	9 550	333 600	340 800	349 850	415 794
- fastighetsinvesteringar	57 900	9 550	67 450	54 976	63 355	62 827
- trafik- och miljöinvesteringar (volympott)	88 150	0	88 150	146 383	149 595	206 100
- trafik- och miljöinvesteringar (ej volympott)	6 000	0	6 000	2 478	1 900	1 000
- exploateringsverksamhet	172 000	0	172 000	136 963	135 000	145 867
Teknik- och Servicenämnden (exkl VA/avfall)	167 391	-12 500	154 891	164 572	175 100	168 620
- park & gata (volympott)	84 420	0	84 420	107 400	95 500	87 400
- park & gata (ej volympott)	21 000	0	21 000	23 000	33 000	38 000
- gas	10 000	0	10 000	3 000	3 000	3 000
- fordon skattefinansierat	25 471	0	25 471	26 672	31 000	36 720
- fordon taxefinansierat	12 500	-12 500				
- övrigt Tekniska	14 000		14 000	4 500	12 600	3 500
Kultur- och Fritidsnämnden	19 470	-9 550	9 920	18 555	8 770	3 000
- fritidsanläggningar	11 550	-9 550	2 000	3 500	500	0
- konstutsmyskning	5 620	0	5 620	11 555	5 270	0
- inventarier	2 300	0	2 300	3 500	3 000	3 000
Kommunstyrelsen	31 941	0	31 941	18 377	26 270	16 226
- IT-investeringar	23 160	0	23 160	17 617	25 510	15 566
- inventarier	8 781	0	8 781	760	760	660
Summa skattefinansierad verksamhet	591 167	-12 500	578 667	598 319	618 005	647 655
VA	423 300	19 500	442 800	434 725	493 200	368 200
Avfall	9 700	31 000	40 700	23 000	11 500	11 500
Summa taxefinansierad verksamhet	433 000	50 500	483 500	457 725	504 700	379 700
Totalt kommunens investeringar	1 024 167	38 000	1 062 167	1 056 044	1 122 705	1 027 355

Driftkostnadskonsekvenser till följd av kommunens egna planerade investeringar uppgår i reviderad budget för 2024 till total 55 mnkr för skattefinansierad verksamhet och 16 mnkr för taxefinansierad verksamhet. Ingen revidering av driftkostnadskonsekvenserna för skattefinansierade investeringar har gjorts sedan föregående beslut, men driftkostnadskonsekvenserna för taxefinansierad verksamhet har beräknats öka med totalt 1,3 mnkr.

Tabell: Ökade driftkostnader som följd av investeringsbudgeten för skattefinansierad verksamhet

Tabellen är justerad för driftkostnadskonsekvenser för 2024.

	Budget 2024	Budget 2024 beslut okt	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027
Kommunens investeringar (tkr)					
Förskolenämnden (inventarier)	1 337	1 337	1 337	1 337	1 337
Grundskolenämnden (inventarier)	4 964	4 964	5 236	5 236	5 236
Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden (inventarier)	1 716	1 716	1 914	1 914	1 914
Socialnämnden (inventarier)	184	184	153	153	153
Vård- och omsorgsnämnden (inventarier)	1 626	1 626	2 355	2 600	885
Funktionsstödsnämnden (inventarier)	276	276	276	276	276
Markplanerings- och exploateringsnämnden	20 195	20 195	22 247	20 635	25 403
- fastighetsinvesteringar	5 230	5 230	4 376	4 153	4 126
- trafik- och miljöinvesteringar (volympott)	5 906	5 906	11 174	10 836	15 670
- trafik- och miljöinvesteringar (ej volympott)	439	439	150	150	110
- exploateringsverksamhet	8 619	8 619	6 547	5 496	5 496
Teknik- och Servicenämnden (exkl VA/avfall)	16 052	16 052	16 465	17 450	17 434
- park & gata (volympott)	5 370	5 370	7 840	7 356	6 563
- park & gata (ej volympott)	2 084	2 084	1 782	1 912	3 025
- gas	833	833	351	495	495
- fordon skattefinansierat	6 045	6 045	5 919	6 782	6 865
- övrigt Tekniska	1 721	1 721	572	906	488
Kultur- och Fritidsnämnden	2 971	2 971	16 058	20 924	2 742
- fritidsanläggningar	2 523	2 523	14 855	20 640	2 374
- konstutsmyckning	197	197	745	-84	0
- inventarier	251	251	458	368	368
Kommunstyrelsen	6 098	6 098	3 674	5 272	3 246
- IT-investeringar	4 690	4 690	3 567	5 166	3 152
- inventarier	1 408	1 408	107	107	94
Summa skattefinansierad verksamhet	55 419	55 419	69 715	75 798	58 627
VA	13 156	12 961	12 783	11 191	13 414
Avfall	1 050	2 550	4 284	1 734	1 694
Summa taxefinansierad verksamhet	14 206	15 511	17 067	12 925	15 108
Totalt kommunens investeringar	69 625	70 930	86 782	88 723	73 735

	Budget 2024	Budget 2024 beslut okt	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027
Kommunens investeringar (tkr)					
Riktade KS-medel	6 324	6 324	17 109	21 562	2 429
Via avsatt volymutrymme	11 276	11 276	19 014	18 192	22 232
Nämndens egen ram	29 200	29 200	27 045	30 548	28 469
Exploateringsinvesteringar	8 619	8 619	6 547	5 496	5 496
Summa skattefinansierad verksamhet	55 419	55 419	69 715	75 798	58 627
Taxefinansierad verksamhet	14 206	15 511	17 067	12 925	15 108

Skattefinansierad verksamhet

Investeringsbudget 2024 för skattefinansierad verksamhet uppgår till 591 mnkr. Majoriteten av investeringarna, 83 procent, finns inom Markplanerings- och exploateringsnämnden och Teknik- och servicenämnden.

Reviderad investeringsbudget 2024 för skattefinansierad verksamhet uppgår till 579 mnkr. Majoriteten av investeringarna, 83 procent, finns inom Markplanerings- och exploateringsnämnden och Teknik- och servicenämnden.

Den största investeringsposten utgörs av Exploateringsinvesteringar (172 mnkr) som är en viktig förutsättning för Örebros fortsatta tillväxt. Behovet utifrån lagakraftvunna detaljplaner och efterfrågan på byggklar mark skulle egentligen kräva en högre investeringsvolym, men detta är vad som bedöms rimligt att genomföra under året. Investeringarna består av ny eller ombyggd platsmark så som gator, parker och annan infrastruktur som möjliggör nya bostads- och verksamhetsområden. Under året kommer investeringar ske i både nya områden för bostäder och verksamheter samt förtätningsprojekt där nya stadsmässiga miljöer ställer krav på exempelvis nya gator eller mer grönytor.

De exploateringsobjekt som pågår och planeras starta upp under 2024 utgörs bland annat av Norra Marieberg (verksamhetsområde), Norra Marieberg (Tösjö 3:14) bostadsområde, färdigställande av Heden, färdigställande av Norra Ormesta samt åtgärder i Södra Ladugårdsängen.

Fastighetsinvesteringar (58 mnkr) består främst av investeringar i Kultur- och fritidsfastigheter, där en stor del utgörs av underhåll av fastigheter i Wadköping och Karlslund samt fastighetsförvärv.

Fastighetsinvesteringar (67 mnkr) består främst av investeringar i Kultur- och fritidsfastigheter, där en stor del utgörs av underhåll av fastigheter i Wadköping och Karlslund samt fastighetsförvärv. Budgeten har reviderats med 10 mnkr och avser omfördelning av investeringsutgifter från Kultur- och fritidsnämnden för de investeringar som lyfts inom Kultur- och fritidsnämnden, men utförs av Markplanerings- och exploateringsnämnden. I revideringen av investeringsprogram för 2023 framgår att realisationsvinsten efter försäljning av bostadsrätter och övriga fastigheter inom Markplanerings- och exploateringsnämnden (exklusive tomrätter och exploateringsverksamhet) under året kan nyttjas för att öka investeringsbudgeten för markinköp med motsvarande belopp. Denna hantering föreslås gälla även för 2024 och tills vidare, men ska årligen stämmas av för att säkerställa att finansiella förutsättningar finns.

Trafik- och miljöinvesteringar (93 mnkr) består främst av investeringar i kollektivtrafik för att utveckla ett kapacitetsstarkt kollektivtrafiksystem och en långsiktig hållbar trafiksituation i Örebro, men även investeringar i gång- och cykelobjekt som underlättar/möjliggör att fler kan gå och cykla, naturvårdsinvesteringar för att göra kommunens naturmiljöer mer tillgängliga, bevara och restaurera mark- och vattenmiljöer samt investeringar i stadsmiljö för att skapa en attraktiv kommun.

Trafik- och miljöinvesteringar (94 mnkr) består främst av investeringar i kollektivtrafik för att utveckla ett kapacitetsstarkt kollektivtrafiksystem och en långsiktig hållbar trafiksituation i Örebro, men även investeringar i gång- och cykelobjekt som underlättar/möjliggör att fler kan gå och cykla, naturvårdsinvesteringar för att göra kommunens naturmiljöer mer tillgängliga, bevara och restaurera mark- och vattenmiljöer samt investeringar i stadsmiljö för att skapa en attraktiv kommun.

Park- och gatuinvesteringar (105 mnkr) består av investeringar i gatuunderhåll, parker, träd, lekplatser, gatubelysning, trafiksignaler, broar och tunnlar med mera och omfattar främst underhållsinvesteringar.

Kultur- och fritidsinvesteringar (19,5 mnkr) består till stor del av investering i konst enligt enprocentsregeln, men även av underhåll av kommunens motionsspår, byte av konstgräs med mera

Kultur- och fritidsinvesteringar (10 mnkr) består till stor del av investering i konst enligt enprocentsregeln, men även av underhåll av kommunens motionsspår, byte av konstgräs med mera. Budgeten har reviderats med 10 mnkr och avser omfördelning av investeringsutgifter från Kultur- och fritidsnämnden för de investeringar som lyfts inom Kultur- och fritidsnämnden, men utförs av Markplanerings- och exploateringsnämnden.

Inventarie-, IT- och fordonsinvesteringar uppgår till 135 mnkr.

Reviderad budget för inventarie-, IT- och fordonsinvesteringar uppgår till 120 mnkr. Revideringen avser omfördelning av 13 mnkr avseende fordonsinvesteringar avseende de taxefinansierade verksamheterna från att ligga som skattefinansierad investering till taxefinansierad investering. Övrig differens avser justering av inventariebudget.

Investeringsbudgeten ryms inom det finansiella målet för 2024 på 95 procent i självfinansieringsgrad. För planperioden 2025–2027 ligger investeringsnivåerna i nivå med det finansiella målet om självfinansieringsgrad.

Självfinansieringsgraden för reviderad investeringsbudget beräknas utifrån förutsättningarna till reviderad ÖSB 2024 till 99 procent och ryms därmed inom det finansiella målet för 2024 på 95 procent i självfinansieringsgrad.

Investeringarna i skattefinansierade verksamhet innebär en beräknad ökning av driftkostnader för 2024 motsvarande 58 mnkr och utgörs av både kapitalkostnader samt övriga driftkostnader.

Taxefinansierad verksamhet

Investeringsbudgeten 2024 för taxefinansierad verksamhet är 433 mnkr. Huvuddelen av investeringarna avser VA-verksamheten (423 mnkr) och utgörs främst av förnyelse av befintliga och nya VA-ledningar, men även investeringar i reningsverket, vattenverket samt ledningsnät. Investeringar i avfallsverksamheten uppgår till 10 mnkr. Investeringarna i taxefinansierad verksamhet innebär att de budgeterade kapitalkostnaderna ökar med 13 mnkr 2024. De ökade driftkostnaderna ska finansieras inom taxeintäkterna för respektive verksamhet.

Reviderad investeringsbudget 2024 för taxefinansierad verksamhet uppgår till 484 mnkr och har ökat med 51 mnkr gentemot föregående beslut. Huvuddelen av investeringarna avser VA-verksamheten (443 mnkr) och utgörs främst av förnyelse av befintliga och nya VA-ledningar, men även investeringar i reningsverket, vattenverket samt ledningsnät. Investeringar i avfallsverksamheten uppgår till 41 mnkr. Investeringar i taxefinansierad verksamhet innebär att de budgeterade kapitalkostnaderna ökar med 15,5 mnkr 2024. De ökade driftkostnaderna ska finansieras inom taxeintäkterna för respektive verksamhet.

Investeringar i de kommunala bolagen

Bolagens investeringsplaner för 2024 uppgår till 2 059 mnkr utifrån kommunens ägarandel. Örebrobostäder planerar under 2024 att investera 1 082 mnkr i form av underhåll och nyproduktion av lägenheter. Örebroportens investeringsplan uppgår till 315 mnkr och består främst av kontorslokaler för extern verksamhet och underhåll. Futurum och ÖBO omsorgs investeringar består av underhåll, nyinvestering och lokalanpassningar enligt lokalförsörjningsplan.

Reviderade investeringsplaner 2024 för bolagen uppgår till 2 201 mnkr utifrån kommunens ägarandel och innebär en ökning med 142 mnkr gentemot föregående beslut. Örebrobostäder planerar under 2024 att investera 1 116 mnkr i form av underhåll och nyproduktion av lägenheter. Örebroportens investeringsplan uppgår till 322 mnkr och består främst av kontorslokaler för extern verksamhet och underhåll. Futurum och ÖBO omsorgs investeringar består av underhåll, nyinvestering och lokalanpassningar enligt lokalförsörjningsplan.

Tabell: Kommunens totala investeringar

Tabellen är justerad med revidering för 2024 för kommunens egna investeringar men plan för 2025–2027 är densamma som i beslutet i juni. Bolagens investeringar är justerade för revidering 2024 samt plan för 2025–2027.

Kommunens investeringar		Plan	Plan	Plan	Plan	Plan
Belopp i miljoner kronor		2024	rev. 2024	2025	2026	2027
Summa Skattefinansierad verksamhet		-591,2	-578,7	-613,8	-630,0	-590,6
Summa Taxefinansierad verksamhet		-433,0	-483,5	-442,2	-492,7	-367,7
Totalt kommunens investeringar		-1 024,2	-1 062,2	-1 056,0	-1 122,7	-958,3
Kommunens investeringar		Plan	Plan	Plan	Plan	Plan
Belopp i miljoner kronor		2024	rev. 2024	2025	2026	2027
Förskolenämnd		-4,9	-4,9	-4,9	-4,9	-4,9
Grundskolenämnd		-18,2	-18,2	-19,2	-19,2	-19,2
Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnd		-8,1	-8,1	-9,1	-9,1	-9,1
Socialnämnd		-1,5	-1,5	-1,3	-1,3	-1,3
Vård- och omsorgsnämnd		-13,3	-13,3	-19,2	-21,2	-7,2
Funktionsstödsnämnd		-2,3	-2,3	-2,3	-2,3	-2,3
Markplanerings- och exploateringsnämnd		-324,1	-333,6	-340,8	-349,9	-415,8
-varav exploateringsverksamhet		-172,0	-172,0	-137,0	-135,0	-145,9
Teknik- och Servicenämnd (exkl VA/avfall)		-167,4	-154,9	-164,6	-175,1	-168,6
Kultur- och Fritidsnämnd		-19,5	-9,9	-18,6	-8,8	-3,0
Kommunstyrelsen		-31,9	-31,9	-18,4	-26,3	-16,2
VA (taxefinansierad verksamhet)		-423,3	-442,8	-434,7	-493,2	-368,2
Avfall (taxefinansierad verksamhet)		-9,7	-40,7	-23,0	-11,5	-11,5
Summa Skattefinansierad verksamhet		-591,2	-578,7	-598,3	-618,0	-647,7
Summa Taxefinansierad verksamhet		-433,0	-483,5	-457,7	-504,7	-379,7
Totalt kommunens investeringar		-1 024,2	-1 062,2	-1 056,0	-1 122,7	-1 027,4
Majoritetsägda bolag	Ägarand	Plan	Plan	Plan	Plan	Plan
Belopp i mnkr	el i %	2024	rev. 2024	2025	2026	2027
Örebrobostäder AB	100	-1 082,0	-1 116,0	-1 052,0	-744,0	-530,0
ÖBO Omsorgsfastigheter AB	100	-256,0	-338,0	-320,0	-93,0	-35,0
ÖBO Husaren AB	100	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Västerporten Fastigheter AB	100	-37,0	-37,0	-21,0	-21,0	-21,0
Örebroporten Fastigheter AB	100	-315,0	-322,0	-65,0	-39,0	-22,0
Futurum Fastigheter i Örebro AB	100	-258,0	-277,0	-250,0	-130,0	-85,0
Örebrokompaniet	100	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Örebro Parkering AB	100	-40,0	-40,0	-40,0	0,0	0,0
KumBro Vind AB	80	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
KumBro Stadsnät AB	80	-25,0	-25,0	-25,0	-25,0	-25,0
Vätternvatten AB	77	-50,0	-50,0	-62,0	-46,0	-25,0
Länsmusiken	91	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Örebro Läns Flygplats AB	45	-21,0	-21,0	-12,5	0,0	0,0
Gustavsvik Resort AB	45	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Biogasbolaget i Mellansverige AB	40	-7,5	-7,5	-6,0	-6,0	-6,0
Summa		-2 092	-2 234	-1 854	-1 104	-749
Totalt bolagens investeringar*		-2 059	-2 201	-1 823	-1 085	-735
<i>*Avser kommunens ägarandel av investeringen</i>						
Varav investeringar för skattefinansierad verksamhet						
Futurum Fastigheter i Örebro AB		-258,0	-277,0	-250,0	-130,0	-85,0
ÖBO Omsorgsfastigheter AB		-256,0	-338,0	-320,0	-93,0	-35,0
Örebroporten Fastigheter AB		-38,0	-38,0	-8,0	-28,0	-17,0
Totalt investeringar i kommunkoncernen*		-3 082,9	-3 262,9	-2 879,5	-2 207,3	-1 761,9
Varav investeringar för skattefinansierad verksamhet		-1 143,2	-1 231,7	-1 191,8	-881,0	-727,6

Planeringsförutsättningar för nämndernas budgetarbete

Avsnittet beskriver förutsättningar för nämndernas budgetarbete. I Riktlinje för verksamhets- och ekonomistyrning, (KS 277/2021), finns information om hur verksamhets- och ekonomistyrning ska tillämpas.

Ekonomi i balans

Kommunallagen ställer krav på en ekonomi i balans och att varje generation ska bära sina kostnader. Det innebär att alla nämnder på både kort och lång sikt ska ha balans mellan intäkter och kostnader samt god budgetdisciplin. Nämnderna ska kontinuerligt utveckla arbetssätt och metoder för att säkerställa en kostnadseffektiv och ändamålsenlig verksamhet samt arbeta förebyggande och bidra till rörelsen från linjär till cirkulär ekonomi. Långsiktig planering finns i kommunens olika program och andra styrande dokument medan det fleråriga perspektivet i ÖSB utgör planering på medellång sikt. Genom långsiktig planering underlättas nämndernas förutsättningar i arbetet för en ekonomi i balans. Nämnderna behöver i sin tur ha en flerårig planering för att säkerställa handlingsberedskap. Det fleråriga perspektivet i ÖSB ligger till grund för årlig planering och uppföljning av tilldelade resurser för kommunens nämnder och bolag.

Nämnden är ansvarig för den verksamhet som bedrivs och att de resurser som kommunfullmäktige tilldelat i budgeten används på så sätt att målen för verksamheten uppnås. Vid konflikt mellan ekonomi och verksamhet är det ekonomin som utgör gränsen för verksamhetens omfattning. Nämnden ska vidta åtgärder vid befarade avvikelser samt rapportera till Kommunstyrelsen som utövar uppsikt över nämnder, kommunala företag, stiftelser och kommunalförbund. I samband med delår 2 och årsredovisning ska Kommunstyrelsen rapportera till fullmäktige hur samtliga kommunens nämnder utvecklas mot bakgrund av fastlagda mål. Nämndernas ekonomiska ställning rapporteras regelbundet till Kommunstyrelsen, under budgetåret.

Hantering av överfört resultat

Anslag för drift

De politiska kansliernas budgeteras i enlighet med en 4-årig budgetmodell över mandatperioden. 4 mnkr i budgetmedel finns avsatta för överförda resultat från 2023 till 2024.

Anslag för investeringar

Anslag för pågående investeringsobjekt kan efter prövning överföras till nästa år i samband med bokslutet. Prövning ska endast ske för investeringsprojekt där outnyttjade investeringsmedel beror på tidsförskjutning. Överförda medel har finansierats genom tidigare års utrymmen och ingår inte i det som ska inrymmas i årets budget för de finansiella målen.

Intraprenader

Intraprenadernas positiva och negativa avvikelser hanteras enligt särskilt regelverk. Om inte analys och prövning visar skäl för något annat överförs intraprenadernas resultat (positiv eller negativ budgetavvikelse) i sin helhet till kommande år. Det ackumulerade resultatet finansieras genom markering i eget kapital. Intraprenaderna får maximalt ta med motsvarande 7 procent av årsbudgeten som ett ackumulerat resultat.

Ianspråktagande av eget kapital

Principer för ianspråktagande av eget kapital regleras i Riktlinje för god ekonomisk hushållning (KS 1061/2020). Vid ianspråktagande av markeringar ska påverkan på likviditet och balanskravsresultat beaktas. Planerat ianspråktagande av markeringar i eget kapital ska budgeteras för att säkerställa att ianspråktagandet inte påverkar möjligheten att nå de beslutade finansiella målen. Syftet med markeringar i eget kapital är att medvetet och tydligt markera delar av årets resultat till särskilda satsningar för kostnadsdämpande åtgärder. En markering i eget kapital innebär att delar av det årliga resultatet öronmärks för att finansiera särskilt beslutade insatser vilka kan vara fleråriga. Följande aktuella portföljer/insatser är planerade 2024:

Tillväxt- och arbetsmarknadspaket

Medel för att stärka tillväxt och arbetsmarknad i samband med och efter pandemin samt återstart näringslivet efter coronapandemin, prognosen visar att ca 14 mnkr återstår inför 2024.

Portfölj för social hållbarhet

För att ge extra fokus och kraft till arbetet inom social hållbarhet samt stärka och samla det kommunövergripande utvecklingsarbetet inom området har Portfölj för social hållbarhet etablerats. Syftet med portföljen är att åstadkomma ett sammanhållet arbete med en tydlig prioritering och styrning mot de viktigaste och högst prioriterade målen för social hållbarhet. Utvecklingsinsatser inom portföljen ska genomföras i samverkan för att nå bättre samsyn kring identifierade behov. Portföljen kommer att finansieras med statsbidrag. Stimulansmedel och finansiering via EU:s fonder kan också vara ett komplement för att stärka portföljens genomförande.

Sociala investeringar

En social investering utgörs av en riktad satsning till en utvald och avgränsad målgrupp. Satsningen förväntas, i förhållande till ordinarie arbetssätt, ge bättre utfall för målgruppen och samtidigt leda till minskade samhällsekonomiska kostnader på sikt. Sedan 2021 finns en budget på 2 mnkr avsatt för driftkostnader kopplat till genomförande av satsningar inom ramen för sociala investeringar. Tidigare satsningar har finansierats av medel markerade i eget kapital som ska återföras enligt plan. Inför 2024 ska ca 0,5 mnkr återföras.

Intraprenader

Regleringen av överfört resultat för intraprenaderna finansieras via markeringar i eget kapital. Nämndernas resultat justeras med det belopp som ianspråkats under året.

Resultatutjämningsreserv

Resultatutjämningsreserven (RUR) är avsedd att utjämna svängningar i skatteunderlaget över en konjunkturcykel. Reserverna är tänkta att kunna användas när det är lågkonjunktur och utvecklingen av skatteunderlaget är ogynnsamt för att skapa större stabilitet för verksamheterna. RUR ska därigenom vara ett sätt att kunna arbeta med mer långsiktiga mål än balanskravets fokus på ett kalenderår i taget. Reservering i RUR och markering i eget kapital får göras med sammanlagt högst det belopp som är möjligt att reservera enligt kommunallagen. I Riktlinje för god ekonomisk hushållning regleras avsättning och användning av RUR. Av den framgår att två kriterier ska vara uppfyllda för användning av RUR: Förändringen av årets underliggande skatteunderlag för riket ska understiga den genomsnittliga utvecklingen de senaste 10 åren och balanskravsresultatet ska vara negativt. Beslut om användning kan ske i samband med budgetarbetet för kommande år. Beslut kan även fattas i samband med årsredovisningen utifrån den avstämning som görs i delårsrapporteringen.

Tabell: Rikets underliggande skatteunderlagsutveckling

Tabellen är reviderad med aktuell information från augusti, SKR.

Tabell 3 Rikets underliggande skatteunderlagsutveckling; tioårigt genomsnitt samt årlig utveckling

Förändring i procent per år

RUR	2022	2023	2024	2025	2026
Snitt 10 år	4,1	4,4	4,5	4,5	4,5
Årlig ökning	6,2	4,7	3,8	5,0	4,8
Differens	2,0	0,4	-0,7	0,5	0,3

Källa: Skatteverket och SKR.

Under 2023 och 2024 är rikets underliggande skatteunderlagsutveckling lägre än ett tioårigt genomsnitt. Då är det möjligt att använda RUR under förutsättning att de två kriterierna ovan är uppfyllda. Det innebär i praktiken att maximalt uttag som kan budgeteras/användas för respektive år motsvarar den negativa differensen * Skatteintäkter och generella statsbidrag.

Balansräkningsenheter

Kommunen bedriver VA- respektive avfallsverksamhet i förvaltningsform. Huvudprincipen är att dessa två verksamheter helt ska finansieras genom avgifter för utförda tjänster till sina abonnenter, medborgare och företag i kommunen. Det ställer krav på särredovisning av respektive verksamhet och Örebro kommun gör det genom så kallade balansräkningsenheter. Ekonomierna kan skiljas från kommunens övriga verksamheter och verksamheterna redovisar därför egna resultat- och balansräkningar som del av kommunens totala redovisning. På motsvarande sätt som kommunallagen ställer krav på en ekonomi i balans och att rätt generation ska bära sina kostnader för kommunen i stort, ska de avgiftsfinansierade verksamheterna genom självkostnadsprincipen säkra att rätt generations avgiftskollektiv betalar sina kostnader, och ska normalt redovisa ett nollresultat. En svårighet är att avgiften måste fastställas i förväg baserat på förväntat nyttjande samt de beräknade nödvändiga kostnader och hantering av avvikelser sker inom eget kapital, vilket medför risk för att intäkterna inte svarar mot kostnaderna varje enskilt verksamhetsår.

Interna lån VA- och avfallsverksamheten

För att kunna särredovisa balansräkningsenheterna ska respektive avgiftsfinansierad verksamhet finansiera sina egna investeringar. Detta sker genom årets resultat eller lån. Eftersom kommunen bedriver dessa verksamheter i förvaltningsform innebär det att lånen för balansräkningsenheten blir interna inom kommunen. Ansvarig nämnd ansöker vid behov om lån hos Kommunstyrelsen där finanschef/ekonomidirektör enligt delegation fattar beslut om ansökan. Räntan på internlån motsvarar kommunens internränta. Internlånen amorteras enligt motsvarande avskrivningstid på investeringarna.

Stadsrevisionen

Av kommunallagen framgår att Kommunfullmäktiges presidium, och inte Kommunstyrelsen ska bereda förslaget till budget för Stadsrevisionen. I beräkningarna ingår det förslag till budgetram för 2024 för Stadsrevisionen som bereds av Kommunfullmäktiges presidium. Kommunstyrelsen tar inte för egen del ställning till Stadsrevisionens budgetram.

Kompensation för volymökningar

I ekonomisk plan finns volymkompensationer avsatta för att kompensera för förändringar i verksamheternas volymbehov under planperioden. Förskole- och skolverksamheternas förändrade behov påverkas främst av den demografiska utvecklingen. Flertalet av övriga volymkompensationer påverkas av bland annat av demografi och från kommunövergripande lokalförsörjningsplan och investeringsprogrammets omfattning.

Förändringen i demografi för 2024 innebär att antalet barn och elever minskar inför 2024, det innebär en minskning med 20,8 mnkr för Förskolenämnden samt en minskning med 12,8 mnkr för Grundskolenämnden. För ökade behov avseende lokaler för Förskolenämnden respektive Grundskolenämnden finns 7,7 mnkr respektive 11,2 mnkr avsatta hos Kommunstyrelsen. Medel avropas och tilldelas i takt med att kostnaden uppstår.

Funktionsstödsnämnden tilldelas 23,7 mnkr för volymökningar inom LSS/funktionsnedsatta. Medlen avser att täcka såväl nya gruppboenden som övriga volymökningar. För ökade kostnader inom socialtjänsten tilldelas Socialnämnden 6 mnkr.

Framöver behöver även förändrade volymbehov för ekonomiskt bistånd beaktas i planeringsprocessen.

För Teknik- och servicenämnden och Markplanerings- och exploateringsnämnden finns 6 mnkr totalt avsatta för att kompensera för ökade kapitalkostnader till följd av investeringsprogrammet för majoriteten av investeringarna inom investeringsområdena park och gata samt trafik och miljö.

För Markplanerings- och exploateringsnämnden finns 5 mnkr avsatta för att kunna kompensera Teknik- och servicenämnden för ökade kapitalkostnader till följd av exploateringsinvesteringar.

I budgeten har även medel avsatts för specifika investeringsprojekt med riktade KS-medel vilka främst avser kompensation till kultur- och fritidsinvesteringar.

Kompensation för driftkostnadsökningar i samband med investeringar

Kommunstyrelsen och nämnderna kompenseras för planerade driftkostnadsökningar för vissa investeringar samt för vissa hyresökningar i och med beslut av ÖSB. Då investeringar oftast inte genomförs i den takt som planerats, tidsplaner justeras eller andra oförutsedda händelser inträffar, anslås medel i samband med beslut om ÖSB men kvarhålls inom ramen för utrymme för Kommunstyrelsen. När de beslutade investeringarna är genomförda och driftkostnader börjar belasta nämnden överförs medel till respektive nämnd.

Kompensation för löneöversyn samt indexuppräknings

Hänsyn har tagits till nya ekonomiska förutsättningar hösten 2023.

Med grund i bedömning om det ekonomiska läget från SKR med flera har avsättning för medel avseende löneöversyn samt hyres- och övriga indexuppräknings för planperioden bedömts. Dessa medel finns avsatta i Kommunstyrelsens utrymme för generella kostnadsökningar.

Kommunen och Region Örebro län har enats om att bidraget till Örebro läns Flygplats ska vara oförändrat för 2024.

Personalomkostnadspålägg

PO-pålägget ökar 2024 till 45,75 procent. Nämndernas driftbudgetramar har justerats för att möta den ökade kostnaden.

Det interna PO-pålägget för 2024 kommer öka inför 2024 (preliminärt 45,7 procent). I beräkningar till beslut om ÖSB ligger nivån på 44,53 procent och ökningen inför 2024 hanteras i samband med reviderad ÖSB i oktober. Både de lagstadgade arbetsgivaravgifterna och avtalsförsäkringarna bedöms vara oförändrade för 2024. Hela ökningen av PO-pålägget förklaras av de ökade pensionskostnaderna. Det finns en osäkerhet i hur det nya pensionsavtalet och inflationen kommer att påverka nivåerna på pensionerna, vilket kan påverka behovet av förändring av PO-pålägget för 2025–2027.

Internränta

Kommunens internränta fastställs i januari året innan aktuellt budgetår. Internräntan baseras på kommunkoncernens genomsnittliga ränta för långfristig låneskuld vid årsskiftet. Internräntan ska vara förhållandevis stabil, därför avrundas internräntan och noteras i steg om 0,25 procentenheter. Genomsnittlig ränta i kommunkoncernen är 2,15 procent 2022-12-31. Internräntan fastställs till 2,25 procent för år 2024 vilket är höjning med 0,75 procentenheter jämfört med år 2023.

Effektiviseringsbehov

I reviderad ÖSB har en fördelning av Kommundirektörens effektiviseringsuppdrag på 50 mnkr för 2024 hanterats i nämndernas driftbudgetramar.

Resultatbudgeten visar behov av ett effektiviseringskrav för 2024 på 101 mnkr, 32 mnkr för 2025, 31 mnkr för 2026 samt 32 mnkr för 2027. Totalt 196 mnkr för planperioden.

I nämndernas ramar fördelas ett generellt effektiviseringskrav motsvarande 51 mnkr.

Utöver det föreslås att Kommunstyrelsen ges i uppdrag att hantera ett riktat effektiviseringsuppdrag på 50 mnkr för 2024 samt förslag till en plan för bedömda effektiviseringsbehov 2025–2026. Uppdraget föreslås ges till Kommundirektören och ska vara klart inför beredningen av Reviderad ÖSB 2024 med plan för 2025–2026 som ska beslutas i Kommunfullmäktige i oktober.

Taxor och avgifter

I och med beslut om reviderad ÖSB 2024 fattar Kommunfullmäktige beslut om taxor och avgifter. Till handlingen finns bilagor för respektive taxa/avgift som underlag för beslutet. Utöver detta finns taxor och avgifter som fastställs i nämnderna.

Reglementet anger att taxor och avgifter ska beslutas på Kommunfullmäktigenivå om inte annat anges, till exempel genom att Kommunfullmäktige beslutar om modell/principer för hantering av taxan. Beslut i juni av Övergripande strategier och budget påverkar beredning och hantering av taxe- och avgiftsbesluten. Beslut om taxor och avgifter kommer därför att komma hanteras i samband med beslut om ÖSB i oktober.

Komplettering av taxor och avgifter enligt nedan:

Taxa för avfall

Förslag till 2024 års avfallstaxa för Örebro kommun (Tos 1189/2023) utgår från 2023 års taxa. Förslaget är baserat på förändringar som skett inom lagstiftningen samt att Örebro kommun har ambitionen att nå uppsatta mål om att minska avfallets mängd och farlighet. Ändringar i avfallstaxan gäller en höjning av såväl fasta som rörliga avgiften. Tillägg av tjänst för fosforfilterbyte för att möta olika tekniska lösningar. En stor anpassning har gjorts i säck- och kärllämningen utifrån det obligatoriska kravet om utsortering av matavfall. Det är inte längre möjligt att välja en hämtning och då köpa sig fri från utsorteringskravet av biologiskt avfall (trädgårdsavfall och matavfall).

Taxa för vatten och avlopp

Brukningsavgiften är baserad på vattenförbrukning och består av en fast och en rörlig del. Avgiften ska täcka VA-verksamhetens driftkostnader som också omfattar kapitalkostnader för verksamhetens investeringar i anläggningar och förnyelse. Den totala kostnadsökningen inför kommande år bedöms i dagsläget rymmas inom befintlig taxenivå och därmed kan taxan lämnas utan höjning inför 2024. Ingen höjning föreslås för anläggningsavgiften, som är avgiften som betalas när en fastighet ansluts till den allmänna VA-anläggningen.

En förändring av anläggningstaxan föreslås som innebär att avgift för obebodd fastighet ska tas ut med villkoret att fastigheten ingår i en detaljplan med avsikt att bebyggas. (Tos 3430/2023).

Taxor inom trafik och nyttjande av allmän plats

Teknik och servicenämnden har tagit fram förslag till nya taxor att gälla från och med 2024. Det gäller en helt ny avgift för hantering av TA-planer (Tos 6640/2023) för att få kostnadstäckning för den handläggning som krävs. En annan ny avgift som föreslås är för upprättande av nyttjanderättsavtal (Tos 5573/2023) där privatpersoner och företag vill nyttja allmän plats för t.ex. förläggning av privata ledningar eller liknande. Vidare föreslås en revidering av taxan för dispenser för långa, breda och tunga fordon (Tos 6639/2023). Syftet med revideringen är att få kostnadstäckning för handläggningen av dessa ärenden.

Bygglovstaxa

Miljö- och stadsbyggnad har under våren 2023 genomfört uppföljning av verksamheten och utifrån den föreslås viss ändring i taxan. Förändringarna avser att två nya ärendetyper läggs till som rör handläggning av nybyggnadskarta där ett preliminärt projektunderlag är en del av nybyggnadskartan. En ärendetyp för en- eller tvåbostadshus och fritidshus, och en ärendetyp för övriga byggnader. Miljö- och stadsbyggnad föreslår även att ärendetyperna avskrivning och avvisning slås ihop till en ärendetyp. Därutöver föreslår Miljö- och stadsbyggnad att Bygg- och miljönämnden för varje kalenderår har rätt att besluta att justera i taxans antagna fasta avgifter och timavgifterna utifrån procentsatsen för det innevarande kalenderåret i Prisindex för kommunal verksamhet. Den nya taxan föreslås börja gälla från och med den 1 januari 2024 (Bom 400/2023) (Beslut §216).

Detaljplanetaxa

Reviderad plantaxa antogs av Byggnadsnämnden i oktober 2022 (BN 393/2022) och började gälla från och med den 1 januari 2023. Revideringen innebär förslag till förändring av debiterad tid för att bättre motsvara faktiskt nedlagd tid samt en förändring av faktureringsfällena för att få bättre säkring av intäkt för nedlagd arbetstid inom givet räkenskapsår. Syftet har även varit att skapa en bättre läsbarhet av dokumentet för mottagaren. För 2024 föreslås ingen revidering av plantaxan.

Taxor inom miljöområdet

Flera av Miljönämndens taxor reviderades under 2022 med nya uppräknningar och föreslogs att börja gälla från och med 2023. Dessa taxor består av taxa för offentlig kontroll av livsmedel, taxa för provning och tillsyn enligt alkohollagen samt taxa för tillsyn och provning av tobak, tobaksfria nikotinprodukter och andra liknande produkter.

Förslag för revidering av taxa gällande avgifter för miljö- och hälsoskydds nämndens för tillsyn enligt strålskyddslagen (2018:396) beslutas under hösten 2023 (Bom 545/2023).

Förslag på revidering av redan antagen taxa under 2022 för tillsyn och provning av tobak, tobaksfria produkter och andra liknande produkter och började gälla 2023 (Bom 530/2023). Detta då Bygg- och Miljönämndens beräkningsmodell för timtaxa reviderats och justering av aktuella kostnader ger en ny timtaxa enligt föreliggande förslag. Beslut väntas under hösten 2023. Förslag på taxa för tillsyn enligt lagen om sprängämnesprekursorer. (Bom 550/2023), taxa för tillsyn av receptfria läkemedel (Bom 531/2023), taxa för miljödiplomering (Bom 532/2023), taxa för provning och tillsyn inom miljöbalken (Bom 542/2023), taxa för provning och tillsyn enligt alkohollagen (Bom 533/2023) föreslås också för beslut.

Lantmäteritaxa

Inom den kommunala lantmäteri myndigheten (KLM) följer avgifterna Statliga Lantmäteriets föreskrifter om avgifter vid Lantmäteriförrättningar LMFS 2022:5. Avgifterna baseras på den tid som har lagts ned för handläggning av en förrättning och är från och med juni 2023 1600 kr/timme för förrättningslantmätare och kart- och mätningssingenjörer samt 1200 kr/timme för biträdande handläggare och förrättningsassistenter.

Avgifter inom Kultur och fritid

Avgifter för Kultur- och Fritidsnämndens verksamheter har tidigare enbart beslutats i nämndens verksamhetsplan med budget, och har därför inte lyfts för beslut i ÖSB. Avgifterna avser allt ifrån avgifter för anläggningsbokningar, entréavgifter till avgifter för utskrifter. Avgifterna kommer beslutas i Kultur- och fritidsnämndens verksamhetsplan med budget 2024.

Taxor inom vård och omsorg

Avgifter inom området räknas årligen upp med omsorgsprisindex (OPI). Maxavgiften och minimibeloppet beräknas enligt socialtjänstlagen och dess nivå påverkas därmed av prisbasbeloppet. Vård- och omsorgsnämnd beslutar årligen om avgiftsomräkningen. Det kommer även framöver ske viss fortsatt utredning av taxorna inom vård- och omsorgsområdet.

Taxa för barnomsorg

Hushållen betalar en avgift för att ha sina barn i förskola, fritidshem och pedagogisk omsorg. Hur mycket hushållet ska betala baseras på en procentsats av hushållets samlade inkomst upp till ett inkomsttak. Örebro kommun tillämpar maxtaxan. Nivåerna för maxtaxan regleras i Förordning (2001:160) till kommuner som tillämpar maxtaxa inom förskola, pedagogisk omsorg och fritidshem. Nivån för 2024 fastställs i december 2023 och beslutas av Förskole- respektive Grundskolenämnden i december 2023.

Avgifter Kulturkvarteret

Kulturkvarteret har rätt att på delegation från Kommunfullmäktige årligen justera taxa och pris för uthyrning av lokaler/teknik/utrusning/material/tjänster enligt förändring av KPI, oktober månad. Om indexjustering innebär att taxa och pris blir lägre i förhållande till föregående års nivå, skall taxa och pris behållas oförändrad.

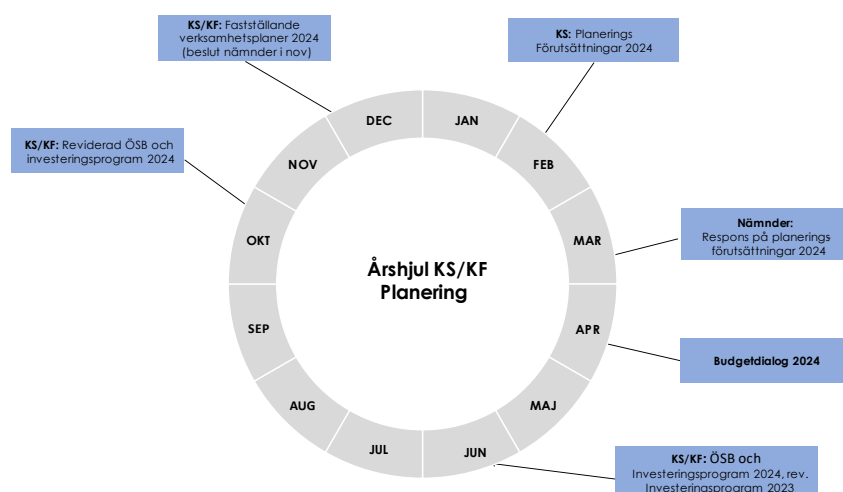
Internpriser

De interna avgifterna används för att debitera kostnader för kommunövergripande tjänster. Ambitionen är att så få tjänster som möjligt ska internprissättas. I de fall de används ska syftet vara att skapa incitament till effektivt resursutnyttjande. Administrationen för internpriser får aldrig överstiga nyttan för interndebitering för någon vara eller tjänst. Prissättningen ska utgå från en självkostnads kalkyl. De verksamheter som debiterar för interna kommunövergripande tjänster ska årligen i sin prissättning beakta sina förutsättningar och arbeta med effektiviseringar och åtgärder i första hand innan en ökning av priset görs.

Krävs en ökning av internpriserna påverkas de köpande verksamheterna. Innan priserna höjs behöver servicenivåer samt andra möjliga effektiviseringar ses över. Prisunderlaget ska utgöra grund för att diskutera målsättningar samt ambitions- och servicenivå mellan köpande och säljande verksamhet.

Fastställande av internpriser sker i samband med att nämndernas verksamhetsplaner beslutas och dialog ska föras mellan köpande och säljande verksamhet inför beslut.

Beredning i planeringsprocessen

Juni 2023-September 2023

Fortsatt dialog om mål och medel mellan nämnd (inklusive Kommunstyrelsen) och respektive förvaltning, bland annat kring effektiviseringsbehov och internpriser. Inför att säljande verksamhet ska fastställa internpris i verksamhetsplanen förs dialog mellan säljande och köpande verksamheter angående behov av prisjusteringar.

Oktober 2023

Reviderad Övergripande strategier och budget 2024 med plan för 2025–2027 samt reviderat investeringsprogram beslutas i Kommunstyrelse och Kommunfullmäktige. Beslut om taxor- och avgifter för 2024. Beslutet omfattar kompletteringar av nämndramarna för kompensation av bland annat förändrat PO-pålägg, löneöverhäng 2023, internränta. Beslutet omfattar även ställningstagande kring effektiviseringsbehov 2024.

November 2023

Nämnderna och Kommunstyrelsen beslutar om verksamhetsplaner 2024. Nämnderna tar fram egna mål (inklusive definition av måluppfyllelse) relaterade till de strategiska målen.

December 2023

Nämnderna delgeranmäler sina verksamhetsplaner till Kommunfullmäktige. Kommunfullmäktige fastställer nämndernas verksamhetsplaner 2024. Bolagen levererar affärsplaner.

Bilagor

Bilaga 1 Driftbudgetramar 2023–2024 förändring

Fetmarkerade rader under Justeringar inför 2024 är tillagda eller reviderade i reviderad ÖSB 2024.

Kommunfullmäktige	
Ram 2023 april, belopp i tkr	17 234
Justeringar inför 2024 kommunfullmäktige inkl. Stadsrevisionen	
Tillfällig satsning - utbildning ny mandatperiod	-1 000
Ram 2024	16 234

Av kommunallagen framgår att Kommunfullmäktiges presidium, och inte Kommunstyrelsen ska bereda förslaget till budget för Stadsrevisionen. I beräkningarna ingår det förslag till budgetram för 2024 för Stadsrevisionen som bereds av Kommunfullmäktiges presidium, 3 894 tkr. Kommunstyrelsen tar dock inte för egen del ställning till Stadsrevisionens budgetram.

Förskolenämnden	
Ram 2023 april, belopp i tkr	1 158 945
Justeringar inför 2024	
Effektiviseringskrav	-6 000
Demografisk förändring - minskat antal barn förskola	-20 800
Volymkompensation lokalförsörjning kan avropas i takt med tillträde (7 700 tkr)	
Lönekompensation LÖV 2024 9 mån fördelas i april 2024	
Tilläggsanslag och ombudgeteringar 2023 juni-aug Ks 209/2023	-3 392
Del av Riktat effektiviseringsuppdrag - Uppdrag Kommundirektör	-214
Lönekompensation överhäng LÖV 2023 9 mån Kommunal	15 663
Lönekompensation överhäng LÖV 2023 3 mån	9 843
Kompensation höjd internränta fr. 1,5% till 2,25%	178
Kompensation höjt PO fr. 44,53% till 45,75%	8 821
Ram 2024	1 163 044

Grundskolenämnden	
Ram 2023 april, belopp i tkr	2 472 413
Justeringar inför 2024	
Effektiviseringskrav	-9 800
Demografisk förändring - minskat antal elever grundskola	-12 800
Volymkompensation lokalförsörjning kan avropas i takt med tillträde (11 200 tkr)	
Lönekompensation LÖV 2024 9 mån fördelas i april 2024	
Tilläggsanslag och ombudgeteringar 2023 juni-aug Ks 209/2023	-14 212
Del av Riktat effektiviseringsuppdrag - Uppdrag Kommundirektör	-5 144
Lönekompensation överhäng LÖV 2023 9 mån Kommunal	17 642
Lönekompensation överhäng LÖV 2023 3 mån	16 249
Kompensation höjd internränta fr. 1,5% till 2,25%	939
Kompensation höjt PO fr. 44,53% till 45,75%	17 099
Ram 2024	2 482 386

Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden	
Ram 2023 april, belopp i tkr	1 252 698
Justeringar inför 2024	
Effektiviseringskrav	-6 500
Demografisk förändring - ökat antal elever gymnasieskola	28 100
Lönekompensation LÖV 2024 9 mån fördelas i april 2024	
Tilläggsanslag och ombudgeteringar 2023 juni-aug Ks 209/2023	18 141
Tilläggsanslag och ombudgeteringar 2023 okt Ks 209/2023	51
Del av Riktat effektiviseringsuppdrag - Uppdrag Kommundirektör	-31 260
Lönekompensation överhäng LÖV 2023 9 mån Kommunal	6 314
Lönekompensation överhäng LÖV 2023 3 mån	6 763
Kompensation höjd internränta fr. 1,5% till 2,25%	314
Kompensation höjt PO fr. 44,53% till 45,75%	6 399
Ram 2024	1 281 020

Funktionsstödsnämnd	
Ram 2023 april, belopp i tkr	1 165 592
Justeringar inför 2024	
Effektiviseringskrav	-6 100
Volymkompensation LSS	23 700
Lönekompensation LÖV 2024 9 mån fördelas i april 2024	
Tilläggsanslag och ombudgeteringar 2023 juni-aug Ks 209/2023	-318
Del av Riktat effektiviseringsuppdrag - Uppdrag Kommundirektör	-260
Lönekompensation överhäng LÖV 2023 9 mån Kommunal	17 493
Lönekompensation överhäng LÖV 2023 3 mån	6 978
Kompensation höjd internränta fr. 1,5% till 2,25%	338
Kompensation höjt PO fr. 44,53% till 45,75%	6 179
Ram 2024	1 213 602

Socialnämnden	
Ram 2023 april, belopp i tkr	654 442
Justeringar inför 2024	
Återföring av tillfällig satsning 2023	-400
Effektiviseringskrav	-3 400
Volymkompensation socialtjänst	6 000
Lönekompensation LÖV 2024 9 mån fördelas i april 2024	
Anslag Narkotikateam	1 640
Tilläggsanslag och ombudgeteringar 2023 juni-aug Ks 209/2023	8
Del av Riktat effektiviseringsuppdrag - Uppdrag Kommundirektör	-75
Lönekompensation överhäng LÖV 2023 9 mån Kommunal	115
Lönekompensation överhäng LÖV 2023 3 mån	2 585
Kompensation höjd internränta fr. 1,5% till 2,25%	72
Kompensation höjt PO fr. 44,53% till 45,75%	2 472
Ram 2024	663 459

Vård- och omsorgsnämnden	
Ram 2023 april, belopp i tkr	1 895 331
Justeringar inför 2024	
Återföring, del av "aktivitetsstöd äldre" 2023 till KFN	-320
Effektiviseringskrav	-9 900
Lönekompensation LÖV 2024 9 mån fördelas i april 2024	
Tilläggsanslag och ombudgeteringar 2023 juni-aug Ks 209/2023	-1 332
Tilläggsanslag och ombudgeteringar 2023 okt Ks 209/2023	1 315
Del av Riktat effektiviseringsuppdrag - Uppdrag Kommundirektör	-2 022
Lönekompensation överhäng LÖV 2023 9 mån Kommunal	27 968
Lönekompensation överhäng LÖV 2023 3 mån	13 005
Kompensation höjd internränta fr. 1,5% till 2,25%	421
Kompensation höjt PO fr. 44,53% till 45,75%	11 681
Ram 2024	1 936 147

Bygg- och miljönämnden	
Ram 2023 april, belopp i tkr	26 365
Justeringar inför 2024	
Effektiviseringskrav	-100
Lönekompensation LÖV 2024 9 mån fördelas i april 2024	
Tilläggsanslag och ombudgeteringar 2023 juni-aug Ks 209/2023	-377
Del av Riktat effektiviseringsuppdrag - Uppdrag Kommundirektör	-60
Lönekompensation överhäng LÖV 2023 9 mån Kommunal	14
Lönekompensation överhäng LÖV 2023 3 mån	264
Kompensation höjd internränta fr. 1,5% till 2,25%	5
Kompensation höjt PO fr. 44,53% till 45,75%	244
Ram 2024	26 355

Kultur- och fritidsnämnden	
Ram 2023 april, belopp i tkr	397 938
Justeringar inför 2024	
Open Art tillfälligt 2024 enligt plan	2 500
Resterande del av "aktivitetsstöd äldre" 2023 vrån VON	320
Effektiviseringskrav	-2 100
Lönekompensation LÖV 2024 9 mån fördelas i april 2024	
Omfördelning av medel Bidrag Föreningarnas hus	2 590
Tillfälligt anslag driftbidrag Porten 2023-2024 Ks /2023	700
Tilläggsanslag och ombudgeteringar 2023 juni-aug Ks 209/2023	5 454
Tilläggsanslag och ombudgeteringar 2023 okt Ks 209/2023	-1 682
Återföring tillfälliga satsningar 2023	-500
Del av Riktat effektiviseringsuppdrag - Uppdrag Kommundirektör	-1 459
Lönekompensation överhäng LÖV 2023 9 mån Kommunal	1 192
Lönekompensation överhäng LÖV 2023 3 mån	1 322
Kompensation höjd internränta fr. 1,5% till 2,25%	2 349
Kompensation höjt PO fr. 44,53% till 45,75%	1 397
Ram 2024	410 021

Markplanerings- och exploateringsnämnden	
Ram 2023 april, belopp i tkr	84 263
Justeringar inför 2024	
Effektiviseringskrav	-400
Lönekompensation LÖV 2024 9 mån fördelas i april 2024	
Tilläggsanslag och ombudgeteringar 2023 juni-aug Ks 209/2023	-1 970
Tilläggsanslag och ombudgeteringar 2023 okt Ks 209/2023	14 043
Återföring tillfälliga satsningar 2023	-15 250
Del av Riktat effektiviseringsuppdrag - Uppdrag Kommundirektör	-564
Lönekompensation överhäng LÖV 2023 3 mån	523
Kompensation höjd internränta fr. 1,5% till 2,25%	5 982
Kompensation höjt PO fr. 44,53% till 45,75%	575
Ram 2024	87 202

Teknik- och servicenämnden	
Ram 2023 april, belopp i tkr	211 800
Justeringar inför 2024	
Effektiviseringskrav	-1 100
Lönekompensation LÖV 2024 9 mån fördelas i april 2024	
Tilläggsanslag och ombudgeteringar 2023 juni-aug Ks 209/2023	2 194
Tilläggsanslag och ombudgeteringar 2023 okt Ks 209/2023	6 897
Återföring av tillfälliga satsningar 2023	-100
Tilläggsanslag och ombudgeteringar 2024 okt Ks 209/2023	500
Del av Riktat effektiviseringsuppdrag - Uppdrag Kommundirektör	-1 067
Lönekompensation överhäng LÖV 2023 9 mån Kommunal	1 341
Lönekompensation överhäng LÖV 2023 3 mån	968
Kompensation höjd internränta fr. 1,5% till 2,25%	15 303
Kompensation höjt PO fr. 44,53% till 45,75%	1 076
Ram 2024	237 812

Valnämnden	
Ram 2023 april, belopp i tkr	223
Justeringar inför 2024	
Preliminär budget EU-val	3 000
Tilläggsanslag och ombudgeteringar 2023 juni-aug Ks 209/2023	-50
Ram 2024	3 173

Överförmyndarnämnden	
Ram 2023 april	19 917
Justeringar inför 2024	
Lönekompensation LÖV 2024 9 mån fördelas i april 2024	
Del av Riktat effektiviseringsuppdrag - Uppdrag Kommundirektör	-1
Lönekompensation överhäng LÖV 2023 3 mån	68
Kompensation höjt PO fr. 44,53% till 45,75%	94
Ram 2024	20 078

Kommunstyrelsen	
Ram 2023 april, belopp i tkr	786 848
Justeringar inför 2024 Kommunledning	
Justeringar inför 2024 Kommunledningsförvaltningen	
Effektiviseringskrav	-2 600
Lönerekompensation LÖV 2024 9 mån fördelas i april 2024	
Anslag Narkotikateam	1 640
Tilläggsanslag och ombudgeteringar 2023 juni-aug Ks 209/2023	-51 337
Tilläggsanslag och ombudgeteringar 2023 okt Ks 209/2023	663
Del av Riktat effektiviseringsuppdrag - Uppdrag Kommundirektör	-2 681
Återföring tillfälliga satsningar 2023	-200
Lönerekompensation överhäng LÖV 2023 9 mån Kommunal	238
Lönerekompensation överhäng LÖV 2023 3 mån	2 830
Kompensation höjd internränta fr. 1,5% till 2,25%	336
Kompensation höjt PO fr. 44,53% till 45,75%	3 401
Justeringar inför 2024 Kommungemensamt	
Örebrokompaniet (uppräknig - korrigerig utifrån tidigare fattade beslut)	343
Nerikes brandkår, kompensation - pensioner, lön	5 099
Återföring tillfälligt anslag för iordningsställande av lagerlokal Skyddslager	-150
Minskat antal kommunplacerade som berättigar till statliga bidrag – etableringsersättning	7 100
Omfördelning av medel Bidrag Föreningarnas hus	-2 590
Tilläggsanslag och ombudgeteringar 2023 juni-aug Ks 209/2023	98 861
Återföring tillfälliga satsningar 2023	-11 300
Tilläggsanslag och ombudgeteringar 2023 okt Ks 209/2023	3 055
Del av Riktat effektiviseringsuppdrag - Uppdrag Kommundirektör	-2 717
Kompensation höjd internränta fr. 1,5% till 2,25%	98
Örebro läns flygplats oförändrat bidrag	0
Anslag Föreningen Hjälmsamarbetet 2 kr/invånare	316
Ram 2024	837 253

Utrymme för Kommunstyrelsen	
Ram 2023 april, belopp i tkr	211 662
Justeringar inför 2024	
Ökat utrymme för överfört resultat från 0	4 000
Statsbidrag omvandlat från riktat till generellt tillfälligt 2024 - Äldreomsorg	41 169
Förändring KS utrymme för oförutsedda behov	21 600
Tilläggsanslag och ombudgeteringar 2023 juni-aug Ks 209/2023	-8 125
Tilläggsanslag och ombudgeteringar 2023 okt Ks 209/2023	-15 963
Återföring tillfälliga satsningar 2023	26 250
Förändrad skatteprognos augusti, exkl. avdrag för finansiellt resultatmål 0,7%	57 628
Förändrad pensionsprognos aug, ökade kostnader	-18 000
Anslag Narkotikateam	-3 280
Anslag Föreningen Hjälmsamarbetet 2 kr/inv	-316
Tillägg 2024 års utrymme generella kostnadsökningar, fördelas senare	-15 000
Förändring utrymme generella kostnadsökningar, fördelas senare	380 579
Tilläggsanslag och ombudgeteringar 2023 juni-aug Ks 209/2023	-24 260
Lönekompensation överhäng LÖV 2023 9 mån Kommunal	-87 980
Lönekompensation överhäng LÖV 2023 3 mån	-61 654
Tillägg 2024 års utrymme generella kostnadsökningar, fördelas senare	15 000
Förändring utrymme för kompensation investeringar/lokaler - Fördelas i takt med att investeringen alt. lokalen tas i bruk	79 650
Fördelat från utrymme för kompensation investeringar/lokaler - Fördelas i takt med att investeringen alt. lokalen tas i bruk	-35 313
Riktat effektiviseringsuppdrag - Uppdrag Kommundirektör 50 mnkr utfördelat	0
Kompensation höjd internränta fr. 1,5% till 2,25% fristående -256 tkr	
Kompensation höjt PO fr. 44,53% till 45,75% fristående -5 073 tkr	
Ram 2024	567 647

Finansiering	
Ram 2023, belopp i tkr	-375 689
Justeringar inför 2024	
Nytt premiehöjt pensionsavtal, samt värdesäkring av befintliga pensioner	113 076
Nedrevidering kapitalkostnader - aktiverade investeringar	-31 356
Förändrad pensionsprognos aug, ökade kostnader	18 000
Kompensation höjd internränta fr. 1,5% till 2,25%	-26 079
Kompensation höjt PO fr. 44,53% till 45,75%	-54 365
Ram 2024	-356 413

Driftbudgetramar – verksamhetens intäkter och kostnader	10 589 020
--	-------------------

Bilaga 2 – Investeringsprogram för 2024 med plan för 2025–2027

| Tabeller utgår som bilaga då dessa är inlagda i textavsnitt Investeringsprogram 2024–2027.

FÖR EN TRYGG
VARDAG OCH ETT
HÅLLBART ÖREBRO

Avfallstaxa 2024.

Örebro kommun

ANTAGEN AV KOMMUNFULLMÄKTIGE 2023-XX-XX

Örebro kommun
Teknik- och serviceförvaltningen

019-21 10 00
orebro.se

ÖREBRO

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Inledande bestämmelser	3
Småhus	4
Fritidshus	5
Flerfamiljshus	6
Verksamheter	7
Bostadsrätt	8
Gemensamhetsanläggning	8
Korridorboende	8
Säsongsabonnemang för verksamheter, gemensamhetsanläggningar och kolonier	9
Verksamheter med varierande avfallsvolymer	10
Slamtömning	11
Fosforfällor	11
Bygg- och rivningsavfall från hushåll	12
Container med säck/kärlavfall	13
Container utan sorteringsmöjlighet	13
Komprimatorcontainer	13
Bottentömmande behållare	13
Container, komprimatorcontainer och botten- tömmande behållare	14
Tilläggstjänster	14
Trädgårdsavfall	14
Grovavfall	15
Dragavstånd	16
Tillfälliga tjänster	16
Säck	17
Kärl	17
Övrigt	18

INLEDANDE BESTÄMMELSER

Taxan grundar sig på avgiftsprinciperna i Miljöbalken, kap. 27 Avgifter. Avfallstaxan ska stimulera till ökad återvinning och finansiera verksamheten utan vinstmarginal.

Avgifter för rest- och matavfall består av en fast och en rörlig avgift.

Den fasta avgiften tas ut per hushåll, lägenhet eller verksamhet inom fastigheten. Fasta avgiften ska täcka kostnader för återvinningscentraler, avfallsplanering, administration, farligt avfall, avfallsförebyggande åtgärder, återanvändning och information.

Den rörliga avgiften är kommunens ersättning, för insamling, transport och behandling av avfall under kommunalt avfall. Avgiften påverkas av abonnemangsväl, antal behållare, behållarvolym, hämtningsintervall, vikt och dragavstånd.

Avgifter för de tilläggstjänster som omfattas av det kommunala renhållningsansvaret är helt eller delvis kommunens ersättning för insamling, transport och behandling.

Lagstadgad mervärdesskatt ingår i de i taxan angivna beloppen. Avgiften avser årspris i kronor, om inget annat anges.

Förpackningar och returpapper

Örebro kommun ansvarar för insamlingen av förpackningar och returpapper. Endast företag godkända av kommunen får erbjuda så kallad fastighetsnära insamling av förpackningar och returpapper.

Avfallstaxa för förpackningar gäller enligt Örebro kommuns avfallstaxa för förpackningar.

Farligt avfall

Örebro kommun ansvarar för insamling och behandling av farligt avfall som lyder under benämningen kommunalt avfall och ansvar, detta innebär att endast företag godkända av kommunen får utföra insamling av farligt avfall hos fastighetsägare.

Avgiftsskyldighet och betalning

Avgiftsskyldig enligt denna taxa är var och en som anlitar eller har skyldighet (enligt miljöbalken, kap. 15) att anlita Örebro kommun eller av kommunen utsedd entreprenör för insamling, transport och behandling av avfall. Om ej annat anmäles eller framgår av omständigheterna betraktas fastighetsägaren som abonnent.

Fastighetsägaren ska erlagga angivna avgifter till Örebro kommun. Faktura kan dock efter godkännande av Örebro kommun skickas till nyttjanderättshavaren men fastighetsägaren är även då betalningsansvarig om betalning inte sker inom föreskriven tid.

Abonnentens åliggande

Abonnent ska snarast anmäla flytt eller ändring som berör abonnemang till Teknik- och serviceförvaltningen. Abonnent som inte anmäler förändring som skulle medföra högre avgift påföres den höjda avgiften retroaktivt för den tid som felet varit, för maximalt tre år.

För övriga bestämmelser och definitioner, se "Föreskrifter om avfallshantering i Örebro kommun.

Giltighetstid

Denna taxa träder i kraft den 1 januari 2024 då tidigare gällande taxa upphör att gälla.

Frågor om Avfallstaxan hänvisas till:

Örebro kommuns Servicecenter 019-2110 00,
Näbbtorgsgatan 10, Örebro.

Mer information hittar du på orebro.se/avfall.

Småhus

Definition småhus:

Fastigheter med ett eller två hushåll.

Fast avgift

934 per år

HÄMTNING AV MAT- OCH RESTAVFALL
Småhus – per år och hushåll

Kärlvolym, liter	140 L	240 L	370 L
varannan vecka	1 373	2 352	3 645
var 4:e vecka	796		
var 8:e vecka	506		

HEMKOMPOSTERING – ENDAST HÄMTNING AV RESTAVFALL
Småhus – hämtning av restavfall per år och hushåll

Kärlvolym, liter	140 L	240 L	370 L
varannan vecka	1 373	2 352	3 645
var 4:e vecka	796		
var 8:e vecka	506		

Fritidshus

Definition fritidshus: Hus som används för fritidsändamål, som inte är permanentbostad med ansvar för både inre och yttre underhåll.	
Hämtning jämna veckor börjar vecka 20 och avslutas vecka 40 Hämtning ojämna veckor börjar vecka 19 och avslutas vecka 39	
Fast avgift	619 per år och hushåll
Rörlig avgift (se nedan)	per kärll

HÄMTNING AV MAT- OCH RESTAVFALL

Fritidshus – per år och hushåll			
Kärlvolym, liter	140 L	240 L	370 L
varannan vecka	694	1 185	1 764
var 4:e vecka	406		
var 8:e vecka	262		

HEMKOMPOSTERING – ENDAST HÄMTNING AV RESTAVFALL

Fritidshus – hämtning av restavfall per år och hushåll			
Kärlvolym, liter	140 L	240 L	370 L
varannan vecka	694	1 185	1 764
var 4:e vecka	406		
var 8:e vecka	262		

Flerfamiljshus

Definition flerfamiljshus:

– Fastigheter med tre hushåll eller fler.

Fast avgift flerfamiljshus	552 per år och hushåll
-----------------------------------	------------------------

Rörlig avgift (se nedan)	per kärl
---------------------------------	----------

Vid tätare hämtning av restavfall än en gång per vecka ökas priset med 20 % för de tillkommande hämtningarna utöver veckohämtning.

HÄMTNING AV MAT- OCH RESTAVFALL

Flerfamiljshus – per år och hushåll					135
--	--	--	--	--	------------

Säckvolym, liter	160 L	240 L	350 L	
1 gång per vecka	2 694	4 039	5 890	
Kärlvolym, liter	140 L	240 L	370 L	660 L
1 gång per vecka	1 961	3 625	5 588	9 968
varannan vecka	983	1 812	2 791	4 983
var 4:e vecka	488			

Vid tätare hämtning av restavfall än en gång per vecka ökas priset med 20 % för de tillkommande hämtningarna utöver veckohämtning.

HEMKOMPOSTERING – ENDAST HÄMTNING AV RESTAVFALL

Flerfamiljshus – hämtning av restavfall per år och hushåll					135
---	--	--	--	--	------------

Säckvolym, liter	160 L	240 L	350 L	
1 gång per vecka	2 694	4 039	5 890	
Kärlvolym, liter	140 L	240 L	370 L	660 L
1 gång per vecka	1 961	3 625	5 588	9 968
varannan vecka	983	1 812	2 791	4 983

Verksamheter

Definition verksamheter:

Verksamheter är t.ex. företag, skolor och institutioner, som genererar kommunalt avfall.

Fast avgift verksamheter	382 per år och verksamhet
---------------------------------	---------------------------

Rörlig avgift (se nedan)	per kärl
---------------------------------	----------

Vid tätare hämtning av restavfall än en gång per vecka ökas priset med 20 % för de tillkommande hämtningarna utöver veckohämtning.

HÄMTNING AV MAT- OCH RESTAVFALL

Hämtning 1 gång per vecka – per år och matavfallskärl (Vid fler matavfallskärl ingen ändring av avgift)	1 355
--	--------------

Hämtning varannan vecka – per år och matavfallskärl (Max 1 matavfallskärl)	398
---	------------

Säckvolym, liter	160 L	240 L	350 L	
1 gång per vecka	2 694	4 039	5 890	
Kärlvolym, liter	140 L	240 L	370 L	660 L
1 gång per vecka	1 961	3 625	5 588	9 968
varannan vecka	983	1 812	2 791	4 983
var 4:e vecka	488			

HEMKOMPOSTERING – ENDAST HÄMTNING AV RESTAVFALL

Hämtning per år och verksamhet	1 355
---------------------------------------	--------------

Hämtning varannan vecka per år och verksamhet	398
--	------------

Säckvolym, liter	160 L	240 L	350 L	
1 gång per vecka	2 694	4 039	5 890	
Kärlvolym, liter	140 L	240 L	370 L	660 L
1 gång per vecka	1 961	3 625	5 588	9 968
varannan vecka	983	1 812	2 791	4 983

Bostadsrätt

Bostadsrätt med egna kärl	se abonnemang för småhus
Fast avgift	666 per hushåll
Rörlig avgift	se abonnemang för flerfamiljshus och verksamheter

Gemensamhetsanläggning

Definition:

Detta abonnemang är till för abonnenter med småhus och fritidshus vars avfallshämtning lämpar sig bäst från en gemensam plats istället för vid varje enskild fastighet. Anslutna hushåll till detta abonnemang måste ha samma grundabonnemang.

Småhus Gemensamhetsanläggning

Fast avgift	934 per hushåll
Rörlig avgift	se abonnemang för Flerfamiljshus

Korridorboende

Definition korridorboende:

Boende i korridor med gemensamt kök, t.ex. studentkorridorer och äldreboenden.

Fast avgift	144 per hushåll
Hushåll i korridorboende som genererar liten mängd matavfall	73 per hushåll
Rörlig avgift	se abonnemang för flerfamiljshus och verksamheter

Säsongsabonnemang för Verksamheter, Gemensamhetsanläggning och Kolonier

Hämtning jämna veckor börjar vecka 20 och avslutas vecka 40

Hämtning ojämna veckor börjar vecka 19 och avslutas vecka 39

Fast avgift	619 kolonier, per hushåll/år 332 verksamheter, per verksamhet/år
Rörlig avgift (se nedan)	per kärl

HÄMTNING AV MAT- OCH RESTAVFALL

Gemensamhetsanläggning, kolonier – hämtning per år och hushåll	68			
Verksamheter – hämtning per verksamhet och år 1 gång per vecka	678			
Verksamheter – hämtning per verksamhet och år varannan vecka	202			
Kärlvolym, liter	140 L	240 L	370 L	660 L
1 gång per vecka	965	1 752	2 597	4 529
varannan vecka	482	875	1 299	2 263

HEMKOMPOSTERING – ENDAST HÄMTNING AV RESTAVFALL

Gemensamhetsanläggning, kolonier – hämtning restavfall per år och hushåll	68			
Verksamheter – hämtning restavfall per verksamhet och år 1 gång per vecka	678			
Verksamheter – hämtning restavfall per verksamhet och år varannan vecka	202			
Kärlvolym, liter	140 L	240 L	370 L	660 L
1 gång per vecka	965	1 752	2 597	4 529
varannan vecka	482	875	1 299	2 263

Verksamheter med varierande avfallsvolymer

Avfallsmängderna varierar från vecka till vecka eller när behov finns av så kallade "rotationskärl". Hyra betalas för alla kärl och hämtningsavgift per gång för de kärl som hämtas.

Fast avgift	382 per verksamhet
Rörlig avgift (se nedan)	per kärl

Hämtning av matavfall				
Kärlvolym, liter	140 L			
Hyra per år	75			
Hämtningsavgift per gång	37			
Hämtning av restavfall				
Kärlvolym, liter	140 L	240 L	370 L	660 L
Hyra per år	75	95	156	303
Hämtningsavgift per gång	37	67	105	184

Slamtömning

Abonnemanget avser tömning av slamavskiljare, sluten tank, minireningsverk och liknande. Enskild avloppsanläggning töms enligt Miljönämndens bestämmelser för slam minst en gång om året.

Volym 0–4 m³	Slanglängd 0–25 m
Ordinarie schemalagd tömning Per tömning	1 320
Beställd tömning inom 5 arbetsdagar Per tömning	1 755
Beställd tömning inom ett dygn Per tömning	2 990
Tidsbestämd slamtömning på specifik dag och tid	4 685
Tilläggstjänst	
Påfyllnad av vatten i anläggning i samband med slamtömning (utöver kostnad för slamtömning)	2 280
Tilläggsavgifter	
Slanglängd över 25 m, per gång	365
Separat brunn* inom 10 m från första slamavskiljare inom fastigheten Per brunn * † ex BDT, tank, brunn eller minireningsverk	980
Användning av specialfordon (till exempel mindre bil på platser där ingen annan lösning finns)	3 420
Volym över 4 m ³ , pris per m ³	400
Bomkörningsavgift	
Anläggningen har inte kunnat tömmas p.g.a. hinder i vägen	500

Fosforfällor

Abonnemanget avser fosforfällor med filter och löst material.

Ordinarie abonnemang	
Byte, hämtning, behandling inkl. löst material (Polonite)	13 395
Byte, hämtning, behandling inkl. 500 kg filtersäck (Polonite)	6 755
Byte, hämtning, behandling inkl. 1 000 kg filtersäck (Polonite)	12 285
Byte, hämtning, behandling inkl. kassett med lecakulor	12 285
Hämtning och behandling	4 420
Tilläggsavgifter	
Byte utöver turlista (utöver ordinarie abonnemangsavgift)	2 770
Tilläggstjänst	
Bestämd dag och tid vid ordinarie bytestillfälle (utöver ordinarie abonnemangsavgift)	1 385
Bomkörningsavgift	
Anläggningen har inte kunnat nås p.g.a. hinder i vägen	1 660

Bygg- och rivningsavfall från hushåll

Hämtning i container	
Utställningsavgift	1 150
Hämtningsavgift	1 150
Hyra per vecka (miniavgift) + behandlingsavgift per fraktion (kr/ton)	200
Exempel: 1 container, 1 vecka 2 500 kr plus behandlingsavgift (1150 + 1150+200 plus behandlingsavgift)	

Hämtning i storsäck	
Hämtningsavgift	1 500
Säckpris (styck) + behandlingsavgift per fraktion (kr/kg)	150
Exempel: Hämtning av 5 säckar 2 250 kr plus behandlingsavgift (1 500+150x5 plus behandlingsavgift)	

Container med säck/kärlavfall

Med utsortering av matavfall.	
Utställningsavgift	1 150
Hemtagningsavgift	1 150

Behandlingsavgift restavfall	2,68 per kg
------------------------------	-------------

Container, volym	8 m3
Hyra per månad	250
Hämtningsavgift per gång	365

Container utan sorteringsmöjlighet

Möjlighet att sortera ut matavfall saknas. Kan endast tilldelas via handläggare Kundservice avfall.	
Utställningsavgift	1 150
Hemtagningsavgift	1 150

Behandlingsavgift	3,33 per kg
-------------------	-------------

Container, volym	8 m3
Hyra per månad	250
Hämtningsavgift per gång	402

Komprimatorcontainer

Ordinarie schemalagd hämtning per gång	1 150
Behandlingsavgift restavfall	2,68 per kg

Bottentömmande behållare

Behandlingsavgift matavfall	182 per hushåll
Behandlingsavgift restavfall	2,68 per kg
Pris per lyft för restavfall	255 per lyft*

* Vid tätare lyft än en gång per vecka ökas priset med 20 % för de tillkommande lyften utöver veckohämtning. Matavfall omklassas vid felsortering.

Container, komprimatorcontainer och bottentömmande behållare

Extra hämtning av container, komprimatorcontainer och bottentömmande behållare	
3 arbetsdagars framförhållning till specifik dag.	
Transportavgift per gång	440
Extra hämtning av container, komprimatorcontainer och bottentömmande behållare	
14 dagars framförhållning till specifik dag.	
Transportavgift per gång	440
Behandlings- och hämtningsavgift enligt gällande taxa tillkommer.	
Akut extra hämtning av container, komprimatorcontainer och bottentömmande behållare	
Före kl. 12.00 samma dag, efter kl. 12.00 dagen efter.	
Transportavgift per gång	880
Behandlings- och hämtningsavgift enligt gällande taxa tillkommer.	
Jourhämtning på grund av hinder (före kl. 12 samma dag, efter kl. 12 nästkommande arbetsdag).	
Transportavgift per gång	440

Tilläggstjänster

Trädgårdsavfall

Hämtning året runt	
Kärlvolym, liter	240 L
1 gång per vecka	2 149
varannan vecka	1 201
Säsongshämtning (vecka 14 – vecka 47)	
Kärlvolym, liter	240 L
varannan vecka	803
var 4:e vecka	516

Grovavfall

Grovavfall är kommunalt avfall som är så tungt eller skrymmande eller har egenskaper som gör att det inte är lämpligt att samla in i säck eller kärl.

Grovavfall som lämnas på en Återvinningscentral finansieras via den fasta avgiften. Farligt avfall och byggavfall är inte grovavfall.

Grovavfallsabonnemang

Hämtning av grovavfall sker enligt schema efter beställning av abonnenten.

Behandlingsavgift grovavfall	3,21 per kg
------------------------------	-------------

Container

Utställningsavgift	1 150
--------------------	-------

Hemtagningsavgift	1 150
-------------------	-------

Container, volym

8 m³

Hyra per månad	250
----------------	-----

Hämtningsavgift per gång	402
--------------------------	-----

Hämtning av grovavfall vid enskilda tillfällen

Vid tomtgräns (max 3 m ³)	500
---------------------------------------	-----

Volym utöver max 3 m ³	100 per m ³
-----------------------------------	------------------------

I bostaden (5 enheter)	395
------------------------	-----

Enheter utöver 5 stycken	50 per enhet
--------------------------	--------------

Dragavstånd

Tillägg i kronor per kärl och år vid dragavstånd.		
Dragavståndet mäts som enkel väglängd. Avståndet mäts mellan avfallskärl och hämtfordonet mitt bak.		
	Varje vecka	Varannan vecka
0–10 meter	0	0
>10 meter	630 (varje påbörjad 5 meter)	315 (varje påbörjad 5 meter)

Hinder i gångvägen	
Trappor, per steg	250
Dörr/grind, per st	275
Att passera en (1) dörr in till soprum ingår i abonnemanget.	

Tillfälliga tjänster

Nedanstående tjänster kan tillhandahållas vid enstaka tillfällen.

Anpassad hämtning	
<i>Tjänsten utformas i samarbete med kundservice avfall och kortaste anpassningsperioden är fyra veckor.</i>	
Hämtningsavgift per gång och anläggning	385

Helghämtning	
(Beställning ska göras minst 5 dagar innan hämtningstillfälle.) Hämtningsavgift per gång och anläggning.	3 850

Säck

Extra säck	
Extra säckar ska märkas med abonnentens namn och adress.	
Per säck, max 15 kg	80

Kärl

Behandlingsavgift (gäller alla extrahämtningar)				
Kärlvolym, liter	140 L	240 L	370 L	660 L
Per kärl	53	99	152	274

Extra hämtning (hämtas inom 3 arbetsdagar)	
Transportavgift per gång - behandlingsavgift tillkommer	440

Extra akuthämtning	
Transportavgift per gång - behandlingsavgift tillkommer	880

Extra hämtning i samband med ordinarie hämtningstur (hämtas inom 14 dagar)	
Transportavgift per gång - behandlingsavgift tillkommer	110

Extra hämtning, specifik dag (beställning ska göras minst 5 dagar innan)	
Transportavgift per gång - behandlingsavgift tillkommer	440

Extra hämtning, matavfall (hämtas inom 3 arbetsdagar)	
Transportavgift per gång - behandlingsavgift tillkommer	110

Jourhämtning på grund av hinder (före kl. 12 samma dag, efter kl. 12 nästkommande arbetsdag).	
Transportavgift per gång	440

Övrigt

Kärltvätt	
Extra tvätt av kärl, tvättas inom 5 arbetsdagar	
Transportavgift per gång	138
Tvättavgift per kärl	127

Felsorteringsavgift	
Felsorteringsavgift småhus och verksamheter per gång	300
Felsorteringsavgift flerfamiljshus per gång	150
I syfte att säkerställa renheten på avfallet kan en felsorteringsavgift debiteras om avfallet är felsorterat eller om annat krav enligt avfallsföreskrifterna inte följts. Efter två påpekanden utan felsorteringsavgift tillämpas felsorteringsavgiften vid varje felsortering	

Byte av kärl	
Byte av kärl (Utkörning- och administrativ avgift)	300
Byte trasigt kärl vid oaktsam hantering (Utkörning- och administrativ avgift) Kostnad för kärl tillkommer.	300

Övriga villkor
I de fall där avfallstaxan inte går att tillämpa, exempelvis vid hämtning med andra metoder än de som är beskrivna i denna avfallstaxa, där avfallslaget eller tjänst inte finns upptaget eller där förhållandena väsentligt avviker från vad som är normalt, får Teknik- och servicenämnden besluta om särskilda avgifter i enlighet med grunderna för denna avfallstaxa och de grunder som anges i 27 kap 5§ miljöbalken.

Vatten- och avloppstaxa.

Örebro kommun
Från 1 januari 2024 och tills vidare
Anläggningsavgifter och bruksavgifter

Vatten- och avloppstaxa för Örebro kommun från 1 januari 2024 och tills vidare

Sida 3

Inledning

Sida 6

Anläggningsavgifter

Sida 14

Brukningsavgifter

Sida 19

Taxans införande

Sida 19

Avgifter för extratjänster

Taxan inkluderar lagstadgad
mervärdesskatt, moms, med 25 %.

Taxan är antagen av Kommunfullmäktige
i Örebro kommun den xx xxxxx 2023
och gäller från 1 januari 2024 tills vidare.

Inledning

Förvaltningen av VA-anläggningen sköts av Teknik- och serviceförvaltningen, nedan kallad huvudmannen, under Teknik- och servicenämnden. Avgifter enligt VA-taxan ska betalas till Teknik- och serviceförvaltningen.

1

För att täcka nödvändiga kostnader för Örebro kommuns allmänna vatten- och avloppsanläggning ska ägare av fastighet eller annan avgiftsskyldig inom anläggningens verksamhetsområde betala avgifter enligt denna VA-taxa.

Avgiftsskyldig är alternativt den som enligt 2 § och 4 § i lagen om allmänna vattentjänster (2006:412) jämfställs med fastighetsägare. Avgiftsskyldig för ändamålet dagvattenavlopp från allmän platsmark, Dg, är även den som ansvarar för att allmän platsmark ställs i ordning och underhålls, om förutsättningarna i 27 § i lagen om allmänna vattentjänster är uppfyllda.

2

Avgifterna består av anläggningsavgifter och bruksavgifter.

3

I dessa taxeföreskrifter avses med:

Bostadsfastighet: Fastighet som uteslutande eller huvudsakligen är bebyggd eller enligt beviljat bygglov avses att bebyggas för bostadsändamål. Med bostadsfastighet jämföras fastighet som uteslutande eller huvudsakligen är bebyggd, eller enligt beviljat bygglov avses att bebyggas, för vissa andra ändamål där lokalytan är det viktigaste sett från användarsynpunkt.

Exempel på sådana byggnader är:

Kontor	Utbildning	Småindustri
Butiker	Förvaltning	Sjukvård
Hotell	Utställningslokaler	Sporshall
Hantverk	Restauranger	Stormarknad

Annan fastighet: Fastighet som uteslutande eller huvudsakligen är bebyggd eller enligt beviljat bygglov avses att bebyggas för annat ändamål än bostadsändamål och som inte enligt ovan jämföras med bostadsfastighet.

Obebyggd fastighet: Fastighet som enligt detaljplan är avsedd för bebyggande, men inte ännu bebyggt.

Lägenhet: Ett eller flera utrymmen i byggnad som i upplåtelsehänseende bildar en enhet. I fråga om sådana utrymmen i bostadsfastighet, eller därmed jämförd fastighet, som används för i 3 § andra stycket avsedda ändamål och där begreppet lägenhet inte är lämplig för viss typ av byggnad, räknas varje påbörjat 150-tal m² bruttoarea (BTA) enligt svensk standard SS 02 10 53 som en lägenhet.

Lagerbyggnader: byggnader, som till den större delen används som lagerutrymme, där endast anställda eller annan arbetskraft har tillträde, räknas varje påbörjat 500-tal m² bruttoarea (BTA) enligt svensk standard SS 21054:2020 som en lägenhet. Hela lagerbyggnaden eller delar av lagerbyggnaden kan vara antingen uppvärmd eller ouppvärmd.

Allmän platsmark: Mark som i detaljplan enligt plan- och bygglagen (2010:900) redovisas som allmän plats, eller om marken inte omfattas av detaljplan, väg eller mark som i övrigt motsvarar sådan mark.

● 4.1

Avgift tas ut för nedan angivna ändamål:

Ändamål	Anläggnings- avgift	Brukning- avgift
V, vattenförsörjning	Ja	Ja
S, spillvattenavlopp	Ja	Ja
Df, dag- och dränvattenavlopp från fastighet	Ja	Nej
Dg, dagvattenavlopp från allmän platsmark	Nej	Nej

● 4.2

Avgiftsskyldighet för vart och ett av ändamålen V, S och Df inträder när huvudmannen upprättat förbindelsepunkt för ändamålet och informerat fastighetsägaren om förbindelsepunktens läge.

Avleds Df till den allmänna anläggningen utan att förbindelsepunkt upprättats, inträder avgiftsskyldighet när åtgärder för bortledandet av dagvatten blivit utförda och fastighetsägaren informerats om detta.

Härvid förutsätts att samtliga i 24 § första stycket 1 och 2 i lagen om allmänna vattentjänster angivna förutsättningar för avgiftsskyldighet är uppfyllda.

● 4.3

Avgiftsskyldighet för ändamålet Dg inträder när åtgärder för bortledande av dagvatten blivit utförda och fastighetsägaren informerats om detta.

● 4.4

Vad gäller dagvatten gata från allmän platsmarkshållare pågår en utredning. Tillsvidare betalar Park och Gata, Teknik- och serviceförvaltningen, Örebro kommun, 50 % av investeringskostnaden när det byggs en anläggning för omhändertagande av dagvatten, dvs. med rening och/eller fördröjning.

● 4.5

Anläggningsavgift ska beräknas enligt taxa som gäller vid den tidpunkt när avgiftsskyldighet inträder.

Anläggningsavgifter

5.1

För bostadsfastighet och därmed jämställd fastighet ska erläggas anläggningsavgift.

Avgift utgår per fastighet med:

	Utan moms (kronor)	Med moms (kronor)
a) en avgift avseende framdragning av varje uppsättning servisledning till förbindelsepunkter för V, S och Df	49 354	61 693
b) en avgift avseende upprättande av varje uppsättning förbindelsepunkter för V, S och Df	34 959	43 699
c) en avgift per m ² tomtyta:		
1–3 000 m ²	54,84	68,55
3 001 m ² –	47,01	58,76
d) en avgift per lägenhet	23 168	28 960
e) *en grundavgift för bortledning av Df, om bortledning av dagvatten sker utan att förbindelsepunkt för Df upprättats.	11 927	14 909

* Avgift enligt 5.1 e) tas inte ut om avgift tas ut för Df enligt 5.1 a) och b). I det fall avgift enligt 5.1 e) tas ut reduceras avgift enligt 5.1 a) och 5.1 b) enligt 8.1 eftersom servisledning och förbindelsepunkt inte lagts respektive upprättats.

● 5.2

Är förbindelsepunkt gemensam för två eller flera fastigheter, fördelas avgifter enligt 5.1 a) lika mellan fastigheterna.

● 5.3

Tomtytan utgörs av fastighetens areal enligt förrättningskarta, ny-byggnadskarta eller annan karta som huvudmannen godkänner. Vid tredimensionella fastigheter fördelas den tomtyta som är gemensam för fastigheterna i proportion till byggnadernas bruttoarea (BTA).

Avgift enligt 5.1 c) tas ut endast intill ett belopp som motsvarar summan av avgifterna enligt 5.1 a), b) och d), eller i det fall förbindelsepunkt för Df inte upprättats, summan av avgifterna enligt 5.1 a), b), d) och e). Vid ändrade förhållanden enligt 5.5, 5.6, 5.7 och 5.8 tas ut ytterligare avgift enligt 5.1 c) i den mån ovan angiven begränsningsregel så medger och med iakttagande av vad som föreskrivs i 8.2.

● 5.4

Lägenhetsantalet bestäms efter de ritningar enligt vilka bygglov beviljats, eller efter annan ritning eller uppmätning som huvudmannen godkänner.

● 5.5

Dras ytterligare servisledning fram och upprättas ytterligare förbindelsepunkter, ska avgifter erläggas enligt 5.1 a) och b).

● 5.6

Ökas fastighets tomtyta ska avgift enligt 5.1 c) erläggas för tillkommande tomtyta som härrör från fastighet för vilken tomtyteavgift inte ska anses vara förut erlagd.

Vid beräkning av avgift för tillkommande tomtyta iaktas begränsningsregeln i 5.3.

● 5.7

Skär om- eller tillbyggnad, uppförs ytterligare byggnad eller ersätts riven bebyggelse på fastighet ska avgift erläggas enligt 5.1 d) för varje tillkommande lägenhet.

● 5.8

Tillkommer bortledning av Df till den allmänna anläggningen utan att förbindelsepunkt för Df upprättats, ska avgift erläggas enligt 5.1 e).

● 6.1

För annan fastighet ska erläggas anläggningsavgift.

Avgift utgår per fastighet med:

	Utan moms (kronor)	Med moms (kronor)
a) en avgift avseende framdragning av varje uppsättning servisledning till förbindelsepunkter för V, S och Df	51 996	64 995
b) en avgift avseende upprättande av varje uppsättning förbindelsepunkter för V, S och Df	61 303	76 629
c) en avgift per m ² tomtyta:		
1–5 000 m ²	45,31	56,64
5 001–10 000 m ²	39,65	49,56
10 001–20 000 m ²	33,98	42,48
20 001–50 000 m ²	28,32	35,40
50 001 m ² –	22,66	28,32
d) * en grundavgift för bortledande av Df, om bortledande av dagvatten sker utan att förbindelsepunkt för Df upprättats.	17 460	21 825

* Avgift enligt 6.1 d) tas inte ut om avgift tas ut för Df enligt 6.1 a) och b). I det fall avgift enligt 6.1 d) tas ut reduceras avgift enligt 6.1 a) och 6.1 b) enligt 8.1 eftersom servisledning och förbindelsepunkt inte lagts respektive upprättats.

● 6.2

Är förbindelsepunkt gemensam för två eller flera fastigheter, fördelas avgifter enligt 6.1 a) lika mellan fastigheterna.

● 6.3

Tomtytan utgörs av fastighetens areal enligt förrättningskarta, nybyggnadskarta eller annan karta som huvudmannen godkänner.

● 6.4

Huvudmannen kan, om godtagbar säkerhet ställs, medge anstånd med erläggande av tomyteavgift för andel av fastighets areal, motsvarande mark som tillsvidare inte utnyttjas för verksamheten på fastigheten.

Anstånd medges för viss tid, högst 10 år. Om mark under anståndstiden genom fastighetsbildningsåtgärd frångår fastigheten upphör anståndsmedgivandet att gälla och resterande tomyteavgift förfaller till betalning.

Utestående belopp löper med ränta enligt 5 § räntelagen (SFS 1975:635) från den dag anståndet beviljades tills anståndet upphör. För tid därefter utgår dröjsmålsränta enligt 6 § räntelagen.

● 6.5

Dras ytterligare servisledningar fram och upprättas ytterligare förbindelsepunkter ska avgifter erläggas enligt 6.1 a) och b).

● 6.6

Ökas fastighets tomyta, ska avgifter erläggas enligt 6.1 c) för tillkommande tomyta som härrör från fastighet för vilken tomyteavgift inte ska anses vara förut erlagd.

● 6.7

Tillkommer bortledning av Df till den allmänna anläggningen utan att förbindelsepunkt för Df upprättas, ska avgift erläggas enligt 6.1 d).

7.1

Anläggningsavgift ska betalas för Obebyggd fastighet.

Avgift utgår per fastighet för varje vattentjänst som avgiftsskyldighet föreligger för med:

		Bostadsfastighet		Annan fastighet
Servisavgift	5.1 a)	100 %	6.1 a)	100 %
Avgift per uppsättning förbindelsepunkt	5.1 b)	100 %	6.1 b)	100 %
Tomtyteavgift	5.1 c)	100 %	6.1 c)	70 %
Lägenhetsavgift	5.1 d)	0 %	-	
Grundavgift för Df utan förbindelsepunkt	5.1 e)	100 %	6.1 d)	100 %

* Avgift enligt 5.1 e) och 6.1 d) tas inte ut om avgift för Df enligt 5.1 a) och b) samt 6.1 a) och b) tas ut. I det fall avgift enligt 5.1 e) eller 6.1 d) tas ut reduceras avgift enligt 5.1 a) och b) samt 6.1 a) och 6.1 b) med delen Df.

Avgifterna är uttryckta i procent av full avgift.

Avgift enligt 5.1 c) tas ut endast intill ett belopp som motsvarar summan av avgifterna 5.1 a) och b), eller i det fall dagvatten bortleds till den allmänna anläggningen men förbindelsepunkt för Df inte upprättats, summan av avgifterna enligt 5.1 a), b) och e), jfr 5.3 andra stycket.

7.2

Bebyggs Obebyggd fastighet ska resterande avgifter betalas enligt följande:

		Bostadsfastighet		Annan fastighet
Tomtyteavgift	5.1 c)	*)	6.1 c)	30 %
Lägenhetsavgift	5.1 d)	100 %	-	

Avgifterna är uttryckta i procent av full avgift.

* Bebyggs Bostadsfastighet tas ytterligare avgift ut enligt 5.1 c) om föreskriften i 5.3 andra stycket så medger.

8.1

Föreligger inte avgiftsskyldighet för samtliga i 4.1 angivna ändamål, ska reducerade avgifter erläggas enligt följande:

Avgifter för framdragen servisledning

- en ledning	80 %	av avgift enligt 5.1 a1 resp 6.1 a1)					
- två ledningar	90 %	”	”	”	”	”	”
- tre ledningar	100 %	”	”	”	”	”	”

Avgifter i övrigt		V	S	Df
Avgift per uppsättning förbindelsepunkt (FP)	5.1 b)	30 %	50 %	20 %
Tomtyteavgift	5.1 c)	30 %	50 %	20 %
Lägenhetsavgift	5.1 d)	30 %	50 %	20 %
Grundavgift för Df utan FP	5.1 e)			100 %
Avgift per uppsättning FP	6.1 b)	30 %	50 %	20 %
Tomtyteavgift	6.1 c)	30 %	50 %	20 %
Grundavgift för Df utan FP	6.1 d)			100 %

För avgiftsändamålet Df tas endast en av avgifterna ut enligt 5.1 b) respektive 5.1 e) eller 6.1 b) respektive 6.1 d). Avgifterna är uttryckta i procent av full avgift.

8.2

Inträder avgiftsskyldighet för ändamål, för vilket avgiftsskyldighet inte tidigare förelegat, ska avgifter erläggas enligt 8.1.

Vid tillämpning av begränsningsregeln enligt 5.3 inräknas de sammanlagda avgifterna för tillkommande servisledningar inte till högre belopp än 100 % av avgiften enligt 5.1 a) även om servisledningarna lagts vid olika tillfällen och avgifterna därmed blivit högre.

8.3

För servisledning som på fastighetsägarens begäran utförs senare än övriga servisledningar för fastigheten ska, utöver avgift enligt 8.1, erläggas en etableringsavgift om 30 % av avgiften enligt 5.1 a). Etableringsavgiften avses täcka huvudmannens merkostnader till följd av att arbetet inte utförs i samband med framdragning av övriga servisledningar.

● 9

Vad gäller dagvatten gata från allmän platsmarkshållare pågår en utredning. Tillsvi vidare betalar Park och Gata, Teknik- och serviceförvaltningen, Örebro kommun, 50 % av investeringskostnaden när det byggs en anläggning för omhändertagande av dagvatten, dvs. med rening och/eller fördröjning.

● 10

Om för viss eller vissa fastigheter kostnaden för att förse fastigheterna med vatten och avlopp i beaktansvärd omfattning avviker från fastigheterna inom verksamhetsområdet i övrigt, ska enligt lagen om allmänna vattentjänster avgifter utgå enligt särskilt antagen sär taxa.

Är det inte skäligen att för viss fastighet eller grupp av fastigheter beräkna avgift enligt 5–7 får huvudmannen i stället komma överens med fastighetsägaren eller annan avgiftsskyldig om avgiftens storlek.

● 11.1

Sedan avgiftsskyldighet inträtt, ska avgift betalas inom tid som anges i räkning.

● 11.2

Betalas debiterat belopp inte inom tid som anges i räkningen, ska dröjsmålsränta erläggas enligt 6 § räntelagen från den dag betalningen skulle ha skett.

● 11.3

Enligt 36 § i lagen om allmänna vattentjänster ska en anläggningsavgift fördelas på årliga inbetalningar under viss tid, längst tio år, om avgiften uppgår till belopp som är betungande med hänsyn till fastighetens ekonomiska bärkraft och övriga omständigheter, om fastighetsägaren så begär och godtagbar säkerhet ställs. Ränta ska erläggas enligt 5 § i räntelagen på varje del av avgiften som förfaller till betalning i framtiden från den dag då den första inbetalningen ska ske till dess ifrågavarande del av avgiften betalas eller ränta ska erläggas till dess ifrågavarande del av avgiften betalas eller ränta ska erläggas enligt 11.2.

11.4

Avgiftsskyldighet enligt 5.6, 5.7, 6.6 eller 7.2 föreligger då bygglov för avsett ändrat förhållande meddelats eller ändrat förhållande – t.ex. ökning av tomtyta – inträtt utan att bygglov erfordrats eller meddelats. Det åligger fastighetsägaren att omgående anmäla till huvudmannen när det ändrade förhållandet inträtt. Försummar fastighetsägaren denna anmälningsplikt, tas dröjsmålsränta enligt 11.2 ut för tiden från det två månader förflutit sedan avgiftsskyldighet inträdde och fram till dess tilläggsavgiften betalas.

12.1

Om efter ansökan från fastighetsägare och särskilt medgivande av huvudmannen ledningar utförts på annat sätt eller försetts med andra anordningar än huvudmannen bedömt nödvändigt, ska fastighetsägaren som begärt arbetets utförande ersätta huvudmannen överenskomna kostnader härför.

12.2

Om en fastighetsägare begär att ny servisledning ska utföras i stället för redan befintlig och finner huvudmannen skäl bifalla ansökan om detta, är fastighetsägaren skyldig att bekosta dels den nya servisledningens allmänna del med det avdrag som befinns skäligt med hänsyn till den tidigare servisledningens ålder och skick, dels borttagandet av den tidigare servisledningens allmänna del.

12.3

Finner huvudmannen påkallat att utföra ny servisledning i stället för och med annat läge än redan befintlig, är huvudmannen skyldig att ersätta fastighetsägaren hans kostnad för fastighetens del av den nya servisledningen och dess inkoppling med det avdrag som befinns skäligt med hänsyn till den tidigare servisledningens ålder och skick.

Brukningsavgifter

13.1

För bebyggd fastighet ska brukningsavgift erläggas för ändamålen V och S. Avgift utgår per fastighet med:

a) en fast avgift per mätarplats och år enligt nedanstående tabell

Mätarstorlek	Avgift/år		Avgift/dygn	
	Utan moms (kronor)	Med moms (kronor)	Utan moms (kronor)	Med moms (kronor)
$qn_{(2,5)}/Q_3 2,5$ (ej småhus)	5 414	6 768		
$qn_{(2,5)}/Q_3 2,5$ (småhus 1–2 lgh)	2 642	3 303		
$qn_{(6)}/Q_3 6,3$	11 634	14 543		
$qn_{(10)}/Q_3 10$	21 663	27 079		
Udermätare $qn_{(2,5)} - qn_{(10)}/$ $Q_3 2,5 - Q_3 10$	5 414	6 768		
Tilläggskostnad för puls- funktion/M-bus	523	654		
Ständrörmätare $qn_{(6)}/$ $Q_3 6$	16 340	20 425	77	96
Byggmätarskåp inkl. $qn_{(2,5)}/Q_3 2,5$	27 804	34 755		

För ständrörmätare debiteras dock lägst 451 kronor/tillfälle (utan moms), 564 kronor/tillfälle (med moms).

b) en avgift per m³ levererat vatten för:

	Avgift/m ³	
	Utan moms (kronor)	Med moms (kronor)
V, vattenförsörjning	8,88	11,10
S, spillvattenavlopp	8,88	11,10
Eller V + S tillsammans	17,76	22,20

Vid hämtning av vatten från iordningställda betalstationer utgår avgift för levererad mängd vatten med 33,18 kronor per m³ (utan moms), 41,48 kronor per m³ (med moms).

För icke förorenad spillvattenmängd, som enligt huvudmannens medgivande avleds till dagvattennätet, erläggs 1,80 kronor per m³ (utan moms), 2,25 kronor per m³ (med moms).

13.2

Om extra föroreningsmängd avleds i spillvattenavlopp erläggs avgift enligt nedan:

	Avgift Utan moms (kronor/kilo)	Avgift Med moms (kronor/kilo)
SS _{sed} (sedimenterbar suspenderad substans)	5,21	6,51
BOD ₇ (organiskt material mätt som biokemisk syreförbrukning)	5,21	6,51
P (totalfosfor)	86,78	108,48

Som extra föroreningsmängd räknas SSsed, BOD7 och P i förbindelsepunkten utöver vad som motsvaras av följande gränsvärden:

	Gränsvärde
SS _{sed}	0,26 kg/m ³
BOD ₇	0,20 kg/m ³
P	0,0090 kg/m ³

Spillvatten från bostadsfastighet anses normalt inte innehålla extra förorenings-mängd. Avledande av spillvatten med extra föroreningsmängd förutsätter att avtal eller annan överenskommelse träffas mellan huvudmannen och fastighetsägaren eller att huvudmannens medgivande föreligger. Halterna ska bestämmas genom mätning på fastighetsägarens bekostnad eller på annat sätt enligt överenskommelse mellan huvudman och fastighetsägaren eller efter huvudmannens uppskattning.

13.3

Fastighetsägaren är betalningsansvarig för allt vatten som levereras till fastigheten. Har huvudmannen bestämt att för bebyggd fastighet vattenförbrukningen tillsvidare inte ska fastställas genom mätning, tas en fast avgift motsvarande bedömd mätarstorlek ut samt en avgift enligt 13.1 b) efter en antagen förbrukning om minst 250 m³ per år för V och minst 250 m³ per år för S.

● 13.4

För s.k. byggvatten ska bruksavgift erläggas enligt 13.1 a) och b). Om mätning inte sker, antas den förbrukade vattenmängden uppgå till 30 m³ per lägenhet.

● 13.5

Antas mätaren visa annan förbrukning än den verkliga, låter huvudmannen undersöka mätaren, om huvudmannen finner det nödvändigt eller om fastighetsägaren begär det.

Vid ovan avsedd undersökning eller prövning bestäms mätarens felvisning i två kontrollpunkter enligt SWEDACs föreskrifter om vatten- och värmemätare, STAFS 2007:2.

Kan mätfelets storlek inte bestämmas eller har mätaren inte fungerat, har huvudmannen rätt att uppskatta förbrukningen.

Fastighetsägare som inte godtar huvudmannens beslut efter genomförd undersökning eller huvudmannens uppskattning av förbrukningen, kan begära prövning av frågan hos Mark- och miljödomstolen vid Nacka Tingsrätt.

● 13.6

Har fastighetsägare begärt undersökning av vattenmätare och mätaren härvid godkänns, ska fastighetsägaren ersätta huvudmannen för undersökningskostnaderna i enlighet med vad som framgår av 15.

● 14

Tillförs avloppsnätet större spillvattenmängd än som svarar mot levererad vattenmängd eller avleds inte hela den levererade vattenmängden till avloppsnätet ska avgift för spillvattenavlopp erläggas efter den mängd spillvatten som avleds till avloppsnätet. Mängden ska bestämmas genom mätning på fastighetsägarens bekostnad av ifrågasvarande vatten- eller spillvattenmängd eller på annat sätt som överenskommits mellan huvudmannen och fastighetsägaren.

En förutsättning för att avgiften för avlett spillvatten ska debiteras efter annan grund än efter levererad mängd vatten är att skillnaden mellan mängderna vatten och spillvatten är avsevärd.

15

Har huvudmannen på fastighetsägarens begäran vidtagit åtgärd eller har på grund av att fastighetsägaren åsidosatt sin skyldighet vattentillförseln avstängts eller reducerats eller annan åtgärd vidtagits av huvudmannen debiteras följande avgifter:

	Utan moms (kronor)	Med moms (kronor)
Nedtagning av vattenmätare	650	813
Uppsättning av vattenmätare	650	813
Undersökning av vattenmätare	650	813
Länsning av vattenmätarbrunn	975	1 219
Förgävesbesök	650	813
Avstängning av vattentillförsel	650	813
Påsläpp av vattentillförsel	650	813
Montering och demontering av strypbricka i vattenmätare	975	1 219
Byte av vattenmätare som beställts utöver ordinarie revideringsintervall	975	1 219
För frusen, skadad, förkommen eller förstörd vattenmätare utifrån mätarstorlek. Därtill kommer avgifter enligt ovan		
qn 2,5/Q ₃ 2,5	1 112	1 390
qn 6/Q ₃ 6,3	2 874	3 593
qn 10/Q ₃ 10	3 337	4 171
M-bus/Puls	906	1 133
Uppsättning av brandposthuvud med mätare för tillfälligt vatten	650	813
Nedtagning av brandposthuvud med mätare för tillfälligt vatten	650	813

För arbeten som på fastighetsägarens begäran utförs utanför ordinarie arbetstid debiteras ett tillägg om 100 % av ovan angivna belopp.

16

Om för viss eller vissa fastigheter kostnaden för att förse fastigheterna med vatten och avlopp i beaktansvärd omfattning avviker från fastigheterna inom verksamhetsområdet i övrigt, ska enligt lagen om allmänna vattentjänster avgifter utgå enligt särskilt antagen sårta.

Är det inte skåligt att för viss fastighet beräkna avgift enligt 13–14 får huvudmannen i stället komma överens med fastighetsågaren eller annan avgiftsskyldig om avgiftens storlek.

17

Brukningavgift enligt 13.1 b) debiteras normalt i efterskott baserad på förbrukad vattenmångd eller annan grund som anges i 13.

Sker enligt huvudmannens beslut mätaravläsning inte för varje debitering, får mellanliggande debiteringar ske efter uppskattad förbrukning, dock att mätaravläsning och debitering efter verklig förbrukning bör ske i genomsnitt minst en gång per år.

Avläsning och debitering bör därjämte ske på fastighetsågarens begäran med anledning av fastighetsöverlåtelse. Betalas debiterat belopp inte inom tid som anges i räkningen, ska dröjsmålsränta på obetalt belopp erläggas enligt 6 § räntelagen från den dag betalningen skulle ha skett.

Taxans införande

● 18

Denna taxa träder i kraft den 1 januari 2024. De bruksavgifter som är baserade på uppmätning hos fastighetsägare ska därvid tillämpas i fråga om den vattenmängd som levereras och den spillvattenmängd som släpps ut efter den ovan angivna dagen för taxans ikraftträdande.

Avgifter för extratjänster

A. Årsavgift för köksavfallskvarn:

	Utan moms (kronor)	Med moms (kronor)
Enskilt hushåll	792	990
Storhushåll	7 920	9 900

B. Årsavgift för sprinklerförsörjning, privat brandpost eller motsvarande:

Anslutning	Utan moms (kronor)	Med moms (kronor)
100 mm	7 840	9 800
150 mm	24 120	30 150
200 mm	40 248	50 310
300 mm	73 248	91 560

C. Fastighetsägare som saknar olje- eller fettavskiljare eller vars anordning eller tillsyn av anordning konstateras bristfällig av huvudmannen ska betala en avgift för extraordinära åtgärder i det allmänna VA-systemet. Avgiften bedöms från fall till fall beroende på omfattning, dock lägst motsvarande två kontroll- och renspolningsåtgärder per år eller cirka 7 900 kronor (med moms).

Fler vill leva och bo i Örebro. Som en del i att trygga den växande stadens framtida vattenförsörjning bygger Örebro kommun en ny vattenreservoar som planeras tas i full drift under 2024. Så här ser Örebros nya vattenreservoar ”Lyra” ut.

Frågor eller funderingar?

Ta gärna kontakt med oss på Örebro kommun.

Örebro kommun
Teknik- och serviceförvaltningen
019-21 10 00
orebro.se

2024

FOTO: MAGNUS WAHMAN, JENNY JOHRIN SID. 20
TRYCKERI: ÄTTA.45

Svanenmärkt trycksak, 3041 0001

Teknik- och servicenämnden

Införande av avgift för trafikordningsplan (TA-plan)

Sammanfattning

Flertalet kommuner tar ut avgift för TA-planers handläggning. Örebro kommun är i dagsläget inte en av dessa och hanterar drygt 1 000 ärenden om året.

Idag är tillståndet för en TA-plan gratis. Myndighet och trafik ser inte att det är en kommunal skyldighet att skattefinansiera tillståndet. Tillståndet kan beläggas med en avgift som betalas av den som behöver service. I och med denna tjänsteskrivelse föreslås att TA-planer beläggs med en avgift så att den som ska utföra arbeten som påverkar allmän plats, gräver i gatan eller på annat sätt påverkar trafiksäkerhet och framkomlighet har ett incitament att påskynda sitt vägarbete.

En enkelhet i avgiftsmodellen har eftersträövats för att få den kommunicerbar, fri från tolkningar, och lättkalkylerad för den som söker tillstånd samt lättadministrerad för Myndighet och trafik. Vidare föreslås en avgift för avstängningar utan tillstånd och avgifter vid akuta avstängningar.

Dessa nya avgifter kommer inte bara finansiera omfattande kostnader för samordning, handläggning och kontroll av TA-planer samt trafikinformation i samband med vägarbeten utan även ge den som ansöker om TA-planer och utför en trafikomläggning ett ekonomiskt incitament att utföra sin verksamhet i eller på vägnätet snabbt, samt att utföra trafikomläggningar och avstängningar enligt bästa gällande praxis.

Beslutsunderlag

Förvaltningens tjänsteskrivelse
Bilaga 1

Förslag till beslut

1. Anta förslag till avgifter för TA-planer att börja gälla från 2024-04-01.
2. Kommunfullmäktige föreslås delegera till Teknik- och servicenämnden att besluta om indexreglering av avgifterna.

Ärendet

TA-plan står för trafikordningsplan som innehåller information om hur vägmärken och trafik- och skyddsanordningar placeras. Kommunen som väghållare kan besluta om godkännande av en TA-plan för att ge andra tillstånd att placera ut sådana anordningar. TA-planen är en dokumentation för hur trafikanter ska kunna ta sig riskfritt förbi arbetsplatsen samt skydda de som arbetar på området.

1. Avgift för trafikreglering med TA-plan

1. 2100 kr per inkommen TA-plan

Tillägg trafikanordningsplansavgift

1. 525 kr för LTF
2. A) 525kr förlängning av tillstånd om förlängning sker mer än 3 arbetsdagar innan önskat ikraftträdande
B)1050 kr förlängning av tillstånd om förlängning sker inom 3 arbetsdagar från önskat ikraftträdande
2. 1050 kr för kompletteringar/revideringar som inte är av betydande storlek
3. 2100 kr för stora kompletteringar/revideringar som innefattar betydande förändringar
4. 1500 kr kontrollavgift

TA-planen ska inkomma till Örebro kommun i digitalt format enligt särskild anvisning (Startgrop, motsv.).

Avgifter är i 2023 års prisnivå och uppräknas årligen enligt konsumentprisindex, KPI, med september 2023 som basmånad. Första uppräknningen avses ske per den 1 januari 2025.

Ovanstående avgifter gäller inte för huvudmannen vid genomförande av drift och underhållsåtgärder

2. Avgifter vid akuta trafikregleringar

Vid akuta trafikregleringar utförda eller beordrade av räddningstjänst eller polis tas inga avgifter ut. För övriga akuta trafikomläggningar utan räddningstjänst eller polis utgår kontrollavgift, därefter normal avgiftsmodell.

Budgetkonsekvens avgift för trafikreglering med TA-plan

Den prognostiserade årliga avgiftsintäkten 2025 förväntas bli ca 4 mnkr, dvs. ungefärligen motsvarande kostnaderna för verksamheten. Kalkylen baseras bland annat på antal och tider för 2022 års tillståndsgivning av TA-planer. Målsättning är att avgiften hela tiden ska vara i balans med verksamhetens kostnader för tillståndsverksamheten med dess verksamhetsmål och avgiftsnivån därmed vara berättigad. Detta innebär att avgiften eller organisationen kan komma att behövas justeras så att avgiftsuttaget motsvarar servicens självkostnad.

Kommentarer avgift för trafikreglering med TA-plan

Möjligheten för en kommun att ta avgifter är mycket begränsad. Exempel på möjligheter inom vägområdet är parkeringsavgifter och upplåtelseavgifter. De avgifter som nu föreslås kommer att motsvara omfattande kostnader för samordning, handläggning, kontroll, trafikinformation med mera vid vägarbeten. Detta bedöms av juridisk expertis som ett civilrättsligt acceptabelt

avgiftsuttag från verksamhetsutövarna i vägnätet för denna typ av myndighetsverksamhet och kommunal service. Se vidare bilaga 1.

En TA-plansavgift som motsvarar trafikkantkostnaderna för minskad framkomlighet vid en trafikomläggning är betydligt större än de föreslagna avgiftsnivåerna. Det bedöms inte av juridisk expertis som möjligt att återropa en avgiftsmodell baserad på trafikkantkostnader. Kommunen kan heller inte återropa någon laglig rätt att ta ut avgifter för minskad funktionalitet i vägnätet p.g.a. exempelvis en grävning. Något som exempelvis ett ledningsbolag kan göra om någon orsakar dem ett driftstopp med minskad funktionalitet genom exempelvis en avgrävd kabel.

Beredning

Stefan Lange

Ellen Paulsen

Kristoffer Grönlund

Lars Åhlenius

Magnus Carlberg

Omvärldsbevakning

							Dagens avgift
TA-plans avgift	Norrköping	Uppsala	Stockholm	Eskilstuna	Malmö	Karlstad	Örebro
Beviljad TA-plan	900 kr	2403 kr	2500 kr	Ej avgift	2000kr	1500kr	Ej avgift

Flertalet kommuner som har en avgift för TA-planer har även kompletterande tilläggsavgifter. Exempelvis vid förlängda arbeten, avgifter för arbeten som pågår i mer än en viss tid, platsbesök, vid behov av tillfälliga lokala trafikföreskrifter med mer.

Lars Åhlenius

Enhetschef Gata och Trafik

Bilaga 1

Restriktioner i en kommuns möjlighet att ta ut avgifter

Möjligheten för en kommun att ta ut avgifter är mycket begränsad och beror på vilken typ av prestation som tillhandahålls. En kommun kan tillhandahålla prestationer inom obligatorisk eller fakultativ, d.v.s. tvingande respektive frivillig, kommunal verksamhet. Möjligheten att ta ut en avgift och beräkningen av denna avgift beror på vilken av de två verksamheterna som avses. Exempel på möjligheter inom vägområdet är parkeringsavgifter, uppsättning och nedtagning av tillfälliga vägmärken samt upplåtelseavgifter vilka alla rör en fakultativ verksamhet.

För den obligatoriska verksamheten, det vill säga verksamheter som en kommun är skyldig att tillhandahålla såsom barnomsorg och renhållning, anses det krävas uttryckligt lagstöd för att ta ut en kommunal avgift. Tanken är att det kommunala skatteuttaget helt och hållet skall täcka den obligatoriska verksamheten om lagstiftaren inte angett annat. Avgiften skall i dessa fall vara beräknad enligt självkostnadsprincipen. För den fakultativa verksamheten finns det däremot en möjlighet att ta ut avgifter om det är påkallat med hänsyn till verksamhetens art. I dessa fall finns det som regel inget lagstöd för uttagandet av en avgift. Det finns heller inget krav på att avgiften skall begränsas av kommunens kostnader.

För att bedöma möjligheten att ta ut en avgift för TA-planerna måste man först ta ställning till vilken typ av kommunal verksamhet det är fråga om. Hanteringen sker inom ramen för det kommunala väghållaransvaret. Om kommunens hantering av TA-planer kan anses ingå i eller utgöra en del av den obligatoriska uppgiften bör en avgiftsfinansiering kräva lagstöd. Med tanke på att det bör vara nästintill omöjligt att utföra nedläggning av ledningar i gatumark utan att tillfällig ändring av trafikföreskrifterna medges av kommunen är det svårt att se hanteringen som annat än en obligatorisk uppgift. Hanteringen är snarast att se som ett led i den kommunala rätten att meddela lokala trafikföreskrifter enligt trafikförordningen, TraF.

Om det då är fråga om en obligatorisk uppgift för kommunen krävs det lagstöd för att ta ut avgift. Då hanteringen av TA-planer inte direkt regleras i lag kan det vid en första anblick tyckas att det saknas lagstöd för en avgift. Detta stöds av att det såvitt känt inte finns någon kommun som idag har avgiftsbelagt hanteringen av TA-planer. Vid en läsning av 10 kap 3 § TraF framgår det när en kommun ansvarar för meddelandet av lokala trafikföreskrifter. Innehållet i dessa föreskrifter framgår av 10 kap 1 § TraF. Vidare får kommunen meddela särskilda föreskrifter enligt 10 kap 14 § TraF i särskilda fall. Vid ledningsdragning eller annat arbete i vägområdet krävs det normalt sett att de gällande trafikföreskrifterna behöver justeras, vanligast vad gäller hastigheten men även andra punkter enligt 10 kap 1 § TraF kan behöva justeras. Det är just behovet av en tillfällig ändring av trafikföreskrifterna som nödvändiggör en TA-plan. Undantag från de lokala föreskrifterna skall enligt 13 kap 3–4 §§ TraF prövas av kommunen vilket sker genom granskningen av TA-planer. Enligt 1, 4 och 5 §§ lagen om nämnder för vissa trafikfrågor ges kommunen rätt att ta ut en avgift från sökanden vid prövningen av undantag

från gällande föreskrifter enligt TraF. Beräkningen av avgiften måste anges i en av fullmäktige antagen taxa.

Av resonemanget ovan framgår det således att det bör finnas en rätt att ta ut en avgift för hanteringen av TA-planer inom ramen för kommunens prövning av undantag från gällande lokala trafikföreskrifter för en tillfällig verksamhetsutövare. Det är snarare trafikomläggningsarbetet som föranleder avgiften än hanteringen av TA-planen i sig men det senare ingår i det förra. Det kan noteras att Trafikverket tar ut en avgift för hanteringen av TA-planer för de vägar där verket är väghållare.

Avgiften skall i enlighet med övriga avgifter för obligatorisk verksamhet enbart täcka kommunens kostnader enligt självkostnadsprincipen. Den avgift som nu föreslås kommer att motsvara omfattande kostnader för samordning, säkerhetsbedömning, handläggning, m.m. vid vägarbeten vilket motsvarar kostnaderna för att pröva undantaget från gällande trafikföreskrifter. Det bör dessutom ta ut avgifter enligt vägmärkesförordningen, VMF, motsvarande kostnader för tillverkning, uppsättning, underhåll samt nedtagning av vägskyltar och andra anordningar som är behövliga för trafikanvisningar enligt 8 kap 4-5 §§ VMF.

Avgiftens storlek skall alltså motsvara kommunens kostnader för den tillhandahållna prestationen och måste fastställas i en taxa av kommunfullmäktige. Avgiftsmodellen ger den som ansöker om TA-planer och utför en trafikomläggning ett visst ekonomiskt incitament att utföra sin verksamhet i eller på gatu-/vägnätet så snabbt och effektivt som möjligt samt att utföra trafikregleringar och avstängningar helt enligt gällande korrekt praxis.

Målsättningen är att avgiften hela tiden skall vara i balans med verksamhetens kostnader för tillståndsverksamheten med dess verksamhetsmål och avgiftsnivån därmed vara berättigad. Detta innebär att avgiftstaxan eller organisationen kan komma att behöva justeras så att avgiftsuttaget motsvarar servicens kostnad.

Sammanfattande bedömning

Hanteringen av TA-planer med anledning av en trafikomläggning får anses ske inom ramen för det kommunala väghållaransvaret och bör ses som en obligatorisk uppgift. Den insats som sker vid en trafikomläggning på grund av gatuarbete skall ses som undantag från gällande trafikföreskrifter och då har kommunen laglig grund för att ta ut en avgift motsvarande självkostnaden. Detta är dock en tolkning av lagstiftarens avsikter och det finns viss risk för att den inte är korrekt. Enbart vid en rättslig prövning kan slutgiltigt svar erhållas på lagligheten.

Bedömningen är dock att det är möjligt att försöka införa avgiftsuttaget. Det är dock viktigt att skilja på åtgärderna enligt TraF och de enligt VMF.

Lars Åhlenius
Enhetschef Gata och trafik

Teknik- och service nämnden

Förslag till förändring av taxa för ärenden om dispenser för långa, breda, tunga transporter

Sammanfattning

I 4 kap trafikförordningen finns regler om högsta tillåtna längd, bredd och tyngd för motorfordon som färdas på vägarna. Om det uppkommer ett behov av att ett fordon eller fordonståg med eller utan last för en viss transport i kommunen måste vara bredare, längre eller tyngre än vad 4 kap. trafikförordningen medger, är det möjligt att hos kommunen ansöka om undantag (dispens) för just den transporten.

Undantag får tillåtas om det behövs av särskilda skäl och om det kan ske utan fara för trafiksäkerheten, skada på vägen eller någon annan stor olägenhet.

Om en transport som är bredare än 260 cm och är längre än 24 meter och/eller överstiger högsta tillåtna vikt måste du alltid ansöka om dispens.

Om en transport som är längre än 24 meter och är bredare än 260 cm och/eller överstiger högsta tillåtna vikt måste du alltid ansöka om dispens.

Tekniska förvaltningen har tagit fram ett förslag om ändring av taxan för handläggning av ärenden av sådana undantag.

Beslutsunderlag

- Lag (1978:234) om nämnder för vissa trafikfrågor
- Tjänsteskrivelse 2023-06-08
- Omvärldsbevakning tillstånd/dispenser

Förslag till beslut

Teknik- och serviceförvaltningen förslag till beslut i Teknik- och servicenämnden:

1. Anta förslag på ny taxa för ärenden om undantag (dispens) från regleringen i 4 kap. trafikförordningen om högsta tillåtna längd, bredd och tyngd för motorfordon som färdas på vägarna enligt tabell nedan och kolumn "Ny avgift Örebro".
2. Anta förslaget som därmed börjar gälla från och med 1/1 2024

Ärendet ska vidare till kommunfullmäktige.

Ärendet

I 4 kap. trafikförordningen finns regler om högsta tillåtna höjd, bredd och tyngd för motorfordon som färdas på våra vägar.

Följande huvudregler gäller för bred last:

Man kan bara få dispens för bred last om lasten är odelbar. Lasten måste placeras på fordonet så att den totala bredden blir så liten som möjligt. Flera lastenheter får inte placeras bredvid varandra om det gör att ekipaget blir bredare än 260 cm. Ett fordon kan få dispens om det måste vara bredare än 260 cm på grund av sin funktion (exempelvis en mobilkran). Ett fordon kan få dispens om det måste vara bredare än 260 cm för att det transporterar eller är avsett för att transportera odelbar last.

Följande huvudregler gäller för lång last:

Man kan bara få dispens för lång last om lasten är odelbar. Man kan bara få dispens för lång last om den totala längden inte kan minskas väsentligt genom att använda ett annat fordon eller fordonståg. Ett långt fordon utan last kan bara få dispens om det måste vara längre än 24 meter för att det är särskilt anpassat för transport av odelbar last. Det är inte självklart att dispens alltid ska medges. Last som ska transporteras på väg bör normalt tillverkas i en storlek som gör att transporten inte behövs dispens.

Följande huvudregler gäller för tung last:

Vägar som inte är enskilda delas in i fyra bärighetsklasser.

Bärighetsklass 1 (BK1), bärighetsklass 2 (BK2), bärighetsklass 3 (BK3), bärighetsklass 4 (BK4).

Högsta tillåtna vikter för vägen beror på vägens bärighetsklass och avståndet mellan axlarna. Vilka bruttovikter som medges för respektive bärighetsklass och axelavstånd kan man utläsa ur bruttoviktstabellerna.

Om inte annat har föreskrivits tillhör en allmän väg bärighetsklass 1 (BK1) och övriga vägar som inte är enskilda bärighetsklass 2 (BK2). Om föreskrivna bärighetsklasser begränsar högsta bruttovikt märks de ut med vägmärke.

Genom lokala trafikföreskrifter kan en viss väg eller vägsträcka även ha särskilda lokala begränsningar på axel-, boggi-, eller trippelaxeltryck samt högsta bruttovikt. Dessa är då utmärkta med vägmärken.

I 13 kap. trafikförordning finns stöd för kommunen att för transporter inom kommunen meddela undantag (dispens) från dessa regler i 4 kap trafikförordningen om högsta tillåtna höjd, bredd och tyngd.

I 4 § lagen om nämnder för vissa trafikfrågor finns vidare stöd för kommunen att ta ut avgifter för handläggning av ärenden om sådana undantag. Grunderna för beräkningen av sådana avgifter ska enligt 5 § i samma lag anges i en taxa som beslutas av kommunfullmäktige och enligt samma bestämmelse får avgiften inte vara högre än kommunens genomsnittliga kostnader i ärenden av det slag som avgiften gäller.

Omvärldsanalys och förslag på ny taxa under rubriken ”Ny avgift” i gult för ärenden om undantag (dispens) från regleringen i 4 kap. trafikförordningen om högsta tillåtna längd, bredd och tyngd för motorfordon som färdas på vägarna

Dispens	Malmö	Göteborg	Stockholm	Norrköping	Piteå	Linköping	Dagens avgift Örebro	Ny avgift Örebro
Tunga	1 350	1 660	1350	Ingen avgift	1100	200	200	1000
Långa ≤35 m	700	870	700	Ingen avgift	600	200	200	600
Långa >35 m	1 350	1 660	1350	Ingen avgift	800	200	200	1000
Breda ≤4,5 m	700	870	700	Ingen avgift	600	200	200	600
Breda >4,5 m	1 350	1 660	1350	Ingen avgift	1100	200	200	1000

Handläggningen av breda, långa och tunga transporter tar allt längre tid, då vi numera bland annat kontrollerar alla broar som finns på den färdväg som föreslagits. Vi

använder oss av Batman som är ett system som Trafikverket har tagit fram för att ha kontroll på alla broar. Handläggningstiden på transportdispenser är 3 dagar.

År 2022 hanterade vi 536 ärenden gällande transportdispenser. Handläggningkostnaden uppgår då till ca 260 000 kr/året, medan taxan genererat ca 107 000 kr/året vilket innebär att den i dagsläget inte täcker kostnaden för handläggningen.

Vid omvärldsbevakande i likvärdiga kommuner finns det kommuner som ligger högre i avgift än Örebro kommun, medan det finns några kommuner som inte tar ut någon avgift alls. Höjningen av avgiften kan därav anses vara skälig.

Anledningen bakom olika kostnader har att göra med komplexiteten, tunga transporter sliter mer på vägnätet, långa transporter >35m kräver mer i handläggningen gällande kontroller av cirkulationsplatser etc och breda transporter >4,5 m kan hamna utanför körbanan och kräva nedmontering av skyltar exempelvis.

Bedömningen görs vidare att föreslagen avgift inte är högre än kommunens genomsnittliga kostnad för handläggningen av denna typ av ärenden.

Beredning

I beredningen av detta ärende, har följande deltagit:

Anna-Lena Thorslund, Trafikingenjör

Gabriella Thorsén, Trafikhandläggare

Ellen Paulsen, Gruppchef

Lars Åhlenius, Enhetschef

Konsekvenser

En revidering av taxan för dispenser gällande breda, långa och tunga transporter syftar bland annat till att de sökande ska betala för att de använder allmänna vägar med fordon som egentligen inte får åka där.

Det finns fler än en anledning till att det ska vara så lite transporter som möjligt av den här karaktären på gator i Örebro kommun. Trafiksäkerheten är viktig, då det med tillstånd går att köra där det vanligtvis inte kör så långa, breda och tunga fordon.

Det är en kvalificerad utredning som görs i dessa ärenden då de flesta är unika.

Ellen Paulsen

Gruppchef Myndighet och trafik

ÖREBRO

TJÄNSTESKRIVELSE

Miljö- och stadsbyggnad

2023-06-02

1(5)

Bygg- och miljönämnden i Örebro

Ärende: Förslag på ny taxa för bygglov, strandskyddsdispens, nybyggnadskarta, utstakning och viss tillsyn m.m.

Ärendenummer: Bom 400/2023

Sammanfattning

Örebro kommuns bygglovsverksamhet finansieras genom avgifter som regleras i den av kommunfullmäktige beslutade bygglovstaxan. För att säkerställa att taxan avspeglar verksamhetens nedlagda tid och faktiska kostnader behöver den löpande följas upp. Miljö- och stadsbyggnad har under våren 2023 genomfört en sådan uppföljning och föreslår nu viss ändring i taxan. Utöver mindre språkliga och redaktionella justeringar föreslås att två nya ärendetyper läggs till som rör handläggning av nybyggnadskarta där ett preliminärt projektunderlag är en del av nybyggnadskartan. En ärendetyp för en- eller tvåbostadshus och fritidhus, och en ärendetyp för övriga byggnader. I de fall preliminärt projektsunderlag efterfrågas så kan viss merkostnad för kommunen tillkomma då en komplettering av underlaget behöver göras. Preliminärt projektunderlag är en enklare form av nybyggnadskarta som inte innefattar alla moment som en komplett nybyggnadskarta har. En preliminär projektunderlag kan användas som ett tidigare projekteringsunderlag i de fall det efterfrågas av sökande.

Miljö- och stadsbyggnad föreslår även att ärendetyperna avskrivning och avvising slås ihop till en ärendetyp. Därutöver föreslår Miljö- och stadsbyggnad att Bygg- och miljönämnden får för varje kalenderår besluta att justera i denna taxa antagna fasta avgifter och timavgifterna med den procentsats för det innevarande kalenderåret i Prisindex för kommunal verksamhet.

Den nya taxan föreslås börja gälla från och med den 1 januari 2024.

Beslutsunderlag

1. Förslag på *Taxa för bygglov, strandskyddsdispens, nybyggnadskarta, utstakning och viss tillsyn m.m.*

Förslag till beslut

Miljö- och stadsbyggnad förslag till Bygg- och miljönämnden:

1. Förslag till ny Taxa för bygglov, strandskyddsdispens, nybyggnadskarta, utstakning och viss tillsyn m.m. antas och nya taxan tillämpas från och med 1 januari 2024.
2. Förslag att Bygg- och miljönämnden får för varje kalenderår besluta att justera i denna taxa antagna fasta avgifterna och timavgifterna med den procentsats för det innevarande kalenderåret i Prisindex för kommunal verksamhet (PKV) som

finns publicerad på SKL:s hemsida i oktober månad. Utgångspunkt för indexuppräknning är oktober månad 2024.

Om en höjning av avgifterna på grund av en sådan indexuppräknning som avses i föregående stycke, inte medför en avgift om jämna tiotal kronor ska avgiften avrundas nedåt till närmaste tiotal kronor.

3. Ärendet ska vidare till Kommunfullmäktige.

Ärendet

Örebro kommuns bygglovsverksamhet finansieras genom avgifter som regleras i den av kommunfullmäktige beslutade bygglovstaxan. Dessa avgifter får inte överstiga verksamhetens egentliga kostnader, men får motsvara den genomsnittliga kostnaden för den typ av besked, beslut eller handläggning som avgiften avser. För att säkerställa att taxan avspeglar verksamhetens nedlagda tid och faktiska kostnader behöver den löpande följas upp. Miljö- och stadsbyggnad har under våren 2023 genomfört en sådan uppföljning och föreslår nu vissa ändringar i bygglovstaxan. Utöver mindre språkliga och redaktionella justeringar föreslås följande ändringar:

Nybyggnadskarta med preliminärt projektunderlag

Bygg- och miljönämnden har enligt 12 kap. 4 § plan- och bygglagen (2010:900) i uppgift att tillhandahålla nybyggnadskarta. En nybyggnadskarta behövs i ärenden där en obebyggd tomt inom detaljplanerat område önskas bebyggas. I sådana ärenden är nybyggnadskartan underlag till situationsplan. Nybyggnadskarta visar befintliga byggnader, tomtgränser, fastighetens exakta mått, höjd mot angränsande gata, anslutningspunkt för vatten och avlopp med mera. En nybyggnadskarta är inte en färdig produkt utan arbetas fram vid beställning.

Preliminärt projektunderlag är ett underlag som kan tas fram av kommunen innan all data som krävs för en nybyggnadskarta finns. Detta kan vara aktuellt i de projekt där man vill komma vidare med sitt projektering pararellt med att kommunen fastställer all data till nybyggnadskartan. I sådana fall kan man som ett första steg få ett preliminärt projektunderlag som senare uppdateras till en nybyggnadskarta. Kommunen tar idag inte betalt för framtagande av preliminär projekteringsunderlaget men behöver göra det.

För att bättre avspegla den faktiska nedlagda tiden för framtagande av nybyggnadskarta med preliminärt projekteringsunderlag föreslås att två nya ärendetyper i tabellen läggs till och att timtaxan för upprättande av sådan karta justeras upp med 2 timmars arbete i vardera ärendetyp, i jämförelse med vanlig nybyggnadskarta. I nuvarande taxa finns dessa ärendetyper inte med.

Förslaget innebär följande kostnadsförändringar för åtgärder på en- eller tvåbostadshus samt fritidshus:

Förslagen utformning:

Nybyggnadskarta för en- eller tvåbostadshus samt fritidshus där ett preliminärt projekteringsunderlag är en del av nybyggnadskartan: 10 800 kr

Förslaget innebär följande kostnadsförändringar för åtgärder på övriga byggnader:

Förslagets utformning:

Nybyggnadskarta övrigt – där ett preliminärt projekteringsunderlag är en del av nybyggnadskartan: 15 300 kr

Miljö- och stadsbyggnad föreslår följande avgiftsbeloppet för vardera ärendetyp då det motiveras med den genomsnittliga genomförandetiden det bedöms förelägga för denna typ av handläggningsåtgärd.

Avskrivning eller avvísning

Avskrivning av bygglovsärende sker om sökanden återkallar sin bygglovsansökan. Avvisning sker om en bygglovsansökan är ofullständig och bygglovsärendet inte går att pröva i sak och kompletteringar inte inkommer. Ärendetyperna där handläggning avslutas med beslut om avskrivning och avvísning liknar varandra i hantering, ärendetyperna har idag var sin ärendetyp men kan för enkelheten slås ihop till en ärendetyp.

Nuvarande utformning och taxa:

Avskrivning – Avgift tas ut för nedlagt arbete i enlighet med tidsuppskattning för tillämplig ärendetyp.

Avvisning – Avgift tas ut för nedlagt arbete i enlighet med tidsuppfattning för tillämplig ärendetyp.

Förslagen utformning och taxa:

Avskrivning eller avvísning – Avgift tas ut för nedlagt arbete i enlighet med tidsuppskattning för tillämplig ärendetyp

Miljö- och stadsbyggnad föreslår att både ärendetyperna slås ihop till en ärendetyp.

Bygg- och miljönämnden besluta att justera taxa

För att kommunen ska kunna ta ut avgifter i enlighet med 12 kap. 8 § Plan- och bygglagen (2010:900), PBL och 27 kap. 1 § Miljöbalken (MB) måste kommunen ha en taxa beslutad i kommunfullmäktige. Taxan har en viktig funktion för att kommunen ska kunna få täckning för sina kostnader inom området. Det är kommunen som upprättar och beslutar om sin taxa. SKL tillhandahåller underlag som stöd för kommunernas arbete med detta.

En välfungerande taxa är ett viktigt hjälpmedel för att kommunen ska kunna få täckning för sina kostnader som kan finansieras via avgifter. Därför kommer utvärdering av taxan ske löpande och vid behov bearbetas och kompletteras.

Miljö- och stadsbyggnad anser dock att det föreligger skäl att Bygg- och miljönämnden för varje kalenderår får besluta att justera de i denna taxa antagna fasta avgifterna och timavgifterna med den procentsats för det innevarande kalenderåret i Prisindex för kommunal verksamhet (PKV) som finns publicerad på SKL:s hemsida i oktober månad.

Med denna möjlighet kan handläggningskostnaden följa prisutvecklingen genom ett beslut om indexreglering i byggnadsnämnden vilket i sin tur bidrar till en bättre budgetprocess för kommunens bygglovsavdelning.

Utgångspunkt för indexuppräkningsen är då oktober månad 2024.

Och om en höjning av avgifterna, på grund av en sådan indexuppräkningsen som avses i föregående stycke, inte medför en avgift om jämna tiotal kronor ska avgiften avrundas nedåt till närmast tiotal kronor för att få en taxa som kan kommuniceras och användas väl för både kommunens innevånare och våra medarbetare.

Konsekvenser av förslagen

Miljö- och stadsbyggnads bedömning är att de föreslagna ändringarna sammantaget kommer ha en minimal påverkan på bygglovsversamhetens intäkter. Verksamheten kommer fortsatt ha täckning för sina kostnader. Vidare bedöms den något högre avgiftsnivåerna för nybyggnadskarta där ett preliminärt projektunderlag är en del av nybyggnadskartan bättre överensstämmande med vad som utgör en skälig avgift. Att använda indexjustering av avgift i taxan innebär dels en minskad administration och dels att avgifterna i taxan kommer att följa utvecklingen av de kommunala kostnaderna för tillhandahållandet av tjänsten. Miljö- och stadsbyggnad ser inte att det ger några konsekvenser att tillämpa indexjustering, utan att det kan bidra till det motsatta.

Beredning

Ärendet har beretts av Petra Åhlund, verksamhetschef för bygglovsavdelningen och Jennifer Welin, enhetschef på bygglovsavdelningen. Även av Therese Eriksson och Madelen Wäster tillsynshandläggare på bygglovsavdelningen.

Tidsplan ser ut enligt följande:

- Beredning i Bygg- och miljönämnden, 19 juni 2023
- Beslut i Bygg- och miljönämnden, 24 augusti 2023
- Beslut om ÖSB 2024
  - Beredning i Kommunstyrelsen 10 oktober 2023
  - Beslut i Kommunstyrelsen 17 oktober 2023
  - Beslut i kommunfullmäktige 24 oktober 2023

För Miljö- och stadsbyggnadsförvaltningen

Petra Åhlund
Verksamhetschef bygglovsavdelningen

Jennifer Welin
Enhetschef bygglovsavdelningen

Therese Eriksson
Tillsynshandläggare, bygglovsavdelningens
administration- och tillsynsenhet

Madelen Wäster
Tillsynshandläggare, bygglovsavdelningens
administration- och tillsynsenhet

Taxa för bygglov, strandskyddsdispens, nybyggnadskarta, utstakning och viss tillsyn m.m.

Örebro kommun

ANTAGEN AV KOMMUNFULLMÄKTIGE 202x-xx-xx
GÄLLER FRÅN OCH MED 2024-01-01

Örebro kommun
Stadsbyggnad

orebro.se

TAXEBESTÄMMELSER.....	3
Inledande bestämmelser	3
Allmänna bestämmelser	3
Avgift enligt tabell	3
Mervärdesskatt (moms)	3
Handläggningskostnad per timme.....	3
Tillämplig taxa	3
Nedsättning av avgift vid tidigare beviljat, gällande lov	3
Vad som ingår i beslutet	4
Komplementbyggnader och anmälningspliktiga åtgärder vid nybyggnation av en- och tvåbostadshus.	4
Tidsbegränsade bygglov och bygglov för ändamål av säsongskaraktär	4
Anståndsbeslut.....	4
Timdebitering.....	4
Ärenden som inte kan hänföras till ärendetyp	4
Avgift vid avslag, avskrivning, avvisning	4
Ändring av taxan.....	4
Indexjustering	4
Betalningsskyldighet och betalning av avgift.....	4
Återbetalning av avgift.....	5
Ikraftträdande.....	5
TAXETABELLER	6
1. Bygglov och teknisk kontroll för en- och tvåbostadshus och tillhörande komplementbyggnader.....	6
2. Bygglov och teknisk kontroll för byggnader som inte är en- eller tvåbostadshus eller tillhörande komplementbyggnader.....	7
3. Bygglov och teknisk kontroll för skyltar och ljusanordningar.....	8
4. Bygglov och teknisk kontroll för andra anläggningar än byggnader, del 1.....	8
5. Bygglov och teknisk kontroll för andra anläggningar än byggnader, del 2 (murar och plank, parkeringsplatser utomhus och transformatorstationer)	9
6. Förlängning av tidsbegränsat bygglov	9
7. Förlängning av bygglov för ändamål av säsongskaraktär.....	9
8. Anmälningspliktiga åtgärder	9
9. Marklov och teknisk kontroll för marklovpiktiga åtgärder	11
10. Rivningslov och teknisk kontroll för åtgärder som kräver rivningslov	11
11. Förhandsbesked	11
12. Villkors- och ingripandebesked	12
13. Extra platsbesök och intermistiska slutbesked	12
14. Strandskydd	12
15. Lov för åtgärder som inte kräver lov (frivilliga lov)	12
16. Andra tids- eller kostnadskrävande åtgärder	12
17. Avslag m.m.	12
18. Avskrivning eller avvisning	13
19. Nybyggnadskarta	13
20. Utstakning.....	13
21. Tillsyn	13
TIDSUPPSKATTNINGAR.....	14
FÖRKLARINGAR AV VISSA BEGREPP.....	25

TAXEBESTÄMMELSER

Inledande bestämmelser

Enligt denna taxa utgår avgift för:

1. beslut om förhandsbesked, villkorsbesked, startbesked, slutbesked och ingripandebesked,
2. beslut om lov,
3. tekniska samråd och slutsamråd,
4. arbetsplatsbesök och andra tillsynsbesök på byggarbetsplatsen,
5. framställning av arkivbeständiga handlingar,
6. expediering och kungörelse av beslut,
7. andra tids- eller kostnadskrävande åtgärder,
8. beslut om strandskyddsdispens,
9. upprättande av nybyggnadskarta, samt
10. utstakning

Samt för följande tillsyn:

1. tillsyn enligt lagen om energimätning i byggnader.

Eventuella planavgifter debiteras enligt Örebro kommuns plantaxa.

Allmänna bestämmelser

Avgift enligt tabell

Avgiften för handläggningen av en viss ärendetyp framgår av taxetabell 1–21. Med ärendetyp avses typ av besked, beslut, handläggning eller serviceåtgärd (upprättande av nybyggnadskarta eller utförande av utstakning).

Mervärdesskatt (moms)

Utöver den fastställda avgiften tas mervärdesskatt ut vid avgift för utstakningar enligt tabell 20.

Handläggningskostnad per timme

Handläggningskostnaden är 1 250 kronor per timme för ärenden som avses i tabell 1–18.

Handläggningskostnaden är 900 kronor per timme för ärenden som avses i tabell 19-20.

Handläggningskostnaden är 1020 kronor per timme för ärenden som avses i tabell 21.

Tillämplig taxa

Avgiften tas ut enligt den taxa som gäller när ärendet inkommer.

Om ett ärende påbörjats men inte avslutats före antagandet av denna taxa har Bygg- och miljönämnden rätt att tillämpa den nya taxan i ärendet om det innebär en lägre avgift för den sökande.

Nedsättning av avgift vid tidigare beviljat, gällande lov

För en ansökan gällande en åtgärd som innebär en förändring av motsvarande underlag tillhörande ett tidigare beviljat, gällande lov, kan Bygg- och miljönämnden om det är motiverat med avseende på arbetsinsatsen, reducera avgiften med 25%, 50% eller 75%.

Vad som ingår i beslutet

För de åtgärder där arbetsplatsbesök, slutsamråd och slutbesked är aktuella ingår ett sådant besök eller beslut i avgiften. Ytterligare platsbesök eller intermistiska slutbesked utöver det första faktureras separat enligt tabell 13.

Komplementbyggnader och anmälningsskyldiga åtgärder vid nybyggnation av en- och tvåbostadshus.

Avseende ärenden för en- och tvåbostadshus i enlighet med tabell 1 räknas tillhörande komplementbyggnader in i ärendetyperna för nybyggnad, om allt ingår i samma ansökan. Detsamma gäller eventuella anmälningsskyldiga åtgärder enligt tabell 8 om de ingår i samma ansökan som nybyggnationen av bostadshuset.

Tidsbegränsade bygglov och bygglov för ändamål av säsongskaraktär

Samma avgift tas ut vid ansökan om ett tidsbegränsat bygglov eller om ett bygglov för ändamål av säsongskaraktär som för ett permanent bygglov för motsvarande åtgärd.

Anståndsbeslut

Ingen avgift utgår för anståndsbeslut.

Timdebitering

För ärendetyper där en genomsnittlig kostnad inte är möjlig att bestämma, anges ”Timdebitering” i tillämplig taxetabell. Avgiften beräknas i detta fall genom att tillämplig handläggningskostnad per timme multipliceras med kommunens nedlagda tid för handläggning av ärendet.

Ärenden som inte kan hänföras till ärendetyp

Om ett ärende inte kan hänföras till en ärendetyp enligt taxetabell 1–21 utgår avgift grundad på kommunens nedlagda tid för handläggning av ärendet. Avgiften beräknas i detta fall genom att tillämplig handläggningskostnad per timme multipliceras med kommunens nedlagda tid för handläggning av ärendet.

Avgift vid avslag, avskrivning, avvisning

Avgift för handläggningen utgår även om ansökan avslås, avskrivs eller avvisas.

Om en ansökan avslås, avskrivs eller avvisas tas avgift ut för de handläggningsåtgärder enligt tillämplig tidsuppskattning som sammanlagt vidtagits i ärendet.

Ändring av taxan

Ändringar av taxan beslutas av kommunfullmäktige.

Indexjustering

Avgiftsbeloppen i denna taxa är bestämda med utgångspunkt från kostnadsläge och Prisindex för kommunal verksamhet (PKV) oktober månad året före det år taxan börjar gälla.

Bygg- och miljönämnden får för varje kalenderår (avgiftsår) därefter besluta att justera avgiftsbeloppen (fasta avgifter och timavgifter) med den procentsats för PKV som är publicerad på SKR:s webbplats för oktober månad året före avgiftsåret.

Betalningsskyldighet och betalning av avgift

Avgift enligt denna taxa betalas mot faktura av den som är sökande eller har gjort anmälan i det ärende som beskedet, beslutet eller handläggningen avser, när denne tillställts Bygg- och miljönämnden beslut, beställd handling levererats eller beställd åtgärd vidtagits.

Betalning av avgift enligt denna taxa ska ske till Örebro kommun. Betalning ska ske inom tid som anges i beslutet om avgift eller i räkning.

Avgift får tas ut i förskott.

Betalas inte avgift vid i fakturan angiven förfallodag utgår dröjsmålsränta enligt räntelagen (1975:635) från förfallodagen tills betalning sker.

Återbetalning av avgift

Avgift kan tas ut i förväg för kommunens handläggning i skedet efter lovbeslut. Om denna handläggning inte sker, kan den sökande begära avräkning av avgifter för åtgärder som Bygg- och miljönämnden inte har vidtagit. Avgift återbetalas för de handläggningsåtgärder enligt tillämplig tidsuppskattning som inte vidtagits i ärendet.

Återbetalning kan tidigast ske när lovet upphört att gälla.

Ränta utgår inte på belopp som återbetalas.

Ikraftträdande

Denna taxa ska tillämpas från och med den 1 januari 2024.

TAXETABELLER

1. Bygglov och teknisk kontroll för en- och tvåbostadshus och tillhörande komplementbyggnader			
Ärendetyp			Avgift
1.1	Nybyggnad av ett en- eller tvåbostadshus	Planenligt	35 000 kr
1.2		Avvikelse från detaljplan	41 250 kr
1.3		Utanför planlagt område	41 250 kr
1.4	Styckkostnad vid nybyggnad av fler likartade en- eller tvåbostadshus utöver det första, i en och samma ansökan (gruppbebyggelse)		16 250 kr
1.5	Nybyggnad av ett fritidshus med högst två bostäder	Planenligt	30 000 kr
1.6		Avvikelse från detaljplan	35 000 kr
1.7		Utanför planlagt område	35 000 kr
1.8	Nybyggnad av komplementbyggnad, utan tekniskt samråd	Planenligt	12 500 kr
1.9		Avvikelse från detaljplan	15 000 kr
1.10		Utanför planlagt område	15 000 kr
1.11	Nybyggnad av komplementbyggnad, med tekniskt samråd	Planenligt	18 750 kr
1.12		Avvikelse från detaljplan	21 250 kr
1.13		Utanför planlagt område	21 250 kr
1.14	Tillbyggnad, utan tekniskt samråd	Planenligt	12 500 kr
1.15		Avvikelse från detaljplan	15 000 kr
1.16		Utanför planlagt område	15 000 kr
1.17	Tillbyggnad, med tekniskt samråd	Planenligt	18 750 kr
1.18		Avvikelse från detaljplan	21 250 kr
1.19		Utanför planlagt område	21 250 kr
1.20	Fasadändring mindre <i>Exempelvis upptagande eller igensättning av enstaka fönster och dörrar, byte av fasadkulör, inglasning av en altan eller en balkong, installation av solenergianläggningar på fasad eller tak</i>	Planenligt	6 875 kr
1.21		Avvikelse från detaljplan	9 375 kr
1.22	Fasadändring större <i>Exempelvis byte av tak- eller fasadmaterial, inglasning av två eller flera altaner eller balkonger</i>	Planenligt	10 000 kr
1.23		Avvikelse från detaljplan	12 500 kr
1.24	Övrig ändring, utan tekniskt samråd	Planenligt	10 000 kr
1.25		Avvikelse från detaljplan	12 500 kr
1.26	<i>Exempelvis ändrad användning</i>	Utanför planlagt område	12 500 kr
1.27	Övrig ändring, med tekniskt samråd	Planenligt	16 250 kr
1.28		Avvikelse från detaljplan	18 750 kr
1.29	<i>Exempelvis ändrad användning</i>	Utanför planlagt område	18 750 kr

2. Bygglov och teknisk kontroll för byggnader som inte är en- eller tvåbostadshus eller tillhörande komplementbyggnader			
Ärendetyp			Avgift
2.1	Nybyggnad 0–100 kvm (BTA+OPA), utan tekniskt samråd	Planenligt	18 750 kr
2.2		Avvikelse från detaljplan	22 500 kr
2.3		Utanför planlagt område	22 500 kr
2.4	Nybyggnad 0–100 kvm (BTA+OPA), med tekniskt samråd	Planenligt	25 000 kr
2.5		Avvikelse från detaljplan	28 750 kr
2.6		Utanför planlagt område	28 750 kr
2.7	Nybyggnad 101–1000 kvm (BTA+OPA)	Planenligt	42 500 kr
2.8		Avvikelse från detaljplan	50 000 kr
2.9		Utanför planlagt område	50 000 kr
2.10	Nybyggnad 1001–5000 kvm (BTA+OPA)	Planenligt	71 250 kr
2.11		Avvikelse från detaljplan	78 750 kr
2.12		Utanför planlagt område	78 750 kr
2.13	Nybyggnad ≥5001 kvm (BTA+OPA)	Planenligt	93 750 kr
2.14		Avvikelse från detaljplan	101 250 kr
2.15		Utanför planlagt område	101 250 kr
2.16	Tillbyggnad 0–50 kvm (BTA+OPA), utan tekniskt samråd	Planenligt	12 500 kr
2.17		Avvikelse från detaljplan	16 250 kr
2.18		Utanför planlagt område	16 250 kr
2.19	Tillbyggnad 0–50 kvm (BTA+OPA), med tekniskt samråd	Planenligt	22 500 kr
2.20		Avvikelse från detaljplan	26 250 kr
2.21		Utanför planlagt område	26 250 kr
2.22	Tillbyggnad 51–100 kvm (BTA+OPA) utan tekniskt samråd	Planenligt	20 000 kr
2.23		Avvikelse från detaljplan	23 750 kr
2.24		Utanför planlagt område	23 750 kr
2.25	Tillbyggnad 51–100 kvm (BTA+OPA) med tekniskt samråd	Planenligt	27 500 kr
2.26		Avvikelse från detaljplan	31 250 kr
2.27		Utanför planlagt område	31 250 kr
2.28	Tillbyggnad 101–1000 kvm (BTA+OPA)	Planenligt	33 750 kr
2.29		Avvikelse från detaljplan	41 250 kr
2.30		Utanför planlagt område	41 250 kr
2.31	Tillbyggnad 1001–5000 kvm (BTA+OPA)	Planenligt	57 500 kr
2.32		Avvikelse från detaljplan	65 000 kr
2.33		Utanför planlagt område	65 000 kr
2.34	Tillbyggnad ≥5001 kvm (BTA+OPA)	Planenligt	75 000 kr
2.35		Avvikelse från detaljplan	82 500 kr
2.36		Utanför planlagt område	82 500 kr
2.37	Fasadändring mindre, utan tekniskt samråd	Planenligt	10 000 kr
2.38	<i>Till exempel upptagande/ igensättning av enstaka fönster och dörrar, byte av fasadkulör, inglasning av en altan eller en balkong.</i>	Avvikelse från detaljplan	12 500 kr
2.39	Fasadändring större, utan tekniskt samråd	Planenligt	12 500 kr

2.40	<i>Till exempel byte av tak- eller fasadmaterial, inglasning av två eller flera altaner eller balkonger, installation av solenergianläggningar på fasad eller tak</i>	Avvikelse från detaljplan	15 000 kr
2.41	Fasadändring, med tekniskt samråd	Planenligt	17 500 kr
2.42		Avvikelse från detaljplan	20 000 kr
2.43	Övrig ändring, utan tekniskt samråd	Planenligt	12 500 kr
2.44	<i>Exempelvis ändrad användning eller inredande av ytterligare lokal eller bostad</i>	Avvikelse från detaljplan	17 500 kr
2.45		Utanför planlagt område	17 500 kr
2.46	Övrig ändring, med tekniskt samråd	Planenligt	20 000 kr
2.47	<i>Exempelvis ändrad användning eller inredande av ytterligare lokal eller bostad</i>	Avvikelse från detaljplan	25 000 kr
2.48		Utanför planlagt område	25 000 kr
2.49	Solenergianläggningar på mark <i>Anläggningar som genom sin utformning utgör bygglöspålitiga nybyggnationer</i>		Timdebitering

3. Bygglov och teknisk kontroll för skyltar och ljusanordningar

Ärendetyp		Avgift
3.1	Sätta upp, flytta eller väsentligt ändra en skylt eller ljusanordning med liten omgivningspåverkan	7 500 kr
3.2	Sätta upp, flytta eller väsentligt ändra en skylt eller ljusanordning med stor omgivningspåverkan	10 000 kr
3.3	Ytterligare en skylt eller ljusanordning utöver den mest tidskrävande, i ansökningar som omfattar flera skyltar eller ljusanordningar	625 kr

4. Bygglov och teknisk kontroll för andra anläggningar än byggnader, del 1

Ärendetyp		Avgift
4.1	Nöjesparker, djurparker, idrottsplatser, skidbackar, skidliftar, linbaneanläggningar, campingplatser, skjutbanor, hamnar för fritidsbåtar, friluftsbad, motorbanor och golfbanor	Timdebitering
4.2	Upplag och materialgårdar	Timdebitering
4.3	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av Tunnlar och bergrum som inte är avsedda för väg, järnväg, tunnelbana eller gruvdrift	Timdebitering
4.4	Fasta cisterner och andra fasta anläggningar för kemiska produkter som är hälso- och miljöfarliga och för varor som kan medföra brand eller andra olyckshändelser	Timdebitering
4.5	Radio- eller telemaster eller torn	Timdebitering

4.6	Vindkraftverk som a) är högre än 20 meter över markytan b) placeras på ett avstånd från gränsen som är mindre än kraftverkets höjd över marken c) monteras fast på en byggnad, eller d) har en vindturbin med en diameter som är större än tre meter	Timdebitering
4.7	Begravningsplatser	Timdebitering

5. Bygglov och teknisk kontroll för andra anläggningar än byggnader, del 2 (murar och plank, parkeringsplatser utomhus och transformatorstationer)

Ärendetyp		Avgift
5.1	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av mur eller plank, utan tekniskt samråd	7 500 kr
5.2		10 000 kr
5.3		10 000 kr
5.4	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av mur eller plank, med tekniskt samråd	13 750 kr
5.5		16 250 kr
5.6		16 250 kr
5.7	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av parkeringsplatser utomhus, utan tekniskt samråd	7 500 kr
5.8		10 000 kr
5.9		10 000 kr
5.10	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av parkeringsplatser utomhus, med tekniskt samråd	13 750 kr
5.11		16 250 kr
5.12		16 250 kr
5.13	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av transformatorstation	7 500 kr
5.14		10 000 kr
5.15		10 000 kr

6. Förlängning av tidsbegränsat bygglov

Ärendetyp		Avgift
6.1	Förlängning av tidsbegränsat bygglov	7 500 kr

7. Förlängning av bygglov för ändamål av säsongskaraktär

Ärendetyp		Avgift
7.1	Förlängning av bygglov för ändamål av säsongskaraktär	7 500 kr

8. Anmälningsskyldiga åtgärder

Ärendetyp		Avgift
8.1	Rivning av byggnad eller del av en byggnad, utan tekniskt samråd	3 750 kr

8.2	Rivning av byggnad eller en del av byggnad, med tekniskt samråd	11 250 kr
8.3	Nybyggnad eller tillbyggnad som enligt 9 kap. 7 § plan- och bygglagen har undantagits från krav på bygglov, utan tekniskt samråd	3 750 kr
8.4	Nybyggnad eller tillbyggnad som enligt 9 kap. 7 § plan- och bygglagen har undantagits från krav på bygglov, med tekniskt samråd	11 250 kr
8.5	Ändring av en byggnad, om ändringen innebär att konstruktionen av byggnadens bärande delar berörs eller byggnadens planlösning påverkas avsevärt, utan tekniskt samråd	3 750 kr
8.6	Ändring av en byggnad, om ändringen innebär att konstruktionen av byggnadens bärande delar berörs eller byggnadens planlösning påverkas avsevärt, med tekniskt samråd	11 250 kr
8.7	Installation eller väsentlig ändring av hiss, utan tekniskt samråd	3 750 kr
8.8	Installation eller väsentlig ändring av hiss, med tekniskt samråd	11 250 kr
8.9	Installation eller väsentlig ändring av eldstad eller rökkanal, utan tekniskt samråd	3 125 kr
8.10	Installation eller väsentlig ändring av eldstad eller rökkanal, med tekniskt samråd	9 375 kr
8.11	Installation eller väsentlig ändring av anordning för ventilation, utan tekniskt samråd	3 750 kr
8.12	Installation eller väsentlig ändring av anordning för ventilation, med tekniskt samråd	12 500 kr
8.13	Installation eller väsentlig ändring av en anläggning för vattenförsörjning eller avlopp i en byggnad eller inom en tomt, utan tekniskt samråd	3 750 kr
8.14	Installation eller väsentlig ändring av anläggning för vattenförsörjning eller avlopp i en byggnad eller inom en tomt, med tekniskt samråd	11 250 kr
8.15	Ändring av byggnad som väsentligt påverkar brandskyddet i byggnaden, utan tekniskt samråd	5 000 kr
8.16	Ändring av byggnad som väsentligt påverkar brandskyddet i byggnaden, med tekniskt samråd	11 250 kr
8.17	Underhåll av sådant byggnadsverk med särskilt bevarandevärde som omfattas av skyddsbestämmelser som har beslutats med stöd av 4 kap. 16 § eller 42 § första stycket 5 c plan- och bygglagen eller motsvarande äldre föreskrifter, utan tekniskt samråd	5 000 kr
8.18	Underhåll av sådant byggnadsverk med särskilt bevarandevärde som omfattas av skyddsbestämmelser som har beslutats med stöd av 4 kap. 16 § eller 42 § första stycket 5 c plan- och bygglagen eller motsvarande äldre föreskrifter, med tekniskt samråd	12 500 kr
8.19	Nybyggnad eller väsentlig ändring av ett vindkraftverk, utan tekniskt samråd	3 750 kr
8.20	Nybyggnad eller väsentlig ändring av ett vindkraftverk, med tekniskt samråd	12 500 kr
8.21	Uppförande eller tillbyggnad av sådan komplementbyggnad som avses i 9 kap. 4a § plan- och bygglagen, utan tekniskt samråd <i>Attefall, komplementbyggnad</i>	6 875 kr
8.22	Uppförande eller tillbyggnad av sådan komplementbyggnad som avses i 9 kap. 4a § plan- och bygglagen, med tekniskt samråd. <i>Attefall, komplementbyggnad</i>	13 125 kr

8.23	Uppförande eller tillbyggnad av sådant komplementbostadshus som avses i 9 kap. 4a § plan- och bygglagen, utan tekniskt samråd <i>Attefall, komplementbostadshus</i>	6 875 kr
8.24	Uppförande eller tillbyggnad av sådant komplementbostadshus som avses i 9 kap. 4a § plan- och bygglagen, med tekniskt samråd <i>Attefall, komplementbostadshus</i>	14 375 kr
8.25	Ändring av sådan komplementbyggnad som avses i 9 kap. 4a § plan- och bygglagen så att den blir ett sådant komplementbostadshus som avses i 9 kap. 4a § plan- och bygglagen utan tekniskt samråd.	5 625 kr
8.26	Ändring av sådan komplementbyggnad som avses i 9 kap. 4a § plan- och bygglagen så att den blir ett sådant komplementbostadshus som avses i 9 kap. 4a § plan- och bygglagen med tekniskt samråd.	13 125 kr
8.27	Göra sådan anmälningspliktig tillbyggnad som avses i 9 kap. 4b § 1 st. 1 plan- och bygglagen, utan tekniskt samråd <i>Attefallstillbyggnad</i>	5 625 kr
8.28	Göra sådan anmälningspliktig tillbyggnad som avses i 9 kap. 4b § 1 st. 1 plan- och bygglagen, med tekniskt samråd <i>Attefallstillbyggnad</i>	13 125 kr
8.29	Uppföra sådan anmälningspliktig takkupa som avses i 9 kap. 4b § 1 st. 2 plan- och bygglagen, utan tekniskt samråd	5 625 kr
8.30	Uppföra sådan anmälningspliktig takkupa som avses i 9 kap. 4b § 1 st. 2 plan- och bygglagen, med tekniskt samråd	13 125 kr
8.31	Sådan anmälningspliktig inredning av ytterligare en bostad som avses i 9 kap. 4c § plan- och bygglagen, utan tekniskt samråd	5 625 kr
8.32	Sådan anmälningspliktig inredning av ytterligare en bostad som avses i 9 kap. 4c § plan- och bygglagen, med tekniskt samråd	13 125 kr

9. Marklov och teknisk kontroll för marklovpliktiga åtgärder

Ärendetyp		Avgift
9.1	Marklovpliktig åtgärd, utan tekniskt samråd	8 750 kr
9.2	Marklovpliktig åtgärd, med tekniskt samråd	13 750 kr

10. Rivningslov och teknisk kontroll för åtgärder som kräver rivningslov

Ärendetyp		Avgift
10.1	Åtgärd som kräver rivningslov, utan tekniskt samråd	8 750 kr
10.2	Åtgärd som kräver rivningslov, med tekniskt samråd	13 750 kr

11. Förhandsbesked

Ärendetyp		Avgift	
11.1	Förhandsbesked för ett bostadshus	Inom planlagt område	20 625 kr
11.2		Utanför planlagt område	23 125 kr
11.3	Förhandsbesked för två eller flera bostadshus och andra byggnader än bostadshus	Inom planlagt område	30 625 kr
11.4		Utanför planlagt område	33 125 kr

12. Villkors- och ingripandebesked		
Ärendetyp		Avgift
12.1	Villkorsbesked	Timdebitering
12.2	Ingripandebesked	Timdebitering

13. Extra platsbesök och intermistiska slutbesked		
Ärendetyp		Avgift
13.1	Extra arbetsplatsbesök, utöver det första, per styck	5 000 kr
13.2	Extra slutsamråd, utöver det första, per styck	5 000 kr
13.3	Interimistiskt slutbesked utan extra platsbesök, gäller inte åtgärder som ingår i tabell 1	2 500 kr
13.4	Interimistiskt slutbesked med extra platsbesök, gäller inte åtgärder som ingår i tabell 1	6 250 kr

14. Strandskydd		
Ärendetyp		Avgift
14.1	Strandskyddsdispens	11 875 kr

15. Lov för åtgärder som inte kräver lov (frivilliga lov)		
Ärendetyp		Avgift
15.1	Åtgärd som inte kräver lov, där närliggande eller i princip motsvarande åtgärd finns i någon av taxans övriga tabeller	I enlighet med tillämplig tabell
15.2	Åtgärd som inte kräver lov, där närliggande eller i princip motsvarande åtgärd inte finns i någon av taxans övriga tabeller	Timdebitering

16. Andra tids- eller kostnadskrävande åtgärder		
Ärendetyp		Avgift
16.1	Andra tids- eller kostnadskrävande åtgärder	Timdebitering

17. Avslag m.m.		
Ärendetyp		Avgift
17.1	Avslag, nekad beslut (start- och slutbesked), negativa förhandsbesked m.m.	Avgift tas ut för nedlagt arbete i enlighet med tidsuppskattningen för tillämplig ärendetyp

18. Avskrivning eller avvisning

Ärendetyp		Avgift
18.1	Avskrivning eller avvisning	Avgift tas ut för nedlagt arbete i enlighet med tidsuppskattningen för tillämplig ärendetyp

19. Nybyggnadskarta

Ärendetyp		Avgift
19.1	Nybyggnadskarta för en- eller tvåbostadshus samt fritidshus	9 000 kr
19.2	Nybyggnadskarta för en- eller tvåbostadshus samt fritidshus – där ett preliminärt projekteringsunderlag är en del av nybyggnadskartan	10 800kr
19.3	Nybyggnadskarta övrigt	13 500 kr
19.4	Nybyggnadskarta övrigt – där ett preliminärt projekteringsunderlag är en del av nybyggnadskartan	15 300kr
19.5	Enkel tomtkarta innehållande fastighetsgränser, plangränser, befintliga byggnader och vägkanter (beställs via kommunens servicecenter)	0 kr

20. Utstakning

Ärendetyp		Avgift	
20.1	Utstakning en- eller tvåbostadshus (huvudbyggnad + komplementbyggnad) samt fritidshus	Grovutstakning + höjd fix	4 500 kr
20.2		Finutstakning	9 000 kr
20.3		Grov- och finutstakning	10 350 kr
20.4	Utstakning enbart komplementbyggnad och andra mindre byggnader och anläggningar (garage, uthus, transformatorstationer m.m.)	Grovutstakning	3 600 kr
20.5		Finutstakning	6 750 kr
20.6		Grov- och finutstakning	7 650 kr
20.7	Utstakning övrigt		Löpande timdebitering

21. Tillsyn

Ärendetyp		Avgift
21.1	Tillsyn enligt lagen om energimätning i byggnader	Timdebitering

TIDSUPPSKATTNINGAR

1. Bygglov och teknisk kontroll för en- och tvåbostadshus och tillhörande komplementbyggnader

Ärendetyp			Start av ärende	Bygglovsprövning	Expediering och kungörelse	Tekniskt samråd	Startbesked	Arbets-plats-...	Slutsamråd	Slutbesked	Avslut av ärende	Summa tid
1.1		Planenligt	0,5	10	1	4	2	4	4	2	0,5	28
1.2	Nybyggnad av ett - eller tvåbostadshus	Avvikelse från detaljplan	0,5	15	1	4	2	4	4	2	0,5	33
1.3		Utanför planlagt område	0,5	15	1	4	2	4	4	2	0,5	33
1.4		Styckkostnad för nybyggnad av fler likartade en- eller tvåbostadshus utöver det första, i en och samma ansökan (gruppbebyggelse)			3	0,5	2	2	2	2	1	0,5
1.5		Planenligt	0,5	6	1	4	2	4	4	2	0,5	24
1.6	Nybyggnad av ett fritidshus med högst två bostäder	Avvikelse från detaljplan	0,5	10	1	4	2	4	4	2	0,5	28
1.7		Utanför planlagt område	0,5	10	1	4	2	4	4	2	0,5	28
1.8	Nybyggnad av komplementbyggnad, utan tekniskt samråd	Planenligt	0,5	6	1		1			1	0,5	10
1.9		Avvikelse från detaljplan	0,5	8	1		1			1	0,5	12
1.10		Utanför planlagt område	0,5	8	1		1			1	0,5	12
1.11	Nybyggnad av komplementbyggnad, med tekniskt samråd	Planenligt	0,5	6	1	1	1	2	2	1	0,5	15
1.12		Avvikelse från detaljplan	0,5	8	1	1	1	2	2	1	0,5	17
1.13		Utanför planlagt område	0,5	8	1	1	1	2	2	1	0,5	17
1.14	Tillbyggnad, utan tekniskt samråd	Planenligt	0,5	6	1		1			1	0,5	10
1.15		Avvikelse från detaljplan	0,5	8	1		1			1	0,5	12
1.16		Utanför planlagt område	0,5	8	1		1			1	0,5	12
1.17	Tillbyggnad, med tekniskt samråd	Planenligt	0,5	6	1	1	1	2	2	1	0,5	15
1.18		Avvikelse från detaljplan	0,5	8	1	1	1	2	2	1	0,5	17
1.19		Utanför planlagt område	0,5	8	1	1	1	2	2	1	0,5	17
1.20	Fasadändring mindre	Planenligt	0,5	1,5	1		1			1	0,5	5,5
1.21		Avvikelse från detaljplan	0,5	3,5	1		1			1	0,5	7,5

1.22	Fasadändring större	Planenligt	0,5	4	1		1			1	0,5	8
1.23		Avvikelse från detaljplan	0,5	6	1		1			1	0,5	10
1.24	Övrig ändring, utan tekniskt samråd	Planenligt	0,5	4	1		1			1	0,5	8
1.25		Avvikelse från detaljplan	0,5	6	1		1			1	0,5	10
1.26		Utanför planlagt område	0,5	6	1		1			1	0,5	10
1.27	Övrig ändring, med tekniskt samråd	Planenligt	0,5	4	1	1	1	2	2	1	0,5	13
1.28		Avvikelse från detaljplan	0,5	6	1	1	1	2	2	1	0,5	15
1.29		Utanför planlagt område	0,5	6	1	1	1	2	2	1	0,5	15

2. Bygglov och teknisk kontroll för byggnader som inte är en- eller tvåbostadshus eller tillhörande komplementbyggnader

Ärendetyp			Start av ärende	Bygglovprövning	Expediering och kungörelse	Tekniskt samråd	Startbesked	Arbetsplatsbesök	Slutsamråd	Slutbesked	Avslut av ärende	Summa tid
2.1	Nybyggnad 0–100 kvm (BTA+OPA), utan tekniskt samråd	Planenligt	0,5	11	1		1			1	0,5	15
2.2		Avvikelse från detaljplan	0,5	14	1		1			1	0,5	18
2.3		Utanför planlagt område	0,5	14	1		1			1	0,5	18
2.4	Nybyggnad 0-100 kvm (BTA+OPA), med tekniskt samråd	Planenligt	0,5	11	1	1	1	2	2	1	0,5	20
2.5		Avvikelse från detaljplan	0,5	15	1	1	1	2	2	1	0,5	24
2.6		Utanför planlagt område	0,5	15	1	1	1	2	2	1	0,5	24
2.7	Nybyggnad 101-1000 kvm (BTA+OPA)	Planenligt	0,5	16	1	4	2	4	4	2	0,5	34
2.8		Avvikelse från detaljplan	0,5	22	1	4	2	4	4	2	0,5	40
2.9		Utanför planlagt område	0,5	22	1	4	2	4	4	2	0,5	40
2.10	Nybyggnad 1001-5000 kvm (BTA+OPA)	Planenligt	0,5	39	1	4	2	4	4	2	0,5	57
2.11		Avvikelse från detaljplan	0,5	45	1	4	2	4	4	2	0,5	63
2.12		Utanför planlagt område	0,5	45	1	4	2	4	4	2	0,5	63
2.13	Nybyggnad ≥5001 kvm (BTA+OPA)	Planenligt	0,5	57	1	4	2	4	4	2	0,5	57

2.14		Avvikelse från detaljplan	0,5	66	1	4	2	4	4	2	0,5	81
2.15		Utanför planlagt område	0,5	66	1	4	2	4	4	2	0,5	81
2.16	Tillbyggnad 0-50 kvm (BTA+OPA), utan tekniskt samråd	Planenligt	0,5	6	1		1			1	0,5	10
2.17		Avvikelse från detaljplan	0,5	9	1		1			1	0,5	13
2.18		Utanför planlagt område	0,5	9	1		1			1	0,5	13
2.19	Tillbyggnad 0-50 kvm (BTA+OPA), med tekniskt samråd	Planenligt	0,5	6	1	2	2	2	2	2	0,5	18
2.20		Avvikelse från detaljplan	0,5	9	1	2	2	2	2	2	0,5	21
2.21		Utanför planlagt område	0,5	9	1	2	2	2	2	2	0,5	21
2.22	Tillbyggnad 51-100 kvm (BTA+OPA), utan tekniskt samråd	Planenligt	0,5	10	1		2			2	0,5	16
2.23		Avvikelse från detaljplan	0,5	13	1		2			2	0,5	19
2.24		Utanför planlagt område	0,5	13	1		2			2	0,5	19
2.25	Tillbyggnad 51-100 kvm (BTA+OPA), med tekniskt samråd	Planenligt	0,5	10	1	2	2	2	2	2	0,5	22
2.26		Avvikelse från detaljplan	0,5	13	1	2	2	2	2	2	0,5	25
2.27		Utanför planlagt område	0,5	13	1	2	2	2	2	2	0,5	25
2.28	Tillbyggnad 101-1000 kvm (BTA+OPA)	Planenligt	0,5	11	1	2	2	4	4	2	0,5	27
2.29		Avvikelse från detaljplan	0,5	17	1	2	2	4	4	2	0,5	33
2.30		Utanför planlagt område	0,5	17	1	2	2	4	4	2	0,5	33
2.31	Tillbyggnad 1001-5000 kvm (BTA+OPA)	Planenligt	0,5	28	1	4	2	4	4	2	0,5	46
2.32		Avvikelse från detaljplan	0,5	34	1	4	2	4	4	2	0,5	52
2.33		Utanför planlagt område	0,5	34	1	4	2	4	4	2	0,5	52
2.34	Tillbyggnad ≥ 5001 kvm (BTA+OPA)	Planenligt	0,5	42	1	4	2	4	4	2	0,5	60
2.35		Avvikelse från detaljplan	0,5	48	1	4	2	4	4	2	0,5	66
2.36		Utanför planlagt område	0,5	48	1	4	2	4	4	2	0,5	66
2.37	Fasadändring mindre, utan tekniskt samråd	Planenligt	0,5	4	1		1			1	0,5	8
2.38		Avvikelse från detaljplan	0,5	6	1		1			1	0,5	10
2.39	Fasadändring större, utan tekniskt samråd	Planenligt	0,5	6	1		1			1	0,5	10

2.40		Avvikelse från detaljplan	0,5	8	1		1			1	0,5	12
2.41	Fasadändring, med tekniskt samråd	Planenligt	0,5	4	1	2	1	2	2	1	0,5	14
2.42		Avvikelse från detaljplan	0,5	6	1	2	1	2	2	1	0,5	16
2.43	Övrig ändring, utan tekniskt samråd	Planenligt	0,5	6	1		1			1	0,5	10
2.44		Avvikelse från detaljplan	0,5	10	1		1			1	0,5	14
2.45		Utanför planlagt område	0,5	10	1		1			1	0,5	14
2.46	Övrig ändring, med tekniskt samråd	Planenligt	0,5	6	1	2	1	2	2	1	0,5	16
2.47		Avvikelse från detaljplan	0,5	10	1	2	1	2	2	1	0,5	20
2.48		Utanför planlagt område	0,5	10	1	2	1	2	2	1	0,5	20

3. Bygglov och teknisk kontroll för skyltar och ljusanordningar

Ärendetyp		Start av ärende	Bygglovsprövning	Expediering och kungörelse	Tekniskt samråd	Startbesked	Arbetsplatsbesök	Slutsamråd	Slutbesked	Avslut av ärende	Summa tid
3.1	Sätta upp, flytta eller väsentligt ändra en skylt eller ljusanordning med liten omgivningspåverkan	0,5	2	1		1			1	0,5	6
3.2	Sätta upp, flytta eller väsentligt ändra en skylt eller ljusanordning med stor omgivningspåverkan	0,5	4	1		1			1	0,5	8
3.3	Ytterligare en skylt eller ljusanordning utöver den mest tidskrävande, i ansökningar som omfattar flera skyltar eller ljusanordningar	0	0,5	0		0			0	0	0,5

4. Bygglov och teknisk kontroll för andra anläggningar än byggnader, del 1

Ärendetyp		Kostnad
4.1	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av Nöjesparker, djurparker, idrottsplatser, skidbackar, skidliftar, linbaneanläggningar, campingplatser, skjutbanor, hamnar för fritidsbåtar, friluftsbad, motorbanor och golfbanor	Timdebitering

4.2	Upplag och materialgårdar	Timdebitering
4.3	Tunnlar och bergrum som inte är avsedda för väg, järnväg, tunnelbana eller gruvdrift	Timdebitering
4.4	Fasta cisterner och andra fasta anläggningar för kemiska produkter som är hälso- och miljöfarliga och för varor som kan medföra brand eller andra olyckshändelser	Timdebitering
4.5	Radio- eller telemaster eller torn	Timdebitering
4.6	Vindkraftverk som a) är högre än 20 meter över markytan b) placeras på ett avstånd från gränsen som är mindre än kraftverkets höjd över marken c) monteras fast på en byggnad, eller d) har en vindturbin med en diameter som är större än tre meter	Timdebitering
4.7	Begravningsplatser	Timdebitering

5. Bygglov och teknisk kontroll för andra anläggningar än byggnader, del 2 (murar och plank, parkeringsplatser utomhus och transformatorstationer)

Ärendetyp		Start av ärende	Bygglovsprövning	Expediering och kungörelse	Tekniskt samråd	Startbesked	Arbetsplatsbesök	Slutsamråd	Slutbesked	Avslut av ärende	Summa tid
5.1	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av mur eller plank, utan tekniskt samråd	0,5	2	1		1			1	0,5	6
5.2		0,5	4	1		1			1	0,5	8
5.3		0,5	4	1		1			1	0,5	8
5.4	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av mur eller plank, med tekniskt samråd	0,5	2	1	1	1	2	2	1	0,5	11
5.5		0,5	4	1	1	1	2	2	1	0,5	13
5.6		0,5	4	1	1	1	2	2	1	0,5	13
5.7	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av parkeringsplatser utomhus, utan tekniskt samråd	0,5	2	1		1			1	0,5	6
5.8		0,5	4	1		1			1	0,5	8
5.9		0,5	4	1		1			1	0,5	8
5.10	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av parkeringsplatser utomhus, med tekniskt samråd	0,5	2	1	1	1	2	2	1	0,5	11
5.11		0,5	4	1	1	1	2	2	1	0,5	13
5.12		0,5	4	1	1	1	2	2	1	0,5	13

5.13	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av transformatorstation	Planenligt	0,5	2	1		1		1	0,5	6
5.14		Avvikelse från detaljplan	0,5	4	1		1		1	0,5	8
5.15		Utanför planlagt område	0,5	4	1		1		1	0,5	8

6. Förlängning av tidsbegränsat bygglov

Ärendetyp		Start av ärende	Lovprövning	Expediering och kungörelse	Avslut av ärende	Summa tid
6.1	Förlängning av tidsbegränsat bygglov	0,5	4	1	0,5	6

7. Förlängning av bygglov för ändamål av säsongskaraktär

Ärendetyp		Start av ärende	Lovprövning	Expediering och kungörelse	Avslut av ärende	Summa tid
7.1	Förlängning av bygglov för ändamål av säsongskaraktär	0,5	4	1	0,5	6

8. Anmälningsskyldiga åtgärder

Ärendetyp		Start av ärende	Handläggning av anmälan	Expediering och kungörelse	Tekniskt samråd	Startbesked	Arbets-platsbesök	Slutsamråd	Slutbesked	Avslut av ärende	Summa tid
8.1	Rivning av byggnad eller del av en byggnad, utan tekniskt samråd	0,5	1			0,5			0,5	0,5	3
8.2	Rivning av byggnad eller en del av byggnad, med tekniskt samråd	0,5	2		2	0,5	2	1	0,5	0,5	9
8.3	Nybyggnad eller tillbyggnad som enligt 9 kap. 7 § plan-och bygglagen (2010:900) har undantagits från krav på bygglov, utan tekniskt samråd	0,5	1			0,5			0,5	0,5	3
8.4	Nybyggnad eller tillbyggnad som enligt 9 kap. 7 § plan-och bygglagen (2010:900) har undantagits från krav på bygglov, med tekniskt samråd	0,5	2		2	0,5	2	1	0,5	0,5	9
8.5	Ändring av en byggnad, om ändringen innebär att konstruktionen av byggnadens bärande delar berörs eller byggnadens planlösning påverkas avsevärt, utan tekniskt samråd	0,5	1			0,5			0,5	0,5	3
8.6	Ändring av en byggnad, om ändringen innebär att konstruktionen av byggnadens bärande delar berörs eller byggnadens planlösning påverkas avsevärt, med tekniskt samråd	0,5	2		2	0,5	2	1	0,5	0,5	9

8.7	Installation eller väsentlig ändring av hiss, utan tekniskt samråd	0,5	1			0,5			0,5	0,5	3
8.8	Installation eller väsentlig ändring av hiss, med tekniskt samråd	0,5	2		2	0,5	2	1	0,5	0,5	9
8.9	Installation eller väsentlig ändring av eldstad eller rökkanal, utan tekniskt samråd	0,5	0,5			0,5			0,5	0,5	2,5
8.10	Installation eller väsentlig ändring av eldstad eller rökkanal, med tekniskt samråd	0,5	0,5		2	0,5	2	1	0,5	0,5	7,5
8.11	Installation eller väsentlig ändring av anordning för ventilation, utan tekniskt samråd	0,5	1			0,5			0,5	0,5	3
8.12	Installation eller väsentlig ändring av anordning för ventilation, med tekniskt samråd	0,5	2		3	0,5	2	1	0,5	0,5	10
8.13	Installation eller väsentlig ändring av en anläggning för vattenförsörjning eller avlopp i en byggnad eller inom en tomt, utan tekniskt samråd	0,5	1			0,5			0,5	0,5	3
8.14	Installation eller väsentlig ändring av anläggning för vattenförsörjning eller avlopp i en byggnad eller inom en tomt, med tekniskt samråd	0,5	2		2	0,5	2	1	0,5	0,5	9
8.15	Ändring av byggnad som väsentligt påverkar brandskyddet i byggnaden, utan tekniskt samråd	0,5	2			0,5			0,5	0,5	4
8.16	Ändring av byggnad som väsentligt påverkar brandskyddet i byggnaden, med tekniskt samråd	0,5	2		2	0,5	2	1	0,5	0,5	9
8.17	Underhåll av sådant byggnadsverk med särskilt bevarandevärde som omfattas av skyddsbestämmelser som har beslutats med stöd av 4 kap. 16 § eller 42 § första stycket 5 c plan- och bygglagen eller motsvarande äldre föreskrifter, utan tekniskt samråd	0,5	2			0,5			0,5	0,5	4
8.18	Underhåll av sådant byggnadsverk med särskilt bevarandevärde som omfattas av skyddsbestämmelser som har beslutats med stöd av 4 kap. 16 § eller 42 § första stycket 5 c plan- och bygglagen eller motsvarande äldre föreskrifter, med tekniskt samråd	0,5	2		3	0,5	2	1	0,5	0,5	10
8.19	Nybyggnad eller väsentlig ändring av ett vindkraftverk, utan tekniskt samråd	0,5	1			0,5			0,5	0,5	3
8.20	Nybyggnad eller väsentlig ändring av ett vindkraftverk, med tekniskt samråd	0,5	2		3	0,5	2	1	0,5	0,5	10
8.21	Uppförande eller tillbyggnad av sådan komplementbyggnad som avses i 9 kap. 4a § plan- och bygglagen, utan tekniskt samråd	0,5	3			1			0,5	0,5	5,5
8.22	Uppförande eller tillbyggnad av sådan komplementbyggnad som avses i 9 kap. 4a § plan- och bygglagen, med tekniskt samråd	0,5	3		1	1	2	2	0,5	0,5	10,5
8.23	Uppförande eller tillbyggnad av sådant komplementbostadshus som avses i 9 kap. 4a § plan- och bygglagen, utan tekniskt samråd	0,5	3			1			0,5	0,5	5,5

8:24	Uppförande eller tillbyggnad av sådant komplementbostadshus som avses i 9 kap. 4a § plan- och bygglagen, med tekniskt samråd	0,5	3		2	1	2	2	0,5	0,5	11,5
8:25	Ändring av sådan komplementbyggnad som avses i 9 kap. 4a § plan- och bygglagen så att den blir ett sådant komplementbostadshus som avses i 9 kap. 4a § plan- och bygglagen utan tekniskt samråd	0,5	2			1			0,5	0,5	4,5
8:26	Ändring av sådan komplementbyggnad som avses i 9 kap. 4a § plan- och bygglagen så att den blir ett sådant komplementbostadshus som avses i 9 kap. 4a § plan- och bygglagen med tekniskt samråd	0,5	2		2	1	2	2	0,5	0,5	10,5
8:27	Göra sådan anmälningspliktig tillbyggnad som avses i 9 kap. 4b § 1 st. 1 plan- och bygglagen, utan tekniskt samråd	0,5	2			1			0,5	0,5	4,5
8:28	Göra sådan anmälningspliktig tillbyggnad som avses i 9 kap. 4b § 1 st. 1 plan- och bygglagen, med tekniskt samråd	0,5	2		2	1	2	2	0,5	0,5	10,5
8:29	Uppföra sådan anmälningspliktig takkupa som avses i 9 kap. 4b § 1 st. 2 plan- och bygglagen, utan tekniskt samråd	0,5	2			1			0,5	0,5	4,5
8:30	Uppföra sådan anmälningspliktig takkupa som avses i 9 kap. 4b § 1 st. 2 plan- och bygglagen, med tekniskt samråd	0,5	2		2	1	2	2	0,5	0,5	10,5
8:31	Sådan anmälningspliktig inredning av ytterligare en bostad som avses i 9 kap. 4c § plan- och bygglagen, utan tekniskt samråd	0,5	2			1			0,5	0,5	4,5
8:32	Sådan anmälningspliktig inredning av ytterligare en bostad som avses i 9 kap. 4c § plan- och bygglagen, med tekniskt samråd	0,5	2		2	1	2	2	0,5	0,5	10,5

9. Marklov och teknisk kontroll för marklovpiktiga åtgärder

Ärendetyp		Start av ärende	Lovprövning	Expediering och kungörelse	Tekniskt samråd	Startbesked	Arbetsplatsbesök	Slutsamråd	Slutbesked	Avslut av ärende	Summa tid
9.1	Marklovpiktig åtgärd, utan tekniskt samråd	0,5	4	1		0,5			0,5	0,5	7
9.2	Marklovpiktig åtgärd, med tekniskt samråd	0,5	4	1	2	0,5	2		0,5	0,5	11

10. Rivningslov och teknisk kontroll för åtgärder som kräver rivningslov

Ärendetyp		Start av ärende	Lovprövning	Expediering och kungörelse	Tekniskt samråd	Startbesked	Arbetsplatsbesök	Slutsamråd	Slutbesked	Avslut av ärende	Summa tid
10.1	Åtgärd som kräver rivningslov, utan tekniskt samråd	0,5	4	1		0,5			0,5	0,5	7
10.2	Åtgärd som kräver rivningslov, med tekniskt samråd	0,5	4	1	2	0,5	2		0,5	0,5	11

11. Förhandsbesked

Ärendetyp		Start av ärende	Prövning av ansökan	Expediering och kungörelse	Avslut av ärende	Summa tid	
11.1	Förhandsbesked för en bostad	Inom planlagt område	0,5	14,5	1	0,5	16,5
11.2		Utanför planlagt område	0,5	16,5	1	0,5	18,5
11.3	Förhandsbesked för två eller flera bostäder eller andra byggnader än bostäder	Inom planlagt område	0,5	22,5	1	0,5	24,5
11.4		Utanför planlagt område	0,5	24,5	1	0,5	26,5

12. Villkors- och ingripandebesked

Ärendetyp		Kostnad
12.1	Villkorsbesked	Timdebitering
12.2	Ingripandebesked	Timdebitering

13. Extra platsbesök

Ärendetyp		Utförande	Summa tid
13.1	Extra arbetsplatsbesök, utöver det första, per styck	4	4
13.2	Extra slutsamråd, utöver det första, per styck	4	4
13.3	Interimistiskt slutbesked utan extra platsbesök, gäller inte åtgärder som ingår i tabell 1	2	2
13.4	Interimistiskt slutbesked med extra platsbesök, gäller inte åtgärder som ingår i tabell 1	5	5

14. Strandskydd

Ärendetyp		Start av ärende	Prövning av ansökan	Expediering	Avslut av ärende	Summa tid
14.1	Strandskyddsdispens	0,5	8	0,5	0,5	9,5

15. Lov för åtgärder som inte kräver lov (frivilliga lov)

Ärendetyp		Kostnad
15.1	Åtgärd som inte kräver lov, där närliggande eller i princip motsvarande åtgärd finns i någon av taxans övriga tabeller	I enlighet med tillämplig tabell

15.2	Åtgärd som inte kräver lov, där närliggande eller i princip motsvarande åtgärd inte finns i någon av taxans övriga tabeller	Timdebitering
------	---	---------------

16. Andra tids- eller kostnadskrävande åtgärder

Ärendetyp		Kostnad
16.1	Andra tids- eller kostnadskrävande åtgärder	Timdebitering

17. Avslag m.m.

Ärendetyp		Kostnad
17.1	Avslag, nekad beslut (start- och slutbesked), negativa förhandsbesked m.m.	Avgift tas ut för nedlagt arbete i enlighet med tidsuppskattningen för tillämplig ärendetyp

18. Avskrivning eller avvisning

Ärendetyp		Kostnad
18.1	Avskrivning eller avvisning	Avgift tas ut för nedlagt arbete i enlighet med tidsuppskattningen för tillämplig ärendetyp

19. Nybyggnadskarta

Ärendetyp		Start av ärende	Restid (medelvärde)	Inmätning och kompletterande inventeringar	Upprättande av karta (inkl. förbindelsepunkter vatten- och avlopp, gatuhöjder mm)	Avslut av ärendet	Summa tid
19.1	Nybyggnadskarta för en- eller tvåbostadshus samt fritidshus	0,5	0,5	1,5	7	0,5	10
19.2	Nybyggnadskarta för en- eller tvåbostadshus samt fritidshus där ett preliminärt projekteringsunderlag är en del av nybyggnadskartan	0,5	0,5	1,5	9	0,5	12
19.3	Nybyggnadskarta övrigt	0,5	0,5	2,5	11	0,5	15
19.4	Nybyggnadskarta övrigt där ett preliminärt projekteringsunderlag är en del av nybyggnadskartan	0,5	0,5	2,5	13	0,5	17
19.5	Enkel Tomtkarta via Servicecenter						0

20. Utstakning

Ärendetyp		Start av ärende	Beräkna utsättningsdata	Hantera instrument	Dokumentera	Resid (medelvärde)	Utstakning	Utstakningskontroll	Avslut av ärende	Summa tid
20.1	Grovutstakning av en- eller tvåbostadshus samt fritidshus	1	1	0,5	0,5	0,5	1		0,5	5
20.2	Finutstakning av en- eller tvåbostadshus samt fritidshus	1	1	0,5	0,5	$(0,5 \times 2)^*$	$(2,5 \times 2)^*$	0,5	0,5	10
20.3	Grov- och finutstakning av en- eller tvåbostadshus samt fritidshus	1	1	0,5	0,5	$0,5 + (0,5 \times 2)^*$	$1 + (2,5 \times 2)^*$	0,5	0,5	11,5
20.4	Grovutstakning enbart komplementbyggnad m.m.	1	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5		0,5	4
20.5	Finutstakning enbart komplementbyggnad m.m.	1	0,5	0,5	0,5	$(0,5 \times 2)^*$	$(1,5 \times 2)^*$	0,5	0,5	7,5
20.6	Grov- och finutstakning enbart komplementbyggnad m.m.	1	0,5	0,5	0,5	$0,5 + (0,5 \times 2)^*$	$0,5 + (1,5 \times 2)^*$	0,5	0,5	8,5
20.7	Utstakning övrigt	Timdebitering								

* Avser tid för två mättningsingenjörer

21. Tillsyn

Ärendetyp		Kostnad
21.1	Tillsyn enligt lagen om energimätning i byggnader	Timdebitering

FÖRKLARINGAR AV VISSA BEGREPP

Listan nedan innehåller förklaringar av vissa begrepp som finns i taxan. När begreppen avser handläggningsmoment, är det den genomsnittliga tiden för arbetet med respektive moment som anges i tids- och kostnadsuppskattningarna.

Arbetsplatsbesök

I detta bör ingå såväl för- som efterarbete som det faktiska arbetsplatsbesöket, samt den genomsnittliga restiden till och från ett arbetsplatsbesök i kommunen.

Avskrivning

Avskrivning av ett ärende sker om sökanden återkallar sin ansökan.

Avslut av ärende

I detta ingår exempelvis rensning, fakturering och arkivering.

Avvikelse från detaljplan

Den föreslagna åtgärden överensstämmer inte med gällande detaljplan eller gällande områdesbestämmelser.

Avvisning

Om en ansökan är så ofullständig att ärendet inte går att pröva i sak och kompletteringar inte inkommer kan ansökan avvisas.

Expediering och kungörelse

Den genomsnittliga tiden för detta utslag på alla ärenden av respektive typ.

Liten avvikelse

Sådan liten avvikelse från gällande detaljplan eller gällande områdesbestämmelser som avses i 9 kap. 31 b § PBL.

Lovprövning

I detta ingår exempelvis inläsning av material, prövning och beslutsfattande, den genomsnittliga tiden för eventuella platsbesök, att skriva beslut, grannhörande, remittering och att skriva fram ärenden till nämnden.

Nybyggnad

Uppförande av en ny byggnad eller flyttning av en tidigare uppförd byggnad till en ny plats (definition enligt 1 kap. 4 § PBL).

Planenligt

Den föreslagna åtgärden överensstämmer med gällande detaljplan, gällande områdesbestämmelser eller givet förhandsbesked.

Slutbesked

I detta ingår exempelvis för- och efterarbete och det faktiska slutbeskedet.

Slutsamråd

I detta ingår exempelvis för- och efterarbete och det faktiska slutsamrådet, samt den genomsnittliga restiden till och från en byggarbetsplats.

Start av ärende

I detta ingår exempelvis registrering, upprättande av ärende, kontroll av inkomna handlingar, fördelning av ärenden.

Startbesked

I detta ingår exempelvis för- och efterarbete och det faktiska startbeskedet.

Tekniskt samråd

I detta ingår exempelvis för- och efterarbete och det faktiska samrådet.

Tillbyggnad

Ändring av en byggnad som innebär en ökning av byggnadens volym (definition enligt 1 kap. 4 § PBL).

Utanför planlagt område

Den föreslagna åtgärden ligger utanför område med detaljplan eller områdesbestämmelser, och omfattas inte heller av ett tidigare givet förhandsbesked.

Ändring av en byggnad

En eller flera åtgärder som ändrar en byggnads konstruktion, funktion, användningssätt, utseende eller kulturhistoriska värde (definition enligt 1 kap. 4 § PBL).

Taxa för tillsyn och prövning av tobak, tobaksfria nikotin- produkter och andra liknande produkter

Beslutad av Kommunfullmäktige, den XX månad 202X, § XX
Taxan träder i kraft den 1 januari 2024.

Dokumentansvarig på politisk nivå: Bygg- och miljönämnden
Dokumentansvarig på tjänstemannanivå: Förvaltningsdirektör

Innehåll

Inledande bestämmelser.....	4
Avgiftsskyldighet	4
Avgifter för prövning.....	4
Avgifter för tillsyn	4
Timavgifter	5
Verkställighetsfrågor	6

Inledande bestämmelser

1 § Avgift enligt denna taxa betalas för Bygg- och miljönämndens verksamhet enligt

- 8 kap. 1–2 §§ lagen (2018:2088) om tobak och liknande produkter och
- 40 § lagen (2022:1257) om tobaksfria nikotinprodukter.

Avgiftsskyldighet

2 § Avgiftsskyldig är den som

- 1) ansöker om försäljningstillstånd enligt 5 kap. 1 § lagen (2018:2088) om tobak och liknande produkter.
- 2) anmäler försäljning av elektroniska cigaretter eller påfyllningsbehållare enligt 5 kap. 14 §, lagen (2018:2088) om tobak och liknande produkter.
- 3) anmäler försäljning av tobaksfria nikotinprodukter enligt 17 § lagen (2022:1257) om tobaksfria nikotinprodukter.
- 4) bedriver anmälnings- eller tillståndspliktig försäljning enligt 5 kap. 1 § och/eller 5 kap. 14 §, lagen 2018:2088) om tobak och liknande produkter och/eller 17 § lagen (2022:1257) om tobaksfria nikotinprodukter.

Avgifter för prövning

3 § Den som ansöker om försäljningstillstånd enligt 5 kap. 1 § lagen (2018:2088) om tobak och liknande produkter ska betala en avgift för prövning av ansökan enligt nedan.

Ansökan om tillstånd för försäljning av eller partihandel med tobaksvaror	9 120 kronor
Ansökan om tidsbegränsat tillstånd för försäljning av tobaksvaror	4 560 kronor
Anmälan om ändrade ägar- eller bolagsförhållanden	7 410 kronor
Anmälan om förändrat tillstånd	2 280 kronor
Anmälan om ändrade styrelseförhållanden	5 700 kronor
Detaljhandelsbolag som söker flera tillstånd	
Första ansökan om tillstånd	9 120 kronor
Därefter, per extra ansökan inom ett år	4 560 kronor

4 § Avgift för prövning ska vara betald innan handläggning påbörjas. Avgift tas ut oavsett om tillstånd beviljas, avslås eller upphör att gälla.

Avgifter för tillsyn och anmälan

5 § Anmälningsavgift för försäljning av elektroniska cigaretter eller påfyllningsbehållare är 1 140 kr per anmälan.

6 § Anmälningsavgift för försäljning av tobaksfria nikotinprodukter är 1 140 kr per anmälan.

7 § Utöver avgift med anledning av handläggning av anmälan, kan avgift för tillsyn i övrigt komma att tas ut för den verksamhet eller åtgärd anmälan avser enligt vad som anges i denna taxa.

8 § Den som säljer eller bedriver partihandel med tobaksvaror eller liknande produkter, e-cigarettor och/eller tobaksfria nikotinprodukter ska betala en årlig tillsynsavgift enligt nedan.

Tobaksvaror och liknande varor	E-cigarettor och påfyllnadsbehållare	Tobaksfria nikotinprodukter	Årsavgift
✓			5 700 kr
	✓		1 710 kr
		✓	1 710 kr
✓	✓		6 840 kr
✓		✓	6 840 kr
	✓	✓	3 420 kr
✓	✓	✓	7 980 kr

Den som anmäler eller ansöker om tillstånd för försäljning av varor enligt ovan ska betala den årliga avgiften från och med det kalenderår som följer efter tillståndsprövningen eller handläggningen av anmälan.

För eventuell tillsyn som utförs under det kalenderår som tillståndsprövning eller handläggning av anmälan gjorts utgår en avgift baserad på timavgift enligt 10 §.

9 § Den årliga tillsynsavgiften omfattar kalenderår och ska betalas i förväg. Den årliga avgiften ska betalas med helt avgiftsbelopp för varje påbörjat kalenderår som verksamheten bedrivs.

Timavgifter

10 § I de fall extra tillsyn till följd av klagomål eller konstaterade brister, sanktionsprövning eller annan oförutsedd handläggning krävs, samt för eventuell tillsyn under det år som tillstånd utfärdats eller anmälan handlagts, ska verksamheten betala timavgift. Timavgift debiteras i efterhand.

11 § Timavgift ska betalas med 1 140 kronor för varje hel timme, eller 570 kronor för varje hel halvtimme nedlagd handläggningstid.

12 § Timavgift tas ut för varje halvtimme nedlagd handläggningstid. Med handläggningstid avses den sammanlagda tid som varje tjänsteperson vid nämnden har använt för inläsning av ärendet, kontakter med parter, samråd med andra myndigheter, inspektioner och kontroller, beredning i övrigt av ärendet, föredragning, beslut samt restid.

Om den sammanlagda handläggningstiden understiger en halv timme per år tas ingen timavgift ut.

För inspektioner och annan tillsyn enligt 10 § som utförs vardagar mellan klockan 19.00 och 07.00, lördagar, söndagar, julafton, nyårsafton, påskafton, trettondagsafton, midsommarafton och helgdagar, tas avgift ut med 1,5 gånger ordinarie timavgift.

13 § Bygg- och miljönämnden får för varje kalenderår (avgiftsår) besluta att utifrån Sveriges kommuner och regioners (SKR) prisindex för kommunal verksamhet (PKV) förändra i denna taxa antagna avgifter. Uppräkningen görs utifrån den version som SKR publicerar i oktober. De uppräknade avgifterna börjar sedan att gälla från och med januari

året därpå. Indexet används eftersläpande genom att föregående års procentsats används. Basmånaden för indexuppräknung är oktober månad 2023.

Betalning av avgift

14 § Betalning av avgift enligt denna taxa ska ske till Örebro kommun. Betalning ska ske inom tid som anges i beslut om avgift eller på faktura.

Verkställighetsfrågor

15 § Enligt 9 kap. 1 § lagen (2018:2088) om tobak och liknande produkter och enligt 42 § lagen (2022:1257) om tobaksfria nikotinprodukter överklagas Bygg- och miljönämndens beslut till allmän förvaltningsdomstol.

Taxa för tillsyn enligt lagen om handel med vissa receptfria läkemedel

Beslutad av Kommunfullmäktige, den XX månad 202X, § XX
Taxan träder i kraft den 1 januari 2024.

Dokumentansvarig på politisk nivå: Bygg- och miljönämnden
Dokumentansvarig på tjänstemannanivå: Förvaltningsdirektör

Innehåll

Inledande bestämmelser.....	4
Avgiftsskyldighet	4
Avgifter.....	4
Nedsättning av avgift	4
Verkställighetsfrågor	4

Inledande bestämmelser

1 § Avgift enligt denna taxa betalas för Bygg- och miljönämndens tillsynsverksamhet enligt 23 § lagen (2009:730) om handel med vissa receptfria läkemedel.

Avgiftsskyldighet

2 § Avgiftsskyldig är den som bedriver handel med vissa receptfria läkemedel

Avgifter

3 § Timavgift ska betalas med 1 140 kronor för varje hel timme, eller 570 kronor för varje hel halvtimme nedlagd handläggningstid.

4 § Timavgift tas ut för varje halvtimme nedlagd handläggningstid. Med handläggningstid avses den sammanlagda tid som varje tjänsteperson vid nämnden har använt för inläsning av ärendet, kontakter med parter, samråd med andra myndigheter, inspektioner och kontroller, beredning i övrigt av ärendet, föredragning, beslut, restid och för anmälan om försäljning.

5 § Bygg- och miljönämnden får för varje kalenderår (avgiftsår) besluta att utifrån Sveriges kommuner och regioners (SKR) prisindex för kommunal verksamhet (PKV) förändra i denna taxa antagna avgifter. Uppräkningen görs utifrån den version som SKR publicerar i oktober. De uppräknade avgifterna börjar sedan att gälla från och med januari året därpå. Indexet används eftersläpande genom att föregående års procentsats används. Bas månaden för indexuppräkning är oktober månad 2023.

Nedsättning av avgift

6 § Om det finns särskilda skäl får Bygg- och miljönämnden med hänsyn till verksamhetens omfattning, tillsynsbehov och övriga omständigheter sätta ned eller efterskänka avgiften.

Verkställighetsfrågor

7 § Enligt 40 § förvaltningslagen (2017:900) överklagas Bygg- och miljönämndens beslut till allmän förvaltningsdomstol.

Bygg- och miljönämnden

Taxa för miljödiplomering i Örebro kommun

Sammanfattning

Tidigare taxa för miljödiplomering antogs av Miljönämnden 2018. Den baserades på dåvarande kostnadsläge. I och med att timkostnaden för handläggning har justerats (se ärende Bom 542/2023) behöver taxan för miljödiplomering uppdateras.

Taxan och beräkningen av kostnaderna baseras på en modell som Sveriges kommuner och regioner (SKR) har tagit fram. Det nya förslaget innebär att timavgiften höjs till 1 140 kronor/timme. Taxan föreslås gälla från och med 2024-01-01.

Beslutsunderlag

Taxa för miljödiplomering i Örebro kommun (Bom 532/2023)

Förslag till beslut

Miljö- och stadsbyggnadsförvaltningens förslag till Bygg- och miljönämnden:

1. Bygg- och miljönämnden antar ny taxa för miljödiplomering i Örebro kommun i enlighet med förslag.
2. Taxan ska gälla från och med den 1 januari 2024.

Ärendet

Miljöavdelningen erbjuder sedan 2004 miljödiplomering efter föreningen SUSA-sustainable standards kravstandard *Svensk miljöbas* till små och mellanstora verksamheter. I nuläget är cirka 25 företag, kommunala verksamheter och andra organisationer anslutna till nätverket.

Miljöavdelningen i Örebro är medlem i föreningen SUSA-sustainable standards och är godkänd utfärdare för standarden Svensk Miljöbas.

Medlemskapet i SUSA-sustainable standards och driften av utfärdarrollen är förenat med fasta kostnader samt licensavgifter för de diplomerade verksamheterna.

En beräkning av timkostnaden har gjorts utifrån SKL:s modell. Som grund för timavgiften tas kostnader för bland annat följande med: personal, hyra, utbildning, fordon, administration och nämndens verksamhet. Nuvarande timtaxa är beräknad under 2018 och sedan dess har Bygg- och Miljönämnden haft ökade kostnader. Detta innebär att förslaget till ny taxa medför att timavgiften höjs från 1 080 kronor till 1 140 kronor.

Sedan förra taxan antogs har föreningen SUSA-sustainable standards justerat licensavgifterna, det vill säga den kostnad Miljöavdelningen har för att diplomera en verksamhet. Även intervallerna för licensavgifter har ändrats. Förslaget på ny taxa matchar de nya intervallerna.

Följande ändringar har gjorts

1 § Språklig ändring

3 § ändrat till SUSA-sustainable standards

4 § ändrat intervallen för att matcha nya licensavgifterna. Fyra steg istället för tidigare tre. Licensavgifterna ändras från

1-10 anställda, 1 400 kr

11–250 anställda, 1 700 kr

250 < anställda, 3 700 kr.

till

1–49 anställda, 1 500 kr

50-99 anställda 2 000

100–249 anställda, 2 500 kr

250 < anställda, 3 700 kr.

8 § Ny timtaxa enligt beräkning miljöbalk. Förenklat text.

Beredning

Ärendet har beretts av tjänstepersoner på Miljöavdelningen.

Konsekvenser

En ny taxa skapar förutsättningar för en ökad kostandstäckningsgrad för Bygg- och miljönämndens verksamhet. Den tidigare timavgiften baseras på 2017 års kostnader, vilket innebär att avgifterna inte har varit anpassade efter de ökade kostnader som nämnden har haft avseende löner, lokalhyror, drivmedel med mera.

Miljödiplomeringen är en sådan typ av verksamhet som inte får skattefinansieras. Det är därför avgörande att de intäkter som miljödiplomeringen ger faktiskt täcker nämndens utgifter för diplomeringen. Att bedriva miljödiplomeringsverksamhet är ett sätt för nämnden att genom förvaltningen hjälpa företag och organisationer att göra mer miljömässig nytta än lagen kräver, vilket kan ses som en förlängning av nämndens uppdrag att agera rådgivare. Det kan få positiva effekter på miljön och på klimatet, samtidigt som det uppmuntrar till delaktighet och engagemang.

Kristian Hellström
Tf Verksamhetschef

Taxa för prövning och tillsyn inom miljöbalkens område

Beslutad av Kommunfullmäktige, den **XX** **månad** 2023, § **XX**
Taxan träder i kraft den 1 januari 2024.

Dokumentansvarig på politisk nivå: Bygg-och miljönämnden
Dokumentansvarig på tjänstemannanivå: Verksamhetschef Miljöavdelningen

Innehåll

Inledande bestämmelser	4
Delegation m.m.....	4
Timtaxa.....	5
Avgifter för ansökningar om tillstånd, dispens eller undantag	5
Avgifter för anmälningsärenden	6
Avgift för återkommande och regelbunden tillsyn	6
Avgifter i särskilda fall	7
Industriutsläppsverksamhet	7
Extraordinär tillsynavgift	7
Tillkommande avgift i särskilda fall.....	8
Allmänna bestämmelser om fasta avgifter och tilläggsavgifter	8
Avgift för tillsyn i övrigt.....	8
Avgifter för kontroll och annan offentlig verksamhet	8
Gemensamma bestämmelser	9
Nedsättning av avgiften.....	9
Avgiftern erläggande	9
Verkställighetsfrågor och överklagande	9

Inledande bestämmelser

1 § Denna taxa gäller avgifter för Örebro kommuns kostnader för prövning, tillsyn, kontroll och annan offentlig verksamhet enligt miljöbalken, bestämmelser meddelade med stöd av miljöbalken eller EU-förordningar och bestämmelser som genomför EU-direktiv inom miljöbalkens tillämpningsområde eller marknadskontrollagstiftningen inom miljöbalkens tillämpningsområde, bland annat vad gäller naturvård och kulturvård, skydd av områden, miljöfarlig verksamhet, hälsoskydd, verksamheter som orsakar miljöskador, vattenverksamhet, skötsel av jordbruksmark, kemiska produkter, biotekniska organismer och varor, avfall och producentansvar.

Utöver vad som anges i denna taxa kan ersättning till kommunen utgå bland annat enligt 26 kap. 22 § andra stycket miljöbalken för undersökningskostnader och enligt 25 kap. 2 § miljöbalken för rättegångskostnader.

2 § Avgift enligt denna taxa ska betalas för

1. Handläggning och andra åtgärder med anledning av ansökningar om tillstånd, dispens eller undantag.
2. Handläggning och andra åtgärder med anledning av anmälan av verksamhet eller åtgärd.
3. Handläggning och andra åtgärder vid tillsyn, kontroll och annan offentlig verksamhet.

3 § Avgift enligt denna taxa tas inte ut för

1. Tillsyn som föranleds av klagomål som är obefogat, och inte kräver utredning.
2. Handläggning som föranleds av ett beslut av nämnd enligt miljöbalken, bestämmelser meddelade med stöd av miljöbalken eller EU-bestämmelser inom miljöbalkens tillämpningsområde, överklagas.
3. Upprättande av ansökan och utförande av talan om utdömande av vite.

4 § Beslut om avgift eller beslut om nedsättning eller efterskänkning av avgift enligt denna taxa fattas av Bygg- och miljönämnden.

5 § Enligt 27 kap. 3 § miljöbalken är alla som är skyldiga att betala en avgift enligt denna taxa, eller ersättning enligt 26 kap. 22 § andra stycket miljöbalken, skyldiga att lämna de uppgifter som behövs för att avgiftens eller ersättningens storlek ska kunna bestämmas.

Delegation m.m.

6 § Avgiftsbeloppen i denna taxa är bestämda med utgångspunkt från kostnadsläge och Prisindex för kommunal verksamhet (PKV) oktober månad året före det år taxan börjar gälla.

Bygg- och miljönämnden får för varje kalenderår (avgiftsår) därefter besluta att höja avgiftsbeloppen (fasta avgifter och tåntaxa) med den procentsats för PKV som är publicerad på Sveriges Kommuner och Regioners webbplats för oktober månad året före avgiftsåret.

Bygg- och miljönämnden får även besluta om ändringar i taxebilagorna 1–3 med anledning av ändrade regler om prövningsnivåer eller ändrade verksamhetskoder, så länge ändringarna inte är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt.

Timtaxa

7 § Vid tillämpning av denna taxa är timtaxan 1140 kr per hel timme handläggningstid. Timavgiften i ett ärende beräknas genom att den faktiskt nedlagda handläggningstiden i ärendet multipliceras med timtaxan.

8 § I de fall avgift tas ut i förhållande till faktiskt nedlagd handläggningstid avses med handläggningstid den sammanlagda tid som varje tjänsteperson vid kommunen har använt för handläggning och andra åtgärder i ärendet, såsom inläsning av ärendet, kontakter med parter, samråd med experter och myndigheter, inspektioner, revisioner, besiktningar, provtagningar och kontroller, beredning i övrigt av ärendet samt föredragning av ärendet.

9 § Timavgift tas ut för varje nedlagd halv timme nedlagd handläggningstid. Om den sammanlagda handläggningstiden understiger en halvtimme per år tas ingen timavgift ut. För inspektioner, mätningar och andra kontroller som utförs vardagar mellan 19:00 och 07:00 lördagar, söndagar, julafton, nyårsafton, påskafton, trettondagsafton, midsommarafton och helgdagar tas avgift ut med 1,5 gånger ordinarie timtaxan.

Avgifter för ansökningar om tillstånd, dispens eller undantag

10 § Avgift för prövning av ansökningar om tillstånd, dispens eller undantag ska betalas antingen som fast avgift genom tillämpning av den avgiftsnivå som anges i taxebilaga 1 eller i form av timavgift genom att den faktiskt nedlagda handläggningstiden i ärendet multipliceras med timtaxan eller enligt de grunder i övrigt som anges i taxebilaga 1.

Avgift för prövning ska betalas för varje avgiftsbelagt ärende som ansökningen avser.

11 § Om det i ett beslut om tillstånd föreskrivs att en anordning inte får tas i bruk förrän den har besiktigats och godkänts av nämnden ingår kostnaden för en sådan besiktning i den fasta avgiften. Kan anordningen inte godkännas vid den besiktningen och besiktning därför måste ske vid ytterligare ett tillfälle, tas timavgift ut för den ytterligare handläggningstiden.

12 § Avgift för prövning av ansökan om tillstånd, dispens eller undantag ska erläggas av sökanden.

13 § Avgift för prövning ska erläggas även om ansökan avslås. Avgift tas inte ut för en ansökan som återkallas innan handläggning av ärendet har påbörjats.

14 § I ärenden om ansökan om tillstånd till miljöfarlig verksamhet som prövas av kommunen är sökanden i förekommande fall även skyldig att ersätta kommunens kostnader enligt 19 kap. 4 och 5 §§ miljöbalken för sakkunniga som har tillkallats av kommunen och för kungörelser i ärendet. Sökanden är även skyldig att ersätta kommunens kostnader för kungörelser i ärenden om tillstånd, dispens eller undantag enligt 7 kap. miljöbalken eller förordningen (1998:1252) om områdesskydd.

15 § Utöver avgift för prövning av ansökan om tillstånd, dispens eller undantag, kan avgift komma att tas ut för annan handläggning avseende den verksamhet eller åtgärd som prövningen avser enligt vad som anges i denna taxa.

Avgifter för anmälningsärenden

16 § Avgift för handläggning av anmälan av verksamhet eller åtgärd ska betalas i form av en fast avgift som motsvarar den för verksamheten eller åtgärden föreskrivna avgiftsnivån för årlig tillsyn i taxebilaga 2. För anmälan av verksamhet eller åtgärd som inte omfattas av sådan avgift ska avgiften för handläggning av anmälan istället betalas enligt de grunder som i förekommande fall anges i taxebilaga 1 och annars i form av timavgift genom att den faktiskt nedlagda handläggningstiden i ärendet multipliceras med timtaxan.

Avgift med anledning av handläggning av anmälan ska betalas för varje avgiftsbelagt ärende som anmälan avser. Om en anmälan omfattar flera anmälningspliktiga miljöfarliga verksamheter ska full avgift betalas för den punkt som medför den högsta avgiften med tillägg av 25 procent av den eller de avgifter som anges för övriga miljöfarliga verksamheter.

Avgift för handläggning av anmälan av anmälningspliktig ändring av verksamhet (anmälningspliktig ändring av A- eller B verksamhet respektive anmälningspliktig ändring av C-verksamhet eller avloppsanordning) ska betalas i form av timavgift.

Avgift tas inte ut för en anmälan som återkallas innan handläggning av ärendet har påbörjats.

17 § Avgift för handläggning av anmälan ska betalas av den som driver eller avser att bedriva verksamheten eller vidta åtgärden.

I ärenden om anmälan av miljöfarlig verksamhet med beteckningen C i miljöprövningsförordningen är denne i förekommande fall även skyldig att ersätta kommunens kostnader för kungörelse i ärendet.

18 § Utöver avgift med anledning av handläggning av anmälan, kan avgift komma att tas ut för annan handläggning avseende den verksamhet eller åtgärd som anmälan avser enligt vad som anges i denna taxa.

Avgift för återkommande och regelbunden tillsyn

19 § Med återkommande tillsyn avses planerad tillsyn över sådan miljöfarlig verksamhet eller åtgärder med en fastställd prövningsnivå (A eller B) enligt miljöprövningsförordningen samt tillsyn över miljöfarlig verksamhet eller åtgärder med fastställd anmälningsplikt (C) enligt miljöprövningsförordningen, eller hälsoskyddsverksamheter som ska anmälas enligt förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd (H).

20 § Med regelbunden tillsyn avses planerad tillsyn över sådana verksamheter eller åtgärder som saknar fastställda krav på anmälan ("U" och "UH").

21 § För återkommande tillsyn över sådan miljöfarlig verksamhet eller åtgärder med en fastställd prövningsnivå (A eller B) enligt miljöprövningsförordningen ska en fast årlig avgift betalas enligt vad som framgår av taxebilaga 2.

I taxebilaga 2 är verksamheterna indelade i verksamhetsgrupper där varje verksamhetsgrupp har en rubrik. Endast en avgift inom varje verksamhetsgrupp ska ingå i beräkningen av tillsynsavgiften. Det avgiften ska motsvara den högsta avgiften som verksamheten omfattas av inom verksamhetsgruppen.

Om verksamheten omfattas av avgift i fler än en verksamhetsgrupp, ska den högsta avgiften i varje verksamhetsgrupp läggas samman enligt följande. Den högsta avgiften ska ingå i beräkningen med sitt fulla värde. Var och en av de övriga delavgifterna ska ingå i beräkningen med en fjärdedel (25 %) av sitt fulla värde. Om summan överstiger 130 procent av det fulla beloppet för den högsta avgiften, ska den del som överstiger 130 procent inte ingå i tillsynsavgiften.

22 § För återkommande tillsyn över sådan verksamhet eller åtgärd med fastställd anmälningsplikt (C) enligt miljöprövningsförordningen, eller hälsoskyddsverksamheter som ska anmälas enligt förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd (H), ska en fast årlig avgift betalas enligt vad som framgår av taxebilaga 2.

Den årliga avgiften ska tas ut motsvarande den högsta avgiften som verksamheten omfattas av inom verksamhetsgruppen.

För verksamheter med två eller flera verksamhetskoder ska avgiften för verksamheterna läggas samman. Avgiften från verksamhetsgruppen med det högst angivna timantalet i taxebilaga 2 ska ingå i beräkningen med sitt fulla värde. Om summan överstiger 125 procent av det fulla beloppet för den högsta avgiften, ska den del som överstiger 125 procent inte ingå i tillsynsavgiften.

23 § För regelbunden tillsyn över sådan verksamhet eller åtgärd som saknar fastställda krav på anmälan ("U" och "UH") men som kommunen beslutat ska ingå i bilaga 2 ska en fast årlig avgift betalas enligt vad som framgår av bilaga 2.

För regelbunden tillsyn över sådana verksamheter eller åtgärder som saknar fastställda krav på anmälan ("U" och "UH") och som anges i bilaga 3 ska avgift betalas i form av timavgift genom att den faktiskt nedlagda handläggningstiden i ärendet multipliceras med timtaxan.

24 § För verksamheter som tillståndsprovats ska avgiften bestämmas med utgångspunkt ifrån vad som anges i tillståndsbeslutet i fråga om produktionsvolym eller liknande.

Avgifter i särskilda fall

Industriutsläppsverksamhet

25 § För industriutsläppsverksamheter, det vill säga verksamheter som markeras med (-i) i miljöprövningsförordningen, ska utöver fast årlig avgift enligt taxebilaga 2 betalas ett årligt tillägg till den årliga tillsynsavgiften motsvarande 20 timmars handläggningstid multiplicerat med aktuell timtaxa. Tillägg tas endast ut för de industriutsläppsverksamheter där slutsatser om bästa tillgängliga teknik som anges i 2 kap. industriutsläppförordningen (2013:250) för verksamheten har offentliggjorts i Europeiska unionens officiella tidning. Avgiften tas ut året efter att slutsatserna offentliggjorts.

När verksamhetens årliga tillsynsavgift enligt bilaga 2 är lägre än tilläggsavgiften, ska tilläggsavgiften endast tas ut med ett belopp som motsvarar den årliga tillsynsavgiften.

I beslut om tilläggsavgift ska prövas om det föreligger skäl för nedsättning av avgiften enligt 34 §.

Extraordinär tillsynsavgift

26 § För verksamheter som omfattas av fast årlig tillsynsavgift får nämnden i särskild ordning besluta om extraordinär tillsynsavgift. Sådan avgift tas ut för ett visst år om den faktiskt utförda tillsynen överskrider den tillsynstid som motsvaras av den fasta avgiften och denna tillsyn är föranledd av att verksamhetsutövaren bryter mot villkor, inte följer förelägganden eller förbud eller om det skett en olycka eller större driftstörning som kan medföra risk för skada eller olägenhet av större betydelse för människors hälsa, miljön eller andra intressen som skyddas enligt miljöbalken.

Extraordinär tillsynstid beräknas som timavgift enligt 7–9 §§ och ska betalas i efterskott av den som är verksamhetsutövare vid tillsynens utförande.

Tillkommande avgift i särskilda fall

27 § Timavgift enligt 7–9 §§ ska även betalas för kommunens arbete med anledning av

1. beslut om sådana villkor av mindre betydelse som prövningsmyndigheten med stöd av 22 kap. 25 § tredje stycket miljöbalken överlåtit till den kommunala tillsynsmyndigheten att besluta om, eller
2. tillsynsmyndighetens arbete med anledning av omprövning av tillstånd eller villkor enligt 24 kap. 5 § miljöbalken.

Allmänna bestämmelser om fasta avgifter och tilläggsavgifter

28 § Fast årlig avgift omfattar kalenderår och ska betalas i förskott. Sådan avgift ska betalas från och med det kalenderår som följer efter att det att beslut om tillstånd till verksamhet meddelats eller anmälan skett eller – i de fall tillstånd eller anmälan inte krävts – verksamheten har påbörjats. För tillsyn som sker dessförinnan tas timavgift ut.

Fast årlig avgift ska betalas med helt avgiftsbelopp för varje påbörjat kalenderår som verksamheten bedrivs.

Tillägg för industriutsläppsverksamheter ska betalas tillsammans med den fasta årliga avgiften. Avgifter för extraordinär tillsyn eller faktureras i efterskott.

29 § Avgift för tillsyn betalas av den som bedriver eller avser att bedriva verksamheten eller vidta åtgärd som föranleder avgiften. Avgift för tillsyn över miljöskador enligt 10 kap. miljöbalken ska betalas av den som enligt 10 kap. miljöbalken är ansvarig för avhjälpande eller kostnader.

Avgift för tillsyn i övrigt

30 § Avgift för tillsyn i övrigt, även för handläggning med anledning av underrättelser eller information, ska betalas i form av timavgift genom att den faktiskt nedlagda handläggningstiden i ärendet multipliceras med timtaxan eller enligt de grunder som i övrigt anges i taxebilaga 1.

31 § Avgift för tillsyn betalas av den som bedriver eller avser att bedriva verksamheten, vidtar åtgärd eller i annat fall kan anses ha gett upphov till olägenheter som föranleder tillsynsåtgärden. Avgift för tillsyn över miljöskador enligt 10 kap. miljöbalken ska betalas av den som enligt det 10 kap. miljöbalken är ansvarig för avhjälpande eller kostnader.

Avgifter för kontroll och annan offentlig verksamhet

32 § När kontrollförordningen (EU) 2017/625 är tillämplig ska avgift för offentlig kontroll som ursprungligen inte var planerad, och annan offentlig verksamhet som hänger samman med kontrollen, betalas i form av timavgift genom att den faktiskt nedlagda handläggningstiden för kontrollen multipliceras med timtaxan. Sådan avgift tas

bara ut om kontrollen blivit nödvändig efter det att bristande efterlevnad upptäckts under en offentlig kontroll och utförs för att bedöma omfattningen och konsekvenserna av denna bristande efterlevnad eller för att verifiera att korrigerande åtgärder har vidtagits.

33 § För kommunens handläggning inom miljöbalkens tillämpningsområde som avser marknads kontroll enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 ska avgift betalas i form av timavgift genom att den faktiskt nedlagda handläggningstiden i ärendet multipliceras med timtaxan eller enligt de grunder som i övrigt anges i taxebilaga 1.

Gemensamma bestämmelser

Nedsättning av avgift

34 § Om det finns särskilda skäl med hänsyn till verksamhetens art, omfattning, tillsynsbehov, nedlagd handläggningstid och övriga omständigheter, får avgift enligt denna taxa i ett enskilt fall sättas ner eller efterskänkas.

Avgiftens erläggande

35 § Betalning av avgift enligt denna taxa ska ske till Örebro kommun. Betalning ska ske inom tid som anges i beslutet om avgift eller i räkning.

Verkställighetsfrågor och överklagande

36 § Av 1 kap. 2 § och 9 kap. 4 § förordningen (1998:940) om avgifter för prövning och tillsyn enligt miljöbalken framgår att kommunal nämnds beslut om avgift får verkställas enligt utsökningsbalken.

37 § Av 1 kap. 2 § och 9 kap. 5 § förordningen (1998:940) om avgifter för prövning och tillsyn enligt miljöbalken framgår att kommunal nämnd får förordna att dess beslut om avgift ska gälla omedelbart, även om det överklagas.

38 § Enligt 19 kap. 1 § miljöbalken överklagas kommunal nämnds beslut om avgift till länsstyrelsen. Beslut om avgift för marknads kontroll överklagas dock till allmän förvaltningsdomstol.

Denna taxa träder i kraft den 1 januari 2024. Äldre taxor tillämpas på ärenden som rör ansökningar om tillstånd, dispens eller undantag eller anmälningar som kommit in till kommunen före denna dag.

Taxebilaga 1

Beskrivning	Lagrum	Avgift
AVGIFTER FÖR MILJÖFARLIG VERKSAMHET OCH		
Tillsyn i övrigt		
Tillsyn över att miljöbalkens hänsynsregler (2 kap. 2-5 §§) efterlevs	2 kap. 2-5 §§ miljöbalken	Timavgift i de fall tillsynen inte ingår i den årliga tillsynsavgiften enligt taxebilaga 2
Prövning av ansökan		
Ansökan om tillstånd till inrättande av en avloppsanordning som en eller flera vattentoaletter ska anslutas till, på samma fastighet, och som inte omfattas av fast avgift enligt taxebilaga 2 och som innebär utsläpp till mark eller vatten.	13 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd	7 timmar
Ansökan om tillstånd till inrättande av en avloppsanordning som en eller flera vattentoaletter ska anslutas till, och som inte omfattas av fast avgift enligt taxebilaga 2 och som inte innebär utsläpp till mark eller vatten, slutna tank.	13 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd	4 timmar
Ansökan om tillstånd till inrättande av flera avloppsanordningar som en eller flera vattentoaletter ska anslutas till, och som inte omfattas av fast avgift enligt taxebilaga 2 och som anläggs vid samma tillfälle, där en gemensam bedömning kan göras.	13 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd	9 timmar
Ansökan om tillstånd till inrättande av gemensam avloppsanordning för 26-200 personekvivalenter och som inte omfattas av fast avgift enligt taxebilaga 2.	13 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd	Timavgift
Ansökan om tillstånd till anslutande av en vattentoalett till en befintlig avloppsanordning, och som inte omfattas av fast avgift enligt taxebilaga 2.	13 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd	4 timmar
Ansökan om tillstånd till inrättande av värmepumpsanläggning för utvinning av värme ur mark, ytvatten, eller grundvatten enligt vad kommunen har föreskrivit för att skydda människors hälsa eller miljön och som inte omfattas av fast avgift enligt taxebilaga 2.	17 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd	Timavgift

Ansökan om tillstånd till inrättande av luftvärmepump enligt vad kommunen har föreskrivit för att förhindra olägenheter för människors hälsa.	40 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd, 9 kap 12 § miljöbalken	Timavgift
Ansökan om tillstånd till spridning av naturligt gödsel, slam och annan orenlighet inom område med detaljplan eller intill sådant område enligt vad kommunen har föreskrivit för att förhindra olägenheter för människors hälsa.	40 och 42 §§ förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd, 9 kap 12 § miljöbalken	Timavgift
Ansökan om tillstånd eller dispens i andra frågor enligt vad kommunen har föreskrivit för att förhindra olägenheter för människors hälsa.	40 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd, 9 kap 12 § miljöbalken	Timavgift
Ansökan dispens från renhållningsordningen t.ex. torrtoa med kompostering latrin, enbart kompostering latrin, eget omhändertagande P-fälla, kompostering slam från minireningsverk	15 kap. 18 § miljöbalken	3 timmar
Prövning av ansökan att inrätta annat slag av toalett än vattentoalett enligt vad kommunen föreskrivit med stöd av 40 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd	40 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd, 9 kap 12 § miljöbalken	3 timmar
Tillstånd för att hålla vissa djur i detaljplanelagt område m.m. i Lokala hälsoskyddsföreskrifter. Nötkreatur, häst, get, får, svin, pälsdjur eller fjäderfä som inte är sällskapsdjur	Prövning av ansökan om att hålla vissa djur inom område med detaljplan eller områdesbestämmelser enligt vad kommunen föreskrivit med stöd av 39 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet	3 timmar
Tillstånd att hålla giftorm i detaljplanelagt område	Prövning av ansökan om att hålla vissa djur inom område med detaljplan eller områdesbestämmelser enligt vad kommunen föreskrivit med stöd av 39 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet	Timavgift
Handläggning av anmälan		
Anmälan om miljöfarlig verksamhet.	9 kap 6 §, 1 kap 10 § miljöprövnings-förordningen (2013:251)	Timavgift

Anmälan om ändring av miljöfarlig verksamhet, och som inte omfattas av fast avgift enligt taxebilaga 2.	1 kap 11 § miljöprövningsförordningen (2013:251)	Timavgift
Anmälan om inrättande av en avloppsanordning utan vattentoalett, och som inte omfattas av fast avgift enligt taxebilaga 2.	13 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd	4 timmar
Anmälan om ändring av en avloppsanordning och som inte omfattas av fast avgift enligt taxebilaga 2.	14 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd	4 timmar
Anmälan om inrättande av värmepumpsanläggning för utvinning av värme ur mark, ytvatten eller grundvatten och som inte omfattas av fast avgift enligt taxebilaga 2.	17 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd	3 timmar
Anmälan om anläggande av gödselstad eller annan upplagsplats för djurspillning inom ett område med detaljplan eller intill sådant område enligt vad kommunen har föreskrivit för att förhindra olägenheter för människors hälsa.	37 och 42 §§ förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd	Timavgift
Anmälan om spridning av naturligt gödsel, slam och annan orenlighet inom område med detaljplan eller intill sådant område enligt vad kommunen har föreskrivit för att förhindra olägenheter för människors hälsa.	40 och 42 § § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd, 9 kap 12 § miljöbalken	Timavgift
Anmälan i andra frågor enligt vad kommunen har föreskrivit för att förhindra olägenheter för människors hälsa. Lokala föreskrifter etc.	40 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd, 9 kap 12 § miljöbalken	Timavgift
Anmälan om Inrättande av förbränningstoalett	40 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd, 9 kap 12 § miljöbalken	2 timmar
Anmälan om att driva eller arrangera anmälningspliktig hälsoskyddsverksamhet där allmänheten yrkesmässigt erbjuds hygieniska behandlingar som innebär risk för blodsmitta eller annan smitta på grund av användningen av skalpeller, rakknivar, akupunktur nålar, piercningsverktyg eller andra liknande skärande eller stickande verktyg.	38 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd	5 timmar
Anmälan om att driva eller arrangera anmälningspliktig hälsoskyddsverksamhet med bassängbad för allmänheten, eller som på annat sätt används av många människor.	38 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd	Timavgift

Anmälan om att driva eller arrangera anmälningspliktig hälsoskyddsverksamhet som utgörs av förskola, öppen förskola, fritidshem, öppen fritidsverksamhet, förskoleklass, grundskola, grundsärskola, gymnasieskola, gymnasiesärskola, specialskola, sameskola eller internationell skola (upp till 400 elever)	38 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd	9 timmar
Anmälan om att driva eller arrangera anmälningspliktig hälsoskyddsverksamhet som utgörs av förskola, öppen förskola, fritidshem, öppen fritidsverksamhet, förskoleklass, grundskola, grundsärskola, gymnasieskola, gymnasiesärskola, specialskola, sameskola eller internationell skola (mer än 400 elever)	38 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd	12 timmar
Tillsyn		
Annan miljöfarlig verksamhet, som inte omfattas av fast avgift för tillsyn enligt taxebilaga 2 eller timavgift enligt taxebilaga 3.	26 kap 3 § 3 st miljöbalken, 2 kap 31 § p 1 miljötillsynsförordningen	Timavgift
Byggnader, lokaler och anläggningar som kräver särskild uppmärksamhet och som inte omfattas av avgift för tillsyn enligt taxebilaga 2 eller taxebilaga 3; 1. byggnader som innehåller en eller flera bostäder och tillhörande utrymmen, 2. lokaler för undervisning, vård eller annat omhändertagande, 3. samlingslokaler där många människor brukar samlas, 4. hotell, pensionat och liknande lokaler där allmänheten yrkesmässigt erbjuds tillfällig bostad, 5. idrottsanläggningar, campinganläggningar, badanläggningar, strandbad och andra liknande anläggningar som är upplåtna för allmänheten eller som annars utnyttjas av många människor, 6. lokaler där allmänheten yrkesmässigt erbjuds hygienisk behandling och där verksamheten inte endast omfattar estetiska kirurgiska ingrepp och estetiska injektionsbehandlingar, 7. lokaler för förvaring av djur.	26 kap 3 § 3 st miljöbalken, 45 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd	Timavgift
Annan hälsoskyddsverksamhet, som inte omfattas av fast avgift för tillsyn enligt taxebilaga 2.	26 kap 3 § 3 st miljöbalken	Timavgift
AVGIFT FÖR KEMISKA PRODUKTER OCH BIOTEKNISKA ORGANISMER		
LAGRING AV BRANDFARLIGA VÄTSKOR		
Tillsyn		

Information innan installation påbörjas eller hantering inleds av brandfarliga vätskor eller spillolja i cistern ovan eller i mark som rymmer mer än 1 m ³ vätska (inom vattenskyddsområde för hantering av mer än 150 liter brandfarliga vätskor eller spilloljor, även i lösa behållare under minst fem dagar under en sammanhängande trettiodagarsperiod) med tillhörande rörledningar. (Gäller inte om hanteringen är tillståndspliktig enligt miljöprövningsförordningen (2013:251) eller prövas inom ramen för en annan tillståndspliktig verksamhet enligt miljöbalken.)	1 kap 1 och 2 §§, 3 kap 1 § 1 st och 2 § 1 st Naturvårdsverkets föreskrifter om skydd mot mark- och vatten-förorening vid hantering av brandfarliga vätskor och spilloljor (NFS 2021:10), 2 kap 31 och 32 §§ miljötillsynsförordningen (2011:13)	2 timmar
Information om cistern som tagits ur bruk. (Gäller inte om hanteringen är tillståndspliktig enligt miljöprövningsförordningen (2013:251) eller prövas inom ramen för en annan tillståndspliktig verksamhet enligt miljöbalken.)	1 kap 1 och 2 §§ och 7 kap 1 § Naturvårdsverkets föreskrifter om skydd mot mark- och vattenförorening vid hantering av brandfarliga vätskor och spilloljor (NFS 2021:10), 2 kap 31 och 32 §§ miljötillsyns-förordningen (2011:13)	Timavgift
Kopior på rapporter från kontroller, inklusive periodiska kontroller, av cisterner och rörledningar. (Gäller inte om hanteringen är tillståndspliktig enligt miljöprövningsförordningen (2013:251) eller prövas inom ramen för en annan tillståndspliktig verksamhet enligt miljöbalken.)	1 kap 1 och 2 §§ och 3 kap 3 § Naturvårdsverkets föreskrifter om skydd mot mark- och vatten-förorening vid hantering av brandfarliga vätskor och spilloljor (NFS 2021:10), 2 kap 31 och 32 §§ miljötillsyns-förordningen (2011:13)	Timavgift
Övrig tillsyn av hantering av brandfarliga vätskor och spillolja. (Gäller inte om hanteringen är tillståndspliktig enligt miljöprövningsförordningen (2013:251) eller prövas inom ramen för en annan tillståndspliktig verksamhet enligt miljöbalken.)	1 kap 1 § Naturvårdsverkets föreskrifter om skydd mot mark- och vatten-förorening vid hantering av brandfarliga vätskor och spilloljor (NFS 2017:5), 26 kap 3 § miljöbalken, 2 kap 31 och 32 §§ miljö-tillsynsförordningen (2011:13)	Timavgift
FLUORERADE VÄXTHUSGASER		
Tillsyn		

Underrättelse och samråd innan installation eller konvertering sker av sådan utrustning som innehåller 14 ton koldioxidekvivalenter f-gas eller mer, om valet av utrustning och köldmedium inte behandlas inom ramen för en ansökan om tillstånd eller en anmälan enligt 9 kap miljöbalken.	14 § förordning (2016:1128) om fluorerade växthusgaser, 2 kap 31 och 32 §§ miljötillsyns-förordningen (2011:13)	2 timmar
Rapport om det under någon del av ett kalenderår finns minst 14 ton koldioxidekvivalenter i en stationär anläggning eller i en mobil utrustning som omfattas av läckagekontroll enligt 11 § eller enligt artikel 3.3 andra stycket och 4.1-4.3 i EU-förordningen om f-gaser.	15 § förordning (2016:1128) om fluorerade växthusgaser, 2 kap 31 och 32 §§ miljötillsyns-förordningen (2011:13)	2 timmar
Övrig tillsyn av fluorerade växthusgaser, som inte omfattas av fast avgift för tillsyn enligt taxebilaga 2.	2 kap 31 och 32 §§ miljötillsyns-förordningen (2011:13)	Timavgift
OZONNEDBRYTANDE ÄMNEN		
Tillsyn		
Utrustning i motorfordon, flyg och tåg som innehåller kontrollerade ämnen.	Förordning (EU) nr 517/2014, förordning (EG) nr 1005/2009, 2 kap 31 § p 6 miljötillsyns-förordningen (2011:13)	Timavgift
Verksamhet där ozonnedbrytande ämne används för laboratorie- och analysarbeten som betraktas som viktiga enligt bilagan till Kommissionens förordning (EU) nr 291/2011, som inte omfattas av fast avgift för tillsyn enligt taxebilaga 2.	Förordning (EG) 1005/2009, förordning (EG) nr 291/2011, 2 kap 31 § p 5 miljötillsyns-förordningen (2011:13)	Timavgift
VÄXTSKYDDSMEDEL		
Prövning av ansökan		
Ansökan om särskilt tillstånd till yrkesmässig användning av växtskyddsmedel 1. inom idrotts- och fritidsanläggningar, 2. vid planerings- och anläggningsarbeten, 3. på vägområden samt grusytor och andra mycket genomsläppliga ytor, och 4. på ytor av asfalt, betong eller andra hårdgjorda material.	2 kap 40 och 40 a §§ förordningen (2014:425) om bekämpningsmedel	Timavgift

<p>Ansökan om tillstånd att yrkesmässigt använda växtskyddsmedel utomhus inom ett vattenskyddsområde som har inrättats före den 1 januari 2018 eller där föreskrifterna inte har ändrats efter den 1 januari 2018.</p>	<p>6 kap 1 och 2 §§ Naturvårdsverkets föreskrifter om spridning och viss övrig hantering av växtskyddsmedel (NFS 2015:2), 2 kap 36 § 2 st förordningen(2014:425) om bekämpningsmedel och 7 kap 22 § miljöbalken</p>	<p>Timavgift</p>
<p>Ansökan om dispens från förbudet att använda växtskyddsmedel</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. på ängs- eller betesmark som inte är lämplig att plöja men som kan användas till slätter eller bete, 2. på skolgårdar eller gårdar till förskolor eller på lekplatser som allmänheten har tillträde till, 3. i parker eller trädgårdar eller andra områden som i första hand är avsedda att vara rekreationsområden som allmänheten har tillträde till, 4. inom koloniträdgårdsområden eller i växthus som inte används yrkesmässigt, 5. på tomtmark för bostadshus eller på krukväxter i hemträdgårdsmiljö, eller 6. på växter inomhus utom i produktionslokaler, lagerlokaler och liknande lokaler. 	<p>2 kap 37 och 39 §§ förordningen (2014:425) om bekämpningsmedel</p>	<p>Timavgift</p>
<p>Handläggning av anmälan</p>		
<p>Anmälan om yrkesmässig användning av växtskyddsmedel.</p>	<p>2 kap 41 och 41a §§ förordningen (2014:425) om bekämpningsmedel</p>	<p>Timavgift</p>
<p>Tillsyn</p>		
<p>Underrättelse vid olyckor då en större mängd växtskyddsmedel läckt ut eller kan befaras läcka ut.</p>	<p>9 kap 1 § Naturvårdsverkets föreskrifter om spridning och viss övrig hantering av växtskyddsmedel (NFS 2015:2), 2 kap 31 § p 5 och 2 kap 32 § 1 st p 2b miljötillsyns-förordningen (2011:13)</p>	<p>Timavgift</p>

Underrättelse om vattentäkt, grundvatten eller en sjö eller ett vattendrag befaras bli förorenat av växtskyddsmedel.	9 kap 3 § Naturvårdsverkets föreskrifter om spridning och viss övrig hantering av växtskyddsmedel (NFS 2015:2), 2 kap 31 § p 5 och 2 kap 32 § 1 st p 2b miljötillsyns-förordningen (2011:13)	Timavgift
Övrig tillsyn av växtskyddsmedel, som inte omfattas av fast avgift för tillsyn enligt taxebilaga 2.	2 kap 31 § p 5 miljö-tillsynsförordningen (2011:13)	Timavgift
BIOCIDPRODUKTER		
Prövning av ansökan		
Ansökan om undantag från bestämmelserna om information och underrättelse i 4 kap 1-3 §§ Naturvårdsverkets föreskrifter om spridning av vissa biocidprodukter (NFS 2015:3). Gäller inte biocidprodukter som innehåller nematoder, insekter eller spindeldjur.	1 kap 1 § och 4 kap 4 § Naturvårdsverkets föreskrifter om spridning av vissa biocidprodukter (NFS 2015:3)	Timavgift
Tillsyn		
Underrättelse i samband med spridning av biocidprodukt på en plats som allmänheten har tillträde till, som inte omfattas av fast avgift för tillsyn enligt taxebilaga 2. Gäller inte biocidprodukter som innehåller nematoder, insekter eller spindeldjur.	1 kap 1 § och 4 kap 2 § Naturvårdsverkets föreskrifter om spridning av vissa biocidprodukter (NFS 2015:3), 2 kap 31 § p 5 miljö-tillsynsförordningen (2011:13)	Timavgift
Övrig tillsyn av biocidprodukter, som inte omfattas av fast avgift för tillsyn enligt taxebilaga 2. Gäller inte biocidprodukter som innehåller nematoder, insekter eller spindeldjur.	Naturvårdsverkets föreskrifter om spridning av vissa biocidprodukter (NFS 2015:3), 2 kap 31 § p 5 miljö-tillsynsförordningen (2011:13)	Timavgift
PCB		
Prövning av ansökan		
Anökan om dispens från kravet om avlägsnande av PCB-produkt i byggnader och anläggningar och som inte omfattas av fast avgift för tillsyn enligt taxebilaga 2.	17 b § förordningen (2007:19) om PCB m.m.	Timavgift
Handläggning av anmälan		

Anmälan om avlägsnande av fogmassa eller halkskyddad golvmassa enligt 17, 17 a eller 17 b § förordning (2007:19) om PCB m.m. och som inte omfattas av fast avgift för tillsyn enligt taxebilaga 2	18 § förordningen (2007:19) om PCB m.m.	Timavgift
Tillsyn		
Övrig tillsyn av PCB-varor och PCB-produkter som inte omfattas av fast avgift för tillsyn enligt taxebilaga 2.	Förordningen (2007:19) om PCB m.m., 26 kap 3 § 3 st miljöbalken, 2 kap 31 § p 5 miljö-tillsynsförordningen (2011:13)	Timavgift
KOSMETISKA PRODUKTER		
Tillsyn		
Kosmetiska produkter, de uppgifter som enligt artiklarna 24, 25.1, 25.5 första stycket, 26, 27.1 och 27.5 i förordning (EG) nr 1223/2009 ska skötas av behörig myndighet, samt rådgöra med Läkemedelsverket innan åtgärder vidtas enligt artikel 27.1 i förordningen.	Förordning (EG) nr 1223/2009, 2 kap 34 § miljö-tillsynsförordningen (2011:13)	Timavgift
Marknadskontroll i fråga om kosmetiska produkter med fullgörande av de uppgifter som anges i 1 kap 5 § 3 st p 1 i miljö-tillsynsförordningen genom att inrätta lämpliga förfaranden enligt artikel 18.2 i förordning (EG) nr 765/2008 för att a) följa upp klagomål och rapporter om risker relaterade till produkter som omfattas av harmoniserad gemenskapslagstiftning, b) bevaka olyckor och hälsoskador som dessa produkter misstänks ha orsakat, c) kontrollera att korrigerande åtgärder har vidtagits, d) följa upp vetenskaplig och teknisk kunskap i säkerhetsfrågor.	Förordning (EG) nr 1223/2009, 2 kap 35 § 1 st miljö-tillsynsförordningen (2011:13), artikel 18.2 förordning (EG) nr 765/2008	Timavgift
ÖVRIGT AVSEENDE KEMISKA PRODUKTER		
Tillsyn		
Primärleverantörers hantering av kemiska produkter, biotekniska organismer och varor som inte innebär utsläppande på marknaden, som inte omfattas av fast avgift för tillsyn enligt taxebilaga 2.	2 kap 32 § miljö-tillsynsförordningen (2011:13)	Timavgift
Hantering av kemiska produkter, biotekniska organismer och varor i andra verksamheter än miljöfarliga verksamheter enligt 9 kap miljöbalken, utom den tillsyn som Kemikalieinspektionen utövar över primärleverantörers utsläppande på marknaden	2 kap 31 § p 5 miljö-tillsynsförordningen (2011:13)	Timavgift

Övrig tillsyn av kemiska produkter, som inte omfattas av fast avgift för tillsyn enligt taxebilaga 2.	1 kap 19 och 20 §§, 2 kap 32 § samt 2 kap 19 § p 7-9, p 11-14, p 16, p 17, p 19 miljö-tillsynsförordningen (2011:13), 26 kap 3 § 3 st miljöbalken	Timavgift
AVGIFT FÖR VISS ÖVRIG VERKSAMHET		
ÄRENDEN OM ALLMÄNNA HÄNSYNSREGLER ENLIGT 2 KAP MILJÖBALKEN		
Tillsyn		
Hushållning med energi samt användning av förnyelsebara energikällor, i verksamhet eller vid vidtagande av åtgärd som inte omfattas av fast avgift för tillsyn enligt taxebilaga 2.	2 kap 5 § samt 26 kap 3 § 3 st miljöbalken	Timavgift
I verksamhet eller vid vidtagande av åtgärd som inte omfattas av fast avgift i taxebilaga 2, utnyttja möjligheterna att 1. minska mängden avfall, 2. minska mängden skadliga ämnen i material och produkter, 3. minska de negativa effekterna av avfall, och 4. återvinna avfall.	2 kap 5 § samt 26 kap 3 § 3 st miljöbalken	Timavgift
Övrig tillsyn över att miljöbalkens hänsynsregler efterlevs, i verksamhet eller vid vidtagande av åtgärd som inte omfattas av fast avgift för tillsyn enligt taxebilaga 2.	2 kap 2-4 §§ miljöbalken 26 kap 3 § 3 st miljöbalken	Timavgift
Prövning av ansökan		
Ansökan om tillstånd till verksamhet eller åtgärd som inte får utföras utan tillstånd enligt föreskrifter för natur- eller kulturresevat eller vattenskyddsområde.	Gällande föreskrifter	Timavgift
Ansökan om tillstånd till åtgärd som är förbjuden för att den strider mot syftet med det tillänkta skyddet av ett område eller föremål som omfattas av ett interimistiskt beslut meddelat av kommunen enligt 7 kap 24 §.	7 kap 24 § miljöbalken	Timavgift
Ansökan om dispens eller undantag från föreskrifter för natur- eller kulturresevat, naturminne, djur- och växtskyddsområde eller vattenskyddsområde.	Gällande föreskrifter, 7 kap 7 § miljöbalken, 9 § förordning (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m.	Timavgift
Ansökan om nya eller ändrade villkor i ett beslut om tillstånd eller dispens avseende natur- eller kulturresevat, naturminne, djur- och växtskyddsområde eller vattenskyddsområde.	Gällande föreskrifter, 7 kap 7 § miljöbalken, 9 § förordning (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m.	Timavgift

Ansökan om dispens från förbudet att bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd som kan skada naturmiljön i ett biotopskyddsområde.	7 kap 11 § 2 st miljöbalken, 1 kap 19 och 20 §§ samt 2 kap 8 § miljötillsynsförordningen (2011:13)	Timavgift
Ansökan om undantag från bestämmelserna i 23 §, 23 a §, 23 b §, 24 § p 2 och p 3, 25 §, 26 §, 26 a §, 26 c §, 28 a §, 28 b § och 28 d § i jordbruksverkets föreskrifter SJVFS 2015:21 om omständighet har uppstått som verksamhetsutövaren varken kunnat eller borde ha förutsett och inte heller kunnat påverka och som inte omfattas av fast avgift för tillsyn enligt taxebilaga 2	36 § föreskrifter om ändring i Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2004:62) om miljöhänsyn i jordbruket vad avser växtnäring (SJVFS 2015:21), 1 kap 19 och 20 §§ samt 2 kap 8 § p 7 miljö-tillsynsförordningen (2011:13)	Timavgift
Handläggning av anmälan		
Anmälan om en verksamhet eller åtgärd inom natur- eller kulturresevat eller vattenskyddsområde som kräver anmälan enligt föreskrifter meddelade för natur- eller kulturresevat eller vattenskyddsområde.	Gällande föreskrifter	Timavgift
Anmälan för samråd av en åtgärd som inte omfattas av tillstånds- eller anmälningsplikt enligt andra bestämmelser i miljöbalken och som kan komma att väsentligt ändra naturmiljön.	12 kap 6 § miljöbalken	Timavgift
Tillsyn		
Naturresevat, kulturresevat, naturminnen, biotopskyddsområden, vattenskyddsområden som kommunen har beslutat om, djur- och växtskyddsområden som kommunen har meddelat föreskrifter om, område eller föremål som omfattas av ett interimistiskt beslut meddelat av kommunen enligt 7 kap 24 § miljöbalken, strandskydd utom det som länsstyrelsen har tillsyn över när det gäller väg- och järnvägsanläggningar.	2 kap 9 § miljö-tillsynsförordningen	Timavgift
Verksamhet som berörs av föreskrifter i fråga om 1. begränsningar av antalet djur i ett jordbruk, 2. försiktighetsmått för gödselhanteringen, och 3. växtodlingen och som inte omfattas av fast avgift för tillsyn enligt taxebilaga 2.	12 kap 10 § miljö-balken, 2 kap 32 § miljö-tillsynsförordningen (2011:13)	Timavgift
Övrig tillsyn av skötsel av jordbruksmark och annan markanvändning i jordbruket och som inte omfattas av fast avgift för tillsyn enligt taxebilaga 2.	2 kap 8 § p 7 samt 1 kap 19 och 20 §§ miljö-tillsynsförordningen (2011:13) eller 26 kap 3 § 3 st miljöbalken	Timavgift

ÄRENDEN ENLIGT 9 KAP MILJÖBALKEN	ÄRENDEN ENLIGT 9 KAP MILJÖBALKEN	
Tillsyn små avlopp i samband med inventering, utan besök på plats	13§ förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd	2 timmar
Tillsyn små avlopp i samband med inventering, med besök på plats (max 1 ansluten fastighet)	13§ förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd	3 timmar
Tillsyn små avlopp (vitesbeslut)	13§ förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd	Timavgift
ÄRENDEN OM VERKSAMHETER SOM ORSAKAR MILJÖSKADOR ENLIGT 10 KAP MILJÖBALKEN		
Handläggning av anmälan		
Anmälan om att vidta en avhjälpandeåtgärd med anledning av en föroreningskada.	10 kap 1 § miljöbalken, 28 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd	Timavgift
Tillsyn		
Underrättelse om upptäckt av en förorening på en fastighet och föroreningen kan medföra skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön.	10 kap 11 § miljöbalken	Timavgift
Underrättelse om upptäckt av en överhängande fara för att en verksamhet eller åtgärd medför en allvarlig miljöskada.	10 kap 12 och 14 §§ miljöbalken	Timavgift
Underrättelse om upptäckt av att en allvarlig miljöskada har uppstått.	10 kap 13 och 14 §§ miljöbalken	Timavgift
Föroreningskador som inte omfattas av länsstyrelsens ansvar enligt 2 kap. 29 § första stycket 3 miljötillsynsförordningen.	2 kap 31 § p 3 miljö-tillsynsförordningen (2011:13), 26 kap 3 § 3 st miljöbalken	Timavgift
Andra miljöskador enligt 10 kap. 1 § miljöbalken, om skadorna har orsakats av en verksamhet eller åtgärd som den kommunala nämnden har tillsynsansvaret för.	2 kap 31 § p 4 miljö-tillsynsförordningen (2011:13), 26 kap 3 § 3 st miljöbalken	Timavgift
ÄRENDEN ENLIGT 15 KAP MILJÖBALKEN		
Prövning av ansökan		
Ansökan om dispens från förbudet att hantera avfall när kommunen ska ansvara för en viss hantering av avfall.	15 kap 25 § p 1 miljöbalken	Timavgift
Ansökan om tillstånd från en fastighetsinnehavare att på fastigheten själv återvinna eller bortskaffa avfall även om ett sådant tillstånd inte krävs.	15 kap 25 § p 2 miljöbalken	Timavgift

Ansökan om uppehåll i hämtning, gemensam behållare, befrielse från skyldighet att lämna avfall till kommunen enligt kommunens föreskrifter om avfallshantering	9 kap 2 § avfallsförordning (2020:614)	Timavgift
Ansökan om dispens avseende bygg- och rivningsavfall från kravet om utsortering i 3 kap. 10 § avfallsförordningen och från kravet att brännbart avfall ska sorteras ut och förvaras skilt från annat avfall i 3 kap. 12 § avfallsförordningen	3 kap 15 § avfallsförordning (2020:614)	Timavgift
Övriga ansökningar	9 kap 1-2 §§ avfallsförordningen (2020:614)	Timavgift
Handläggning av anmälan		
Anmälan från fastighetsinnehavare eller nyttjanderättshavare att på fastigheten själv kompostera eller på annat sätt behandla annat avfall än trädgårdsavfall som kommunen ansvarar för enligt 15 kap. 20 § MB	5 kap 15 § avfallsförordningen (2020:614)	Timavgift
Anmälan från fastighetsinnehavare att enligt kommunens föreskrifter om avfallshantering på fastigheten själv återvinna eller bortskaffa avfall.	9 kap 2 § avfallsförordningen (2020:614)	Timavgift
Anmälan enligt kommunens föreskrifter om avfallshantering om uppehåll i hämtning, gemensam behållare, befrielse från hämtning av avfall.	9 kap. 2 § avfallsförordningen (2020:614)	Timavgift
Övriga anmälningar enligt kommunens föreskrifter om avfallshantering.	9 kap 1 och 2 §§ avfallsförordningen (2020:614)	Timavgift
Tillsyn		
Avfallshantering, som inte omfattas av fast avgift för tillsyn enligt taxebilaga 2.	26 kap 3 § 3 st miljöbalken	Timavgift

Taxebilaga 2 Fast årlig avgift (förskottsbetalning)

För så kallade industriutsläppsverksamheter (IUV, markerade med "-I" efter koden) så tillkommer ett generellt tillägg med 20 timmar.

Verksamhetskod	Prövn.-nivå	Timmar	Beskrivning
			VERKSAMHETSGRUPP JORDBRUK
			Verksamhetsgrupp Djurhållning
1.10-i och 1.11	B	9	För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 2 kap. 1 eller 2 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
1.20	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 2 kap. 3 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
1.2001	U	3	För verksamheter med över 30 djurenheter men under anmälningspliktig nivå är tillsynstiden 3 timmar.
			Verksamhetsgrupp Uppodling av annan mark än jordbruksmark för jordbruksproduktion
1.30	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 2 kap. 4 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
			Verksamhetsgrupp Övriga jordbruks- och trädgårdsföretag
1.4001	U	3	För odling av jordbruksmark som är större än 50 hektar för produktion av foder, livsmedel eller annan liknande jordbruksproduktion 3 timmar.
			VERKSAMHETSGRUPP FISKODLING OCH ÖVERVINTRING AV FISK
5.10	B	9	För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 3 kap. 1 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
5.20	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 3 kap. 2 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
			VERKSAMHETSGRUPP UTVINNING, BRYTNING OCH BEARBETNING AV TORV, OLJA, GAS, KOL, MALM, MINERAL, BERG, NATURGRUS OCH ANNAT
			Verksamhetsgrupp Berg, naturgrus och andra jordarter
10.10	B	9	För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 4 kap. 1 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
10.11	B	18	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 4 kap. 2 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 18 timmar om tillståndet gäller för mer än 200 000 ton.
10.11	B	18	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 4 kap. 2 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 18 timmar om tillståndet gäller för mer än 50 000 ton men högst 200 000 ton.
10.11	B	9	3. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 4 kap. 2 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar om tillståndet gäller för mer än 10 000 ton men högst 50 000 ton.
10.11	B	9	4. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 4 kap. 2 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar, om tillståndet gäller för mer än 5 000 ton men högst 10 000 ton.
10.11	B	6	5. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 4 kap. 2 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 6 timmar om tillståndet gäller för mer än 1 000 ton men högst 5 000 ton.
10.11	B	6	6. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 4 kap. 2 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 6 timmar om tillståndet inte omfattas av någon av 1-5.

10.20	B	9	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 4 kap. 3 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar för täkt av torv.
10.20	B	18	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 4 kap. 3 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 18 timmar för annan täkt än som avses i 1, om tillståndet gäller för mer än 200 000 ton.
10.20	B	18	3. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 4 kap. 3 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 18 timmar för annan täkt än som avses i 1, om tillståndet gäller för mer än 50 000 ton men högst 200 000 ton.
10.20	B	9	4. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 4 kap. 3 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar för annan täkt än som avses i 1, om tillståndet gäller för mer än 10 000 ton men högst 50 000 ton.
10.20	B	9	5. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 4 kap. 3 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar för annan täkt än som avses i 1, om tillståndet gäller för mer än 5 000 ton men högst 10 000 ton.
10.20	B	6	6. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 4 kap. 3 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 6 timmar för annan täkt än som avses i 1, om tillståndet gäller för mer än 1 000 ton men högst 5 000 ton.
10.20	B	6	7. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 4 kap. 3 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 6 timmar för annan täkt än som avses i 1, om tillståndet inte omfattas av någon av 1-6.
10.30	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 4 kap. 4 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
10.40	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 4 kap. 5 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
10.50	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 4 kap. 6 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
10.60	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 4 kap. 7 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
			Verksamhetsgrupp Råpetroleum, naturgas och kol
11.30	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 4 kap. 10 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
			Verksamhetsgrupp Malm och mineral
13.20-i	A	90	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 4 kap. 12 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 90 timmar om verksamheten avser järnmalm.
13.20-i	A	184	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 4 kap. 12 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 184 timmar om verksamheten inte omfattas av 1.
13.30	B	90	För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 4 kap. 13 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 90 timmar.
13.40	A	90	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 4 kap. 14 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 90 timmar om verksamheten avser järnmalm.
13.40	A	64	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 4 kap. 14 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 64 timmar om verksamheten avser kol.
13.40	A	227	3. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 4 kap. 14 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 227 timmar om verksamheten avser uran- eller toriummalm.

13.40	A	184	4. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 4 kap. 14 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 184 timmar om verksamheten inte omfattas av 1-3.
13.50	B	227	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 4 kap. 15 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 227 timmar om verksamheten avser uran- eller toriummalm.
13.50	B	64	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 4 kap. 15 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 64 timmar om verksamheten inte omfattas av 1.
13.60	B	64	För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 4 kap. 16 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 64 timmar.
			Verksamhetsgrupp Annan utvinningsindustri
13.70	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 4 kap. 17 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
			VERKSAMHETSGRUPP LIVSMEDEL OCH FODER
			Verksamhetsgrupp Slakterier
15.10-i	B	90	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 5 kap. 1 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 90 timmar för produktion baserad på slaktvikt som omfattar mer än 50 000 ton per kalenderår.
15.10-i	B	30	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 5 kap. 1 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar för produktion som inte omfattas av 1.
15.20	B	30	För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 5 kap. 2 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar.
15.30	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 5 kap. 3 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
			Verksamhetsgrupp Livsmedel och foder av animaliska råvaror
15.40-i, 15.45	B	90	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 5 kap. 4 eller 5 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 90 timmar om verksamheten avser bearbetning av animaliska biprodukter för framställning av livsmedel eller för framställning av foder om mer än 10 000 ton animaliska biprodukter används som råvara per kalenderår.
15.40-i, 15.45	B	30	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 5 kap. 4 eller 5 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar om verksamheten avser rökning för framställning av livsmedel eller för framställning av foder om mer än 10 000 ton animaliska biprodukter används som råvara per kalenderår.
15.40-i, 15.45	B	64	3. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 5 kap. 4 eller 5 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 64 timmar om verksamheten inte omfattas av 1 eller 2.
15.50	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 5 kap. 6 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
15.65	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 5 kap. 6 a § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
			Verksamhetsgrupp Rökeri
15.80	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 5 kap. 7 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
			Verksamhetsgrupp Livsmedel och foder av vegetabiliska råvaror
15.90-i, 15.95	B	64	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 5 kap. 8 eller 9 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 64 timmar om verksamheten avser anläggning för tillverkning av stärkelse, stärkelsederivat eller socker.

15.90-i, 15.95	B	30	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 5 kap. 8 eller 9 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar om verksamheten avser rostning av kaffe.
15.90-i, 15.95	B	64	3. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 5 kap. 8 eller 9 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 64 timmar om verksamheten avser anläggning för framställning av livsmedel med beredning och behandling med en produktion av mer än 50 000 ton per kalenderår och inte omfattas av 1 eller 2.
15.90-i, 15.95	B	30	4. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 5 kap. 8 eller 9 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar om verksamheten inte omfattas av någon av 1-3.
15.101	C	18	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 5 kap. 10 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 18 timmar.
15.115	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 5 kap. 10 a § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
			Verksamhetsgrupp Kvarnprodukter
15.125	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 5 kap. 11 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
			Verksamhetsgrupp Livsmedel och foder av kombinerade råvaror
15.131-i, 15.141	B	90	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 5 kap. 12 eller 13 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 90 timmar om verksamheten avser bearbetning av mer än 10 000 ton animaliska biprodukter som råvara per kalenderår för framställning av foder.
15.131-i, 15.141	B	64	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 5 kap. 12 eller 13 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 64 timmar med en produktion av mer än 10 000 ton livsmedel per kalenderår.
15.131-i, 15.141	B	30	3. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 5 kap. 12 eller 13 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar om verksamheten inte omfattas av 1 eller 2.
15.151	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 5 kap. 14 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
15.155	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 5 kap. 14 a § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
			Verksamhetsgrupp Mjolkprodukter
15.170-i	B	30	För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 5 kap. 15 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar.
15.180	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 5 kap. 16 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
			Verksamhetsgrupp Annan livsmedelstillverkning
15.185-i och 15.190	B	90	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 5 kap. 17 eller 18 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 90 timmar om verksamheten avser framställning eller raffinering av vegetabiliska eller animaliska oljor eller fetter med en produktion av mer än 100 000 ton per kalenderår.
15.185-i och 15.190	B	64	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 5 kap. 17 eller 18 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 64 timmar om verksamheten avser framställning eller raffinering av vegetabiliska eller animaliska oljor eller fetter med en produktion av mer än 50 000 ton men högst 100 000 ton per kalenderår.

15.185-i och 15.190	B	30	3. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 5 kap. 17 eller 18 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar om verksamheten avser framställning eller raffinering av vegetabiliska eller animaliska oljor eller fetter med en produktion av högst 50 000 ton per kalenderår.
15.185-i och 15.190	B	30	4. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 5 kap. 17 eller 18 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar för annan verksamhet som inte omfattas av någon av 1-3.
15.200	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 5 kap. 19 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
15.210	B	30	För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 5 kap. 20 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar.
15.220	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 5 kap. 21 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
15.230	B	64	För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 5 kap. 22 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 64 timmar.
15.240	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 5 kap. 23 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
15.250	B	13	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 5 kap. 24 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 13 timmar för framställning av malt.
15.250	B	64	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 5 kap. 24 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 64 timmar för framställning av mer än 20 000 ton läskedryck eller maltdryck per kalenderår.
15.250	B	30	3. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 5 kap. 24 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar för framställning av mer än 10 000 ton men högst 20 000 ton läskedryck eller maltdryck per kalenderår.
15.260	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 5 kap. 25 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
15.270	B	90	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 5 kap. 26 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 90 timmar för anläggning för tillverkning av jäst.
15.270	B	47	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 5 kap. 26 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 47 timmar för anläggning för tillverkning av startkulturer av mikroorganismer.
15.280	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 5 kap. 27 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
15.310	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 5 kap. 28 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
VERKSAMHETSGRUPP TEXTILVAROR			
17.10-i	B	90	För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 6 kap. 1 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 90 timmar.
17.20	B	64	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 6 kap. 2 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 64 timmar för anläggning för hantering av mer än 1 000 ton men högst 2 500 ton textiltillfibrer eller textilier per kalenderår.
17.20	B	30	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 6 kap. 2 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar för anläggning som inte omfattas av 1.
17.30	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 6 kap. 3 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
VERKSAMHETSGRUPP PÄLS, SKINN OCH LÄDER			
18.10-i	B	90	För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 7 kap. 1 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 90 timmar.

18.20	B	90	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 7 kap. 2 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 90 timmar om verksamheten avser garvning av mer än 1 000 ton produkter per kalenderår.
18.20	B	30	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 7 kap. 2 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar om verksamheten avser garvning av högst 1 000 ton produkter per kalenderår.
18.20	B	23	3. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 7 kap. 2 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 23 timmar om verksamheten avser annan beredning av hudar och skinn än garvning.
18.30	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 7 kap. 3 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
			VERKSAMHETSGRUPP TRÄVAROR
20.05-i	B	64	För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 8 kap. 1 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 64 timmar.
20.10	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 8 kap. 2 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
20.20	B	64	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 8 kap. 3 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 64 timmar för produktion som omfattar mer än 200 000 kubikmeter per kalenderår.
20.20	B	30	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 8 kap. 3 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar för produktion som inte omfattas av 1.
20.30	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 8 kap. 4 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
20.40	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 8 kap. 5 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
20.50-i	B	137	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 8 kap. 6 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 137 timmar för produktion som omfattar mer än 20 000 ton per kalenderår.
20.50-i	B	64	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 8 kap. 6 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 64 timmar för produktion som inte omfattas av 1.
20.60	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 8 kap. 7 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
20.70	B	13	För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 8 kap. 8 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 13 timmar.
20.80	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 8 kap. 9 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
20.90	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 8 kap. 10 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
20.91	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 8 kap. 11 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
			VERKSAMHETSGRUPP MASSA, PAPPER OCH PAPPERSVAROR
21.10-i	A	306	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 9 kap. 1 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 306 timmar för anläggning för en produktion av mer än 300 000 ton sulfat- eller sulfitmassa per kalenderår om verksamheten har blekeri.
21.10-i	A	227	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 9 kap. 1 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 227 timmar för en produktion av högst 300 000 ton sulfat- eller sulfitmassa om verksamheten har blekeri.

21.10-i	A	184	3. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 9 kap. 1 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 184 timmar för en produktion av sulfat- eller sulfitmassa om verksamheten inte har blekeri.
21.10-i	A	137	4. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 9 kap. 1 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 137 timmar om verksamheten avser framställning av halvkemisk massa.
21.10-i	A	137	5. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 9 kap. 1 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 137 timmar för annan anläggning än de som avses i 1-4 med en produktion av mer än 200 000 ton per kalenderår.
21.10-i	A	90	6. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 9 kap. 1 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 90 timmar för anläggning som inte omfattas av någon av 1-5.
21.30-i	A	90	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 9 kap. 2 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 90 timmar för framställning av mer än 10 000 ton per kalenderår.
21.30-i	A	47	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 9 kap. 2 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 47 timmar för framställning som inte omfattas av 1.
21.40	B	47	För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 9 kap. 3 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 47 timmar.
			VERKSAMHETSGRUPP FOTOGRAFISK OCH GRAFISK PRODUKTION
22.10	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 10 kap. 1 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
22.20	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 10 kap. 2 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
22.30	B	30	För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 10 kap. 3 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar.
22.40	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 10 kap. 4 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
			VERKSAMHETSGRUPP STENKOLSPRODUKTER, RAFFINERADE PETROLEUMPRODUKTER OCH KÄRNBRÄNSLE
23.05	A	137	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 11 kap. 1 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 137 timmar för en anläggning med en total installerad effekt om mer än 200 megawatt.
23.05	A	64	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 11 kap. 1 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 64 timmar för en anläggning med en total installerad effekt om mer än 100 megawatt men högst 200 megawatt.
23.05	A	30	3. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 11 kap. 1 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar för en anläggning med en total installerad effekt om mer än 10 megawatt men högst 100 megawatt.
23.05	A	13	4. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 11 kap. 1 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 13 timmar för en anläggning med en total installerad effekt om högst 10 megawatt.
23.10-i	A	90	För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 11 kap. 2 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 90 timmar.
23.11-i	A	90	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 11 kap. 3 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 90 timmar om verksamheten avser överföring till vätskeformigt bränsle.

23.11-i	A	64	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 11 kap. 3 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 64 timmar om verksamheten avser överföring till gasbränsle för en produktion av mer än 150 000 kubikmeter gas per kalenderår i anläggning med en installerad effekt av mer än 100 megawatt.
23.11-i	A	30	3. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 11 kap. 3 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar om verksamheten avser överföring till gasbränsle för en produktion av mer än 150 000 kubikmeter gas per kalenderår i anläggning med en installerad effekt av mer än 10 megawatt men högst 100 megawatt.
23.11-i	A	13	4. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 11 kap. 3 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 13 timmar om verksamheten avser överföring till gasbränsle för en produktion av mer än 150 000 kubikmeter gas per kalenderår i anläggning med en installerad effekt av högst 10 megawatt.
23.12-i	A	184	För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 11 kap.4 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 184 timmar.
23.13	A	90	För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 11 kap. 5 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 90 timmar.
23.20	B	90	För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 11 kap. 6 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 90 timmar.
23.30-i	A	306	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 11 kap. 7 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 306 timmar om verksamheten avser en produktion av mer än 500 000 ton per kalenderår.
23.30-i	A	306	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 11 kap. 7 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 306 timmar för en verksamhet med produktion som inte omfattas av 1.
23.40 och 23.50	A	90	För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 11 kap. 8 eller 9 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 90 timmar.
			VERKSAMHETSGRUPP KEMISKA PRODUKTER
			Verksamhetsgrupp Organiska kemikalier
24.01-i, 24.02-i, 24.03-i, 24.04-i, 24.05-i, 24.06-i, 24.07-i, 24.08-i, 24.09-i, 24.10-i, 24.11-i, 24.12-i, 24.13-i, 24.14-i, 24.15-i, 24.16-i, 24.17-i, 24.18-i, 24.19-i, 24.20-i, 24.21-i och 24.22-i	A/B	137	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt någon av 12 kap. 1-22 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 137 timmar för anläggning med en produktionsmängd på mer än 20 000 ton per kalenderår.
24.01-i, 24.02-i, 24.03-i, 24.04-i, 24.05-i, 24.06-i, 24.07-i, 24.08-i, 24.09-i, 24.10-i, 24.11-i, 24.12-i, 24.13-i, 24.14-i, 24.15-i, 24.16-i, 24.17-i, 24.18-i, 24.19-i, 24.20-i, 24.21-i och 24.22-i	A/B	90	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt någon av 12 kap. 1-22 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 90 timmar för anläggning med en produktionsmängd på högst 20 000 ton per kalenderår.

			Verksamhetsgrupp Oorganiska kemikalier
24.23-i	A	227	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 12 kap. 23 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 227 timmar om verksamheten avser kloralkali med användning av amalgammetoden.
24.23-i	A	184	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 12 kap. 23 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 184 timmar om verksamheten avser annan tillverkning av gas än den som omfattas av 1.
24.24-i	B	90	För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 12 kap. 24 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 90 timmar.
24.25-i, 24.26-i, 24.27-i, 24.28-i, 24.29-i, 24.30-i, 24.31-i och 24.32-i	A/B	137	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt någon av 12 kap. 25-32 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 137 timmar för anläggning med en produktionsmängd på mer än 20 000 ton per kalenderår.
24.25-i, 24.26-i, 24.27-i, 24.28-i, 24.29-i, 24.30-i, 24.31-i och 24.32-i	A/B	90	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt någon av 12 kap. 25-32 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 90 timmar för anläggning med en produktionsmängd på högst 20 000 ton per kalenderår.
			Verksamhetsgrupp Gödselmedel
24.33-i och 24.34-i	A/B	184	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 12 kap. 33 eller 34 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 184 timmar för anläggning med en produktionsmängd på mer än 20 000 ton per kalenderår.
24.33-i och 24.34-i	A/B	90	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 12 kap. 33 eller 34 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 90 timmar för anläggning med en produktionsmängd på högst 20 000 ton per kalenderår.
			Verksamhetsgrupp Växtskyddsmedel och biocider
24.35-i och 24.36-i	A/B	184	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 12 kap. 35 eller 36 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 184 timmar för anläggning med en produktionsmängd på mer än 1 000 ton per kalenderår.
24.35-i och 24.36-i	A/B	90	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 12 kap. 35 eller 36 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 90 timmar för anläggning med en produktionsmängd på mer än 1 000 ton per kalenderår.
24.37	B	137	För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 12 kap. 37 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 137 timmar.
			Verksamhetsgrupp Läkemedel
24.38-i och 24.39-i	A/B	137	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 12 kap. 38 eller 39 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 137 timmar för anläggning med en produktionsmängd på mer än 20 000 ton per kalenderår.
24.38-i och 24.39-i	A/B	90	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 12 kap. 38 eller 39 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 90 timmar för anläggning med en produktionsmängd på högst 1 000 ton per kalenderår.
24.40	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 12 kap. 40 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
24.41	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 12 kap. 41 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
			Verksamhetsgrupp Sprängämnen

24.42-i och 24.43-i	A/B	137	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 12 kap. 42 eller 43 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 137 timmar för anläggning med en produktionsmängd på mer än 1 000 ton per kalenderår.
24.42-i och 24.43-i	A/B	90	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 12 kap. 42 eller 43 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 90 timmar för anläggning med en produktionsmängd på högst 1 000 ton per kalenderår.
			Verksamhetsgrupp Annan kemisk tillverkning
24.44	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 12 kap. 44 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
24.45	B	30	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 12 kap. 45 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar om verksamheten avser tillverkning av gas- eller vätskeformiga kemiska produkter.
24.45	B	64	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 12 kap. 45 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 64 timmar om verksamheten avser tillverkning av läkemedelssubstanser genom extraktion ur biologiskt material.
24.45	B	30	3. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 12 kap. 45 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar om verksamheten avser tillverkning av sprängämnen.
24.45	B	30	4. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 12 kap. 45 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar om verksamheten avser tillverkning av pyrotekniska artiklar.
24.45	B	13	5. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 12 kap. 45 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 13 timmar om verksamheten avser tillverkning av ammunition.
24.46	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 12 kap. 46 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
24.47	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 12 kap. 47 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
			VERKSAMHETSGRUPP GUMMI- OCH PLASTVAROR
25.10	B	64	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 13 kap. 1 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 64 timmar för en produktion av mer än 10 000 ton per kalenderår.
25.10	B	30	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 13 kap. 1 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar för en produktion som inte omfattas av 1.
25.11	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 13 kap. 2 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
25.20	B	30	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 13 kap. 3 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar för en produktion av mer än 100 ton per kalenderår.
25.20	B	13	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 13 kap. 3 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 13 timmar för en produktion som inte omfattas av 1.
25.30	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 13 kap. 4 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
25.40	B	30	För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 13 kap. 5 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar.
25.50	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 13 kap. 6 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
			VERKSAMHETSGRUPP MINERALISKA PRODUKTER
			Verksamhetsgrupp Glas, glasvaror och keramiska produkter

26.05-i	B	64	För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 14 kap. 1 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 64 timmar.
26.10-i	B	90	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 14 kap. 2 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 90 timmar om verksamheten avser tillverkning av mineralull med smältning av mer än 10 000 ton mineraler per kalenderår.
26.10-i	B	30	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 14 kap. 2 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar om verksamheten avser tillverkning av mineralull med smältning av mer än 5 000 ton men högst 10 000 ton mineraler per kalenderår.
26.20	B	64	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 14 kap. 3 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 64 timmar vid förbrukning av mer än 2 000 ton glasråvaror med tillsats av bly- eller arsenikföreningar per kalenderår.
26.20	B	30	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 14 kap. 3 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar vid förbrukning av mer än 500 ton men högst 2 000 ton glasråvaror med tillsats av bly- eller arsenikföreningar per kalenderår.
26.20	B	13	3. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 14 kap. 3 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 13 timmar vid förbrukning av mer än 5 ton men högst 500 ton glasråvaror med tillsats av bly- eller arsenikföreningar per kalenderår.
26.20	B	64	4. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 14 kap. 3 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 64 timmar vid förbrukning av mer än 3 000 ton andra glasråvaror än de som avses i 1-3 per kalenderår.
26.20	B	30	5. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 14 kap. 3 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar vid förbrukning av mer än 1 000 ton men högst 3 000 ton andra glasråvaror än de som avses i 1-3 per kalenderår.
26.20	B	13	6. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 14 kap. 3 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 13 timmar vid förbrukning av högst 1 000 ton andra glasråvaror än de som avses i 1-3 per kalenderår.
26.30	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 14 kap. 4 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
26.40	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 14 kap. 5 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
26.50-i	B	30	För verksamhet som är tillståndspliktig enligt 14 kap. 6 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar.
26.51	B	30	För verksamhet som är tillståndspliktig enligt 14 kap. 7 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar.
26.60	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 14 kap. 8 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
			Verksamhetsgrupp Cement, betong, kalk, krita och gips
26.70-i	A	184	För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 14 kap. 9 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 184 timmar.
26.80	B	184	För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 14 kap. 10 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 184 timmar.
26.90-i	B	30	För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 14 kap. 11 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar.
26.100	C	18	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 14 kap. 12 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 18 timmar.
26.110	C	18	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 14 kap. 13 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 18 timmar.

26.120	C	18	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 14 kap. 14 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 18 timmar.
			Verksamhetsgrupp Andra mineraliska produkter
26.130-i och 26.140	B	64	För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 14 kap. 15 eller 16 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 64 timmar.
26.150	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 14 kap. 17 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
26.160	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 14 kap. 18 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
26.170-i	B	30	För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 14 kap. 19 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar.
26.180	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 14 kap. 20 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
			VERKSAMHETSGRUPP STÅL OCH METALL
27.10-i	A	64	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 15 kap. 1 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 64 timmar om verksamheten avser järn- eller stålverk med induktionsugnar, (ESR-anläggning).
27.10-i	A	306	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 15 kap. 1 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 306 timmar för annan anläggning än som avses i 1 med en produktion av mer än 1 000 000 ton per kalenderår.
27.10-i	A	227	3. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 15 kap. 1 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 227 timmar för annan anläggning än som avses i 1 med en produktion av mer än 100 000 ton men högst 1 000 000 ton per kalenderår.
27.10-i	A	90	4. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 15 kap. 1 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 90 timmar för annan anläggning än som avses i 1 med en produktion av högst 100 000 ton per kalenderår.
27.20	A	64	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 15 kap. 2 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 64 timmar om verksamheten avser järn- eller stålverk med induktionsugnar, (ESR-anläggning).
27.20	A	90	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 15 kap. 2 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 90 timmar om verksamheten avser annan produktion av järn eller stål än som avses i 1.
27.20	A	90	3. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 15 kap. 2 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 90 timmar om verksamheten avser behandling av järnbaserade metaller genom varmvalsning för en produktion av mer än 50 000 ton per kalenderår.
27.20	A	64	4. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 15 kap. 2 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 64 timmar om verksamheten avser behandling av järnbaserade metaller genom varmvalsning för en produktion av högst 50 000 ton per kalenderår.
27.25-i	A	90	För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 15 kap. 3 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 90 timmar.
27.26-i	A	90	För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 15 kap. 4 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 90 timmar.
27.27-i	A	30	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 15 kap. 5 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar om verksamheten avser behandling av järnbaserade metaller genom varmförzinkning med uppsamling och filter för flussrök med en förbrukning av mer än 10 000 ton zink per kalenderår.

27.27-i	A	13	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 15 kap. 5 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 13 timmar om verksamheten avser behandling av järnbaserade metaller genom varmförzinkning med uppsamling och filter för flussrök med en förbrukning av mer än 1 000 ton men högst 10 000 ton zink per kalenderår.
27.27-i	A	6	3. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 15 kap. 5 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 6 timmar om verksamheten avser behandling av järnbaserade metaller genom varmförzinkning med uppsamling och filter för flussrök med en förbrukning av mer än 100 ton men högst 1 000 ton zink per kalenderår.
27.27-i	A	3	4. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 15 kap. 5 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 3 timmar om verksamheten avser behandling av järnbaserade metaller genom varmförzinkning med uppsamling och filter för flussrök med en förbrukning av högst 100 ton zink per kalenderår.
27.27-i	A	64	5. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 15 kap. 5 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 64 timmar om verksamheten avser behandling av järnbaserade metaller genom varmförzinkning utan uppsamling och filter för flussrök med en förbrukning av mer än 10 000 ton zink per kalenderår.
27.27-i	A	30	6. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 15 kap. 5 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar om verksamheten avser behandling av järnbaserade metaller genom varmförzinkning utan uppsamling och filter för flussrök med en förbrukning av mer än 1 000 ton men högst 10 000 ton zink per kalenderår.
27.27-i	A	13	7. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 15 kap. 5 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 13 timmar om verksamheten avser behandling av järnbaserade metaller genom varmförzinkning utan uppsamling och filter för flussrök med en förbrukning av mer än 100 ton men högst 1 000 ton zink per kalenderår.
27.27-i	A	6	8. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 15 kap. 5 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 6 timmar om verksamheten avser behandling av järnbaserade metaller genom varmförzinkning utan uppsamling och filter för flussrök med en förbrukning av högst 100 ton zink per kalenderår.
27.27-i	A	64	9. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 15 kap. 5 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 64 timmar om verksamheten avser behandling av järnbaserade metaller genom annat anbringande av smält metall än som avses i 1-8 med utsläpp av mer än 10 000 kubikmeter process- och sköljvatten.
27.27-i	A	30	10. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 15 kap. 5 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar om verksamheten avser behandling av järnbaserade metaller genom annat anbringande av smält metall än som avses i 1-8 med utsläpp av mer än 1 000 kubikmeter men högst 10 000 kubikmeter process- och sköljvatten.
27.27-i	A	13	11. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 15 kap. 5 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 13 timmar om verksamheten avser behandling av järnbaserade metaller genom annat anbringande av smält metall än som avses i 1-8 med utsläpp av mer än 100 kubikmeter men högst 1 000 kubikmeter process- och sköljvatten.

27.27-i	A	6	12. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 15 kap. 5 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 6 timmar om verksamheten avser behandling av järnbaserade metaller genom annat anbringande av smält metall än som avses i 1-8 med utsläpp av högst 100 kubikmeter process- och sköljvatten.
27.31	A	90	För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 15 kap. 6 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 90 timmar.
27.32	B	90	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 15 kap. 7 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 90 timmar om verksamheten avser kallvalsning av mer än 50 000 ton stål per kalenderår.
27.32	B	64	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 15 kap. 7 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 64 timmar om verksamheten inte omfattas av 1.
27.40-i	B	64	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 15 kap. 8 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 64 timmar om verksamheten avser gjuteri där form- eller kärnsand används med en produktion av mer än 10 000 ton per kalenderår.
27.40-i	B	30	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 15 kap. 8 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar om verksamheten avser gjuteri där form- eller kärnsand används med en produktion av högst 10 000 ton per kalenderår.
27.40-i	B	30	3. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 15 kap. 8 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar om verksamheten avser gjuteri där form- eller kärnsand inte används med en produktion av mer än 10 000 ton per kalenderår.
27.40-i	B	13	4. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 15 kap. 8 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 13 timmar om verksamheten avser gjuteri där form- eller kärnsand inte används med en produktion av högst 10 000 ton per kalenderår.
27.50	B	30	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 15 kap. 9 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar om verksamheten avser gjutning av järn eller stål där form- eller kärnsand används med en produktion av mer än 1 000 ton men högst 5 000 ton per kalenderår.
27.50	B	13	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 15 kap. 9 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 13 timmar om verksamheten avser gjutning av järn eller stål där form- eller kärnsand används med en produktion av högst 1 000 ton per kalenderår.
27.50	B	13	3. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 15 kap. 9 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 13 timmar om verksamheten avser gjutning av järn eller stål där form- eller kärnsand inte används med en produktion av mer än 1 000 ton men högst 5 000 ton per kalenderår.
27.50	B	6	4. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 15 kap. 9 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 6 timmar om verksamheten avser gjutning av järn eller stål där form- eller kärnsand inte används med en produktion av högst 1 000 ton per kalenderår.
27.50	B	90	5. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 15 kap. 9 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 90 timmar om verksamheten avser gjutning av zink med en produktion av mer än 3 000 ton men högst 5 000 ton per kalenderår.

27.50	B	30	6. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 15 kap. 9 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar om verksamheten avser gjutning av zink med en produktion av mer än 1 000 ton men högst 3 000 ton per kalenderår.
27.50	B	13	7. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 15 kap. 9 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 13 timmar om verksamheten avser gjutning av zink med en produktion av högst 1 000 ton per kalenderår.
27.50	B	30	8. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 15 kap. 9 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar om verksamheten avser gjutning av aluminium eller magnesium där form- eller kärnsand används med en produktion av mer än 1 000 ton men högst 5 000 ton per kalenderår.
27.50	B	13	9. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 15 kap. 9 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 13 timmar om verksamheten avser gjutning av aluminium eller magnesium där form- eller kärnsand används med en produktion av högst 1 000 ton per kalenderår.
27.50	B	13	10. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 15 kap. 9 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 13 timmar om verksamheten avser gjutning av aluminium eller magnesium där form- eller kärnsand inte används med en produktion av mer än 1 000 ton men högst 5 000 ton per kalenderår.
27.50	B	9	11. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 15 kap. 9 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar om verksamheten avser gjutning av aluminium eller magnesium där form- eller kärnsand inte används med en produktion av högst 1 000 ton per kalenderår.
27.60	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 15 kap. 10 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
27.70-i	A	184	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 15 kap. 11 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 184 timmar för ferrolegeringsverk.
27.70-i	A	306	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 15 kap. 11 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 306 timmar för annan anläggning än som avses i 1 med produktion ur malm och koncentrat av mer än 80 000 ton icke-järnmetall per kalenderår.
27.70-i	A	184	3. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 15 kap. 11 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 184 timmar för annan anläggning än som avses i 1 med produktion ur malm och koncentrat av mer än 20 000 ton men högst 80 000 ton icke-järnmetall per kalenderår.
27.70-i	A	90	4. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 15 kap. 11 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 90 timmar för annan anläggning än som avses i 1 med produktion ur malm och koncentrat av mer än 3 000 ton men högst 20 000 ton icke-järnmetall per kalenderår.
27.70-i	A	30	5. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 15 kap. 11 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar för annan anläggning än som avses i 1 med produktion ur malm och koncentrat av högst 3 000 ton icke-järnmetall per kalenderår.
27.70-i	A	227	6. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 15 kap. 11 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 227 timmar för annan produktion än som avses i 1-5 av mer än 80 000 ton icke-järnmetall per kalenderår.

27.70-i	A	137	7. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 15 kap. 11 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 137 timmar för annan produktion än som avses i 1-5 av mer än 20 000 ton men högst 80 000 ton icke-järnmetall per kalenderår.
27.70-i	A	64	8. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 15 kap. 11 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 64 timmar för annan produktion än som avses i 1-5 av mer än 3 000 ton men högst 20 000 ton icke-järnmetall per kalenderår.
27.70-i	A	30	9. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 15 kap. 11 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar för annan produktion än som avses i 1-5 av högst 3 000 ton icke-järnmetall per kalenderår.
27.80-i	B	184	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 15 kap. 12 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 184 timmar för ferrolegeringsverk.
27.80-i	B	30	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 15 kap. 12 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar om verksamheten inte omfattas av 1.
27.100-i	A	184	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 15 kap. 13 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 184 timmar om verksamheten avser produktion av mer än 80 000 ton per kalenderår.
27.100-i	A	137	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 15 kap. 13 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 137 timmar om verksamheten avser produktion av mer än 20 000 ton men högst 80 000 ton per kalenderår.
27.100-i	A	64	3. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 15 kap. 13 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 64 timmar om verksamheten avser produktion av mer än 3 000 ton men högst 20 000 ton per kalenderår.
27.100-i	A	30	4. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 15 kap. 13 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar om verksamheten inte omfattas av någon av 1-3.
27.101-i	B	184	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 15 kap. 14 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 184 timmar om verksamheten avser gjutning av zink med en smältning av mer än 20 000 ton per kalenderår.
27.101-i	B	137	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 15 kap. 14 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 137 timmar om verksamheten avser gjutning av zink med en smältning av mer än 10 000 ton men högst 20 000 ton per kalenderår.
27.101-i	B	90	3. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 15 kap. 14 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 90 timmar om verksamheten avser gjutning av zink med en smältning av högst 10 000 ton per kalenderår.
27.101-i	B	64	4. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 15 kap. 14 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 64 timmar om verksamheten avser gjutning av aluminium eller magnesium där form- eller kärnsand används med en smältning av mer än 10 000 ton per kalenderår.
27.101-i	B	30	5. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 15 kap. 14 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar om verksamheten avser gjutning av aluminium eller magnesium där form- eller kärnsand används med en smältning av högst 10 000 ton per kalenderår.

27.101-i	B	30	6. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 15 kap. 14 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar om verksamheten avser gjutning av aluminium eller magnesium där form- eller kärnsand inte används med en smältning av mer än 10 000 ton per kalenderår.
27.101-i	B	13	7. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 15 kap. 14 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 13 timmar om verksamheten avser gjutning av aluminium eller magnesium där form- eller kärnsand inte används med en smältning av högst 10 000 ton per kalenderår.
27.101-i	B	184	8. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 15 kap. 14 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 184 timmar om verksamheten avser smältning av icke-järnmetaller vid andra anläggningar än för gjutning, eller smältning av andra icke-järnmetaller än zink, aluminium eller magnesium vid anläggning för gjutning med en smältning av mer än 80 000 ton per kalenderår.
27.101-i	B	137	9. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 15 kap. 14 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 137 timmar om verksamheten avser smältning av icke-järnmetaller vid andra anläggningar än för gjutning, eller smältning av andra icke-järnmetaller än zink, aluminium eller magnesium vid anläggning för gjutning med en smältning av mer än 20 000 ton men högst 80 000 ton per kalenderår.
27.101-i	B	64	10. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 15 kap. 14 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 64 timmar om verksamheten avser smältning av icke-järnmetaller vid andra anläggningar än för gjutning, eller smältning av andra icke-järnmetaller än zink, aluminium eller magnesium vid anläggning för gjutning med en smältning av högst 20 000 ton per kalenderår.
27.110	B	64	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 15 kap. 15 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 64 timmar för en produktion av mer än 3 000 ton men högst 5 000 ton per kalenderår.
27.110	B	30	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 15 kap. 15 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar om verksamheten inte omfattas av 1.
27.120	B	227	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 15 kap. 16 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 227 timmar för en produktion av mer än 80 000 ton per kalenderår.
27.120	B	137	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 15 kap. 16 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 137 timmar för en produktion av mer än 20 000 ton men högst 80 000 ton per kalenderår.
27.120	B	64	3. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 15 kap. 16 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 64 timmar för en produktion av mer än 3 000 ton men högst 20 000 ton per kalenderår.
27.120	B	30	4. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 15 kap. 16 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar om verksamheten inte omfattas av någon av 1-3.
27.130	B	90	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 15 kap. 17 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 90 timmar för en produktion av mer än 3 000 ton men högst 5 000 ton per kalenderår.

27.130	B	30	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 15 kap. 17 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar för en produktion av mer än 1 000 ton men högst 3 000 ton per kalenderår.
27.130	B	13	3. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 15 kap. 17 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 13 timmar för en produktion av mer än 200 ton men högst 1 000 ton per kalenderår.
27.130	B	6	4. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 15 kap. 17 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 6 timmar om verksamheten inte omfattas av någon av 1-3.
27.140	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 15 kap. 18 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
			VERKSAMHETSGRUPP METALL- OCH PLASTYTBEHANDLING, AVFETTNING OCH FÄRGBORTTAGNING
28.10-i	B	64	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 16 kap. 1 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 64 timmar om utsläpp av process- och skölvatten är större än 10 000 kubikmeter per kalenderår.
28.10-i	B	30	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 16 kap. 1 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar om utsläpp av process- och skölvatten är större än 1 000 kubikmeter men högst 10 000 kubikmeter per kalenderår.
28.10-i	B	13	3. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 16 kap. 1 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 13 timmar om utsläpp av process- och skölvatten är större än 100 kubikmeter men högst 1 000 kubikmeter per kalenderår.
28.10-i	B	6	4. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 16 kap. 1 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 6 timmar om verksamheten inte omfattas av någon av 1-3.
28.20 och 28.30	B	64	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 16 kap. 2 eller 4 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 64 timmar för anläggning som ger upphov till utsläpp av avloppsvatten om mer än 10 000 kubikmeter per kalenderår.
28.20 och 28.30	B	30	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 16 kap. 2 eller 4 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar för anläggning som ger upphov till utsläpp av avloppsvatten om mer än 1 000 kubikmeter men högst 10 000 kubikmeter per kalenderår.
28.20 och 28.30	B	13	3. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 16 kap. 2 eller 4 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 13 timmar för anläggning som ger upphov till utsläpp av avloppsvatten om mer än 100 kubikmeter men högst 1 000 kubikmeter per kalenderår.
28.20 och 28.30	B	6	4. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 16 kap. 2 eller 4 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 6 timmar för anläggning som ger upphov till utsläpp av avloppsvatten som inte omfattas av någon av 1-3.
28.25	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 16 kap. 3 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
28.40	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 16 kap. 5 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
28.50	B	30	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 16 kap. 6 § miljöprövningsförordningen (verksamhetskod 28.50) är tillsynstiden 30 timmar för varmförzinkning med uppsamling och filter för flussrök med en förbrukning av mer än 10 000 ton zink per kalenderår .

28.50	B	13	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 16 kap. 6 § miljöprövningsförordningen (verksamhetskod 28.50) är tillsynstiden 13 timmar för varmförzinkning med uppsamling och filter för flussrök med en förbrukning av mer än 1 000 ton men högst 10 000 ton zink per kalenderår.
28.50	B	6	3. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 16 kap. 6 § miljöprövningsförordningen (verksamhetskod 28.50) är tillsynstiden 6 timmar för varmförzinkning med uppsamling och filter för flussrök med en förbrukning av mer än 100 ton men högst 1 000 ton zink per kalenderår.
28.50	B	3	4. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 16 kap. 6 § miljöprövningsförordningen (verksamhetskod 28.50) är tillsynstiden 3 timmar för varmförzinkning med uppsamling och filter för flussrök med en förbrukning av högst 100 ton zink per kalenderår.
28.50	B	30	5. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 16 kap. 6 § miljöprövningsförordningen (verksamhetskod 28.50) är tillsynstiden 30 timmar för varmförzinkning utan uppsamling och filter för flussrök med en förbrukning av mer än 10 000 ton zink per kalenderår.
28.50	B	30	6. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 16 kap. 6 § miljöprövningsförordningen (verksamhetskod 28.50) är tillsynstiden 30 timmar för varmförzinkning utan uppsamling och filter för flussrök med en förbrukning av mer än 1 000 ton men högst 10 000 ton zink per kalenderår.
28.50	B	13	7. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 16 kap. 6 § miljöprövningsförordningen (verksamhetskod 28.50) är tillsynstiden 13 timmar för varmförzinkning utan uppsamling och filter för flussrök med en förbrukning av mer än 100 ton zink per kalenderår.
28.50	B	6	8. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 16 kap. 6 § miljöprövningsförordningen (verksamhetskod 28.50) är tillsynstiden 6 timmar för varmförzinkning utan uppsamling och filter för flussrök med en förbrukning av högst 100 ton zink per kalenderår.
28.50	B	64	9. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 16 kap. 6 § miljöprövningsförordningen (verksamhetskod 28.50) är tillsynstiden 64 timmar för annan verksamhet än varmförzinkning med utsläpp av mer än 10 000 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår.
28.50	B	30	10. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 16 kap. 6 § miljöprövningsförordningen (verksamhetskod 28.50) är tillsynstiden 30 timmar för annan verksamhet än varmförzinkning om utsläpp av process- och sköljvatten är större än 1 000 kubikmeter men högst 10 000 kubikmeter per kalenderår.
28.50	B	13	11. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 16 kap. 6 § miljöprövningsförordningen (verksamhetskod 28.50) är tillsynstiden 13 timmar för annan verksamhet än varmförzinkning om utsläpp av process- och sköljvatten är större än 100 kubikmeter men högst 1 000 kubikmeter per kalenderår.
28.50	B	6	12. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 16 kap. 6 § miljöprövningsförordningen (verksamhetskod 28.50) är tillsynstiden 6 timmar för annan verksamhet än varmförzinkning om utsläpp av process- och sköljvatten är högst 100 kubikmeter per kalenderår.

28.50	B	6	13. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 16 kap. 6 § miljöprövningsförordningen (verksamhetskod 28.50) är tillsynstiden 6 timmar för annan verksamhet än varmförzinkning som inte medför utsläpp av process- och sköljvatten.
28.71	C	9	För en verksamhet som är anmälningsskyldig enligt 16 kap. 7 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
28.80	B	30	För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 16 kap. 8 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar.
28.90	C	9	För en verksamhet som är anmälningsskyldig enligt 16 kap. 9 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
28.95	C	9	För en verksamhet som är anmälningsskyldig enligt 16 kap. 10 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
			VERKSAMHETSGRUPP ELEKTRISKA ARTIKLAR
31.10	A	184	För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 17 kap. 1 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 184 timmar.
31.20	B	64	För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 17 kap. 2 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 64 timmar.
31.30	C	9	För en verksamhet som är anmälningsskyldig enligt 17 kap. 3 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
31.40-i och 31.50	A	184	För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 17 kap. 4 eller 5 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 184 timmar.
31.60	C	9	För en verksamhet som är anmälningsskyldig enligt 17 kap. 6 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
			VERKSAMHETSGRUPP METALLBEARBETNING
			Verksamhetsgrupp Motorer, turbiner och reaktorer
34.10	C	9	För en verksamhet som är anmälningsskyldig enligt 18 kap. 1 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
34.20	C	9	För en verksamhet som är anmälningsskyldig enligt 18 kap. 2 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
			Verksamhetsgrupp Motorfordon
34.30	B	184	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 18 kap. 3 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 184 timmar för en tillverkning och sammansättning av fler än 100 000 motorfordon per kalenderår med en totalvikt per fordon som uppgår till högst 3,5 ton.
34.30	B	64	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 18 kap. 3 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 64 timmar för en tillverkning och sammansättning av fler än 25 000 motorfordon men högst 100 000 motorfordon per kalenderår med en totalvikt per fordon som uppgår till högst 3,5 ton.
34.30	B	30	3. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 18 kap. 3 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar för en tillverkning och sammansättning av högst 25 000 motorfordon per kalenderår med en totalvikt per fordon som uppgår till högst 3,5 ton.
34.30	B	184	4. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 18 kap. 3 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 184 timmar för en tillverkning och sammansättning av fler än 20 000 motorfordon per kalenderår med en totalvikt per fordon som uppgår till mer än 3,5 ton.
34.30	B	64	5. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 18 kap. 3 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 64 timmar för en tillverkning och sammansättning av fler än 1 000 motorfordon men högst 20 000 motorfordon per kalenderår med en totalvikt per fordon som uppgår till mer än 3,5 ton.

34.30	B	30	6. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 18 kap. 3 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar för en tillverkning och sammansättning av högst 1 000 motorfordon per kalenderår med en totalvikt per fordon som uppgår till mer än 3,5 ton.
34.40	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 18 kap. 4 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
			Verksamhetsgrupp Järnvägsutrustning och flygplan
34.50	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 18 kap. 5 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
			Verksamhetsgrupp Maskinell bearbetning
34.60	A	184	För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 18 kap. 6 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 184 timmar.
34.70	B	90	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 18 kap. 7 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 90 timmar för tankvolym på mer än 50 kubikmeter.
34.70	B	64	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 18 kap. 7 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 64 timmar för tankvolym på mer än 35 kubikmeter men högst 50 kubikmeter.
34.70	B	30	3. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 18 kap. 7 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar för tankvolym på mer än 20 kubikmeter men högst 35 kubikmeter.
34.80	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 18 kap. 8 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
			Verksamhetsgrupp Gas- och oljeplattformar
35.10	A	184	För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 18 kap. 9 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 184 timmar.
			Verksamhetsgrupp Skeppsvarv
35.20	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 18 kap. 10 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
			VERKSAMHETSGRUPP FÖRBRUKNING AV ORGANISKA LÖSNINGSMEDEL
39.10-i	B	184	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 19 kap. 2 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 184 timmar om förbrukningen uppgår till mer än 500 ton per kalenderår.
39.10-i	B	90	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 19 kap. 2 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 90 timmar om förbrukningen uppgår till mer än 200 ton men högst 500 ton per kalenderår.
39.10-i	B	64	3. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 19 kap. 2 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 64 timmar om förbrukningen uppgår till mer än 50 ton men högst 200 ton per kalenderår.
39.10-i	B	30	4. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 19 kap. 2 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar om förbrukningen uppgår till högst 50 ton per kalenderår.
39.15	B	184	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 19 kap. 3 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 184 timmar om förbrukningen av organiska lösningsmedel uppgår till mer än 500 ton per kalenderår.
39.15	B	90	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 19 kap. 3 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 90 timmar om förbrukningen av organiska lösningsmedel uppgår till mer än 200 ton men högst 500 ton per kalenderår.

39.15	B	64	3. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 19 kap. 3 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 64 timmar om förbrukningen av organiska lösningsmedel uppgår till mer än 50 ton men högst 200 ton per kalenderår.
39.15	B	30	4. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 19 kap. 3 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar om förbrukningen av organiska lösningsmedel uppgår till mer än 25 ton men högst 50 ton per kalenderår.
39.15	B	13	5. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 19 kap. 3 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 13 timmar om förbrukningen av organiska lösningsmedel uppgår till högst 25 ton per kalenderår.
39.30	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 19 kap. 4 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
39.35	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 19 kap. 5 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
39.50	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 19 kap. 6 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
39.5001	U	3	För verksamheter som förbrukar halogenerade organiska lösningsmedel under anmälningspliktig nivå är tillsynstiden 3 timmar.
39.5002	U	3	För verksamheter som förbrukar mer än 500 kg organiska lösningsmedel per kalenderår men under anmälningspliktig nivå är tillsynstiden 3 timmar.
			VERKSAMHETSGRUPP HANTERING AV BRÄNSLEN OCH ANDRA KEMISKA PRODUKTER
39.60	B	30	För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 20 kap. 1 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar.
39.70	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 20 kap. 2 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
39.80	B	30	För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 20 kap. 3 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar.
39.90	C	9	För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 20 kap. 4 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
			VERKSAMHETSGRUPP GAS- OCH VÄTSKEFORMIGA BRÄNSLEN, EL, VÄRME OCH KYLA
			Verksamhetsgrupp Anaerob biologisk behandling
40.01	B	13	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 21 kap. 2 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 13 timmar för anläggning vid jordbruksföretag.
40.01	B	64	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 21 kap. 2 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 64 timmar om verksamheten inte omfattas av 1.
40.02	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 21 kap. 3 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
			Verksamhetsgrupp Framställning av gas- och vätskeformiga bränslen
40.05-i och 40.15	B	13	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 21 kap. 4 eller 5 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 13 timmar för anläggning vid jordbruksföretag.
40.05-i och 40.15	B	64	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 21 kap. 4 eller 5 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 64 timmar om verksamheten inte omfattas av 1.
40.20	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 21 kap. 6 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
			Verksamhetsgrupp Kärnkraft
40.30	A	90	För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 21 kap. 7 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 90 timmar.

Verksamhetsgrupp Förbränning			
40.40-i	A	30	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 21 kap. 8 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar för gasturbinanläggningar.
40.40-i	A	137	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 21 kap. 8 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 137 timmar om verksamheten inte omfattas av 1.
40.50-i	B	30	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 21 kap. 9 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar för gasturbinanläggningar.
40.50-i	B	137	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 21 kap. 9 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 137 timmar för andra anläggningar än som avses i 1 med en total installerad tillförd effekt av mer än 200 megawatt men högst 300 megawatt.
40.50-i	B	64	3. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 21 kap. 9 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 64 timmar för andra anläggningar än som avses i 1 med en total installerad tillförd effekt av mer än 100 megawatt men högst 200 megawatt.
40.50-i	B	30	4. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 21 kap. 9 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar för andra anläggningar än som avses i 1 med en total installerad tillförd effekt av mer än 50 megawatt men högst 100 megawatt.
40.51	B	30	För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 21 kap. 10 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar.
40.60	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 21 kap. 11 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
40.70	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 21 kap. 12 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
Verksamhetsgrupp Vindkraft			
40.90 och 40.95	B	13	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 21 kap. 13 eller 14 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 13 timmar för fler än 20 vindkraftverk som står tillsammans (gruppstation) på land.
40.90 och 40.95	B	6	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 21 kap. 13 eller 14 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 6 timmar för högst 20 vindkraftverk som står tillsammans (gruppstation) på land.
40.100	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 21 kap. 15 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
Verksamhetsgrupp Värme- och kylanläggningar			
40.110	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 21 kap. 16 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
40.120	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 21 kap. 17 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
VERKSAMHETSGRUPP VATTENFÖRSÖRJNING			
41.1001	U	6	För vattenverk för fler än 5000 personer är tillsynstiden 6 timmar.
VERKSAMHETSGRUPP FORDONSSERVICE OCH DRIVMEDELSHANTERING			
50.10	C	18	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 23 kap. 1 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 18 timmar.
50.20	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 23 kap. 2 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.

50.1001	U	6	För en verksamhet men anläggning för tvättning av 1. fler än 1 250 personbilar per kalenderår, 2. färre än eller lika med 100 tåg eller flygplan per kalenderår, 3. färre än eller lika med 500 tågvagnar eller lok per kalenderår, eller 4. fler än 250 andra motordrivna fordon per kalenderår men under anmälningspliktig nivå är tillsynstiden 6 timmar.
50.1002	U	3	För åkeri eller entreprenadverksamhet med en verkstadsyta eller tvätthallsyta eller liknande överstigande 150 kvm är tillsynstiden 3 timmar.
50.1003	U	3	För fordonsverkstad med yta större än 150 kvm är tillsynstiden 3 timmar.
			VERKSAMHETSGRUPP HAMNAR OCH FLYGPLATSER
			Verksamhetsgrupp Hamnar
63.20	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 24 kap. 2 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
			Verksamhetsgrupp Flygplatser
63.30	A	226	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 24 kap. 3 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 226 timmar för verksamhet som omfattar mer än 100 000 flygrörelser per kalenderår.
63.30	A	137	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 24 kap. 3 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 137 timmar för verksamhet som omfattar mer än 40 000 flygrörelser men högst 100 000 flygrörelser per kalenderår.
63.30	A	64	3. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 24 kap. 3 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 64 timmar för verksamhet som omfattar mer än 10 000 flygrörelser men högst 40 000 flygrörelser per kalenderår.
63.30	A	30	4. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 24 kap. 3 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar för verksamhet som inte omfattas av någon av 1-3.
63.40	B	23	För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 24 kap. 4 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 23 timmar.
63.50	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 24 kap. 5 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
			VERKSAMHETSGRUPP LABORATORIER
73.10	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 25 kap. 1 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
			VERKSAMHETSGRUPP TANKRENGÖRING
74.10	B	13	För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 26 kap. 1 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 13 timmar.
74.20	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 26 kap. 2 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
			VERKSAMHETSGRUPP HÄLSO- OCH SJUKVÅRD
85.10	C	18	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 27 kap. 1 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 18 timmar.
85.20	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 27 kap. 2 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
			VERKSAMHETSGRUPP RENING AV AVLOPPSVATTEN
90.10 och 90.11	B	137	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 28 kap. 1 eller 2 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 137 timmar för en avloppsreningsanläggning med anslutning av fler än 100 000 personer eller som tar emot avloppsvatten med en föroreningsmängd som motsvarar mer än 100 000 personekvivalenter.

90.10 och 90.11	B	64	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 28 kap. 1 eller 2 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 64 timmar för en avloppsreningsanläggning med anslutning av fler än 20 000 personer men högst 100 000 personer eller som tar emot avloppsvatten med en föroreningsmängd som motsvarar mer än 20 000 personekvivalenter men högst 100 000 personekvivalenter.
90.10 och 90.11	B	30	3. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 28 kap. 1 eller 2 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar för en avloppsreningsanläggning med anslutning av fler än 2 000 personer men högst 20 000 personer eller som tar emot avloppsvatten med en föroreningsmängd som motsvarar mer än 2 000 personekvivalenter men högst 20 000 personekvivalenter.
90.15-i	B	47	För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 28 kap. 3 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 47 timmar.
90.16	C	18	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 28 kap. 4 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 18 timmar.
90.1601	U	12	För avloppsreningsanläggning som tar emot avloppsvatten med en föroreningsmängd som motsvarar mer än 50 men högst 200 personekvivalenter är tillsynstiden 12 timmar.
90.1602	U	6	För avloppsreningsanläggning som tar emot avloppsvatten med en föroreningsmängd som motsvarar mer än 25 men högst 50 personekvivalenter är tillsynstiden 6 timmar.
			VERKSAMHETSGRUPP AVFALL
			Verksamhetsgrupp Andra verksamheter med återvinning eller bortskaffande
90.405-i och 90.406-i	B	137	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 65 eller 66 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 137 timmar om den tillförda avfallsmängden är mer än 100 000 ton per kalenderår.
90.405-i och 90.406-i	B	64	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 65 eller 66 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 64 timmar om den tillförda avfallsmängden är mer än 20 000 ton men högst 100 000 ton per kalenderår.
90.405-i och 90.406-i	B	30	3. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 65 eller 66 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar om den tillförda avfallsmängden är mer än 12 500 ton men högst 20 000 ton per kalenderår.
90.410 och 90.420	A/B	137	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 68 eller 69 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 137 timmar om den tillförda avfallsmängden är mer än 100 000 ton per kalenderår.
90.410 och 90.420	A/B	64	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 68 eller 69 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 64 timmar om den tillförda avfallsmängden är mer än 20 000 ton men högst 100 000 ton per kalenderår.
90.410 och 90.420	A/B	30	3. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 68 eller 69 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar om den tillförda avfallsmängden är mer än 10 000 ton men högst 20 000 ton per kalenderår.
90.410 och 90.420	A/B	13	4. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 68 eller 69 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 13 timmar om den tillförda avfallsmängden inte omfattas av någon av 1-3.
90.430	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 29 kap. 70 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.

90.435-i	A	137	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 67 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 137 timmar om den tillförda avfallsmängden är mer än 25 000 ton per kalenderår.
90.435-i	A	64	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 67 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 64 timmar om den tillförda avfallsmängden är mer än 5 000 ton men högst 25 000 ton per kalenderår.
90.435-i	A	30	3. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 67 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar om den tillförda avfallsmängden inte omfattas av 1 eller 2.
90.440	A	137	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 71 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 137 timmar om den tillförda avfallsmängden är mer än 25 000 ton per kalenderår.
90.440	A	64	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 71 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 64 timmar om den tillförda avfallsmängden är mer än 5 000 ton men högst 25 000 ton per kalenderår.
90.440	A	30	3. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 71 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar om den tillförda avfallsmängden inte omfattas av 1 eller 2.
90.450	B	30	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 72 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar om den tillförda avfallsmängden är mer än 1 000 ton men högst 2 500 ton per kalenderår.
90.450	B	13	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 72 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 13 timmar om den tillförda avfallsmängden inte omfattas av 1.
			Verksamhetsgrupp Animaliskt avfall
90.241-i	B	90	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 32 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 90 timmar om den tillförda avfallsmängden är mer än 10 000 ton per kalenderår.
90.241-i	B	30	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 32 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar om den tillförda avfallsmängden inte omfattas av 1.
90.251	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 29 kap. 33 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
			Verksamhetsgrupp Avvattning
90.375	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 29 kap. 39 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
			Verksamhetsgrupp Biologisk behandling
90.161	B	64	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 30 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 64 timmar om den tillförda avfallsmängden är mer än 20 000 ton men högst 25 000 ton per kalenderår.
90.161	B	30	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 30 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar om den tillförda avfallsmängden är mer än 10 000 ton men högst 20 000 ton per kalenderår.
90.161	B	13	3. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 30 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 13 timmar om den tillförda avfallsmängden är mer än 1 000 ton men högst 10 000 ton per kalenderår.
90.161	B	6	4. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 30 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 6 timmar om den tillförda avfallsmängden inte omfattas av någon av 1-3.

90.171	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 29 kap. 31 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
			Verksamhetsgrupp Deponering
90.271	B	13	För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 18 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 13 timmar.
90.281	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 29 kap. 19 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
90.290-i	A	137	För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 20 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 137 timmar.
90.300-i	B	64	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 21 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 64 timmar om den tillförda avfallsmängden är mer än 20 000 ton men högst 100 000 ton per kalenderår.
90.300-i	B	30	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 21 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar om den tillförda avfallsmängden är mer än 10 000 ton men högst 20 000 ton per kalenderår.
90.300-i	B	13	3. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 21 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 13 timmar om den tillförda avfallsmängden inte omfattas av 1 eller 2.
90.310	B	64	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 22 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 64 timmar om den tillförda avfallsmängden är mer än 20 000 ton per kalenderår.
90.310	B	30	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 22 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar om den tillförda avfallsmängden är mer än 10 000 ton men högst 20 000 ton per kalenderår.
90.310	B	13	3. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 22 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 13 timmar om den tillförda avfallsmängden är mer än 50 ton men högst 10 000 ton per kalenderår.
90.310	B	6	4. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 22 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 6 timmar om den tillförda avfallsmängden inte omfattas av någon av 1-3.
90.320-i	A	227	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 23 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 227 timmar om den tillförda avfallsmängden är mer än 25 000 ton per kalenderår.
90.320-i	A	137	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 23 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 137 timmar om den tillförda avfallsmängden inte omfattas av 1.
90.330-i och 90.340	B	30	För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 24 eller 25 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar.
90.341	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 29 kap. 26 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
			Verksamhetsgrupp Elavfall
90.90	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 29 kap. 44 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
			Verksamhetsgrupp Fartygsåtervinning
90.451	A	137	För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 57 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 137 timmar.
			Verksamhetsgrupp Förberedelse för återanvändning
90.29	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 29 kap. 47 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
			Verksamhetsgrupp Förbränning

90.180-i och 90.181-i	A	306	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 5 eller 6 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 306 timmar om den tillförda avfallsmängden är mer än 25 000 ton per kalenderår.
90.180-i och 90.181-i	A	90	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 5 eller 6 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 90 timmar om den tillförda avfallsmängden är mer än 5 000 ton men högst 25 000 ton per kalenderår.
90.180-i och 90.181-i	A	30	3. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 5 eller 6 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar om den tillförda avfallsmängden är mer än 2 500 ton men högst 5 000 ton per kalenderår.
90.190 och 90.191	B	30	För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 7 eller 8 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar.
90.200-i och 90.201-i	A	137	För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 9 eller 10 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 137 timmar.
90.210-i och 90.211-i	B	64	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 11 eller 12 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 64 timmar om den tillförda avfallsmängden är mer än 20 000 ton men högst 100 000 ton per kalenderår.
90.210-i och 90.211-i	B	30	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 11 eller 12 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar om den tillförda avfallsmängden inte omfattas av 1.
90.212-i och 90.213-i	B	47	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 13 eller 14 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 47 timmar om den tillförda avfallsmängden är mer än 10 000 ton men högst 18 000 ton per kalenderår.
90.212-i och 90.213-i	B	30	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 13 eller 14 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar om den tillförda avfallsmängden inte omfattas av 1.
90.220 och 90.221	B	30	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 15 eller 16 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar om den tillförda avfallsmängden är mer än 10 000 ton men högst 18 000 ton per kalenderår.
90.220 och 90.221	B	13	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 15 eller 16 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 13 timmar om den tillförda avfallsmängden inte omfattas av 1.
90.230	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 29 kap. 17 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
			Verksamhetsgrupp Konvertering av smittförande avfall
90.382	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 29 kap. 38 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
			Verksamhetsgrupp Lagring i avvaktan på återvinning eller bortskaffande
90.408-i	B	13	För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 56 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 13 timmar.
			Verksamhetsgrupp Lagring och avskiljning av koldioxid
90.480 och 90.485	A/B	227	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 60 eller 61 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 227 timmar om den planerade lagringen är mer än 100 000 ton.
90.480 och 90.485	A/B	137	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 60 eller 61 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 137 timmar om den planerade lagringen är högst 100 000 ton.

90.500-i och 90.510	B	137	För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 62 eller 63 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 137 timmar.
90.520	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 29 kap. 64 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
			Verksamhetsgrupp Lagring som en del av att samla in avfall
90.30 och 90.50	B	13	För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 48 eller 50 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 13 timmar.
90.40	C	18	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 29 kap. 49 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 18 timmar.
90.60	C	18	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 29 kap. 51 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 18 timmar.
			Verksamhetsgrupp Långtidslagring, djupt bergförvar och underjordsförvar
90.454-i, 90.455 och 90.457	A	227	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 52, 53 eller 54 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 227 timmar om den tillförda avfallsmängden är mer än 25 000 ton per kalenderår.
90.454-i, 90.455 och 90.457	A	137	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 52, 53 eller 54 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 137 timmar om den tillförda avfallsmängden är mer än 10 000 ton men högst 25 000 ton per kalenderår.
90.454-i, 90.455 och 90.457	A	30	3. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 52, 53 eller 54 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar om den tillförda avfallsmängden är mer än 1 000 ton men högst 10 000 ton per kalenderår.
90.454-i, 90.455 och 90.457	A	13	4. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 52, 53 eller 54 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 13 timmar om den tillförda avfallsmängden inte omfattas av någon av 1-3.
90.458	B	137	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 55 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 137 timmar om den tillförda avfallsmängden är mer än 100 000 ton per kalenderår.
90.458	B	64	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 55 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 64 timmar om den tillförda avfallsmängden är mer än 20 000 ton men högst 100 000 ton per kalenderår.
90.458	B	30	3. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 55 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar om den tillförda avfallsmängden är mer än 10 000 ton men högst 20 000 ton per kalenderår.
90.458	B	13	4. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 55 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 13 timmar om den tillförda avfallsmängden är större än 50 ton men högst 10 000 ton per kalenderår.
90.458	B	6	5. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 55 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 6 timmar om den tillförda avfallsmängden inte omfattas av någon av 1-4.
			Verksamhetsgrupp Mekanisk bearbetning och sortering
90.100	B	64	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 40 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 64 timmar för verksamhet med mer än 50 000 ton hanterad avfallsmängd per kalenderår.

90.100	B	30	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 40 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar för verksamhet som inte omfattas av 1.
90.110	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 29 kap. 41 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
90.70	B	30	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 42 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar för verksamhet med mer än 75 000 ton hanterad avfallsmängd per kalenderår.
90.70	B	13	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 42 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 13 timmar för verksamhet som inte omfattas av 1.
90.80	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 29 kap. 43 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
			Verksamhetsgrupp Radioaktivt avfall
90.460 och 90.470	A	71	För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 58 eller 59 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 71 timmar.
			Verksamhetsgrupp Uppgrävda massor
90.361	B	13	För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 36 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 13 timmar.
90.370	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 29 kap. 37 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
			Verksamhetsgrupp Uttjänta fordon
90.119	B	137	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 45 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 137 timmar om den tillförda avfallsmängden är mer än 25 000 ton per kalenderår.
90.119	B	64	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 45 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 64 timmar om den tillförda avfallsmängden är mer än 10 000 ton men högst 25 000 ton per kalenderår.
90.119	B	30	3. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 45 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar om den tillförda avfallsmängden är mer än 1 000 ton men högst 10 000 ton per kalenderår.
90.119	B	13	4. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 45 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 13 timmar om den tillförda avfallsmängden inte omfattas av någon av 1-3.
90.120	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 29 kap. 46 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
			Verksamhetsgrupp Återvinning eller bortskaffande av avfall som uppkommit i egen verksamhet
90.381 och 90.383	B	13	För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 27 eller 28 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 13 timmar.
90.391	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 29 kap. 29 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
			Verksamhetsgrupp Återvinning för anläggningsändamål
90.131	B	13	För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 34 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 13 timmar.
90.141	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 29 kap. 35 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
			VERKSAMHETSGRUPP SKJUTFÄLT, SKJUTBANOR OCH SPORTANLÄGGNINGAR

92.10	B	13	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 30 kap. 1 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 13 timmar för civilt skjutfält.
92.10	B	7	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 30 kap. 1 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 7 timmar för annat skjutfält.
92.20	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 30 kap. 2 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
92.30	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 30 kap. 3 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
			VERKSAMHETSGRUPP TEXTILTVÄTTERIER
93.10	C	18	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 31 kap. 1 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 18 timmar.
93.1001	U	12	För verksamheter under anmälningspliktig nivå är tillsynstiden 12 timmar.
			VERKSAMHETSGRUPP BEGRAVNINGSVERSAMHET
93.20	B	13	För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 32 kap. 1 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 13 timmar.
			VERKSAMHETSGRUPP ANMÄLNINGSPLIKTIGA HÄLSOSKYDDSVERSAMHETER
38 § FMH, punkt 1	H	2,5	För hygienisk behandling med risk för blodsmitta eller annan smitta, för verksamheter med tatuering, manikyr, piercing, akupunktur, eller fotvård är tillsynstiden 2,5 timmar.
38 § FMH, punkt 2	H	2,5	För bassängbad med 1 bassäng eller bubbelpool eller motsvarande är tillsynstiden 2,5 timmar.
38 § FMH, punkt 3	H	6	För bassängbad med 2-5 bassänger är tillsynstiden 6 timmar.
38 § FMH, punkt 4	H	12	För bassängbad med fler än 5 bassänger är tillsynstiden 12 timmar.
38 § FMH, punkt 5	H	12	För skolor med fler än 600 elever tillsynstiden 12 timmar.
38 § FMH, punkt 6	H	6	För skolor med 600 elever eller färre är tillsynstiden 6 timmar.
38 § FMH, punkt 7	H	6	För förskolor med mer än 5 avdelningar är tillsynstiden 6 timmar.
38 § FMH, punkt 8	H	2,5	För förskolor med 5 avdelningar eller färre är tillsynstiden 2,5 timmar.
38 § FMH, punkt 9	H	2,5	För fritidsverksamheter är tillsynstiden 2,5 timmar.

Taxebilaga 3

Timavgift (efterskottsbetaling)

Bransch	Verksamhet	Verksamhets-kod	Prövn.-nivå	Avgift
JORDBRUK	Djurhållning - verksamheter med mindre än 30 djurenheter	1.0001	U	Timavgift
	Uppodling av annan mark än jordbruksmark för jordbruksproduktion - verksamheter under anmälningspliktig nivå	1.0002	U	Timavgift
	Övriga jordbruks- och trädgårdsföretag - odling av jordbruksmark som är mindre än 50 hektar för produktion av foder, livsmedel eller annan liknande jordbruksproduktion	1.0003	U	Timavgift
	Övriga jordbruks- och trädgårdsföretag - växthus mm.	1.0004	U	Timavgift
FISKODLING OCH ÖVERVINTRING AV FISK	Verksamheter under anmälningspliktig nivå.	5.0001	U	Timavgift
UTVINNING, BRYTNING OCH BEARBETNING AV TORV, OLJA, GAS, KOL, MALM, MINERAL, BERG, NATURGRUS OCH ANNAT	Berg, naturgrus och andra jordarter - verksamheter under anmälningspliktig nivå	10.0001	U	Timavgift
	Annan utvinningsindustri - verksamheter under anmälningspliktig nivå.	13.0001	U	Timavgift
LIVSMEDEL OCH FODER	Slakterier - verksamheter under anmälningspliktig nivå.	15.0001	U	Timavgift
	Livsmedel och foder av animaliska råvaror - verksamheter under anmälningspliktig nivå.	15.0002	U	Timavgift
	Rökeri - verksamheter under anmälningspliktig nivå.	15.0003	U	Timavgift
	Livsmedel och foder av vegetabiliska råvaror - verksamheter under anmälningspliktig nivå.	15.0004	U	Timavgift
	Kvarnprodukter - verksamheter under anmälningspliktig nivå.	15.0005	U	Timavgift
	Livsmedel och foder av kombinerade råvaror - verksamheter under anmälningspliktig nivå.	15.0006	U	Timavgift
	Mjolkprodukter - verksamheter under anmälningspliktig nivå.	15.0007	U	Timavgift

	Annan livsmedelstillverkning - verksamheter under anmälningspliktig nivå.	15.0008	U	Timavgift
TEXTILVAROR	Verksamheter under anmälningspliktig nivå.	17.0001	U	Timavgift
PÄLS, SKINN OCH LÄDER	Verksamheter under anmälningspliktig nivå.	18.0001	U	Timavgift
TRÄVAROR	Verksamheter under anmälningspliktig nivå.	20.0001	U	Timavgift
MASSA, PAPPER OCH PAPPERSVAROR	Verksamheter under anmälningspliktig nivå.	21.0001	U	Timavgift
FOTOGRAFISK OCH GRAFISK PRODUKTION	Verksamheter under anmälningspliktig nivå.	22.0001	U	Timavgift
KEMISKA PRODUKTER	Annan kemisk tillverkning - verksamheter under anmälningspliktig nivå.	24.0001	U	Timavgift
GUMMI- OCH PLASTVAROR	Verksamheter under anmälningspliktig nivå.	25.0001	U	Timavgift
MINERALISKA PRODUKTER	Glas, glasvaror och keramiska produkter - verksamheter under anmälningspliktig nivå.	26.0001	U	Timavgift
	Cement, betong, kalk, krita och gips - verksamheter under anmälningspliktig nivå.	26.0002	U	Timavgift
	Andra mineraliska produkter - verksamheter under anmälningspliktig nivå.	26.0003	U	Timavgift
STÅL OCH METALL	Verksamheter under anmälningspliktig nivå.	27.0001	U	Timavgift
METALL- OCH PLASTYTBEHANDLING, AVFETTNING OCH FÄRGBORTTAGNING	Verksamheter under anmälningspliktig nivå.	28.0001	U	Timavgift
METALLBEARBETNING	Motorer, turbiner och reaktorer - verksamheter under anmälningspliktig nivå.	34.0001	U	Timavgift
	Motorfordon - verksamheter under anmälningspliktig nivå.	34.0002	U	Timavgift
	Maskinell bearbetning - verksamheter under anmälningspliktig nivå.	34.0003	U	Timavgift
	Gas- och oljeplattformar - verksamheter under anmälningspliktig nivå.	35.0001	U	Timavgift
FÖRBRUKNING AV ORGANISKA LÖSNINGSMEDEL	Förbrukning av mindre än 500 kg organiska lösningsmedel per kalenderår	39.0001	U	Timavgift
HANTERING AV BRÄNSLEN OCH ANDRA KEMISKA PRODUKTER	Verksamheter under anmälningspliktig nivå.	39.9002	U	Timavgift

GAS- OCH VÄTSKEFORMIGA BRÄNSLEN, EL, VÄRME OCH KYLA	Förbränning - verksamheter under anmälningspliktig nivå.	40.0001	U	Timavgift
	Vindkraft - verksamheter under anmälningspliktig nivå.	40.0002	U	Timavgift
	Värme- och kylanläggningar - verksamheter under anmälningspliktig nivå.	40.0003	U	Timavgift
VATTENFÖRSÖRJNING	För vattenverk för färre än 5000 personer.	41.0001	U	Timavgift
FORDONSSERVICE OCH DRIVMEDELSHANTERING	Tvättning av färre än 1 250 personbilar per kalenderår eller färre än 250 andra motordrivna fordon per kalenderår	50.0001	U	Timavgift
	Åkeri eller entreprenadverksamhet med en verkstadsyta eller tvätthallsyta eller liknande mindre än 150 kvm	50.0002	U	Timavgift
	Fordonsverkstad med yta mindre än 150 kvm	50.0003	U	Timavgift
HAMNAR OCH FLYGPLATSER	Annan trafikinfrastruktur - verksamheter under anmälningspliktig nivå.	63.0001	U	Timavgift
	Hamnar - verksamheter under anmälningspliktig nivå.	63.0002	U	Timavgift
	Flygplatser - verksamheter under anmälningspliktig nivå.	63.0003	U	Timavgift
LABORATORIER	Verksamheter under anmälningspliktig nivå.	73.0001	U	Timavgift
HÄLSO- OCH SJUKVÅRD	Verksamheter under anmälningspliktig nivå.	85.0001	U	Timavgift
AVFALL	Biologisk behandling - verksamheter under anmälningspliktig nivå.	90.0001	U	Timavgift
	Deponering - verksamheter under anmälningspliktig nivå.	90.0002	U	Timavgift
	Förbränning - verksamheter under anmälningspliktig nivå.	90.0003	U	Timavgift
	Lagring som en del av att samla in avfall - verksamheter under anmälningspliktig nivå.	90.0004	U	Timavgift
	Mekanisk bearbetning och sortering - verksamheter under anmälningspliktig nivå.	90.0005	U	Timavgift
SKJUTFÄLT, SKJUTBANOR OCH SPORTANLÄGGNINGAR	Verksamheter under anmälningspliktig nivå.	92.0001	U	Timavgift
ÖVRIGA MILJÖFARLIGA VERKSAMHETER		100.0001	U	Timavgift

ANMÄLNINGSPLIKTIGA HÄLSOSKYDDSVERKSAMHETER	För hygienisk behandling med risk för blodsmitta eller annan smitta, för verksamheter med annan skönhetsbehandling än tatuering, manikyr, piercing, akupunktur, eller fotvård.	38 § FMH, punkt 1	H	Timavgift
EJ ANMÄLNINGSPLIKTIGA HÄLSOSKYDDSVERKSAMHETER	Bostäder m.m.	45 § FMH, punkt 1	UH	Timavgift
EJ ANMÄLNINGSPLIKTIGA HÄLSOSKYDDSVERKSAMHETER	Undervisning, vård m.m.	45 § FMH, punkt 2	UH	Timavgift
EJ ANMÄLNINGSPLIKTIGA HÄLSOSKYDDSVERKSAMHETER	Samlingslokaler m.m.	45 § FMH, punkt 3	UH	Timavgift
EJ ANMÄLNINGSPLIKTIGA HÄLSOSKYDDSVERKSAMHETER	Hotell m.m.	45 § FMH, punkt 4	UH	Timavgift
EJ ANMÄLNINGSPLIKTIGA HÄLSOSKYDDSVERKSAMHETER	Idrottsanläggningar, camping, bad m.m.	45 § FMH, punkt 5	UH	Timavgift
EJ ANMÄLNINGSPLIKTIGA HÄLSOSKYDDSVERKSAMHETER	Lokaler för hygienisk behandling	45 § FMH, punkt 6	UH	Timavgift
EJ ANMÄLNINGSPLIKTIGA HÄLSOSKYDDSVERKSAMHETER	Lokaler för förvaring av djur	45 § FMH, punkt 7	UH	Timavgift

Taxa för prövning och tillsyn enligt alkohollagen

Beslutad av Kommunfullmäktige, den XX månad 201X, § XX
Taxan träder i kraft den 1 januari 2024.

Dokumentansvarig på politisk nivå: Bygg- och miljönämnden
Dokumentansvarig på tjänstemannanivå: Förvaltningsdirektör

Innehåll

Inledande bestämmelser.....	4
Avgifter för serveringstillstånd.....	4
Avgifter för handel eller servering av folköl.....	5

Inledande bestämmelser

1 § Denna taxa gäller avgifter för Örebro kommuns kostnader för provning och tillsyn enligt alkohollagen. Avgifter tas ut med stöd av 8 kap. 10 § alkohollagen (2010:1622).

2 § Avgiftsskyldig är den som innehar eller ansöker om att få serveringstillstånd enligt 8 kap. 1 § alkohollagen (2010:1622) och den som bedriver handel eller servering av folköl.

3 § Betalning av avgift enligt denna taxa ska ske till Örebro kommun genom dess miljönämnd.

4 § Avgift enligt denna taxa tas inte ut för handläggning som föranleds av ett beslut enligt alkohollagen överklagas.

5 § Bygg- och miljönämnden får för varje kalenderår (avgiftsår) besluta att utifrån Sveriges kommuner och regioners (SKR) prisindex för kommunal verksamhet (PKV) förändra i denna taxa antagna avgifter. Uppräkningen görs utifrån den version som SKR publicerar i oktober. De uppräknade avgifterna börjar sedan att gälla från och med januari året därpå. Indexet används eftersläpande genom att föregående års procentsats används. Bas månaden för indexuppräkning är oktober månad 2023.

6 § Enligt 40 § förvaltningslagen (2017:900) överklagas Miljönämndens beslut till allmän förvaltningsdomstol.

Avgifter för serveringstillstånd

Ansökningsavgifter

7 § Ansökningsavgiften täcker den genomsnittliga faktiska kostnaden för att handlägga och pröva en ansökan. I ansökningsavgiften ingår tillsynsavgift för ett (1) tillfälle eller en (1) period.

Typ av ansökan	Avgift
Ny ansökan om stadigvarande serveringstillstånd	10 000 kr
Ansökan om ändrat serveringstillstånd	4 000 kr
Ansökan om tillfälligt tillstånd för servering till allmänheten	3 000 kr
Ansökan om tillfälligt tillstånd för servering till allmänheten i obetydlig omfattning	1 000 kr
Ansökan om tillstånd för tillfällig uteservering	1 000 kr
Ansökan om tillstånd för tillfällig servering till slutet sällskap	1 000 kr
Fristående kunskapsprov	1 500 kr

Tillsynsavgifter

8 § Rörliga tillsynsavgifter för stadigvarande servering, där avgiften avgörs av alkoholförsäljningens årliga omsättning enligt restaurangrapport. 11 § Om restaurangrapport inte inkommer för att uppskatta tillsynsavgift debiteras

Alkoholförsäljningens årliga omsättning	Avgift
Upp till 50 tkr	3 600 kr
Mer än 50 tkr och upp till 250 tkr	6 750 kr
Mer än 250 tkr och upp till 500 tkr	8 100 kr

Mer än 500 tkr och upp till 1 000 tkr	9 000 kr
Mer än 1 000 tkr och upp till 2 000 tkr	11 250 kr
Mer än 2 000 tkr och upp till 3 000 tkr	12 600 kr
Mer än 3 000 tkr och upp till 4 000 tkr	13 500 kr
Mer än 4 000 tkr och upp till 5 000 tkr	14 400 kr
Mer än 5 000 tkr och upp till 6 000 tkr	16 200 kr
Mer än 6 000 tkr	18 000 kr

9 § Fasta tillsynsavgifter för stadigvarande servering, där avgiften avgörs av tillståndstypen.

Typ av tillstånd	Avgift
Tillstånd för stadigvarande servering till slutna sällskap (festvåningar och liknande)	3 000 kr
Tillstånd för servering efter kl. 01.00	3 000 kr
Tillstånd för uteservering	1 500 kr

10 § Fasta tillsynsavgifter för tillfällig servering, där avgiften avgörs av tillståndstypen.

Typ av tillstånd	Avgift
Tillstånd för tillfällig servering till allmänheten	1 000 kr per extra dag/period, högst 7 000 kr
Tillstånd för tillfällig servering till allmänheten, obetydlig omfattning	500 kr per extra dag/period, högst 7 000 kr
Tillstånd för tillfällig servering till slutna sällskap	250 kr per extra dag

Avgifter för handel eller servering av folköl

11 § Anmälningsavgift för försäljning av folköl är 1 140 kronor per anmälan, vilket motsvarar en timmes handläggning.

12 § Timavgift för den som bedriver handel eller servering av folköl ska betalas med 1 140 kronor för varje hel timme, eller 570 kronor för varje hel halvtimme nedlagd handläggningstid.

13 § Timavgift för den som bedriver handel eller servering av folköl tas ut för varje halvtimme nedlagd handläggningstid. Med handläggningstid avses den sammanlagda tid som varje tjänsteperson vid nämnden har använt för inläsning av ärendet, kontakter med parter, samråd med andra myndigheter, inspektioner

och kontroller, beredning i övrigt av ärendet, föredragning, beslut, restid och för anmälan om försäljning.

14 § Om den sammanlagda tillsynstiden understiger en halv timme per år tas ingen timavgift ut. För inspektioner, övrig tillsyn eller annan verksamhet som utförs vardagar mellan klockan 19.00 och 07.00, lördagar, söndagar, julafton, nyårsafton, påskafton, trettondagsafton, midsommarafton och andra helgdagar, tas avgift ut med 1,5 gånger ordinarie timavgift.

Taxa för prövning och tillsyn inom strålskyddslagens område

Beslutad av Kommunfullmäktige, den XX månad 201X, § XX
Taxan träder i kraft den 1 januari 2024.

Dokumentansvarig på politisk nivå: Bygg-och miljönämnden
Dokumentansvarig på tjänstemannanivå: Verksamhetschef Miljöavdelningen

Innehåll

Lagstöd	4
Inledande bestämmelser	4
Avgiftsskyldig	4
Anmälan	4
Årlig avgift för tillsyn	4
Timtaxa	5
Nedsättning av avgift	5
Betalning av avgift	5
Verkställighetsfrågor	5

Lagstöd

Taxan är meddelad med stöd av 8 kap. 14 § strålskyddsförordningen (2018:506), 8 kap. 2 § punkt 3 strålskyddsförordningen (2018:506) och 19 § strålsäkerhetens föreskrifter (SSMFS 2012:5) om solarier och artificiella solningsanläggningar

Inledande bestämmelser

1 § Avgift enligt denna taxa betalas för Bygg-och miljönämndens verksamhet enligt strålskyddslagen (2018:396).

2 § Avgift enligt denna taxa ska betalas för

1. handläggning och andra åtgärder med anledning av anmälan
2. handläggning och andra åtgärder med anledning av tillsyn i övrigt.
3. handläggning och andra åtgärder gällande tillsyn av bostad eller lokal som allmänheten har tillträde till och som omfattas av skyldigheten att optimera strålskyddet i fråga om radon.

3 § Avgift enligt denna taxa tas inte ut för

1. tillsyn som sker med anledning av klagomål som visar sig vara obefogat
2. handläggning som sker med anledning av att beslut av Bygg-och miljönämnden enligt strålskyddslagen eller föreskrifter meddelade med stöd av lagen överklagas.

Avgiftsskyldig

4 § Avgiftsskyldig är den som

1. bedriver kosmetiskt solarium enligt strålskyddslagen.
2. är fastighetsägare till en bostad eller lokal som allmänheten har tillträde till och som omfattas av skyldigheten att optimera strålskyddet i fråga om radon.

Anmälan

5 § Av 10 § Strålsäkerhetsmyndighetens föreskrifter om solarier och artificiella solningsanläggningar (SSMFS 2012:5) ska den som avser att bedriva verksamhet där kosmetiskt solarium upplåts till allmänheten anmäla detta till den kommunala nämnd som fullgör uppgifterna inom miljö- och hälsoskyddsområdet.

Avgift för handläggningen med anledning av anmälan om solarieverksamhet tas ut med 3 timmar, 3 420 kronor. Avgift med anledning av anmälan ska betalas för varje avgiftsbelagt ärende som anmälan avser.

Årlig avgift för tillsyn

6 § För regelbunden tillsyn över solarieverksamhet ska betalas en årlig tillsynsavgift. Den årliga tillsynsavgiften beräknas genom att tidsfaktorn (TF) multipliceras med timtaxan för aktuellt år. Timtaxan är 1 140 kronor per timme. Tidsfaktorn för solarieverksamhet är 2 timmar.

Om bristande efterlevnad medför tillsyn som går utöver den normala tillsynen av solarieverksamheter, ska avgift för denna extra tillsyn betalas för den extra tillsynstiden multiplicerad med timtaxan. Timavgift debiteras i efterhand efter utfört tillsynsbesök.

Timtaxa

7 § Timavgift ska betalas med 1 140 kronor för varje hel timme eller 570 kronor för varje hel halvtimme nedlagd handläggningstid på ärendet (timavgift).

8 § Avgift tas ut för varje halvtimme nedlagd handläggningstid. Med handläggningstid avses den sammanlagda tid som varje tjänsteperson vid nämnden har använt för inläsning av ärendet, kontakt med parter, samråd med andra myndigheter, inspektioner och kontroller, beredning i övrigt i ärendet, föredragning, beslut och restid. För inspektioner, mätningar och andra kontroller som utförs vardagar mellan klockan 19.00 och 07.00, lördagar, söndagar, julafton, nyårsafton, påskafton, trettondagsafton, midsommarafton och helgdagar, tas avgift ut med 1,5 gånger ordinarie timavgift.

9 § Bygg- och miljönämnden får för varje kalenderår (avgiftsår) besluta att höja de i denna taxa antagna fasta avgifterna och timavgifterna med en procentsats som motsvarar de 12 senaste månadernas förändring i konsumentprisindex (totalindex), räknat fram till den 1 oktober året före avgiftsåret. Basmånad för indexuppräknung är november månad 2023.

Nedsättning av avgift

10 § Om det finns särskilda skäl får Bygg- och miljönämnden med hänsyn till verksamhetens omfattning, tillsynsbehovet och övriga omständigheter sätta ned eller efterskänka avgiften.

Betalning av avgift

11 § Betalning av avgift enligt denna taxa ska ske till Örebro kommun. Betalning ska ske inom den tid som anges i beslut om avgift eller på fakturan.

Verkställighetsfrågor

12 § Av 10 kap. 3 § strålskyddslagen (2018:396) framgår det att beslut som meddelas med stöd av strålskyddslagen gäller omedelbart om inget annat bestäms.

13 § Enligt 19 kap. 2 § andra stycket strålskyddslagen (2018:396) överklagas Bygg- och miljönämndens beslut till allmän förvaltningsdomstol.

Taxa för tillsyn enligt lagen om sprängämnes- prekursorer

Beslutad av Kommunfullmäktige, den XX månad 20XX, § XX
Taxan träder i kraft den 1 januari 2024.

Dokumentansvarig på politisk nivå: Bygg- och miljönämnden
Dokumentansvarig på tjänstemannanivå: Johanna Elfving

Innehåll

Inledande bestämmelser.....	4
Avgiftsskyldig	Fel! Bokmärket är inte definierat.
Timavgifter	4
Betalning av avgift	4
Verkställighetsfrågor	4

Inledande bestämmelser

1 § Avgift enligt denna taxa betalas för Bygg- och miljönämndens verksamhet enligt lagen (2014:799) om sprängämnesprekursorer.

2 § Avgift enligt denna taxa tas inte ut för

1. tillsyn som sker med anledning av klagomål som visar sig vara obefogat
2. handläggning som sker med anledning av att beslut av Miljönämnden enligt lagen om sprängämnesprekursorer eller föreskrifter meddelade med stöd av lagen överklagas.

Avgiftsskyldig

3 § Avgiftsskyldig är den som avses i artiklarna 4.7 och 5 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 98/2013.

Timavgifter

4 § Timavgift ska betalas med 1 140 kronor för varje hel timme eller 570 kronor för varje hel halvtimme nedlagd handläggningstid på ärendet.

5 § Timavgift tas ut för varje halvtimme nedlagd handläggningstid. Med handläggningstid avses den sammanlagda tid som varje tjänsteperson i kommunen har använt för inläsning av ärendet, kontakt med parter, samråd med andra myndigheter, inspektioner och kontroller, beredning i övrigt i ärendet, föredragning, beslut och restid.

För inspektioner och andra kontroller som utförs vardagar mellan klockan 19.00 och 07.00, lördagar, söndagar, julafton, nyårsafton, påskafton, trettondagsafton, midsommarafton och helgdagar, tas avgift ut med 1,5 gånger ordinarie timavgift.

6 § Bygg- och miljönämnden får för varje kalenderår besluta att höja fastställda timavgifter med en procentsats som motsvarar de 12 senaste månadernas förändring i konsumentprisindex, räknat fram till den 1 oktober året före avgiftsåret.

Betalning av avgift

7 § Betalning av avgift enligt denna taxa ska ske till Örebro kommun. Betalning ska ske inom den tid som anges i beslut om avgift eller på fakturan.

Verkställighetsfrågor

8 § Enligt 17 § andra stycket lagen (2014:799) om sprängämnesprekursorer överklagas Bygg- och miljönämndens beslut till länsstyrelsen.